

ntu

Nationella trygghetsundersökningen

Nationella trygghetsundersökningen 2022

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Författare: Emelie Holst, Maria Molin, Johanna Viberg och Sara Westerberg

urn:nbn:se:bra-1076

Omslagsillustration: Helena Halvarsson

© Brottsförebyggande rådet 2022

Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm
Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Nationella trygghetsundersökningen 2022

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Rapport 2022:9

Förord

Brottslighet är ett ämne som ständigt engagerar, och allt högre krav ställs på samhällets förmåga att motverka de konsekvenser som brottsligheten medför i form av brottsutsatthet och otrygghet. Behovet av kunskap inom området är stort. Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är i detta sammanhang en viktig källa, och kan verka som ett underlag i rättsväsendets arbete för att minska brottslighet och otrygghet i samhället.

Undersökningen omfattar allmänhetens utsatthet för brott och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapporten är överlag beskrivande, medan djupgående analyser eller förklaringar till resultat i stället kan presenteras i olika fördjupningsstudier. Det underliggande datamaterialet i NTU är tillgängligt för etikprövad forskning.

Brå har genomfört NTU årligen sedan 2006, enligt instruktion från regeringen. Från och med 2019 ingår NTU dessutom i den officiella statistiken. Resultaten från tidigare mättillfällen är dock producerade utifrån samma kvalitetskrav.

De som har arbetat med produktionen av statistiken och skrivit rapporten är Emelie Holst, Maria Molin, Johanna Viberg och Sara Westerberg, samtliga utredare på Brå.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla er som deltagit genom att svara på frågorna i NTU – och som gör studier och rapporter av detta slag möjliga.

Stockholm i oktober 2022

Mattias Larsson
Generaldirektör

Thomas Hvitfeldt
Enhetschef

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	7
Utsatthet för brott.....	7
Otrygghet och oro för brott.....	12
Förtroende för rättsväsendet.....	16
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.....	20
1. Inledning.....	22
Syfte och frågeställningar.....	22
2. Metod.....	25
Genomförande och datainsamling.....	25
Population och urval.....	25
Frågeområden.....	27
Resultatredovisning.....	30
Tillförlitlighet.....	32
Jämförbarhet.....	40
3. Utsatthet för brott.....	46
Inledning.....	46
Brott mot enskild person.....	47
Egendomsbrott mot hushåll.....	117
4. Otrygghet och oro för brott.....	129
Inledning.....	129
Otrygghet.....	130
Oro över brottslighet.....	136
Oro för att utsättas för brott.....	147
Konsekvenser av otrygghet och oro.....	189
5. Förtroende för rättsväsendet.....	214
Inledning.....	214
Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna.....	215

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta.....	243
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta.....	255
6. Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.....	267
Inledning.....	267
Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan.....	268
Erfarenheter av åklagare och rättegång.....	297
Referenser.....	310

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas de övergripande resultaten från Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2007–2022. Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat kan i stället presenteras i olika fördjupningsstudier. Nedan sammanfattas rapportens resultat, uppdelat på frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brotsutsattas kontakter med rättsväsendet*. Av de 200 000 personer som ingick i urvalet till NTU 2022 var det cirka 65 000 personer som deltog.

Utsatthet för brott

I NTU undersöks utsatthet för brott under kalenderåret före svarstillfället. Det innebär att den utsatthet som rapporteras i NTU 2022 avser utsatthet under 2021. Utsatthet för brott mot enskild person redovisas i andel utsatta *personer*, till skillnad från utsatthet för egendomsbrott mot hushåll, som redovisas i andel utsatta *hushåll*.

Brott mot enskild person

- Det är 19,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de under 2021 utsattes för någon eller några av de brottstyper som i NTU sammantaget kallas brott mot enskild person: *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri* eller *nätkränkning*.¹ Det innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 20,2 procent. Sett till utvecklingen sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, skedde en ökning fram till och med 2018, följt av en nedåtgående trend. Andelen är i den här senaste mätningen på den lägsta nivån hittills.
- Bland kvinnor var det 20,2 procent, och bland män 18,7 procent, som utsattes för något brott mot person. Skillnaden mellan män och kvinnor är störst vid sexualbrott, som en betydligt större andel kvinnor uppger att de utsatts för. Vad gäller övriga brottstyper uppger män

¹ Tidigare ingick även trakasserier i den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person*. Dock omformulerades trakasserifrågan inför NTU 2020, vilket ledde till att tidsserien för trakasserier bröts och därför enbart finns från och med NTU 2020. För att kunna behålla tidsserien över *brott mot enskild person* exkluderades trakasserier ur kategorin för alla år.

utsatthet i större utsträckning, men skillnaderna är inte lika stora som för sexualbrotten.

- Den självrapporterade utsattheten är generellt störst bland de yngsta. Exempelvis uppger 33,7 procent i åldersgruppen 20–24 år att de utsatts för brott mot enskild person, jämfört med 7,5 procent i åldersgruppen 75–84 år.
- Utsattheten är även ojämnt fördelad sett till olika grupper i befolkningen. En särskilt utsatt grupp är ensamstående med barn, där 29,7 procent uppger att de utsattes för någon av brottstyperna inom brott mot enskild person 2021.
- Av de brott mot enskild person som efterfrågas är hot den brottstyp som störst andel uppger att de utsattes för (7,8 %), medan det är minst vanligt att uppge utsatthet för personrån (1,2 %).
- Jämfört med 2020 har andelen utsatta för hot, fickstöld, kort-/kreditbedrägeri och nätcränkning minskat 2021, medan andelen utsatta för försäljningsbedrägeri har ökat något. Vad gäller misshandel, personrån och sexualbrott är nivån mer eller mindre densamma 2021 som 2020.
- Bland dem som uppgett att de utsatts för brott mot enskild person 2021 är det 43,9 procent (motsvarande 8,5 % av befolkningen) som utsattes en (1) gång, 29,0 procent (motsvarande 5,7 % av befolkningen) som utsattes två till tre gånger och 27,0 procent (motsvarande 5,3 % av befolkningen) som utsattes fyra gånger eller fler. Dessa 27 procent (eller 5,3 % av befolkningen) utsattes för majoriteten (76,3 %) av alla brotthändelser som rapporterats in i NTU 2022.

Misshandel

- Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för misshandel 2021. Det innebär att andelen är på samma nivå som 2020. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men efter en tydlig ökning 2016 syns istället en svagt uppåtgående trend fram till 2020, då andelen minskade.
- Utsatthet för misshandel är vanligare bland män än bland kvinnor (3,5 % jämfört med 2,1 %).
- Att uppge utsatthet för misshandel är vanligast i åldersgruppen 16–19 år, för såväl män som kvinnor (11,0 % av männen respektive 6,7 % av kvinnorna).

Hot

- Det är 7,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2021, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 8,4 procent. Under perioden 2006–2014 var andelen utsatta för hot relativt oförändrad, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend fram till minskningen i de två senaste mätningarna. Det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend.
- Utsatthet för hot är vanligare bland män än bland kvinnor (8,0 respektive 7,6 %).
- Bland såväl män som kvinnor är det vanligast att uppge utsatthet för hot i åldersgruppen 20–24 år (12,2 % bland män respektive 11,4 % bland kvinnor).

Sexualbrott

- Den andel som uppger att de utsatts för sexualbrott under 2021 är 4,5 procent. Det är i princip på samma nivå som för 2020 (4,6 %). Under perioden 2006–2011 var andelen relativt oförändrad, följt av en tydlig ökning fram till och med 2017. Därefter skedde ett trendbrott och andelen har sedan dess minskat.
- Utsatthet för sexualbrott är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män (7,5 respektive 1,1 %).
- Bland såväl kvinnor som män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 28,5 procent av kvinnorna och 3,2 procent av männen uppger att de utsatts.

Personrån

- Under 2021 utsattes 1,2 procent av befolkningen (16–84 år). Det är i princip på samma nivå som 2020, då andelen var 1,3 procent. Andelen var relativt oförändrad fram till 2015. Därefter syntes en svagt uppåtgående trend fram till och med 2019, följt av en liten minskning året därpå.
- Utsatthet för personrån är vanligare bland män än bland kvinnor (1,9 respektive 0,6 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (4,5 %) och bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 16–19 år och 35–44 år (0,9 % i respektive grupp).

Fickstöld

- Det är 1,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2021. Det innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 1,7 procent. Utvecklingen över tid visar under hela mätperioden på en nedåtgående trend, som har varit särskilt påtaglig de senaste två mätningarna.
- Utsatthet för fickstöld är vanligare bland män än bland kvinnor (1,7 respektive 1,2 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 3,5 procent utsattes, medan den bland kvinnor är störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), med 2,4 procent utsatta.

Försäljningsbedrägeri

- Vad gäller försäljningsbedrägeri är det 5,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2021. Det innebär en liten ökning sedan 2020, då andelen var 5,5 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en uppåtgående trend under hela mätperioden.
- Utsatthet för försäljningsbedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor (6,4 respektive 5,1 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (8,7 respektive 6,9 %).

Kort-/kreditbedrägeri

- Den andel som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2021 är 3,5 procent av befolkningen (16–84 år). Det innebär en minskning sedan 2020, då 4,1 procent utsattes, och är en fortsättning på den minskning som har setts de senaste mätningarna. Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018.
- Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor (4,0 respektive 3,2 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (4,7 %) och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (3,8 %).

Nätcränkning

- Andelen som uppger att de utsattes för nätcränkning under 2021 är 2,2 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en minskning sedan 2020, då andelen var 2,5 procent. Andelen ökade inledningsvis, och låg därefter på en stabil nivå fram till det senaste årets minskning.

- Utsatthet för nätkränkning är lika vanligt bland män som bland kvinnor (2,2 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år, där 4,5 procent av männen och 7,9 procent av kvinnorna uppger att de utsatts.

Trakasserier

- Andelen som uppger att de utsattes för trakasserier under 2021 är 6,0 procent av befolkningen (16–84 år). Det är på samma nivå som 2020.
- Utsatthet för trakasserier är vanligare bland kvinnor än bland män (6,7 respektive 5,2 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (7,8 respektive 13,6 %).

Egendomsbrott mot hushåll

- Det är 13,1 procent av hushållen i riket som under 2021 uppges ha utsatts för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas egendomsbrott mot hushåll: *bilstöld*, *stöld ur eller från fordon*, *cykelstöld* och *bostadsinbrott*. Det är i princip på samma nivå som 2020 (13,2 %). Andelen har minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006, och minskningen beror främst på att allt färre drabbas av stöld ur eller från fordon.
- Av de egendomsbrott mot hushåll som undersökningen berör var det under 2021 vanligast att hushållet utsatts för cykelstöld (10,3 %) och minst vanligt med bilstöld (0,9 %).
- En majoritet (66,2 %) av dem som blivit utsatta för egendomsbrott mot hushåll uppger att de utsattes en gång under 2021, medan 27,7 procent utsattes två till tre gånger. Vidare var det en mindre grupp av de utsatta hushållen (6,1 %) som utsattes för fyra brott eller fler. Den sistnämnda gruppen utsattes för 23,5 procent av alla egendomsbrott som rapporterats in i NTU 2022.

Bostadsinbrott

- Resultatet visar att 1,3 procent av hushållen i riket rapporterar att de utsattes för bostadsinbrott under 2021. Det är på samma nivå som 2020. Det är svårt att urskilja någon tydlig trend fram till och med 2015, eftersom andelen varierat från år till år fram till dess. Mellan

2016–2019 har andelen varit i princip oförändrad, och har därefter varit något mindre.

Bilstöld

- Av de hushåll där någon ägde en bil var det 0,9 procent som uppgavs ha utsatts för bilstöld 2021. Det är ungefär på samma nivå som 2020 (0,8 %). Andelen minskade tydligt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 varit relativt oförändrad. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år mycket mindre än när mätningarna inleddes.

Stöld ur eller från fordon

- Andelen hushåll som rapporterar att de utsattes för stöld ur eller från fordon under 2021 uppgår till 4,1 procent. Det är på samma nivå som 2020. Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2012 och har därefter, bortsett från vissa årliga variationer, legat relativt oförändrad fram till minskningen 2020.

Cykelstöld

- Av de hushåll där någon ägde en cykel var det 10,3 procent som uppgavs ha utsatts för cykelstöld 2021. Det innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 10,5 procent. Andelen utsatta för cykelstöld minskade från och med 2008 till och med 2012. Därefter skedde en ökning fram till och med 2019, följt av en minskning i de två senaste mätningarna.

Otrygghet och oro för brott

Otrygghet och oro för brott är ett komplext och mångfacetterat fenomen och därför svårt att mäta, men NTU kan bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I kapitlet om otrygghet varierar referensperioden beroende på frågetyp. Frågor om oro för olika typer av brott avser de senaste tolv månaderna fram till svarstillfället. De mer övergripande frågorna avser den uppfattning som respondenten hade vid svarstillfället (2022).

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

- Totalt uppger 27 procent av befolkningen (16–84 år) 2022 att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av

otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar i sitt bostadsområde, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 28 procent. Efter en svag minskning under de första åren var andelen otrygga relativt oförändrad fram till och med 2015, följt av en påtaglig ökning året därpå. Sedan 2016 har nivån varit stabil med någon enstaka variation.

- Det är betydligt vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det (35 respektive 18 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 20–24 år och 75–84 år (21 % i respektive grupp), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (47 %).

Uppfattning om brottslighetens utveckling

- Det är 80 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att brottsligheten i Sverige har ökat kraftigt eller något under de senaste tre åren. Andelen är densamma som 2021. Andelen minskade fram till 2014, med vissa årliga variationer. Därefter skedde en ökning 2015 och andelen har sedan dess varit relativt oförändrad.
- Det är en större andel kvinnor än män som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren (82 respektive 77 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (86 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 75–84 år (89 %).

Oro över brottsligheten i samhället

- Det är 46 procent av befolkningen (16–84 år) som i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2022, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 45 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, följt av en ökning fram till och med 2017. Under 2020 syntes ytterligare en ökning och andelen ligger sedan dess på något högre nivåer än tidigare.
- Den andel som känner stor oro över brottsligheten i samhället är densamma bland män och kvinnor (46 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (53 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 65–74 år (57 %).

Oro för närstående

- Det är 34 procent som mycket eller ganska ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket i princip är på samma nivå som

2021, då andelen var 35 procent. Andelen minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Därefter har andelen varit relativt oförändrad, bortsett från en tillfällig ökning 2020.

- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att närstående ska drabbas av brott än att män gör det (36 respektive 31 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år, där 38 procent av männen och 43 procent av kvinnorna känner oro.

Nedanstående resultat gäller frågor om oro för misshandel, våldtäkt/sexuella angrepp och personrån, vilka tillkom i samband med NTU 2017. För dessa frågor finns alltså enbart resultat från och med 2017. Frågan om bedrägeri på internet gjordes om inför NTU 2020 och redovisas därför enbart från och med 2020.

Oro för misshandel

- Den andel som 2022 uppger att de ofta under det senaste året har oroat sig för misshandel utgör 10 procent, vilket är densamma som 2021. Andelen har varit oförändrad under hela perioden, med undantag för 2020, då den var något större.
- Andelen är i princip lika stor bland män som bland kvinnor (9 respektive 10 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (15 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (16 % vardera).

Oro för våldtäkt eller andra sexuella angrepp

- Det är 10 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de mycket eller ganska ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp. Andelen är på ungefär samma nivå som 2021 (11 %) och har även legat på i princip samma nivå sedan den första mätpunkten 2017.
- Kvinnor uppger att de ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp i betydligt större utsträckning än män (18 respektive 2 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 16–19 år, 20–24 år samt 25–34 år (3 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 20–24 år (46 %).

Oro för personrån

- Det är 15 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för personrån. Det är på i princip samma nivå som 2021, då andelen var 16 procent. Den andel som ofta oroar sig för personrån har i princip varit oförändrad sedan den första mätpunkten 2017, med undantag för 2020, då den låg på en något högre nivå.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att utsättas för personrån än att män gör det (17 respektive 13 %).
- Bland både män och kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (19 respektive 21 %).

Oro för bedrägeri på internet

- Det är 32 procent av befolkningen (16–84 år) som under det senaste året mycket eller ganska ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet. Andelen har legat på samma nivå under samtliga mättillfällen sedan frågan omformulerades 2020.
- Det är vanligare bland kvinnor än bland män att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet (34 respektive 30 %).
- Bland såväl kvinnor som män är andelen störst i åldersgruppen 75–84 år (43 respektive 37 %).

Oro för bostadsinbrott

- År 2022 uppger 22 procent av befolkningen (16–84 år) att de mycket eller ganska ofta under det senaste året har oroat sig för bostadsinbrott. Andelen är i princip densamma som 2021, då den var 23 procent. Sett till utvecklingen över tid var andelen relativt oförändrad under de första åren, men 2012 inleddes en ökning som pågick fram till och med 2017. Därefter har andelen återigen varit relativt oförändrad fram till 2021, då den minskade.
- Det är något vanligare att kvinnor oroar sig för bostadsinbrott än att män gör det (23 respektive 21 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 45–54 år och 55–64 år (25 % vardera), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (26 %).

Oro för bilbrott

- Bland dem som angett att någon i hushållet har en bil har 24 procent mycket eller ganska ofta under det senaste året oroat sig för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse. Det är på samma nivå som 2021. Andelen minskade under den första delen av mätperioden och var därefter relativt oförändrad. Efter 2015 skedde dock en viss ökning fram till och med 2017. Därefter har andelen varit relativt oförändrad fram till en minskning 2021.
- Andelen är något större bland män än bland kvinnor (25 respektive 23 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 25–34 år och 45–54 år (28 % vardera), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 55–64 år (28 %).

Otrygghetens konsekvenser

- Det är 24 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de mycket eller ganska ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro för brott. Vidare uppger 20 procent att de ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att bli utsatta för trakasserier eller hot, varav 3 procentenheter av dessa aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron. Därtill uppger 12 procent att de ofta avstått från en aktivitet till följd av oro, och 7 procent uppger att oron för brott har en stor påverkan på livskvaliteten.
- Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (31 respektive 17 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (15 respektive 9 %). För de andra frågorna finns det nästintill inga skillnader mellan män och kvinnor.

Förtroende för rättsväsendet

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag och mer specifikt till fyra av dess myndigheter – polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. I kapitlet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas respondentens uppfattning vid svarstillfället (2022).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

- Enligt NTU 2022 uppger drygt hälften (53 %) av befolkningen (16–84 år) att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket innebär att andelen är i princip densamma som 2021 (52 %). Efter en viss ökning i början på mätperioden, var andelen med stort förtroende för rättsväsendet relativt oförändrad fram till och med 2016. Efter en tillfällig nedgång under 2017 har andelen successivt ökat och ligger nu på den högsta nivån hittills.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för rättsväsendet som helhet än att män har det (55 respektive 50 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år (53 % vardera), och bland kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (61 %).

Förtroende för polisen

- Den andel av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete utgör 59 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 58 procent. Nivån låg förhållandevis stabilt fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2018 har andelen med stort förtroende ökat till en nivå som 2022 är den högsta hittills. Totalt har det nu skett en ökning med 17 procentenheter jämfört med 2017.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för polisen än att män har det (63 respektive 55 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 75–84 år (58 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (67 %).

Förtroende för åklagarna

- Det är 43 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021. Andelen ökade fram till och med 2009, och var därefter i princip oförändrad fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har andelen ökat igen och ligger sedan 2021 på den högst uppmätta nivån hittills.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för åklagarna än att män har det (45 respektive 41 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen med stort förtroende störst i

åldersgruppen 45–54 år (44 respektive 50 %).

Förtroende för domstolarna

- Det är 41 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021. Andelen var relativt oförändrad under större delen av mätperioden fram till och med 2016, följt av något lägre nivåer 2017–2018. Under 2019 och framåt har andelen med stort förtroende ökat något, och ligger 2022 på den högsta nivån hittills tillsammans med 2010 och 2021.
- Det är i princip lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha stort förtroende för domstolarna (40 respektive 41 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (43 respektive 49 %).

Förtroende för kriminalvården

- Det är 37 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger ett stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en ökning jämfört med 2021 (34 %). Andelen ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter legat på ungefär samma nivå fram till den här senaste ökningen, som också är den högst uppmätta andelen hittills.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för kriminalvården än att män har det (38 respektive 36 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (42 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (44 %).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2022 visar att 45 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 44 procent. Andelen har varit relativt oförändrad under större delen av mätperioden, med undantag för 2017, då andelen minskade, och därefter kan en svagt uppåtgående trend noteras.
- Det är lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist (45 vardera %).

- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år (51 % vardera), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (52 %).

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2022 visar att 54 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en ökning sedan 2021 (51 %). Andelen låg på en ungefär oförändrad nivå mellan 2006 och 2017, men från och med 2018 har en ökning noterats, och 2022 är andelen den största hittills.
- Det är i princip lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist (54 respektive 53 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (59 respektive 60 %).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2022 visar att 30 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är på samma nivå som 2021. Efter en ökning i början på mätperioden har andelen varit relativt oförändrad fram till de senaste åren, då en ökning syns.
- Det är något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta (32 respektive 29 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (39 %) och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (36 %).

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2022 visar att 49 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är på en något högre nivå än 2021, då andelen var 47 procent. Andelen med stort förtroende har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, fram till de senaste fem åren, då förtroendet har ökat och därmed nu ligger på den högsta nivån hittills.
- Det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur

polisen behandlar brottsutsatta (50 respektive 47 %).

- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (54 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (56 %).

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

När en person blivit utsatt för ett brott som polisanmäls får personen kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till den kontakt man får med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol i de fall brottet tas upp i en rättegång. I kapitlet ställs frågor om brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet under de senaste tre åren fram till svarstillfället (2022).

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

- NTU 2022 visar att 21 procent av befolkningen (16–84 år) har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.
- Av dessa uppger 43 procent att de sammantaget har mycket eller ganska positiva erfarenheter av polisen. Det är i princip på samma nivå som 2021 (44 %). Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Sedan 2016 har andelen däremot legat på en något lägre nivå, med viss tendens till minskning. Andelen med positiva erfarenheter är större bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld än där händelsen inte innehöll det (47 respektive 42 %).
- Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de brottsutsatta mest nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (53 respektive 49 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (33 respektive 19 %). Sett till polisens bemötande och effektivitet är andelen nöjda större när händelsen har innehållit inslag av hot eller våld. När det gäller frågan om polisens tillgänglighet och information om ärendet är det i princip ingen skillnad i andelen nöjda, oavsett om brottet innehållit inslag av hot eller våld.
- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller såväl den sammantagna erfarenheten av polisen som de olika delarna av polisens arbete.
- Sett till ålder är andelen nöjda störst bland de äldsta åldersgrupperna, bland såväl män som kvinnor. Även detta gäller både den

sammantagna erfarenheten av polisen samt de olika delarna av polisens arbete.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

- Det är 1,9 procent av befolkningen (16–84 år) som under de senaste tre åren har varit i kontakt med en åklagare, med anledning av utsatthet för brott, oavsett om utredningen sedan lett till en rättegång eller ej. Av dessa personer uppger 40 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket innebär en minskning sedan 2021 (43 %). Vidare är det 1,0 procent av befolkningen som har medverkat i en rättegång i domstol under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. Av de personerna uppger sig 52 procent vara nöjda med det bemötande som de fått i domstolen, vilket innebär en minskning från 2021 (58 %). Av dem som har medverkat i en rättegång i egenskap av målsägande är det 59 procent som uppger att de hade ett målsägandebitråde. Av dessa uppger 66 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket är på en lägre nivå än 2021 (70 %). Vidare uppger 65 procent att de tyckte att det varit lätt att förstå rättegången, vilket innebär en liten ökning från 2021 (63 %). När det gäller information inför rättegången uppger 53 procent att den var tillräcklig, vilket är en minskning sedan 2021 (56 %).
- Skillnaderna mellan män och kvinnor 2022 är generellt små, för samtliga frågor som ställs till dem som har haft kontakt med rättsväsendet. Dock är det stora skillnader vad gäller erfarenheter av målsägandebiträden (då 74 % av kvinnorna har positiva erfarenheter jämfört med 55 % av männen).

1. Inledning

Medborgarnas utsatthet för brott, känsla av otrygghet och förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet är sedan länge ett naturligt fokus för kriminalpolitiken. Att minska utsatthet för brott och otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål, och för detta ändamål behöver man kunna följa utvecklingen över tid. Dessutom är det betydelsefullt med kunskap om vilka grupper som är mest utsatta för olika typer av brott, vilka som i störst utsträckning påverkas negativt av oro för brott och hur förtroendet för rättsväsendet ser ut. Sådan kunskap ger bättre möjligheter för samhället och rättsväsendet att satsa på åtgärder där de behövs mest. En viktig källa till kunskap om detta är Nationella trygghetsundersökningen (NTU), som Brå genomför årligen sedan 2006.² I denna rapport presenteras resultat från NTU 2007–2022. Datainsamlingen pågick under januari–april 2022.

I rapporten presenteras en stor del av huvudresultaten med hjälp av figurer och tabeller. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). Där är det möjligt att själv ta ut resultat uppdelade på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden. Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

Syfte och frågeställningar

Syfte

Den här rapporten presenterar på en övergripande nivå resultaten för de fyra frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brotsutsattas kontakter med rättsväsendet* utifrån NTU 2022.

Det huvudsakliga syftet med NTU är att studera dessa fyra frågeområdens utveckling över tid. Rapporten inkluderar därför även resultat från NTU 2007–2021.

² Av metodologiska skäl redovisas dock inte längre resultaten från NTU 2006. För mer information, se den tekniska rapporten (Brå 2022c).

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten bland olika grupper i befolkningen i åldern 16–84 år, och på så sätt belysa eventuella skillnader mellan till exempel män och kvinnor eller mellan olika typer av familje- och boendeförhållanden.

Vid tolkning av resultaten är det viktigt att komma ihåg att NTU inte ensamt bör användas för att beskriva brottsutvecklingen, eftersom resultaten bland annat påverkas av undersökningsmetod och hur frågor formuleras. Exakta nivåer av utsatthet i befolkningen enligt NTU ska därför tolkas med försiktighet. För att göra bedömningar om brottslighetens utveckling behöver fler datakällor vägas samman för att ge en helhetsbild. Den som är intresserad av en samlad bedömning av brottsutvecklingen kan till exempel läsa mer i publikationer som *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2022b). Ytterligare analyser av utsatthet görs i ett flertal andra fristående statistikpublikationer, där ett exempel är *Yrkesrelaterad utsatthet för brott* (Brå 2018c).

Frågeställningar

Rapporten tar upp följande huvudsakliga frågeställningar, inom fyra frågeområden. Resultaten presenteras i möjligaste mån i form av tidsserier och uppdelat på kön:

- Utsatthet för brott
 - Hur stor andel av befolkningen uppger att de under det senaste kalenderåret utsatts för något brott mot enskild person, respektive något egendomsbrott mot hushåll, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel uppger att de utsatts för något av brotten misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier, nätcränkning, bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon samt cykelstöld under föregående kalenderår, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stora andelar i olika grupper i befolkningen uppger utsatthet för brott?
 - Hur vanligt är det att utsättas upprepade gånger?
- Otrygghet och oro
 - Hur stor andel av befolkningen upplever otrygghet vid utevistelse sen kväll i sitt bostadsområde, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel oroar sig över brottsligheten i samhället, och hur har det sett ut över tid?

- Hur stor andel tror att antalet brott har ökat, och hur har det sett ut över tid?
- Hur stor andel oroar sig för att de själva, eller en närstående, ska utsättas för brott och hur har det sett ut över tid?
- Hur stor andel uppger att oron för att utsättas för brott medfört konsekvenser, till exempel att man avstått från olika aktiviteter eller valt ett annat färdstätt, och hur har det sett ut över tid?
- Hur stor andel i olika grupper i befolkningen upplever otrygghet eller oro för att utsättas för brott, och att denna oro medfört konsekvenser?
- Förtroende för rättsväsendet
 - Vilket förtroendet har befolkningen för rättsväsendet och dess enskilda myndigheter, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel uppger att de har ett stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta rättvist, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel uppger att de har ett stort förtroende för att rättsväsendet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur ser förtroendet för rättsväsendet ut i olika grupper i befolkningen?
- Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet
 - Vilka erfarenheter har de brottsutsatta som haft kontakt med rättsväsendet, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur ser erfarenheterna av rättsväsendet ut bland brottsutsatta i olika grupper?

2. Metod

I det här kapitlet beskrivs metoden för NTU 2022. En mer omfattande och detaljerad redovisning av undersökningens metod ges i den fristående tekniska rapporten för Nationella trygghetsundersökningen 2022 (Brå 2022c).

Genomförande och datainsamling

Datainsamlingen av NTU består av två delar. I den första och huvudsakliga delen uppmanas samtliga personer i urvalet att via webb- eller postenkät besvara frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och eventuella kontakter med rättsväsendet. I den andra delen görs uppföljande telefonintervjuer med ett urval av de personer som i enkäten uppgett att de utsatts för brott.³ Båda delarna genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Brå. Denna rapport beskriver enbart metoden och resultaten för den del av datainsamlingen som görs med enkäter. Metod och resultat för den del som utförs av uppföljande telefonintervjuer redogörs för i separata publikationer (se exempelvis Brå 2021b).

Datainsamlingen via webb- och postenkäter påbörjades under januari 2022 och avslutades i april samma år. Till de personer som ingår i urvalet skickades först via posten ett brev med information om undersökningen och instruktioner om hur man besvarar enkäten på webben. Till dem som då inte besvarar enkäten via webben skickades det sedan, via posten, påminnelser och även en pappersenkät som besvaras via post.⁴

Population och urval

NTU syftar till att studera den svenska befolkningen (16–84 år) som är stadigvarande bosatt i Sverige. För att göra detta används Registret över

³ De omständigheter som telefonintervjuerna berör är exempelvis var och när brotts handlingarna ägt rum, om de polisanmälts och vilken relation de brottsutsatta hade till gärningspersonerna.

⁴ Se den tekniska rapporten (Brå 2022c) för detaljerad information om datainsamlingen samt vilka kvalitetssäkringar som görs av insamlade data.

totalbefolkningen (RTB) som tillhandahåller information om samtliga folkbokförda i Sverige. RTB utgör således undersökningens urvalsram.

Till datainsamlingen 2022 valdes 200 000 personer, mellan 16–84 år⁵, ut för att delta i undersökningen med hjälp av RTB (som tillhandahålls av Statistiska centralbyrån). Av dessa visade sig 529 utgöra övertäckning⁶, vilket innebär att nettourvalet blev 199 471 personer. I NTU 2022 svarade totalt 64 989 personer (se figur 2.1). Det ger en designviktad⁷ svarsandel på 35,9 procent och ett bortfall på 64,1 procent.

Urvalsförfarandet i NTU är gjort med hjälp av ett *stratifierat obundet slumpmässigt urval*. Det innebär att man delar upp urvalet i olika grupper, exempelvis utifrån olika geografiska områden, för att sedan dra ett slumpmässigt urval ur respektive grupp. Stratifiering görs för att säkerställa att urvalsramen har en god spridning. I NTU stratifieras urvalet utifrån lokalpolisområde (LPO) och ålder.

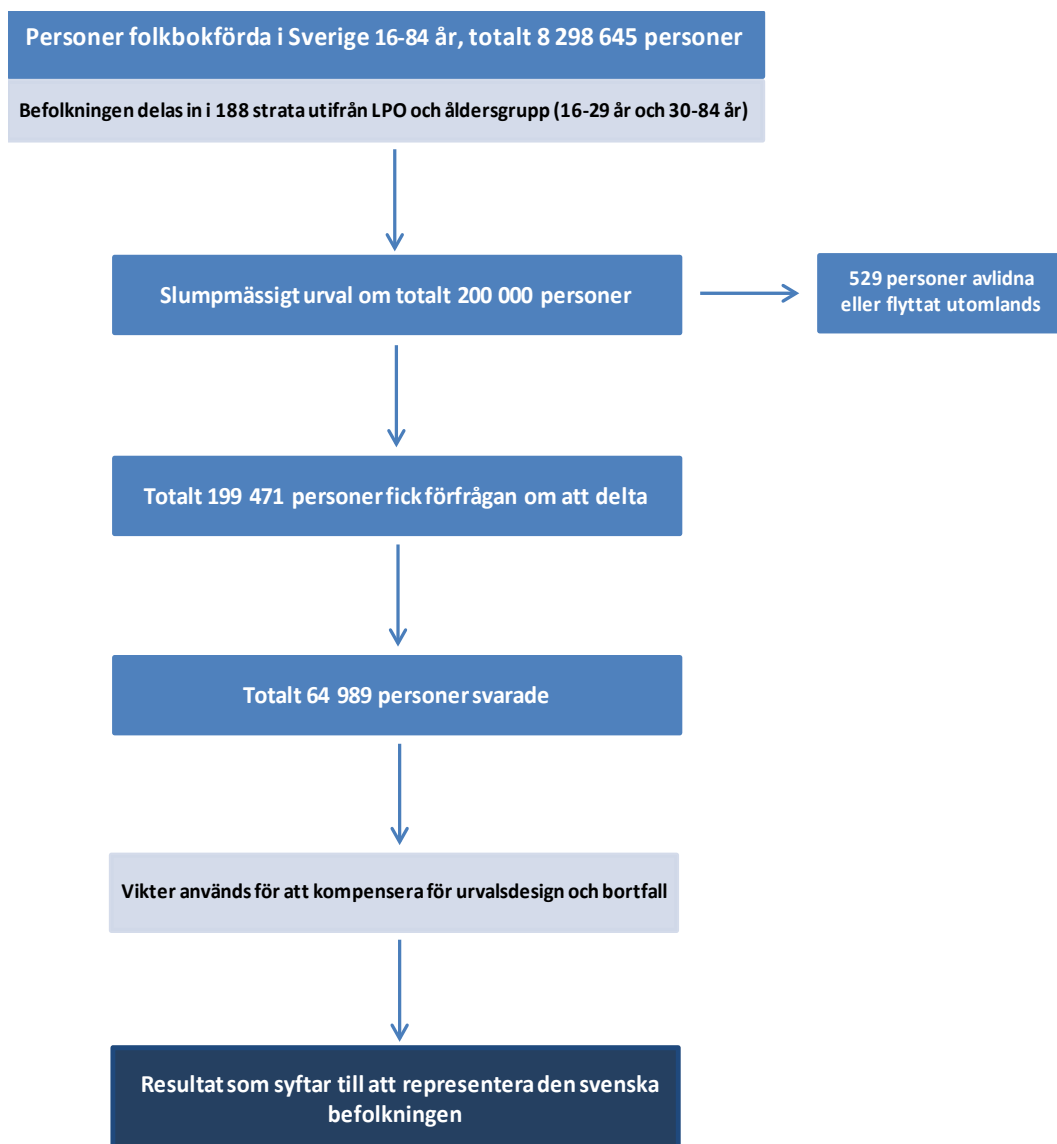
I framtagandet av resultaten används ett viktningsförfarande som tar hänsyn till urvalsdesignen och korrigerar för bortfallet (se mer i den tekniska rapporten, Brå 2022c). Metoden innebär att alla respondenter tilldelas en vikt som gör att gruppens storlek i undersökningsmaterialet motsvarar gruppens egentliga storlek i populationen, vilket är särskilt viktigt för över- och underrepresenterade grupper. Detta gör att resultaten från NTU anses kunna representera befolkningen (16–84 år) relativt väl. Vid tolkning av resultat är det dock viktigt att ta hänsyn till undersökningens begränsningar. Mer om detta går att läsa i avsnittet *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymme*.

⁵ Urvalet består av personer som är födda 1938–2006. De som är födda 2006 fyller 16 år undersökningsåret 2022. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

⁶ Personer som avlidit eller flyttat utomlands.

⁷ Den oviktade svarsfrekvensen i NTU 2022 är 32,6 procent, vilket ger ett bortfall på 67,4 procent. Den designviktade svarsfrekvensen som används framöver tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet (genom exempelvis översampling av grupper man sedan tidigare vet har en lägre svarsfrekvens) och kan ses som en skattning av den svarsandel som en undersökning utan stratifiering skulle ha resulterat i. För att läsa mer om detta, se den tekniska rapporten (Brå 2022c).

Figur 2.1 Urvalsförfarande i NTU 2022.

Frågeområden

Följande avsnitt innehåller en kort beskrivning av de frågeområden som ingår i NTU:s enkätundersökning.⁸ Se avsnittet *Resultatredovisning* för en

⁸ En mer omfattande beskrivning av frågeområden och motivering till val av frågor finns i den tekniska rapporten (Brå 2022c), där även enkätformuläret i sin helhet finns med.

beskrivning av hur resultaten presenteras och vilken referensperiod som respektive frågeområde avser.

Undersökningens frågeformulär är indelat i följande fem avsnitt:

- a. Bakgrundsinformation.
- b. Förtroende för rättsväsendet.
- c. Otrygghet och oro för brott.
- d. Utsatthet för brott.
- e. Broddsutsattas kontakter med rättsväsendet med anledning av utsatthet för brott.

För att möjliggöra en eventuell uppföljningsintervju, avslutas frågeformuläret med en förfrågan om respondentens telefonnummer samt eventuella önskemål om tidpunkt för intervjun.

A. Bakgrundsinformation

Inledningsvis ställs några frågor om respondenternas bakgrund. I huvudsak handlar frågorna om personernas familje- och bostadsförhållanden och sysselsättning.

B. Förtroende för rättsväsendet

Detta avsnitt tar upp de tillfrågades förtroende för rättsväsendet. Frågorna ställs till alla, oavsett om man varit utsatt för brott eller inte. I avsnittet ingår frågor om förtroende för rättsväsendet i stort, såväl som för de enskilda myndigheterna: polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården.⁹ Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist och för att personer som utsatts för brott behandlas väl av polisen och av rättsväsendet generellt.

C. Otrygghet och oro för brott

Frågorna som ställs omfattar dels känslan av otrygghet under utevistelse en sen kväll, dels oro för att utsättas för olika typer av brott. Vidare ställs frågor om oro för att närstående ska utsättas för brott, oro över brottsligheten i samhället, och en fråga om uppfattning om brottsutvecklingen. I under-

⁹ Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav.

sökningen frågas också om oro för att utsättas för brott medfört konsekvenser för respondenten.

D. Utsatthet för brott

Avsnittet innehåller frågor om utsatthet för olika typer av brott under föregående kalenderår (2021) samt antalet gånger det förekommit. Enkäten rymmer frågor om följande brottstyper, i den ordning de listas här nedan:

- **Brott mot enskild person**
 - Kort-/kreditbedrägeri
 - Försäljningsbedrägeri
 - Fickstöld
 - Personrån
 - Sexualbrott
 - Misshandel
 - Hot
 - Trakasserier¹⁰
 - Nätkränkning
- **Egendomsbrott mot hushåll**
 - Cykelstöld
 - Bilstöld
 - Stöld ur/från fordon
 - Bostadsinbrott.

E. Brott utsattas kontakter med rättsväsendet

För att fånga in brottsutsattas erfarenheter av rättsväsendet får respondenterna ange om de under *de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. Om så är fallet får de ett antal frågor om sina erfarenheter av kontakten med polisen. De respondenter som varit i kontakt med åklagare eller medverkat i rättegång, på grund av att de har drabbats av något brott under *de senaste tre åren*, får också svara på frågor om erfarenheten av målsägandebiträdet och åklagaren, bemötandet i

¹⁰ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser, som kan bestå av till exempel brotten ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men även händelser som inte är brottsliga men för respondenten oönskade. Eftersom trakasserier per definition kännetecknas av en serie av händelser, ställs inga frågor om antalet gånger respondenten blivit utsatt.

domstolen, förståelsen av rättegången och upplevelsen av information kring rättegången.

Resultatredovisning

I kapitel 3–6 presenteras undersökningens huvudresultat, uppdelade på frågeområdena utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.

Notera att svarsfördelningen redovisas i procent i huvudparten av tabellerna. Avrundning av procenttal innebär i vissa fall att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent.

- När ett bindestreck (-) förekommer i en tabell innebär det att observationer finns, men att procentandelen är avrundad till 0,0 i utsatthetskapitlet respektive till 0 i övriga kapitel.
- När en punkt (.) förekommer innebär det att observationer saknas, det vill säga att antalet är 0.
- Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig eller ej kan redovisas, exempelvis på grund av att en viss fråga inte var inkluderad i enkäten det året.

I rapporten beskrivs resultaten utifrån om det skett en ökning eller minskning jämfört med tidigare år. Vad som räknas som en ökning respektive minskning i NTU beror på vilket frågeområde det gäller. I resultaten för utsatthet för brott är andelarna generellt sett betydligt mindre än i övriga frågeområden, vilket gör att resultaten för utsatthet är de enda som redovisas med en decimal. Detta innebär också att det inom detta frågeområde krävs mindre förändringar i procentandelar än inom de övriga, för att man ska kunna tala om en ökning eller minskning.

För att resultatredovisningen ska vara konsekvent, beskrivs resultaten utifrån följande principer, beroende på frågeområde:

- Frågeområdet utsatthet för brott
 - Om en skillnad på max 0,1 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som att ”andelen i princip/ungefär är densamma”.
 - Om en skillnad på max 0,2 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en liten skillnad/förändring”.
 - Om en skillnad på minst 0,3 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en skillnad/förändring”.

- Övriga frågeområden
 - Om en skillnad på max 1 procentenhet kan utläsas, tolkas detta som att ”andelen i princip är densamma”.
 - Om en skillnad på max 2 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en liten skillnad/förändring”.
 - Om en skillnad på minst 3 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en skillnad/förändring”.

Det bör noteras att skillnader som lyfts fram i rapporten inte nödvändigtvis är statistiskt säkerställda. För mer information, se avsnittet *Urvalsfel*, och för ytterligare information, se den tekniska rapporten (Brå 2022c).

Referensperioder

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder. Detta framgår löpande i resultatredovisningen, men här följer en sammanfattande beskrivning av respektive referensperiod:

- Utsatthet för brott
 - *Föregående kalenderår* (i NTU 2022 redovisas alltså utsattheten för brott 2021).
- Otrygghet och oro för brott
 - Uppfattning *vid svarstillfället*, för övergripande frågor.
 - *De senaste tolv månaderna* fram till svarstillfället, för frågor om oro för brott.
- Förtroende för rättsväsendet
 - Uppfattning *vid svarstillfället*.
- Brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet
 - Erfarenheter under *de senaste tre åren* fram till svarstillfället.

Redovisningsgrupper

Bakgrundsinformationen kommer från enkätunderlaget, men har kompletterats med vissa registeruppgifter (se teknisk rapport, Brå 2022c). Bakgrundsinformationen har därefter används till att klassificera respondenterna till vedertagna redovisningsgrupper och används för att belysa skillnader mellan olika grupper i befolkningen. Vilka redovisningsgrupper som används i denna rapport, och hur många personer som respektive grupp omfattar, framgår av tabell 2.1 på sista sidan i metodavsnittet. En mer detaljerad redovisning, med samtliga grupper uppdelat på kön, finns i ett appendix till denna rapport (www.bra.se/ntu).

Tillförlitlighet

I urvalsundersökningar finns det ett antal osäkerhetskällor som påverkar tillförlitligheten, det vill säga i vilken utsträckning resultaten kan ge en korrekt bild av verkligheten. Traditionellt sett anses urvalsfel, bortfallsfel och mätfel vara några av de viktigaste osäkerhetskällorna.¹¹ Osäkerhetskällorna beskrivs i separata avsnitt nedan, men sammanfattas därefter i *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet*. Det sistnämnda avsnittet syftar till att samla de viktigaste punkterna att ha med sig vid tolkningen av resultaten.

För avgränsningens skull beskrivs osäkerhetskällorna i första hand utifrån självrapporterad utsatthet för brott och otrygghet. Osäkerhetskällorna påverkar däremot alla områden som inkluderas i NTU, det vill säga även förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.

Urvalsfel

Urvalsfel uppkommer när studien omfattar endast en del av populationen (urvalsundersökning) i stället för hela populationen (totalundersökning). Urvalsfel utgörs av skillnaden mellan den skattning som urvalet genererar, och det värde som en totalundersökning skulle ha resulterat i.

Eftersom NTU baseras på ett slumpmässigt urval kan urvalsfelet beräknas med hjälp av konfidensintervall, vilket anger den grad av statistisk osäkerhet som en skattning är behäftad med. Generellt kan det sägas att ju större antal respondenter ett resultat grundar sig på, desto mindre är konfidensintervallet – och desto mindre är därmed också osäkerheten. Eftersom urvalet till NTU är stort, blir konfidensintervallen för skattningar på populationsnivå generellt små och resultaten därmed relativt säkra. Skattningar som baseras på mindre grupper, såsom när resultaten delas upp på exempelvis kön och ålder, genererar dock ett större konfidensintervall och blir därför mindre säkra.

Konfidensintervallen för resultaten i NTU 2022 redovisas i denna rapport's appendix och beskrivs närmare i den tekniska rapporten (Brå 2022c).

¹¹ Ytterligare osäkerhetskällor diskuteras i den tekniska rapporten (Brå 2022c).

Bortfallsfel

Bortfallsfel beror på att man inte fått svar från alla personer i urvalet (externt bortfall) eller att en del frågor i undersökningen inte besvarats (internt bortfall).

I stora undersökningar som NTU finns alltid ett antal personer i urvalet som inte svarar. Statistiska metoder för att skatta en företeelse i en population utgår dock från att man har svar från samtliga individer i urvalet. Bortfallet resulterar därför i att skattningar är behäftade med en viss osäkerhet.

Externt bortfall

Den designviktade svarsfrekvensen för NTU 2022 är 35,9 procent. Det ger ett externt bortfall (även kallat objektsbortfall) på 64,1 procent, vilket är större än i NTU 2021 (i NTU 2021 var bortfallet 59,0 %). Med anledning av det ökade bortfallet i NTU 2022 har SCB studerat i vilka grupper¹² ökningen har skett i (Brå 2022c). Analysen visar att bortfallet har ökat i samtliga grupper, men olika mycket. Dock är skillnaderna relativt små. Ökningen har medfört att skillnaderna i svarsfrekvens sett till ålder är något större i NTU 2022 jämfört med i NTU 2021, men däremot är skillnaderna mindre sett till utbildningsnivå, födelseland och familjetyp.

Att bortfallet har ökat det senaste året är något som även syns i andra undersökningar, exempelvis den nationella folkhälsoenkäten, *Hälsa på lika villkor*, som genomförs av SCB på uppdrag av Folkhälsomyndigheten¹³. Eftersom samhället har genomgått stora förändringar de senaste två åren till följd av pandemin är det svårt att i ett sådant här tidigt skede dra några slutsatser av det ökade bortfallet. Det återstår att se om bortfallet kommer att stabiliseras igen i kommande undersökningar, eller om den senaste ökningen är början på en ny trend.

När resultaten tas fram används ett viktningsförfarande, där man bland annat viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, för att resultaten ska bli så representativa som möjligt för befolkningen i stort. Att olika grupper är representerade i olika hög grad utgör trots detta en källa till osäkerhet vid skattningar av exakta nivåer. Det bör också poängteras att det

¹² De grupper som SCB har studerat är åldersgrupper, födelseland, utbildningsnivå, familjetyp samt boendeort.

¹³ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

i den här typen av undersökningar finns andra osäkerhetskällor som påverkar skattningen av nivåerna (se avsnittet *Mätfel*).

Även om ett högt bortfall leder till mer osäkra skattningar behöver det inte nödvändigtvis innebära ett stort problem för möjligheten att generalisera resultaten till befolkningen i åldrarna 16–84 år, så länge bortfallet är slumpmässigt. Problem uppstår om bortfallet är systematiskt och direkt eller indirekt relaterat till det som avses att mätas, vilket inte kan korrigeras med hjälp av vikter. Det kan exempelvis handla om att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i undersökningen i lägre utsträckning – vilket skulle innebära att utsattheten och oron för brott underskattas. Förhållandet kan även vara det motsatta, nämligen att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i större utsträckning än personer utan sådana erfarenheter, vilket i sådana fall i stället skulle innebära en överskattning. Det ska dock tilläggas att externt bortfall medför generellt sett mindre problem för möjligheterna att följa utvecklingen över tid än att skatta exakta nivåer, om karaktären på bortfallet förhåller sig konstant, det vill säga att graden av mätfel är densamma vid varje upprepad mätpunkt.

I en Brå-rapport om bortfallet (Brå 2021a) framgår det att datainsamlingsmetoden verkar ha stor inverkan på bortfallets utveckling. I NTU ökade bortfallet årligen när datainsamlingen gjordes via telefonintervju, vilket bland annat orsakades av att privatpersoner blivit allt svårare att nå via telefon. När NTU övergick till webb- och postenkäter 2017 blev bortfallet som väntat betydligt större, men har därefter fram till den här senaste ökningen stabiliserats, både totalt sett och sett till olika grupper i befolkningen.

Samma rapport visar att andra urvalsundersökningar, som genomgått samma typ av metodbyte som NTU, har haft en liknande utveckling av bortfallet, trots att dessa undersökningar berör andra ämnesområden. Det öppnar upp för att den bortfallsutveckling som syns i NTU inte nödvändigtvis behöver vara systematiskt kopplad till den fråga som undersökningen avser att mäta.

Bortfallet är således en viktig, men inte fullkomlig, indikator på undersökningens kvalitet. Ett stort bortfall, som dessutom förändras över tid, innebär dock en större risk för missvisande statistik. Bortfallets utveckling bland olika grupper i NTU kommer att fortsätta följas, framför allt nu när bortfallet avviker från den stabila nivå som noterats sedan metodbytet.

Internt bortfall

Med internt bortfall (även kallat partiellt bortfall) menas att vissa respondenter inte besvarat alla frågor som ställts. Storleken på det interna bortfallet beror på vilken datainsamlingsmetod som använts.

I traditionella enkätundersökningar kan det interna bortfallet orsakas av antingen att vissa frågor lämnas helt obesvarade eller att två svarsalternativ markeras trots att endast ett efterfrågats. I webbenkäter finns däremot ofta logiska kontroller inbyggda, vilket gör att man till exempel inte kan ange fler svarsalternativ än vad som efterfrågas eller lämna en fråga obesvarad.

Det gör att det interna bortfallet i NTU är betydligt mindre i webbenkäten än i postenkäten. Det interna bortfallet i postenkäten är trots detta väldigt litet (i genomsnitt 1,9 procent i NTU 2022) och bedöms generellt sett inte ha någon större betydelse för tolkningen av resultaten. Dock varierar det interna bortfallet beroende på fråga, och en mer utförlig redogörelse av detta finns därför i den tekniska rapporten (Brå 2022c).

Mätfel

I undersökningar är mätfel ofta den osäkerhetskälla som har störst betydelse för tillförlitligheten. Mätfel kan definieras som skillnaden mellan det uppmätta värdet och det sanna värdet. Mätfel orsakas huvudsakligen av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället, eller av att olika respondenter tolkat en och samma fråga på olika sätt. Mätfel kan också orsakas av att respondenten medvetet eller omedvetet svarar fel på frågorna, eller inte svarar alls, och det kan leda till både *över- och underrapportering*. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelens omfattning.

Vid tolkningen av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att mätfelens omfattning kan variera beroende på vilken fråga som avses. Exempelvis är underrapportering sannolikt vanligare för brott som anses särskilt integritetskränkande, eller där gärningspersonen är en närstående, än för brott utan sådana omständigheter. Dessutom kan mätfel då ses som systematiskt, det vill säga att det är direkt kopplat till det som är avsett att mätas. Generellt sett är systematiska mätfel ett större problem än slumpmässiga (som är oförutsägbara) eftersom systematiska mätfel innebär en upprepad över- eller underskattning, om mätfelen inte identifieras och korrigeras (SCB 2016). En del systematiska mätfel, som exempelvis underrapportering av brott i nära relationer, är dock svåra eller närmast

omöjliga att förhindra i en enkätundersökning, och snarare något som får beaktas vid tolkningen av resultaten. Det ska dock tilläggas att problemet med systematiska mätfel har mindre effekt på analyser som bygger på jämförelser över tid, om varje mättillfälle dras med ungefär samma grad av mätfel. Av denna anledning bör NTU i första hand användas för att studera utvecklingen över tid, medan exakta nivåer och andelar ett givet år bör tolkas med större försiktighet.

Svårigheter att komma ihåg när i tiden en händelse inträffat är också ett exempel på ett relativt konstant mätfel, som kan leda till både överrapportering och underrapportering. Likaså är det ett problem som är svårt att förhindra i en enkätundersökning.

Överrapportering

Överrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis orsakas av att de tillfrågade i undersökningen har uppgett händelser som frågan inte avser att mäta, att händelsen har skett utanför den efterfrågade tidperioden, eller att respondenten felaktigt svarar för någon annan i hushållet. I enkätformuläret finns information om vilka typer av händelser som ska ingå under respektive brottstyp, vilken tidsperiod som respektive händelse ska ha inträffat inom, och huruvida det som avses är brott som drabbat respondenten själv eller någon annan i hushållet.

I en analys av uppföljningsintervjuerna från NTU 2019 (Brå 2020a) framkom överrapportering som ett relativt vanligt problem, framför allt för frågan om trakasserier, vilket föranledde att frågan omformulerades i NTU 2020 (se mer i den tekniska rapporten till NTU 2020, Brå 2020b). Även när det gäller andra brottstyper som ingått i uppföljningsintervjuerna har det visat sig att respondenter tenderar att inkludera händelser som inte ska inkluderas enligt instruktionen i frågeformuläret eller enligt den juridiska definitionen av dessa brott (Brå 2020a). Det går dessutom inte att utesluta att motsvarande problem finns för övriga brottstyper som inte inkluderas i uppföljningen. För tolkningen av resultaten är det alltså viktigt att beakta att det finns ett visst mått av överrapportering, samtidigt som det är lika viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för graden av underrapportering att jämföra med (se avsnittet nedan).

Överrapportering sker också om en och samma händelse rapporteras flera gånger i undersökningen, men under olika typer av brott. Det kan exempelvis inträffa om ett rån även innehållit inslag av misshandel, eller om ett

sexuallbrott även innehållit inslag av hot. I enkätformuläret finns det tydliga instruktioner om att en och samma händelse enbart ska rapporteras som en enda brottstyp, men enligt analyser av uppföljningsintervjuerna har detta visat sig vara ett visst problem, framför allt för frågan om hot (Brå 2020a). Problemet med dubbelregistrering är dock betydligt mindre än den överrapportering som görs av andra anledningar, och som beskrivits ovan.

Underrapportering

Underrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis bero på att respondenten har utsatts för en brottslig handling utan att själv definiera den som ett brott, och därför inte tar upp den i undersökningen.

Underrapportering kan också vara ett resultat av att brottet varit särskilt integritetskränkande, och att respondenten därför inte känner sig bekväm med att berätta om sin utsatthet. I detta sammanhang är känslan av anonymitet en väldigt viktig komponent. Om respondenten skulle känna sig osäker på, eller inte lita på, anonymiteten i undersökningen är risken stor för att exempelvis känsliga frågor förblir obesvarade eller att svaren blir tillrättalagda (de Leeuw, Hox, Luiten, 2020). I informationsbladet till enkäten framgår det därför att personliga uppgifter skyddas av sekretess och att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt.

Känslan av anonymitet är dessutom sammankopplad med mätmetoden. Enkätundersökningar kan ha fördelen att de uppfattas innebära en högre grad av anonymitet, men telefonintervjuer kan å andra sidan upplevas som mer förtroendeskapande och därmed främja viljan att dela med sig. Hur stor underrapporteringen är, oavsett anledning och oavsett mätmetod, går dock inte att mäta, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som *inte* rapporteras i undersökningen.

Som nämnts är det också sannolikt att brott underrapporteras om gärningspersonen är någon som respondenten har en nära relation till. Detta framkom som ett problem i de testintervjuer som gjordes inför Brås nationella kartläggning av brott i nära relationer (Brå 2014). Känslor som skuld och skam, eller rädsla för repressalier från gärningspersonen, kan göra att personer som är utsatta för brott i nära relationer tvekar inför att delta i studier.

Bedömning av tolkningsutrymmet

Nedanstående avsnitt sammanfattar de viktigaste punkterna som diskuterats under *Tillförlitlighet* och som läsaren bör ha med sig vid tolkningen av resultaten.

Resultaten från Nationella trygghetsundersökningen anses vara relativt väl representativa för den svenska befolkningen (16–84 år). Resultaten anses däremot inte kunna representera de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, människor med svår missbruksproblematik och grovt kriminella. Detta beror dels på att svarsfrekvensen i dessa grupper kan antas vara särskilt låg vid den här typen av undersökningar, dels att undersökningen inte når personer som saknar adress i *Registret över totalbefolkningen*¹⁴ eller personer som vistas på institution. Att inte kunna fånga upp marginaliserade grupper är särskilt olyckligt med tanke på att de kan antas vara mer drabbade av brott än befolkningen i genomsnitt (Brå 2000, Nilsson 2002) samt i ökad grad ha erfarenheter av kontakter med rättsväsendet, vilket också undersöks i NTU.

Tack vare att urvalet i NTU är stort kan skillnader mellan flera olika grupper i befolkningen studeras med god statistisk tillförlitlighet. Trots detta bör det noteras att det i en urvalsundersökning alltid finns en osäkerhetsmarginal, ett så kallat konfidensintervall, att ta hänsyn till vid varje skattat resultat (se avsnittet *Urvalsfel*). Vid jämförelser mellan olika grupper i befolkningen bör man därför beakta utvecklingen över tid för respektive grupp, eftersom effekten av slumpmässig variation under ett specifikt år alltid är svår att bedöma.¹⁵ Vidare behöver eventuella skillnader mellan grupper inte innebära att det finns ett direkt orsakssamband, utan det kan finnas andra egenskaper som är typiska för en viss grupp och som förklarar skillnaden mellan den och andra grupper. Att exempelvis personer med lägre utbildning tenderar att vara mer utsatta behöver inte betyda att det är den låga utbildningsnivån som ligger bakom den högre utsattheten; det kanske snarare beror på att gruppen innefattar fler unga personer som ännu inte har hunnit skaffa sig en högre utbildning.

Vid jämförelser av olika grupper är det också viktigt att komma ihåg att bortfallet i en del grupper är särskilt stort. Detta gäller särskilt bland yngre och utrikesfödda. Även om bortfallet till viss del kompenseras för genom

¹⁴ Vilket också innebär att undersökningen inte når personer med skyddade adressuppgifter.

¹⁵ Läs mer om detta i den tekniska rapporten (Brå 2022c).

vikter, finns det fortfarande risk för missvisande resultat om det finns systematiska skillnader mellan personer som inte deltar i undersökningen (bortfallet), och personer som deltar. Utsattheten i populationen riskerar exempelvis att underskattas, om utsattheten är särskilt hög bland just de personer som inte deltar i undersökningen, och kanske inte vill svara på frågor av just den anledningen. Omvänt skulle ett högt bortfall även kunna leda till en överskattning, om bortfallet är högre bland personer som *inte* har utsatts för brott. En möjlig anledning till en sådan situation är om utsatthet för brott och otrygghet framför allt engagerar eller känns mer relevant för personer med erfarenhet av detta, än för personer som varken utsatts för brott eller upplever otrygghet. Detta kan dessutom vara ett mer omfattande problem vid en enkätundersökning än vid en intervjustudie, eftersom möjligheten att motivera en respondent som inte är intresserad av att delta är mindre när datainsamlingen görs via enkät än när en personlig kontakt upprättas vid en intervju (SCB 2016).

NTU är alltså helt avhängig människors vilja att delta i undersökningen och att lämna sanningsenliga svar. En svårighet att förhålla sig till är också det faktum att en och samma händelse kan upplevas olika av olika personer. Medan en person kan uppleva den som brottslig, kan en annan tycka att den var bagatellartad. Som tidigare nämnts (i avsnittet om överskattning) har det genom uppföljningsintervjuerna framkommit att utsatthet för brott i vissa fall överrapporteras. Även om det förekommer viss överrapportering, är det dock viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för underrapportering att jämföra med, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som *inte* rapporteras i undersökningen. Det går därför inte att värdera om överrapporteringen innebär att resultaten för utsatthet för brott i slutändan överskattas, eller om överrapportering och underrapportering kanske i viss grad tar ut varandra.

Huruvida en händelse bedöms som brottslig kan också förändras över tid, exempelvis beroende på vilka samhällsfrågor som lyfts och hur diskussionerna kring dessa förs. Exempelvis har #metoo-debatten medfört en ökad kunskap om utsatthet för sexualbrott, genom att många människor öppet delat med sig av sina erfarenheter. Ökad kunskap kan dels medföra en ökad förmåga att synliggöra vad som är ett sexualbrott, dels kan det för en utsatt person bidra till en minskad känsla av stigmatisering. Båda dessa faktorer kan i sin tur bidra till ett minskat mörkertal, genom att allt fler personer vill berätta om sin utsatthet.

Samhällsdebatter kan också påverka andra områden som efterfrågas i NTU, exempelvis känslan av otrygghet, som inte nödvändigtvis behöver vara sammankopplad med den reella risken att utsättas för brott. Otrygghet kan det finnas en mängd olika orsaker till, och kan bland annat kopplas till vilka *konsekvenser* utsatthet skulle kunna medföra för den utsatta. Exempelvis kan eventuella fysiska konsekvenser av ett överfall vara större ju äldre och skörare man blir, vilket sannolikt förklarar varför andelen otrygga vid utevistelse är nästan lika stor bland äldre som bland yngre, trots att äldre är betydligt mindre utsatta för brott.

Det är alltså viktigt att komma ihåg att NTU inte ensamt ska användas för att beskriva brottsutvecklingen, utan flera datakällor bör vägas samman för att på så sätt kunna skapa sig en helhetsbild. Det ska däremot nämnas att i hur stor grad resultaten i NTU stämmer överens med brottsutvecklingen ser troligen olika ut i olika grupper, men också utifrån olika brottstyper och beroende på brottets karaktär. Den som är intresserad av en samlad bedömning av brottsutvecklingen hänvisas till *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2022b). I dessa publikationer analyseras data från NTU tillsammans med olika källor, såsom kriminalstatistik, sjukvårdsdata eller andra relevanta studier som genomförts av andra myndigheter eller på universitet. En mer djupgående studie av brottsutvecklingen för sexualbrott publicerades av Brå under 2019, och har titeln *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019b). Vidare publicerade Brå under 2021 en rapport med titeln *Ungdomsrån. En kartläggning av nuläge och utveckling*, som beskriver utvecklingen av rån mot personer under 18 år, utifrån olika datakällor (Brå 2021c).

Jämförbarhet

Covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att covid-19-pandemin pågått sedan mars 2020, vilket i perioder har medfört restriktioner i olika omfattningar. Det går därför inte att utesluta att resultaten för de frågeområden som inkluderas i NTU har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört för stora delar av befolkningen. Många har exempelvis tillbringat mer tid i hemmet, vilket både kan ha haft inverkan på utsattheten för brott men också påverkat omständigheterna kring besvarandet av enkäten, såsom möjligheten att besvara den i enrum. För att öka kunskapen

om hur pandemin kan ha påverkat respondenternas livsmönster, vilket i sin tur kan ha påverkat utsattheten för de brott som mäts i NTU, drogs i NTU 2021 ett slumpmässigt extraurval om 10 000 personer, som utöver de ordinarie frågorna fick kompletterande frågor om olika förhållanden under pandemin (referensår 2020). Resultaten från dessa frågor har redovisats separat i kortanalysen *Utsatthet för pandemirelaterade bedrägerier och våld i hemmet* (Brå 2022a). Rapporten visade bland annat att åtta av tio personer under pandemin har dragit ned på att träffa vänner (80 %). De flesta har också minskat sina besök i köpcentrum, gallerior och museum (80%), och har mer sällan gått på restaurang, bar och krog (70 %) eller på bio, teater och konsert (67%). Vidare har sju av tio personer (68 %) under pandemin handlat mindre i fysiska butiker, och vad gäller resvanor framkom att mer än hälften minskade sitt resande både inom och utanför Sverige (62 respektive 54 %). Samtidigt uppgav 41 procent att de under pandemin handlade på nätet i större utsträckning än tidigare.

I NTU 2021 (gällande utsatthet 2020) syntes en minskad utsatthet för i princip alla brottstyper, och samma tendens syns även i NTU 2022. Sannolikt har det att göra med vad ovanstående resultat visar, nämligen att pandemin lett till att färre människor än normalt har vistats på platser som generellt är vanliga brottsplatser för de brottstyper som NTU frågar om. Den enda brottstyp som ökade enligt NTU 2021 (liksom enligt NTU 2022) var försäljningsbedrägeri, vilket går i linje med resultaten att näthandel var en av få aktiviteter man ägnat sig åt i större utsträckning under pandemin, jämfört med tidigare.

Dock går det ännu inte att veta i vilken utsträckning pandemin har påverkat resultaten, utan i stället får framtida undersökningar visa huruvida de senaste årens trender och mönster fortlöper eller bryts.

Metodbytet i NTU

Från starten 2006 och fram till 2017 genomfördes NTU i huvudsak genom telefonintervjuer, men från och med 2017 skiftade man metod, och övergick till webb- och postenkäter. För att möjliggöra beräkningar av hur stor inverkan metodbytet hade på resultaten, genomfördes två parallella undersökningar 2017, en med den tidigare metoden och en med den nya metoden. Övergången från telefonintervjuer till webb- och postenkäter innebar som förväntat ett högre bortfall, en större andel personer som uppgav att de utsatts för brott, och en större andel som var kritiska till

rättsväsendet. Resultaten låg i linje med den kunskap som finns på området, det vill säga att olika metoder genererar olika svarsfrekvenser och olika nivåer i resultaten. Exempelvis kan det genom en enkätundersökning vara svårare att motivera respondenter att delta än vid metoder som innebär personlig kontakt mellan frågeställaren och respondenten (SCB 2016). Vidare medför enkätundersökningar generellt sett en starkare känsla av anonymitet (än intervjuer), vilket i sin tur kan bidra till att fler känner sig bekväma med att berätta om sin utsatthet, men också att de vågar vara mer kritiska (SCB 2016, NTU 2018b och de Leeuw, Hox, Luiten, 2020). Nivåförändringarna kan givetvis också vara en kombination av andra orsaker, varav några diskuteras under avsnittet om *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet*.

Genom resultaten från de två parallella undersökningarna tog Brå fram en metod för att räkna om resultaten från undersökningarna gjorda med den tidigare insamlingsmetoden, efter en skattning av vilka nivåer resultaten hade fått om undersökningen i stället hade genomförts med den nya insamlingsmetoden.¹⁶ Som en följd av detta har det varit möjligt att bygga på redan befintliga tidsserier från åren före metodbytet, och fortsätta göra relevanta jämförelser över tid.¹⁷

I samband med att omräkningen genomfördes togs resultaten från NTU 2006 bort från samtliga tidsserier. Att räkna om resultaten för 2006 vore nämligen inte lämpligt, eftersom urvalet då bestod av 10 000 personer, till skillnad från alla andra år, när urvalet utgjorts av 20 000 personer. Dessutom genomfördes datainsamlingen 2006 under årets andra hälft, till skillnad från de efterföljande åren, då datainsamlingen gjordes under årets första hälft.

¹⁶ Metoden är framtagen av Statisticon AB på uppdrag av Brå och granskad av professor Dan Hedlin och professor emeritus Gösta Forsman. För mer information gällande omräkningen, se *NTU 2018. Teknisk rapport* (Brå 2019a).

¹⁷ En del resultat från perioden 2007–2016 har dock av metodologiska skäl inte varit möjliga att räkna om, se *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018b).

Metod i NTU 2007–2017 jämfört med metod i NTU 2017 och framåt.¹⁸

	NTU 2007–2017	NTU 2017 och framåt
Urvalsstorlek	20 000 personer	200 000 personer
Åldersspann	16–79 år	16–84 år
Urvalsdragning	Stratifierat obundet slumpmässigt urval på län	Stratifierat obundet slumpmässigt urval på lokalpolisområde och ålder
Datainsamlingsmetod	Huvudsakligen telefonintervjuer	Webb- och postenkäter
Frågeformulär		Frågor, svarsalternativ och struktur har delvis justerats. Frågor har lagts till och tagits bort.

Utöver de ovannämnda skillnaderna genomfördes även vissa förändringar av viktning förfarandet och databearbetningen. För mer ingående beskrivningar av dessa skillnader, se huvudrapporten för NTU 2017 (Brå 2018a) samt dess tillhörande tekniska rapport (Brå 2018b).

Jämförbarhet med andra källor

Jämförelser med andra källor görs generellt inte i denna rapport. Analyser och fördjupningar av resultaten görs i fristående publikationer. I den tekniska rapporten (Brå 2022c) finns en sammanställning av källor som på något sätt belyser frågeområdena i NTU, inklusive den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.

¹⁸ I NTU 2017 genomfördes två parallella datainsamlingar, en med den nya metoden och en med den gamla.

Tabell 2.1. Antal individer (n) som medverkat i NTU 2022 samt skattad populationsstorlek (N) uppdelat på redovisningsgrupp.^a

	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	64 989	8 298 645
Kön		
Män	30 746	3 954 508
Kvinnor	34 243	4 344 137
Ålder (åtta kategorier)		
16–19 år	4 473	658 459
20–24 år	3 506	514 328
25–34 år	6 785	1 123 252
35–44 år	6 489	1 243 268
45–54 år	8 401	1 578 223
55–64 år	11 188	1 142 134
65–74 år	13 508	1 184 431
75–84 år	10 639	854 550
Män		
16–19 år	2 023	295 870
20–24 år	1 643	243 040
25–34 år	3 083	526 535
35–44 år	3 069	607 386
45–54 år	3 986	762 163
55–64 år	5 287	553 921
65–74 år	6 455	564 523
75–84 år	5 200	401 069
Kvinnor		
16–19 år	2 450	362 589
20–24 år	1 863	271 287
25–34 år	3 702	596 717
35–44 år	3 420	635 882
45–54 år	4 415	816 060
55–64 år	5 901	588 212
65–74 år	7 053	619 908
75–84 år	5 439	453 481
Ålder (fyra kategorier)		
16–24 år	7 979	1 172 786
25–44 år	13 274	2 366 520
45–64 år	19 589	2 720 357
65–84 år	24 147	2 038 981
Män		
16–24 år	3 666	538 910
25–44 år	6 152	1 133 921
45–64 år	9 273	1 316 084
65–84 år	11 655	965 592

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
Kvinnor		
16–24 år	4 313	633 876
25–44 år	7 122	1 232 599
45–64 år	10 316	1 404 273
65–84 år	12 492	1 073 389
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	55 116	6 129 087
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	1 670	242 749
Utrikesfödda	7 832	1 892 467
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	11 759	1 690 553
Gymnasial	26 033	3 452 594
Eftergymnasial	27 174	3 151 545
Familjetyp		
Sammanboende utan barn	30 009	3 001 077
Sammanboende med barn	11 632	1 883 436
Ensamstående utan barn	21 092	2 994 666
Ensamstående med barn	1 854	366 563
Bostadstyp		
Småhus	40 300	4 471 898
Flerfamiljshus	22 994	3 599 184
Boendeort^b		
Storstäder och storstadsnära kommuner	18 644	3 084 499
Större städer och kommuner nära större stad	23 130	3 167 929
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	23 215	2 046 217

^a Resultaten för totalbefolkningen samt för kön och ålder baseras på uppgifter som inhämtats vid tillfället för urvalsdragningen. Övriga redovisningsgrupper baseras på uppgifter som inhämtats från register vid andra tillfällen under undersökningsåret, alternativt föregående kalenderår, och i vissa fall utifrån hur de tillfrågade har besvarat de bakgrundsfrågor som avses.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

3. Utsatthet för brott

Inledning

I det här kapitlet redovisas självrapporterad utsatthet för brott under 2021, och hur den har utvecklats sedan 2006. För en överblick av resultaten hänvisas till avsnittet *Sammanfattning* i början av denna rapport.

De olika avsnitten belyser utsatthet för sammanlagt tretton brottstyper. Det gäller dels sådana brott som drabbar enskilda personer (*misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-ikreditbedrägeri, nätkränkning* och *trakasserier*¹⁹), dels sådana brott som drabbar hela hushåll (*bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*). Det är viktigt att ha i åtanke att de tretton brottstyperna tillsammans bara utgör en mindre del av samtliga straffbelagda gärningar som enskilda personer kan utsättas för. I NTU mäts inte heller brott som begås mot juridiska personer, såsom stat, företag och föreningar, eftersom urvalet avser privatpersoner.

En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av figurer och tabeller i denna rapport. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I resultatredovisningen bör man vara uppmärksam på att redovisningsenheterna, och därmed redovisningsättet, skiljer sig åt för de olika typerna av brott:

- Enskilda personer som utsatts för brott mot person.
 - För att undersöka hur stor andel av befolkningen i åldern 16–84 år som utsatts för brott mot enskild person efterfrågas endast den egna utsattheten. Resultaten för dessa brottstyper redovisas således utifrån *andelen personer* i befolkningen, i de aktuella åldersgrupperna, som utsatts under ett givet kalenderår.
- Hushåll som utsatts för egendomsbrott.

¹⁹ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel brotten ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men även händelser som inte är brottsliga men för respondenten oönskade.

- När det gäller brott mot egendom är det hela hushållets utsatthet som avses. Resultaten för dessa brottstyper redovisas utifrån *andelen hushåll* i riket som utsatts under ett givet kalenderår.

Brott mot enskild person

I den sammanslagna brottskategorin *brott mot enskild person* ingår brottstyperna *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-likreditbedrägeri och nätkränkning*.²⁰

Sammantaget uppgår 19,5 procent av befolkningen (16–84 år) att de blev utsatta för något eller några av brotten mot enskild person under 2021. Det innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 20,2 procent. Sett till utvecklingen sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, skedde en ökning fram till och med 2018, följt av en nedåtgående trend²¹. Andelen är i den här senaste mätningen på den lägsta nivån hittills (se tabell 3.1).

²⁰ Tidigare ingick även trakasserier i den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person*. Dock omformulerades trakasserifrågan inför NTU 2020, vilket ledde till att tidsserien för trakasserier bröts och därför enbart finns från och med NTU 2020. För att kunna behålla tidsserien över *brott mot enskild person* exkluderades trakasserier ur kategorin för alla år. För mer information hänvisas till *NTU 2022. Teknisk rapport* (Brå 2022c)

²¹ Den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person* innefattar sedan metodbytet 2017 nya brottstyper, vilket är anledningen till att de sammanslagna resultaten enbart redovisas från och med utsatthet 2016. Läs om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018b).

Tabell 3.1. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2012–2021. Andel (%) utsatta av befolkningen (16–84 år). För 2021 redovisas även skattat antal utsatta i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta personer										Antal utsatta personer
	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA, 16–84 ÅR^a	20,8	22,4	23,1	22,6	20,2	19,5	1 573 000
Misshandel	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6	2,8	2,8	226 000
Hot	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	9,2	8,4	7,8	637 000
Sexualbrott	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	5,6	4,6	4,5	367 000
Personrån	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	1,5	1,3	1,2	100 000
Fickstöld	3,1	2,9	2,8	2,7	1,7	1,4	119 000
Försäljningsbedrägeri	4,5	4,8	5,1	5,1	5,5	5,7	473 000
Kort-/kreditbedrägeri	4,9	5,1	5,4	5,3	4,1	3,5	292 000
Nätcrankning	1,9	2,1	2,5	2,6	2,5	2,2	182 000

^a Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3a). Notera att resultat till och med 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

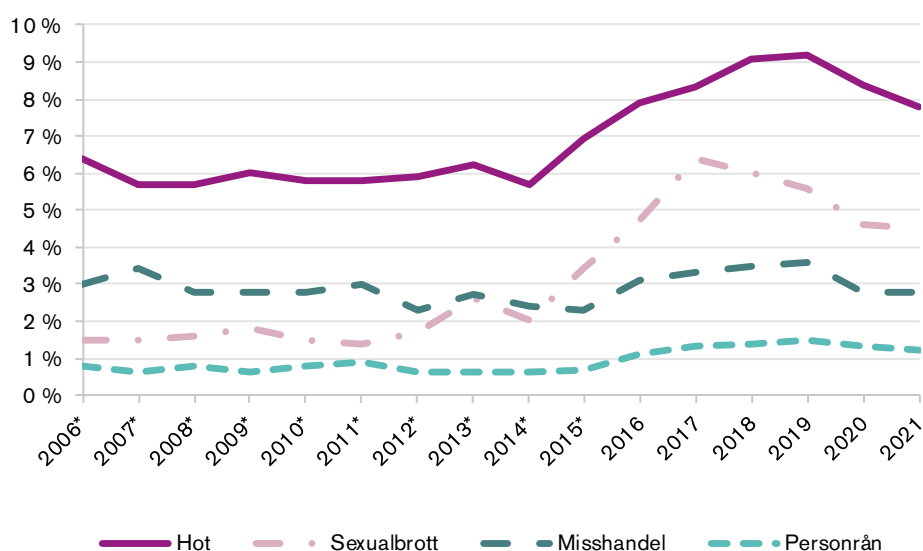
Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *misshandel* under 2021, vilket är på samma nivå som 2020. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men efter en tydlig ökning 2016 syns istället en svagt uppåtgående trend fram till 2020, då andelen minskade (se tabell 3.1 och figur 3.1).

Vidare är det 7,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *hot* under 2021, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 8,4 procent. Under perioden 2006–2014 var andelen utsatta för hot relativt oförändrad, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend fram till minskningen i de två senaste mätningarna. Det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend.

Den andel av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *sexualbrott* under 2021 är 4,5 procent.²² Det är i princip på samma nivå som 2020 (4,6 %). Under perioden 2006–2011 var andelen relativt oförändrad, följt av en tydlig ökning fram till och med 2017. Därefter skedde ett trendbrott och andelen har sedan dess minskat.

Den brottstyp mot enskild person där utsatthet uppges i minst utsträckning är *personrån*. Under 2021 utsattes 1,2 procent av befolkningen (16–84 år). Det är i princip på samma nivå som 2020, då andelen var 1,3 procent. Andelen var fram till 2015 relativt oförändrad, men därefter syns en svagt uppåtgående trend fram till och med 2019, följt av en liten minskning året därpå.

Figur 3.1. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2006–2021. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Figur 3.2 visar att det är 1,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *fickstöld* 2021. Det innebär en minskning från 2020, då andelen var 1,7 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgående

²² Notera att frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, där såväl lindrigare som allvarigare brott ingår.

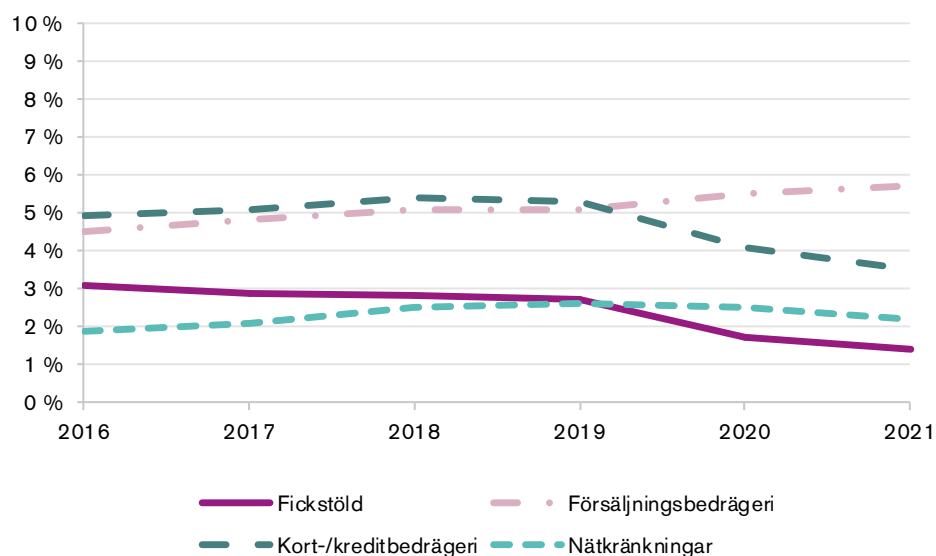
trend under hela mätperioden, som är särskilt påtaglig vid de senaste två mätningarna.

Den andel som uppger att de utsattes för *försäljningsbedrägeri* 2021 är 5,7 procent av befolkningen (16–84 år). Det innebär en liten ökning sedan 2020, då andelen var 5,5 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en uppåtgående trend under hela mätperioden, och detta är den enda brottstypen där en ökning syns sedan 2019.

Vad gäller *kort-/kreditbedrägeri* är det 3,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2021. Det innebär en minskning sedan 2020, då 4,1 procent utsattes, och är en fortsättning på den minskning som har setts de senaste mätningarna. Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018.

Den andel som uppger att de utsattes för *nätkränkning* under 2021 är 2,2 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en minskning sedan 2020, då andelen var 2,5 procent. Andelen ökade inledningsvis, och låg därefter på en stabil nivå fram till det senaste årets minskning.

Figur 3.2. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2016–2021. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).

^a Brotts typerna fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning tillkom i och med metodbytet 2017, vilket gör att det enbart finns resultat gällande utsatthet 2016 och framåt för de brottstyperna. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018b).

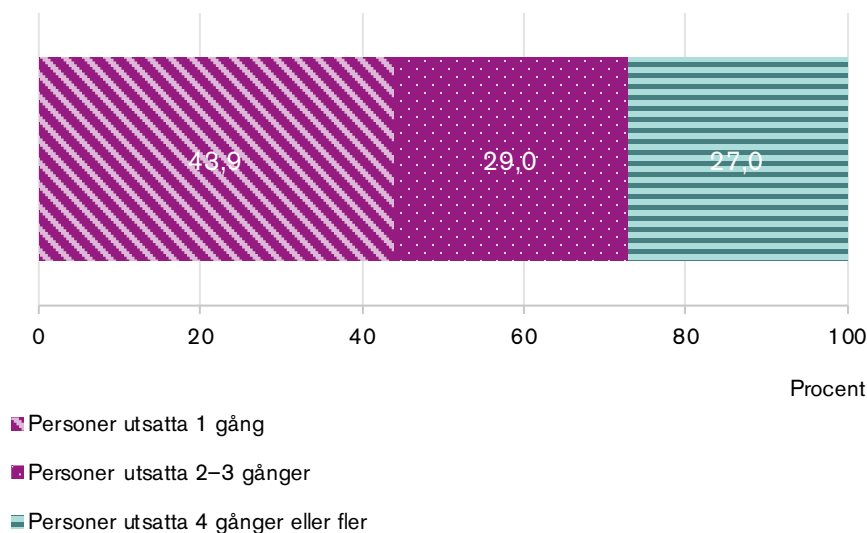
Det finns skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för brott mot enskild person. Bland kvinnor är det 20,2 procent som uppger att de utsattes för något eller några av brotten mot enskild person 2021, medan motsvarande andel bland män är 18,7 procent (se tabell 3A i appendix). Också när enskilda brottstyper studeras var för sig framträder flera skillnader i utsatthet mellan män och kvinnor. Detta belyses närmare i avsnitten om de olika typerna av brott mot enskild person.

Upprepad utsatthet för brott mot enskild person

Bland dem som uppgett att de utsatts för brott mot enskild person 2021 är det 43,9 procent (motsvarande 8,5 % av befolkningen) som utsattes en (1) gång, 29,0 procent (motsvarande 5,7 % av befolkningen) som utsattes två till tre gånger och 27,0 procent (motsvarande 5,3 % av befolkningen) som utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.3). Dessa 27 procent (eller 5,3 % av befolkningen) utsattes för majoriteten (76,3 %) av alla brotthändelser som rapporterats in i NTU 2022.

Notera att figur 3.3 enbart redovisar upprepad utsatthet bland de utsatta och inte upprepad utsatthet i befolkningen. För den som är intresserad av andelen upprepat utsatta i befolkningen hänvisas till rapportens appendix.

Figur 3.3 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för brott mot enskild person 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga (16–84 år).

Misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2021)?

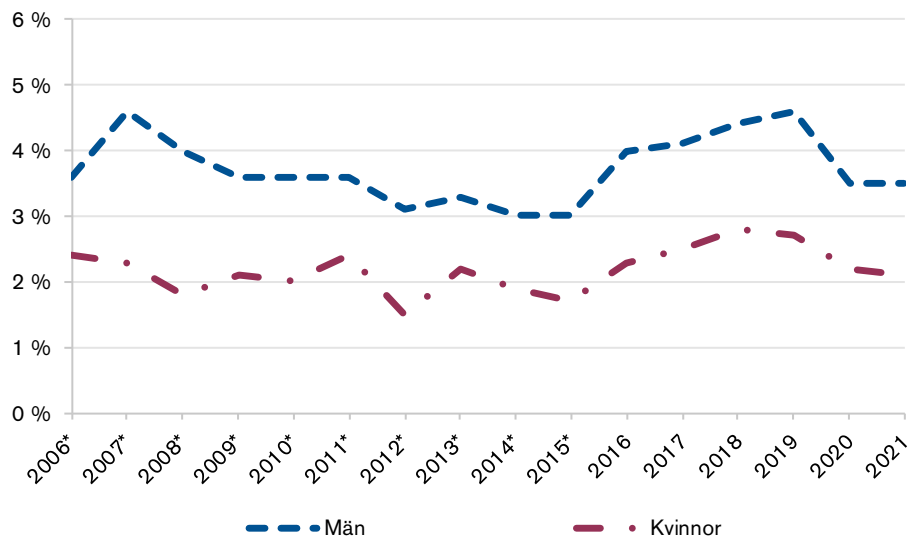
Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för misshandel 2021, vilket skulle motsvara cirka 226 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär att andelen är på samma nivå som 2020. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men efter en tydlig ökning 2016 syns istället en svagt uppåtgående trend fram till 2020, då andelen minskade (se tabell 3.2).

Bland män (16–84 år) uppger 3,5 procent att de utsattes för misshandel 2021, vilket är samma nivå som 2020. Trenden gällande mäns utsatthet för misshandel var svagt nedåtgående fram till och med 2015. Därefter syns en uppåtgående trend, som bröts i och med minskningen 2020 (se figur 3.4).

Bland kvinnor (16–84 år) uppger 2,1 procent att de utsattes för misshandel 2021, vilket är i princip samma nivå som 2020, då andelen var 2,2 procent. Det är svårt att urskilja en tydlig trend gällande kvinnors utsatthet för misshandel under perioden 2006–2015, eftersom andelen varierade från år till år. Under perioden 2016–2018 går det dock att urskilja en ökning av andelen kvinnor som utsatts för misshandel, och därefter syns en nedåtgående trend.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel under 2021, och så har det sett ut vid varje mätning. Utvecklingen har dock sett relativt likartad ut bland män och kvinnor, i synnerhet under den senare delen av mätperioden.

Figur 3.4. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 3.2. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2012–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6	2,8	2,8
Män	3,1	3,3	3,0	3,0	4,0	4,1	4,4	4,6	3,5	3,5
Kvinnor	1,5	2,2	1,9	1,7	2,3	2,5	2,8	2,7	2,2	2,1
Ålder										
16–19 år	6,8	9,0	4,9	4,1	8,0	8,4	9,2	10,2	8,3	8,6
20–24 år	7,6	8,9	6,2	5,9	7,8	7,4	7,4	7,6	5,6	5,8
25–34 år	3,4	3,7	4,0	3,4	4,9	5,1	5,5	5,2	3,7	3,5
35–44 år	1,5	2,2	3,0	3,9	3,2	3,4	3,8	3,7	3,0	2,7
45–54 år	1,2	1,3	1,5	1,4	2,4	2,8	3,1	3,1	2,5	2,6
55–64 år	1,3	1,6	1,6	0,9	1,6	1,6	1,8	2,0	1,9	1,5
65–74 år	0,4	0,6	0,2	0,7	0,7	0,7	0,9	0,7	0,7	0,6
75–84 år	0,6	0,5	0,7	0,9	0,4	0,5	0,6	0,6	0,4	0,4
Män										
16–24 år	10,5	11,9	7,0	7,3	10,5	10,4	10,8	12,2	8,9	9,5
25–44 år	3,6	3,5	4,9	4,7	5,6	5,3	5,9	5,8	4,1	4,0

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
45–64 år	1,4	1,5	1,6	1,4	2,2	2,9	3,0	3,1	2,7	2,6
65–84 år	0,5	0,6	0,2	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8	0,7
Kvinnor										
16–24 år	4,6	6,8	4,7	3,4	5,8	6,0	6,4	6,4	5,6	5,6
25–44 år	1,3	2,3	2,2	2,5	2,7	3,4	3,6	3,2	2,7	2,2
45–64 år	1,1	1,5	1,5	1,0	1,9	1,7	2,1	2,2	1,7	1,7
65–84 år	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,7	0,4	0,3	0,4

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3E i appendix.

[†] I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3E). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper

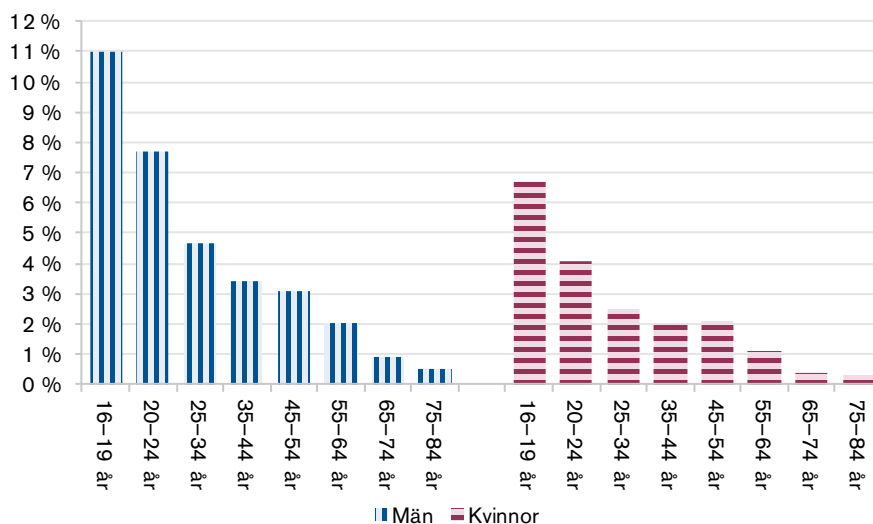
Det är stora skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller utsatthet för misshandel. År 2021 var det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel uppger att de utsattes (8,6 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,4 procent utsattes. Fördelningen följer mönstret från tidigare mätningar (se tabell 3.2).

Figur 3.5 visar att utsatthet för misshandel bland män följer ovanstående åldersfördelning, med störst andel utsatta i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 11,0 %) och minst andel utsatta i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,5 %).

När utsatthet bland kvinnor i olika åldersgrupper studeras syns en liknande fördelning men på lägre nivåer. Den yngsta åldersgruppen (16–19 år) hade 2021 störst andel utsatta (6,7 %), medan minst andel utsatta fanns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,3 procent av kvinnorna utsattes.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper fördelar sig således på samma sätt bland män och kvinnor, dock på högre nivåer för män.

Figur 3.5. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för misshandel i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.3 visar att den rapporterade utsattheten för misshandel under 2021 var större bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (5,0 %) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (2,8 %) och bland utrikesfödda personer (2,3 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de utsattes (4,9 %) än personer med som högst gymnasial utbildning (2,6 %) respektive eftergymnasial utbildning (1,7 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (4,9 respektive 4,3 %) än sammanboende med eller utan barn (2,2 respektive 1,4 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (3,1 jämfört med 2,4 %).

Slutligen utsattes en större andel boende i storstäder/storstadsnära kommuner respektive i större städer/kommuner nära större stad (2,9 % i respektive grupp) än boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (2,4 %).

Sett till utsatthet för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2021 ser mönstret generellt likartat ut. För samtliga grupper syns högre nivåer bland män än bland kvinnor (se tabell 3E i appendix).

Tabell 3.3. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2012–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	2,2	3,0	2,5	2,5	3,1	3,2	3,6	3,6	2,8	2,8
– båda föräldrarna										
utrikesfödda	2,7	3,8	5,5	3,0	4,7	6,0	6,1	6,8	4,0	5,0
Utrikesfödda	2,4	1,8	1,8	1,8	2,9	3,1	3,1	3,1	2,7	2,3
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	3,4	5,5	3,3	2,8	4,5	4,6	4,8	5,6	4,4	4,9
Gymnasial	2,0	2,2	2,3	2,3	3,1	3,1	3,7	3,4	2,7	2,6
Eftergymnasial	1,6	1,7	1,8	2,0	2,3	2,7	2,7	2,7	2,1	1,7
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,5	1,9	1,4	1,6	1,9	1,9	2,2	1,9	1,5	1,4
– med barn	1,5	1,5	1,8	1,9	2,3	2,4	2,6	2,6	1,8	2,2
Ensamstående										
– utan barn	3,9	4,5	3,9	3,2	4,9	4,9	5,2	5,5	4,6	4,3
– med barn	1,2	3,0	3,0	4,9	4,4	5,9	6,6	7,6	4,7	4,9
Bostadstyp										
Småhus	1,5	2,1	1,7	1,6	2,5	2,8	3,0	3,0	2,4	2,4
Flerfamiljshus	3,1	3,5	3,2	3,0	3,8	3,9	4,2	4,2	3,3	3,1
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	3,5	3,7	3,7	4,0	3,1	2,9
Större städer och kommuner nära större stad	3,0	3,1	3,6	3,5	2,8	2,9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,9	2,9	3,2	3,2	2,5	2,4

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3E i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3E). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för misshandel

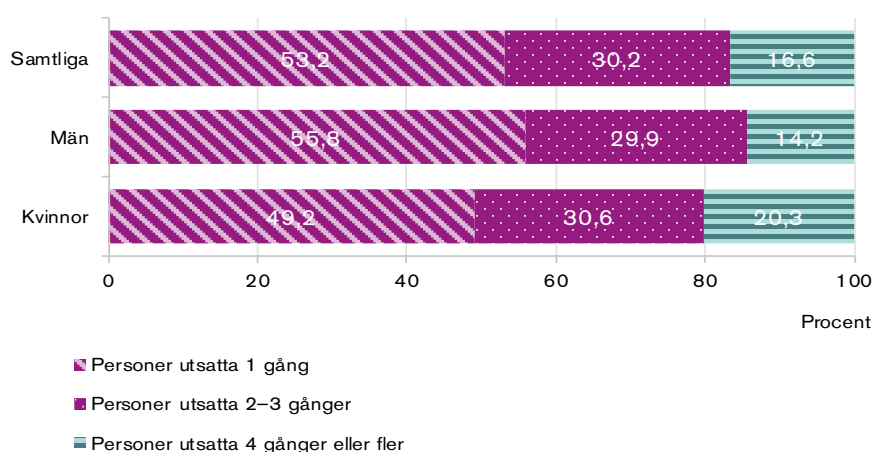
De flesta som uppger att de utsattes för misshandel 2021 utsattes för en (1) händelse (53,2 % av de utsatta). Det var 30,2 procent av de utsatta som blev utsatta två till tre gånger, medan 16,6 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra eller fler händelser under 2021 (se figur 3.6).

Av de män som uppger att de utsattes för misshandel 2021 utsattes 55,8 procent för en (1) händelse. Det var 29,9 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 14,2 procent av de utsatta männen som utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel utsattes 49,2 procent för en (1) händelse. Det var 30,6 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och ungefär en femtedel (20,3 %) av de utsatta kvinnorna utsattes för fyra eller fler misshandelsbrott under 2021.

Bland dem som utsatts för misshandel är det således vanligare bland kvinnor än bland män att uppge upprepad utsatthet, särskilt när det gäller andelen som utsatts fyra gånger eller fler (se figur 3.6). Det är viktigt att understryka att kvinnors utsatthet för misshandel sannolikt underskattas i högre grad. Det beror på att det är vanligare att kvinnor utsätts för misshandel vid upprepade tillfällen av en närstående, och det är en typ av utsatthet som är särskilt svår att fånga upp i frågeundersökningar (Brå 2014).

Figur 3.6. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för misshandel 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Allvarlig misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för allvarlig misshandel ställs följande fråga till dem som uppgett att de utsatts för misshandel:

Ledde händelsen eller någon av händelserna till att du fick sådana skador att du besökte läkare, sjuksköterska eller tandläkare?

Det är 0,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2021, vilket skulle motsvara cirka 43 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är samma nivå som 2020 (se tabell 3.4).²³ Nivån har legat stabilt fram till och med 2019, men därefter har den legat på en något lägre nivå.

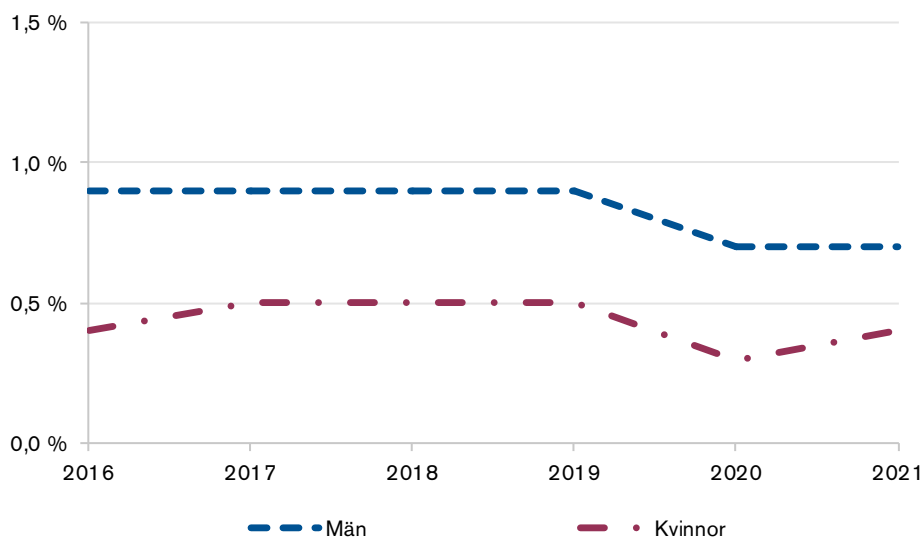
Bland män är det 0,7 procent av befolkningen som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2021 (motsvarande 19,2 procent av samtliga män som utsatts för misshandel). Detta skulle motsvara cirka 26 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Andelen är densamma som 2020. Dessförinnan låg andelen oförändrad på en något högre nivå (0,9 %, se figur 3.7).

Bland kvinnor (16–84 år) är det 0,4 procent av befolkningen som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2021 (motsvarande 19,1 procent av samtliga kvinnor som utsatts för misshandel). Detta skulle motsvara cirka 17 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är i princip samma nivå som 2020, då andelen var 0,3 procent. Andelen har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, med undantag för en liten minskning 2020.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2021 om man ser till andelen av befolkningen. Utvecklingen över tid ser dock likartad ut.

²³ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för allvarlig misshandel enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Figur 3.7. Självrapporterad utsatthet för allvarlig misshandel 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.4. Självrapporterad utsatthet för allvarlig misshandel 2016–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5
Män	0,9	0,9	0,9	0,9	0,7	0,7
Kvinnor	0,4	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4
Ålder						
16–19 år	1,2	1,1	1,3	1,4	1,0	1,1
20–24 år	1,2	1,3	1,3	1,3	1,0	0,9
25–34 år	1,3	1,1	1,2	1,1	0,7	0,8
35–44 år	0,7	0,6	0,8	0,7	0,5	0,6
45–54 år	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
55–64 år	0,4	0,5	0,4	0,7	0,3	0,4
65–74 år	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Män						
16–19 år	1,9	1,6	2,0	2,0	1,5	1,4
20–24 år	1,6	2,2	1,7	2,0	1,2	0,8
25–34 år	1,9	1,5	1,7	1,7	0,9	0,9
35–44 år	1,1	0,9	1,2	0,8	0,7	0,8

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
45–54 år	0,5	0,8	0,8	0,9	0,8	0,7
55–64 år	0,5	0,6	0,5	0,9	0,5	0,7
65–74 år	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1
Kvinnor						
16–19 år	0,6	0,7	0,7	1,0	0,5	0,8
20–24 år	0,8	0,7	1,0	0,8	0,8	1,0
25–34 år	0,7	0,8	0,8	0,7	0,5	0,7
35–44 år	0,4	0,4	0,4	0,7	0,4	0,3
45–54 år	0,6	0,7	0,4	0,4	0,3	0,5
55–64 år	0,3	0,4	0,3	0,5	0,2	0,1
65–74 år	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,1
75–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1	.	0,1

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Utsatthet för allvarlig misshandel i olika åldersgrupper

I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) är andelen som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2021 som störst (1,1 %). Därefter är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är den i åldersgruppen 75–84 år, där 0,1 procent utsattes. Mönstret är relativt likt det som framträtt tidigare år (se tabell 3.4).

Bland män är det i åldersgruppen 16–19 år som störst andel uppger att de under 2021 utsattes för allvarlig misshandel (1,4 %). Minst är andelen i åldersgruppen 75–84 år, där 0,1 procent utsattes.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2021 (1,0 %), medan andelen är minst bland kvinnor i åldrarna 55–84 (0,1 %).

Utsatthet för allvarlig misshandel är således bland både män och kvinnor vanligast i de yngre åldersgrupperna och minst vanligt i de äldre åldersgrupperna.

Olika gruppers utsatthet för allvarlig misshandel

Bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda uppger 0,7 procent att de blev utsatta för allvarlig misshandel under 2021. Motsvarande andel bland utrikesfödda och svenskfödda personer med minst

en svenskfödd förälder är 0,6 respektive 0,5 procent (se tabell 3G i appendix).

Personer med som högst förgymnasial utbildning uppger i störst utsträckning (0,9 %) att de utsattes för allvarlig misshandel, följt av personer med som högst gymnasial utbildning (0,5 %) och personer med eftergymnasial utbildning (0,3 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (1,2 respektive 0,7 %) än sammanboende med eller utan barn (0,4 % respektive 0,3 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes för allvarlig misshandel i större utsträckning än boende i småhus (0,7 jämfört med 0,4 %).

Slutligen är det små skillnader mellan olika boendeorter vad gäller utsatthet för allvarlig misshandel. Bland boende i större städer/kommuner nära större stad uppger 0,6 procent att de utsatts 2021, bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner var andelen 0,5 procent, och bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner var andelen 0,4 procent.

Vid en särredovisning för kön visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster bland män som bland kvinnor. Dock är nivån genomgående högre bland män (se tabell 3G i appendix).

Hot

För att fånga omfattningen av utsatthet för hot ställs följande fråga i NTU:

Hotade någon dig, på ett sådant sätt att du blev rädd, under förra året (2021)?

Det är 7,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2021, vilket skulle motsvara cirka 637 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 8,4 procent. Under perioden 2006–2014 var andelen utsatta för hot relativt oförändrad, men från och med 2015 visar resultaten på en uppåtgående trend fram till minskningen i de två senaste mätningarna. Det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend (se tabell 3.5).

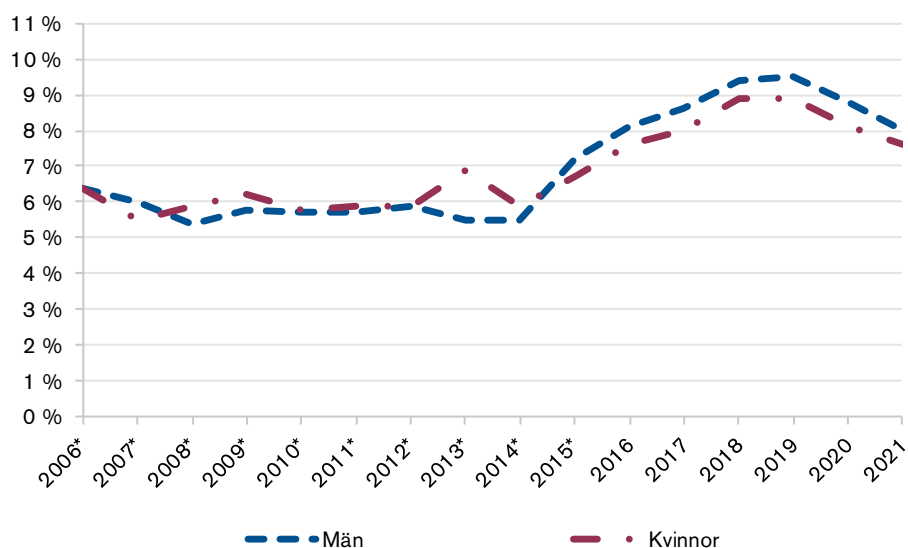
Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 8,0 procent som uppger att de utsattes för hot 2021, vilket är en minskning sedan 2020, då motsvarande

andel var 8,8 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en uppgång 2015–2019 (efter att andelen tidigare år varit relativt oförändrad) följt av en minskning de senaste två mätningarna (se figur 3.8).

Bland kvinnor uppger 7,6 procent att de utsattes för hot 2021, vilket är en minskning jämfört med 2020 (8,1 %). Andelen ökade under perioden 2015–2018, men har i de senaste två mätningarna i stället minskat.

Det är således en större andel av männen än av kvinnorna som uppger att de utsattes för hot 2021, och så har det sett ut sedan 2015. Utvecklingen över tid för män och kvinnor är likartad.

Figur 3.8. Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 3.5. Självrapporterad utsatthet för hot 2012–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	9,2	8,4	7,8
Män	5,9	5,5	5,5	7,2	8,1	8,6	9,4	9,5	8,8	8,0
Kvinnor	5,9	6,9	5,9	6,7	7,6	8,0	8,9	8,9	8,1	7,6
Ålder										
16–19 år	8,4	7,8	6,6	9,9	12,0	11,6	14,0	15,0	13,5	10,8
20–24 år	10,6	11,5	10,3	10,2	11,9	13,6	13,7	13,1	12,6	11,8

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
25–34 år	7,4	8,6	6,9	9,9	10,8	11,6	12,5	12,2	10,7	10,9
35–44 år	8,5	9,4	8,0	8,3	9,2	9,9	10,7	10,6	9,9	8,7
45–54 år	6,1	5,8	7,8	7,4	8,7	9,5	9,9	9,8	9,2	8,8
55–64 år	3,6	4,0	3,0	4,9	6,7	6,3	7,9	8,1	7,9	7,0
65–74 år	2,7	2,4	2,5	4,5	3,4	3,6	3,8	4,3	3,8	3,9
75–84 år	1,7	2,1	1,1	1,2	1,4	1,6	2,4	2,5	2,2	2,0
Män										
16–24 år	9,5	7,7	8,6	10,7	12,1	13,1	14,4	15,6	13,4	12,1
25–44 år	7,4	8	7,1	9,6	10,3	11,0	11,7	11,8	11,0	9,7
45–64 år	5,3	4,4	4,8	6,3	8,1	8,5	9,4	9,1	8,8	8,1
65–84 år	2,1	2,3	2,5	3,3	3,2	3,3	3,7	4,0	3,5	3,5
Kvinnor										
16–24 år	9,9	12,3	8,9	9,5	11,8	12,1	13,5	13,0	12,9	10,5
25–44 år	8,0	9,5	7,4	8,8	9,7	10,5	11,4	11,0	9,6	9,8
45–64 år	4,6	5,4	6,2	6,2	7,7	8,0	8,8	9,2	8,5	7,9
65–84 år	2,6	2,3	1,5	3,5	2,3	2,4	2,9	3,2	2,9	2,7

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta åldersgrupper då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta åldersgrupper redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3H i appendix.

*I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3H). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Utsatthet för hot i olika åldersgrupper

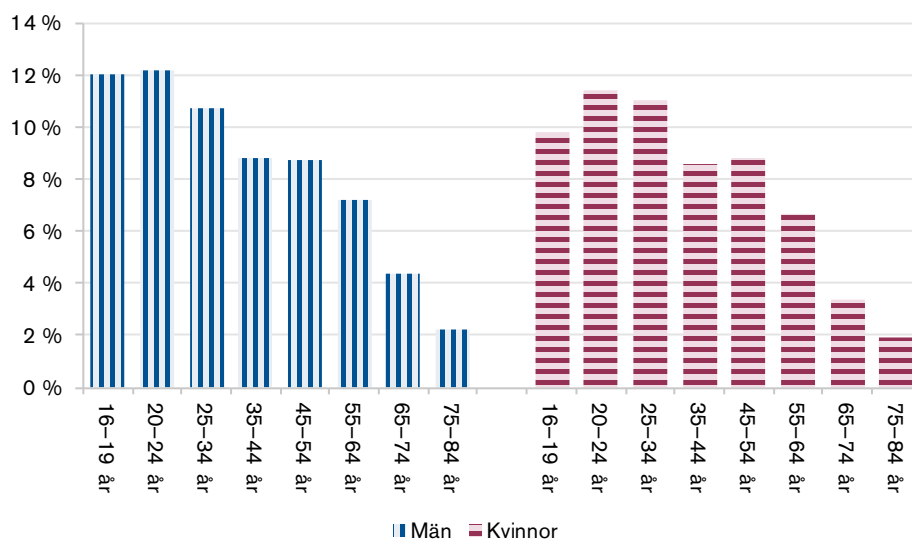
Sett till ålder visar resultaten att andelen som uppger att de utsattes för hot under 2021 är störst i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år (11,8 %); sedan blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen (75–84 år), utsattes 2,0 procent för hot under 2021. Det här följer ungefär hur åldersfördelningen har sett ut vid de tidigare mätpunkterna. Dock var andelen utsatta störst i åldersgruppen 16–19 år under 2018–2020 (se tabell 3.5).

Figur 3.9 visar att andelen utsatta män i olika åldersgrupper fördelar sig på samma vis som befolkningen i stort, med störst andel utsatta i åldersgruppen 20–24 år (12,2 %). Sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) var det 2,2 procent av männen som utsattes.

Även bland kvinnor var det vanligast att utsättas i åldersgruppen 20–24 år (11,4 %), för att sedan i princip bli mindre vanligt ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgruppen 75–84 år var andelen 1,9 procent.

Mönstret för utsatthet för hot 2021 är således likartat, män och kvinnor emellan: störst andel utsatta i de yngre åldersgrupperna respektive minst andel utsatta i de äldre åldersgrupperna.

Figur 3.9. Självrapporterad utsatthet för hot 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för hot i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.6 visar att det finns skillnader mellan olika grupper i befolkningen vad gäller utsatthet för hot. Den andel som uppger att de utsattes för hot 2021 är större bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (12,1 %) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda personer (7,7 respektive 7,5 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (8,0 %) än personer med som högst gymnasial (7,8 %) och eftergymnasial utbildning (7,6 %).

Ensamstående med barn utsattes i större utsträckning (14,3 %) än ensamstående utan barn (9,1 %) och sammanboende med respektive utan barn (7,5 respektive 5,8 %).

Det var också vanligare att utsättas för hot bland boende i flerfamiljshus (9,2 %) än bland boende i småhus (6,5 %).

Utsatthet för hot ökar med boendeortens storlek. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner var andelen 6,3 procent, medan den var 7,4 procent bland boende i större städer/kommuner nära större stad. Störst var andelen i storstäder/storstadsnära kommuner: 9,0 procent.

När utsatthet för hot särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster. Sett till utbildningsnivå är det dock vanligast att utsättas för hot bland män med som högst gymnasial utbildning, medan det bland kvinnor med motsvarande utbildningsnivå är minst vanligt att utsättas (se tabell 3H i appendix).

Tabell 3.6. Självrapporterad utsatthet för hot 2012-2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16-84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	5,8	6,3	5,7	7,0	7,7	8,1	9,1	9,0	8,3	7,7
– båda föräldrarna utrikesfödda	7,8	9,5	9,3	11,0	11,8	12,3	14,0	13,2	10,9	12,1
Utrikesfödda	6,5	5,8	5,5	6,6	8,0	8,6	8,6	9,3	8,7	7,5
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	6,3	5,2	5,7	5,8	7,9	7,7	9,3	9,8	9,4	8,0
Gymnasial	5,7	6,9	5,8	6,9	7,7	8,4	9,1	9,1	8,2	7,8
Eftergymnasial	6,0	6,1	5,8	7,4	8,1	8,6	9,0	8,9	8,2	7,6
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	4,3	4,9	4,4	5,1	6,1	6,1	6,8	6,6	6,3	5,8
– med barn	5,7	6,5	6,8	8,7	7,5	8,3	8,7	8,9	7,5	7,5
Ensamstående										
– utan barn	7,9	7,2	6,7	7,8	9,4	9,9	10,9	11,2	10,4	9,1
– med barn	6,6	10,1	6,4	10,0	12,9	14,7	17,2	15,8	15,2	14,3
Bostadstyp										
Småhus	4,7	5,2	4,5	6,0	6,6	6,9	7,9	8,1	7,0	6,5
Flerfamiljshus	7,6	7,7	7,4	8,1	9,4	10,0	10,5	10,6	10,2	9,2
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	9,6	9,7	10,6	10,5	9,8	9,0

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Större städer och kommuner nära större stad	7,2	7,9	8,9	8,7	8,0	7,4
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,4	6,9	7,3	7,9	7,0	6,3

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3H i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3H). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för hot

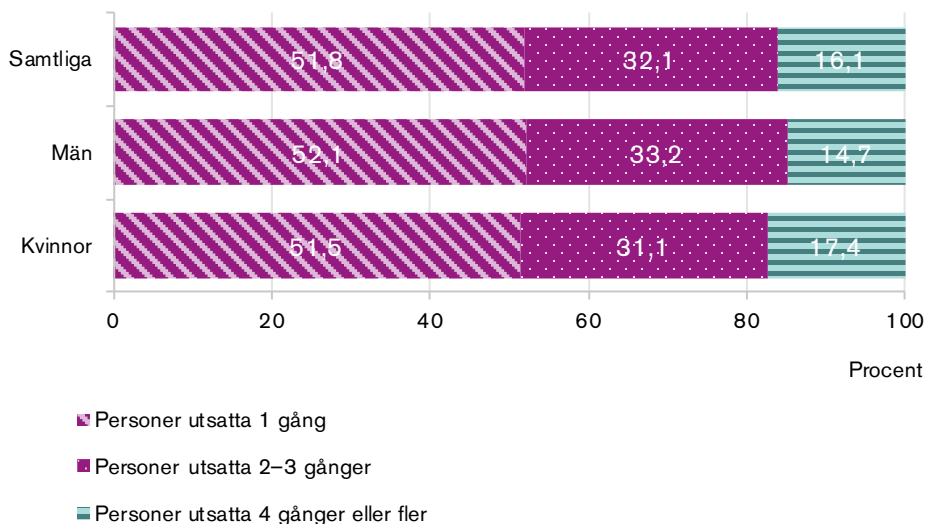
Det är något fler än hälften av dem som uppger att de utsattes för hot under 2021 som utsattes för en (1) händelse (51,8 % av de utsatta). Vidare var det 32,1 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 16,1 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler (se figur 3.10).

Av de män som uppger att de utsattes för hot utsattes 52,1 procent för en (1) händelse. Det var 33,2 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 14,7 procent som utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för hot 2021 utsattes 51,5 procent för en (1) händelse. Den andel som utsattes två till tre gånger var 31,1 procent, och 17,4 procent av de utsatta kvinnorna utsattes för hot fyra gånger eller fler.

Det är således inga större skillnader mellan män och kvinnor vad gäller hur stor andel av de utsatta som har utsatts två till tre gånger 2021. Det är dock vanligare bland utsatta kvinnor än män att ha utsatts fyra gånger eller fler.

Figur 3.10. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för hot 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Sexualbrott

För att fånga omfattningen av utsatthet för sexualbrott ställs följande fråga i NTU:

Ofredade, tvingade eller angrep någon dig sexuellt under förra året (2021)? Det kan till exempel handla om sexuella kränkande kommentarer i tal eller skrift eller att någon tafsar på dig, tvingat dig till en sexuell handling eller våldtagit dig. Det kan ha hänt hemma, i skolan, på arbetsplatsen, på internet eller på annan plats.

Det är 4,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2021, vilket skulle motsvara cirka 367 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2020 (4,6 %). Under perioden 2006–2011 var andelen relativt oförändrad, följt av en tydlig ökning fram till och med 2017. Därefter skedde ett trendbrott och andelen har sedan dess minskat (se tabell 3.7).

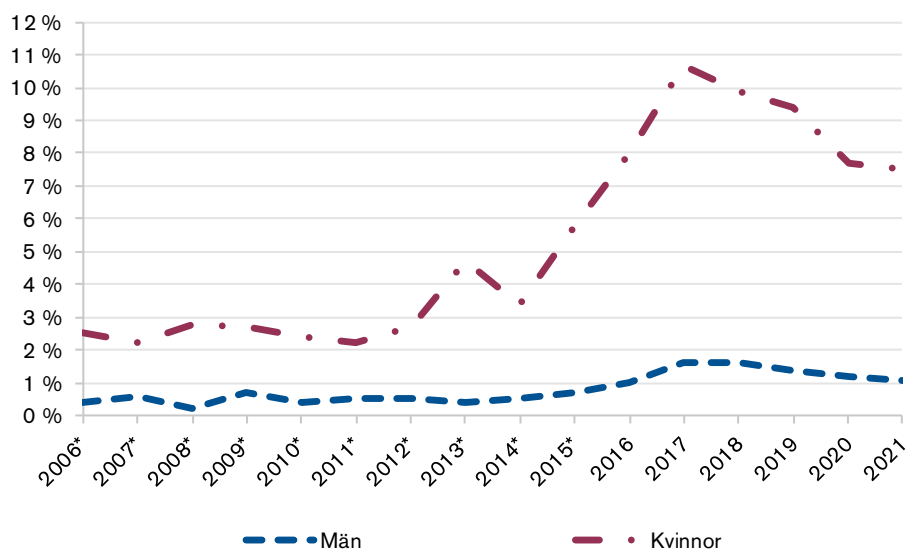
Bland män (16–84 år) är det 1,1 procent som uppger att de utsattes för sexualbrott 2021, vilket är ungefär samma nivå som 2020 (1,2 %). Andelen utsatta var relativt oförändrad till och med 2014. Därefter skedde en tydlig ökning, varpå nivån sedan låg stabilt under 2017 och 2018. Från och med 2019 har andelen minskat något (se figur 3.11).

Resultatet för kvinnor (16–84 år) visar att 7,5 procent uppger att de utsattes för sexualbrott 2021. Det innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 7,7 procent. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2012, men därefter skedde en tydlig ökning fram till och med 2017, då andelen var 10,7 procent. Från och med 2018 syns en nedåtgående trend.

Bland såväl män som kvinnor har således den tidigare uppåtgående trenden av självrapporterad utsatthet för sexualbrott brutits, och i stället har en minskning syns under de senaste mätåren. Nivåerna av utsatthet är betydligt högre för kvinnor än män och skillnaderna har dessutom ökat över tid.

Det bör noteras att sexualbrott innefattar ett brett spektrum av brott – alltifrån lindrigare brott såsom kränkande sexuella kommentarer, till mycket allvarliga brott såsom våldtäkt. Vidare är det till följd av frågans känsliga art heller inte sannolikt att NTU fullt ut fångar in de händelser som man avser mäta i undersökningen. Notera också att NTU inte är den enda källan till bedömningen av brottsutvecklingen, även om den är viktig. Den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen för sexualbrott, se rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019b).

Figur 3.11. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2006–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 3.7. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2011–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	5,6	4,6	4,5
Män	0,5	0,4	0,5	0,7	1,0	1,6	1,6	1,4	1,2	1,1
Kvinnor	2,7	4,7	3,4	5,8	8,0	10,7	9,9	9,4	7,7	7,5
Ålder										
16–19 år	3,4	7,0	4,8	6,3	14,7	19,7	18,0	16,0	15,0	15,4
20–24 år	5,0	9,8	7,2	14,1	17,0	22,3	20,4	19,2	16,0	16,5
25–34 år	3,3	3,6	3,8	6,2	8,5	11,9	11,6	10,4	8,4	7,9
35–44 år	1,3	3,3	1,3	2,3	3,8	4,8	4,8	4,7	3,4	3,3
45–54 år	1,6	2,2	2,7	4,0	2,5	3,7	3,4	3,2	2,4	2,0
55–64 år	0,3	0,4	0,3	0,7	1,1	1,5	1,6	1,7	1,4	1,3
65–74 år	0,7	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6	0,4	0,4
75–84 år	.	0,3	0,3	.	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3
Män										
16–19 år	1,8	2,8	2,9	2,3	2,3	2,8
20–24 år	3,6	4,7	3,5	4,3	2,5	3,2
25–34 år	1,9	3,2	3,6	2,4	2,4	2,0
35–44 år	1,1	1,7	1,7	1,8	1,3	1,1
45–54 år	0,8	1,3	1,3	1,0	1,1	0,8
55–64 år	0,4	0,6	0,8	0,7	0,8	0,6
65–74 år	0,2	0,2	0,4	0,3	0,2	0,2
75–84 år	0,2	-	0,3	0,2	0,1	0,2
Kvinnor										
16–19 år	25,4	33,1	30,3	27,2	25,5	25,6
20–24 år	28,0	35,8	34,4	31,6	26,9	28,5
25–34 år	14,2	18,9	18,3	17,4	13,7	13,0
35–44 år	6,3	7,8	7,6	7,6	5,3	5,5
45–54 år	4,0	5,8	5,4	5,3	3,6	3,1
55–64 år	1,8	2,3	2,4	2,6	2,0	1,9
65–74 år	0,8	1,0	0,6	0,9	0,7	0,6
75–84 år	0,2	0,4	0,2	0,3	0,4	0,4
Män										
16–24 år	0,3	1,0	1,2	1,2	2,7	3,7	3,2	3,2	2,4	3,0
25–44 år	1,4	0,9	1,0	1,8	1,5	2,4	2,6	2,1	1,8	1,5

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
45–64 år	0,1	0,1	0,2	0,2	0,6	1,0	1,1	0,9	1,0	0,7
65–84 år	0,3	.	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2
Kvinnor										
16–24 år	7,3	13,8	9,5	17,1	26,7	34,4	32,2	29,2	26,1	26,9
25–44 år	3,3	5,9	4,1	7,0	10,4	13,6	13,0	12,5	9,5	9,1
45–64 år	1,7	2,7	2,9	4,9	3,1	4,4	4,2	4,1	2,9	2,6
65–84 år	0,7	0,3	0,1	0,4	0,6	0,8	0,4	0,6	0,6	0,5

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3J i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3J). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Utsatthet för sexualbrott i olika åldersgrupper

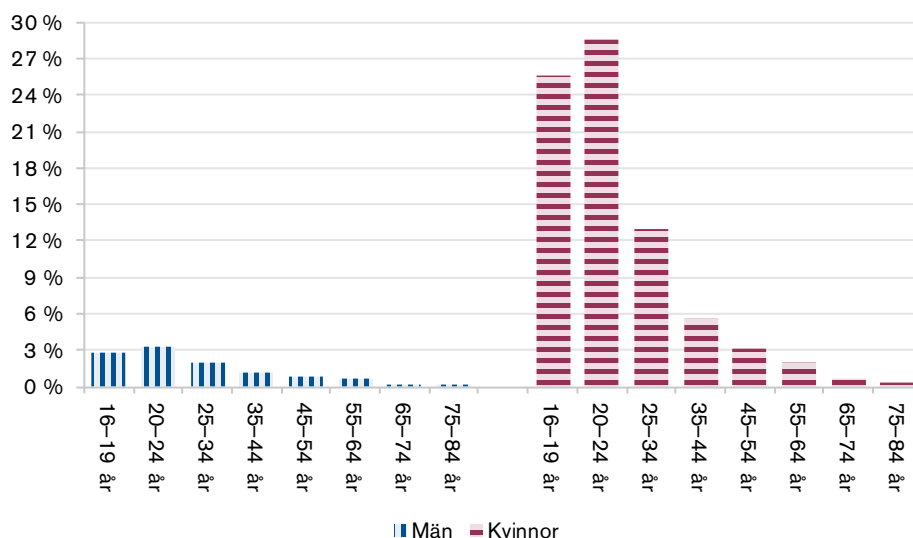
Skillnaderna mellan åldersgrupperna i befolkningen är mycket stora vad gäller sexualbrott. Det är i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2021 (16,5 %), följt av den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 15,4 %). I övrigt är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,3 procent uppger att de utsattes för något sexualbrott under 2021. Det här mönstret följer resultatet från tidigare mätningar (se tabell 3.7).

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2021 studeras separat för män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 3,2 procent av männen uppger att de utsattes, och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel syns i de två äldsta åldersgrupperna 65–74 år och 75–84 år, där 0,2 procent uppger att de utsattes (se figur 3.12).

Bland kvinnor skiljer sig andelen utsatta för sexualbrott kraftigt åt mellan olika åldersgrupper. Andelen är i likhet med i tidigare mätningar störst i åldersgruppen 20–24 år, där 28,5 procent av kvinnorna uppger att de utsattes för sexualbrott 2021. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,4 procent uppger att de utsattes.

Hur självrapporterad utsatthet för sexualbrott fördelar sig mellan olika åldersgrupper följer således samma mönster bland män och kvinnor, med en minskad utsatthet ju äldre åldersgrupp som studeras. Dock är nivåerna betydligt högre bland kvinnor.

Figur 3.12. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för sexualbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.8 visar att utsatthet för sexualbrott är vanligare i vissa grupper. Det är en större andel som uppger att de utsattes under 2021 bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (6,8 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (5,0 %) och bland utrikesfödda (2,5 %).

Vad gäller utbildningsnivå var det en större andel utsatta bland dem som hade högst förgymnasial utbildning (7,2 %) än av de med som högst gymnasial utbildning (4,0 %) respektive eftergymnasial utbildning (3,5 %).

Det var en större andel som utsattes bland ensamstående personer med respektive utan barn (7,2 respektive 8,1 %), än bland sammanboende med respektive utan barn (1,9 respektive 2,2 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (5,4 respektive 3,7 %).

Rapporterad utsatthet för sexualbrott ökar med ortens storlek. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner utsattes 3,7 procent, medan andelen bland boende i större städer/ kommuner nära större stad var 4,6 procent. Andelen utsatta bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner var 4,8 procent.

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott inom olika grupper särevisas på kön, visar resultatet att mönstret oftast är likartat, dock är skillnaderna mellan olika grupper bland kvinnor större än bland män (se tabell 3J i appendix).

Tabell 3.8. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2012–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	1,8	2,8	2,1	3,8	5,2	7,0	6,5	6,0	5,0	5,0
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,9	2,6	3,2	5,0	7,9	9,8	9,4	9,6	7,0	6,8
Utrikesfödda	1,4	2,0	1,6	1,7	2,6	3,9	3,8	3,7	3,0	2,5
Män										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	1,0	1,6	1,7	1,4	1,2	1,1
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,8	2,7	2,2	1,8	1,7	2,2
Utrikesfödda	1,1	1,4	1,4	1,3	1,2	1,1
Kvinnor										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	8,9	11,9	11,0	10,1	8,5	8,6
– båda föräldrarna utrikesfödda	13,0	15,7	15,4	16,2	11,1	11,1
Utrikesfödda	3,9	5,9	5,8	5,8	4,7	3,8
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	1,9	3,3	2,5	3,4	7,1	8,5	8,0	7,5	7,2	7,2
Gymnasial	1,3	2,3	1,8	3,3	3,9	5,4	5,3	5,0	4,1	4,0
Eftergymnasial	2,0	2,5	2,1	3,4	4,2	6,3	5,6	5,1	3,7	3,5

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Män										
Förgymnasial	1,2	1,5	1,7	1,5	1,3	1,7
Gymnasial	1,1	1,6	1,8	1,6	1,3	1,1
Eftergymnasial	0,9	1,6	1,4	1,1	1,1	0,8
Kvinnor										
Förgymnasial	13,0	15,6	14,4	13,7	13,5	12,9
Gymnasial	6,6	9,2	8,8	8,5	7,0	6,9
Eftergymnasial	6,6	9,7	8,7	8,1	5,7	5,6
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,0	1,2	1,1	2,3	2,7	3,7	3,8	3,3	2,4	2,2
– med barn	0,9	2,0	0,9	2,3	2,5	3,7	3,2	3,0	2,0	1,9
Ensamstående										
– utan barn	2,8	4,6	3,7	5,5	8,3	10,6	9,8	9,1	8,3	8,1
– med barn	2,5	3,9	2,6	3,7	6,4	10,1	9,3	9,3	6,9	7,2
Män										
Sammanboende										
– utan barn	0,7	0,9	1,1	0,8	0,7	0,6
– med barn	0,7	1,3	1,3	1,1	0,9	0,7
Ensamstående										
– utan barn	1,7	2,3	2,3	2,2	2,0	1,9
– med barn	1,6	2,4	2,6	2,0	0,8	2,0
Kvinnor										
Sammanboende										
– utan barn	4,6	6,2	6,3	5,7	4,1	3,7
– med barn	4,1	5,8	4,9	4,8	3,1	3,1
Ensamstående										
– utan barn	14,2	17,8	16,5	15,2	13,8	13,5
– med barn	8,9	14,5	13,3	13,7	10,3	10,3
Bostadstyp										
Småhus	0,9	2,1	1,3	2,2	3,5	5,1	4,7	4,4	3,7	3,7
Flerfamiljshus	2,6	3,2	2,9	4,7	6,2	8,2	7,7	7,1	5,6	5,4
Män										
Småhus	0,7	1,2	1,2	1,1	1,0	0,9
Flerfamiljshus	1,4	2,0	2,2	1,8	1,5	1,4
Kvinnor										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Småhus	6,2	8,7	7,9	7,6	6,4	6,4
Flerfamiljshus	10,1	13,2	12,3	11,7	9,2	8,9
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	5,4	7,4	6,9	6,2	5,1	4,8
Större städer och kommuner nära större stad	4,8	6,3	5,9	5,6	4,7	4,6
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	3,7	5,2	4,9	4,6	3,7	3,7
Män										
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,3	1,6	2,0	1,5	1,4	1,1
Större städer och kommuner nära större stad	0,9	1,7	1,6	1,3	1,1	1,3
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	0,8	1,2	1,2	1,4	1,0	0,9
Kvinnor										
Storstäder och storstadsnära kommuner	8,9	12,2	11,1	10,4	8,4	8,2
Större städer och kommuner nära större stad	8,2	10,4	9,7	9,4	7,9	7,6
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,3	8,7	8,3	7,6	6,3	6,4

^a Eftersom det är så stora skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för sexualbrott anses det nödvändigt att redovisa resultaten i denna tabell uppdelat på kön. Detta är dock endast möjligt att göra för resultaten som är framtagna med den nya metoden, som består av ett betydligt större urval jämfört med den tidigare metoden.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

^{*} I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3J). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för sexualbrott

Sexualbrott är en brottstyp där det är relativt vanligt med upprepade utsatthet. Av dem som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2021 var det 30,7 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 31,3 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 38,1 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.13).

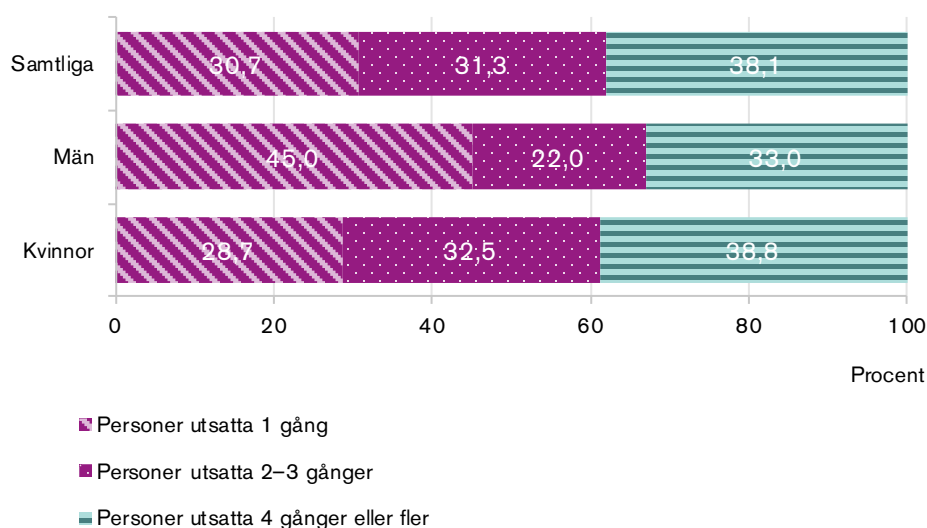
Av de män som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2021 var det 45,0 procent som utsattes en (1) gång. Det var 22,0 procent av de utsatta

som utsattes två till tre gånger och det var 33,0 procent av de utsatta som utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2021 var det 28,7 procent som utsattes en (1) gång. Det var 32,5 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 38,8 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes fyra gånger eller fler.

Det således betydligt vanligare med upprepad utsatthet bland kvinnor som utsatts för sexualbrott jämfört med bland män som utsatts (se figur 3.13).

Figur 3.13. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för sexualbrott 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Sexualbrottens allvarlighetsgrad

För att kunna ge en bättre bild av de händelser som NTU fångar upp får de personer som uppger att de utsatts för sexualbrott svara på två frågor om allvarlighetsgraden.²⁴ Den ena frågan gäller huruvida händelsen/någon av händelserna innebar *tvång genom hot, genom fasthållning eller genom att*

²⁴ NTU är en viktig källa till bedömningen av brottsutvecklingen, men inte den enda. Den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen gällande sexualbrott hänvisas till rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019b).

göra illa den utsatta, och den andra frågan rör huruvida sexualbrottet bestod av *sexuellt utnyttjande av försvarslös position*.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång

Den första frågan beträffande händelsens allvarlighetsgrad i NTU lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon tvingade eller försökte tvinga dig till en sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra dig illa på något sätt?

Resultatet visar att 0,8 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2021 utsattes för sexualbrott genom tvång, vilket skulle motsvara cirka 64 000 personer, om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är på samma nivå som 2020. Sett till utvecklingen över tid har den självrapporterade utsattheten i princip varit oförändrad under perioden 2017–2019, och ligger därefter på en något lägre nivå (vilket den också gjorde 2016, se tabell 3.9).²⁵

Bland män (16–84 år) är det 0,2 procent av befolkningen som uppger att de utsattes för sexualbrott genom tvång 2021 (motsvarande 19,4 procent av samtliga män som utsatts för sexualbrott). Detta skulle motsvara cirka 9 000 personer, om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2020 (0,3 %), och andelen har varit relativt oförändrad under hela mätperioden (se figur 3.14).

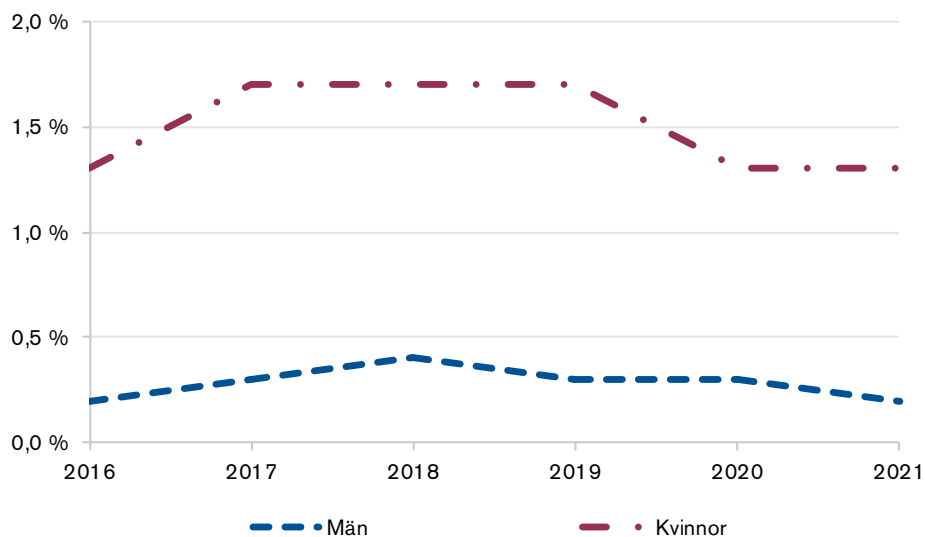
Bland kvinnor (16–84 år) är det 1,3 procent av befolkningen som uppger att de utsattes för sexualbrott genom tvång 2021 (motsvarande 17,2 procent av samtliga kvinnor som utsatts för sexualbrott). Detta skulle motsvara cirka 55 000 personer, om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är på samma nivå som 2020. Sett till utvecklingen över tid har andelen utgjort 1,7 procent fram till och med 2019, bortsett från 2016, då andelen var 1,3 procent. Även i de två senaste mätningarna har andelen varit 1,3 procent.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män i befolkningen som uppger att de under 2021 utsattes för en händelse där någon tvingade eller

²⁵ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för sexualbrott genom tvång enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

försökte tvinga dem till en sexuell handling genom att hota dem, hålla fast dem eller göra dem illa på något sätt.

Figur 3.14. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom tvång 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.9. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom tvång 2016–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,8	1,0	1,1	1,0	0,8	0,8
Män	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2
Kvinnor	1,3	1,7	1,7	1,7	1,3	1,3
Ålder						
16–24 år	2,8	3,5	3,5	3,5	3,0	2,9
25–44 år	1,0	1,1	1,4	1,2	1,0	0,9
45–64 år	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4	0,3
65–84 år	-	0,1	0,1	0,1	-	-
Män						
16–24 år	0,5	0,6	0,7	0,7	0,6	0,5
25–44 år	0,4	0,3	0,8	0,4	0,4	0,3
45–64 år	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
65–84 år	-	0,1	0,1	-	-	-
Kvinnor						

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
16–24 år	4,7	5,8	5,9	5,7	4,9	4,9
25–44 år	1,6	1,9	2,0	2,0	1,5	1,4
45–64 år	0,5	0,7	0,7	0,7	0,4	0,5
65–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1	-	0,1

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom tvång när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 2,9 procent att de utsattes 2021. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgruppen är, och i åldersgruppen 45–64 år uppger 0,3 procent att de har utsatts. I den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är andelen för liten för att kunna redovisas (se tabell 3.9).

Bland män är det i åldersgruppen 16–24 år som andelen är störst (0,5 %). Sedan är andelen mindre med åldern, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är andelen för liten för att kunna redovisas.

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2021 (4,9 %), och sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen 65–84 år är andelen 0,1 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att mönstret är likartat, med en större andel utsatta bland de yngre och en mindre andel utsatta bland de äldre. Dock är det betydligt större skillnader mellan olika åldersgrupper bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de under 2021 utsattes för något sexualbrott med inslag av tvång bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,3 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (0,8 respektive 0,6 %, se tabell 3L i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,6 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (0,7 respektive 0,4 %).

Bland ensamstående personer med och utan barn utsattes 2,4 respektive 1,4 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med eller utan barn (0,2 respektive 0,3 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,0 respektive 0,6 %).

Det är i princip inga skillnader sett till boendeort och andelen varierar mellan 0,7–0,8 procent.

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att skillnader mellan olika grupper är mer framträdande bland kvinnor än bland män, och på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position

Den andra frågan om sexualbrottens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon utnyttjade dig sexuellt då du sov eller var så påverkad att du inte kunde försvara dig?

Resultatet visar att 0,7 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2021 utsattes för händelsen som beskrivs i frågan ovan, vilket skulle motsvara cirka 54 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är ungefär densamma som 2020 (0,6 %), och även sett till utvecklingen över tid har den i princip varit oförändrad sedan 2017 (medan den var på en marginellt lägre nivå 2016, se tabell 3.10).²⁶

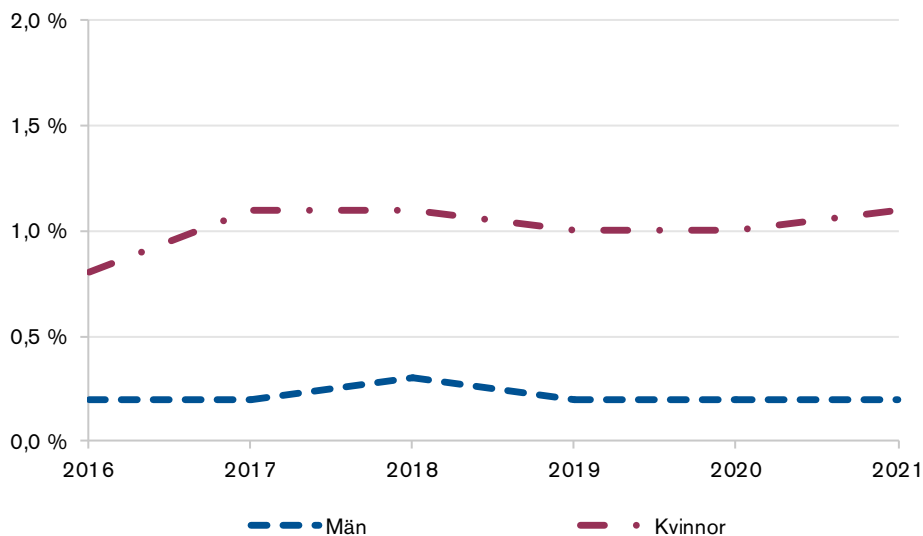
²⁶ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Bland män (16–84 år) är det 0,2 procent av befolkningen som uppger att de utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2021 (motsvarande 16,6 procent av samtliga män som utsatts för sexualbrott). Detta skulle motsvara cirka 7 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är på samma nivå som 2020, och andelen har varit i princip oförändrad över tid (figur 3.15).

Bland kvinnor i befolkningen är andelen 1,1 procent (motsvarande 14,5 procent av samtliga kvinnor som utsatts för sexualbrott). Detta skulle motsvara cirka 46 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2020 (1,0 %). Andelen utsatta var på en något lägre nivå i den första mätningen, men har därefter varit relativt oförändrad.

Det är således en större andel av kvinnorna än av männen i befolkningen som uppger att de under 2021 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position.

Figur 3.15. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.10. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2016–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,5	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7
Män	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
Kvinnor	0,8	1,1	1,1	1,0	1,0	1,1
Ålder						
16–24 år	2,0	2,9	3,2	2,6	3,0	3,4
25–44 år	0,5	0,7	0,8	0,6	0,5	0,4
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
65–84 år	-	-	-	-	-	-
Män						
16–24 år	0,6	0,7	0,6	0,4	0,4	0,8
25–44 år	0,1	0,3	0,6	0,3	0,2	0,2
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
65–84 år	-	.	0,1	-	-	-
Kvinnor						
16–24 år	3,2	4,6	5,3	4,5	5,0	5,6
25–44 år	0,9	1,0	1,0	1,0	0,8	0,6
45–64 år	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
65–84 år	-	-	-	-	-	-

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppgår 3,4 procent att de utsattes 2021. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är det en så pass liten andel som utsattes att den inte redovisas (se tabell 3.10).

Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–24 år (0,8 %) och blir sedan mindre med stigande ålder, och i åldersgruppen 65–84 år är det så pass få som utsatts att andelen inte redovisas.

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppgår att de utsattes 2021 (5,6 %), och sedan blir andelen mindre ju äldre

åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen är andelen så pass liten att den inte redovisas.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att mönstret ser relativt likartat ut, med störst andel utsatta bland de yngre åldersgrupperna, och minst andel bland de äldsta.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, i olika grupper i befolkningen

Den andel som uppger att de under 2021 utsattes för något sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,3 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (0,8 %). Andelen är minst bland utrikesfödda (0,2 %, se tabell 3M i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som uppger att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,5 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning (0,6 %) och bland personer med eftergymnasial utbildning (0,3 %).

Vad beträffar familjetyp är det en större andel som uppger att de utsatts bland ensamstående utan barn (1,5 %), följt av ensamstående med barn (0,6 %). Andelen är minst bland sammanboende med respektive utan barn (0,1 respektive 0,2 %).

Det är i princip inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (0,6 respektive 0,7%).

Det är små skillnader mellan olika boendeorter när utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position studeras. Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes 0,7 procent, bland boende i större städer/ kommuner nära större stad var andelen 0,6 procent, och bland boende i mindre städer/tätorter/ landsbygdskommuner var andelen 0,5 procent.

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret är relativt likartat, dock på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Sammanslagning av sexualbrottens allvarlighetsgrad

En sammanslagning av resultaten gällande utsatthet för sexualbrott genom tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar att den andel av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes under 2021 är

1,2 procent,²⁷ vilket är på samma nivå som 2020. Sett från 2016 syntes en antydan till ökning fram till och med 2018, följt av en minskning och har sedan dess legat på en relativt stabil nivå.

Det är 0,3 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsatts för sexualbrott genom tvång och/eller sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket är ungefär på samma nivå som 2020 (0,4 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad under hela mätperioden och varierat kring 0,3–0,5 procent.

Andelen bland kvinnor är 2,0 procent, vilket är på i princip samma nivå som 2020 (1,9 %). Andelen var 1,7 procent i den första mätningen (vilket avser utsatthet 2016), men ökade därefter till 2,2–2,3 procent under 2017–2019, följt av en minskning 2020.

En sammanslagning av resultaten för utsatthet för sexualbrott med inslag av tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar således att det är en betydligt större andel av kvinnorna än männen i befolkningen som uppger att de utsattes under 2021.

Personrån

För att fånga omfattningen av utsatthet för personrån (eller försök till personrån) ställs följande fråga i NTU:

Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2021)?

Det är 1,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2021, vilket skulle motsvara cirka 100 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2020, då andelen var 1,3 procent. Andelen var fram till 2015 relativt oförändrad, men därefter syns en svagt uppåtgående trend fram till och med 2019, följt av en liten minskning året därpå (se tabell 3.11).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 1,9 procent att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2021. Det är en liten minskning från 2020, då andelen var 2,1 procent. Andelen var relativt oförändrad i

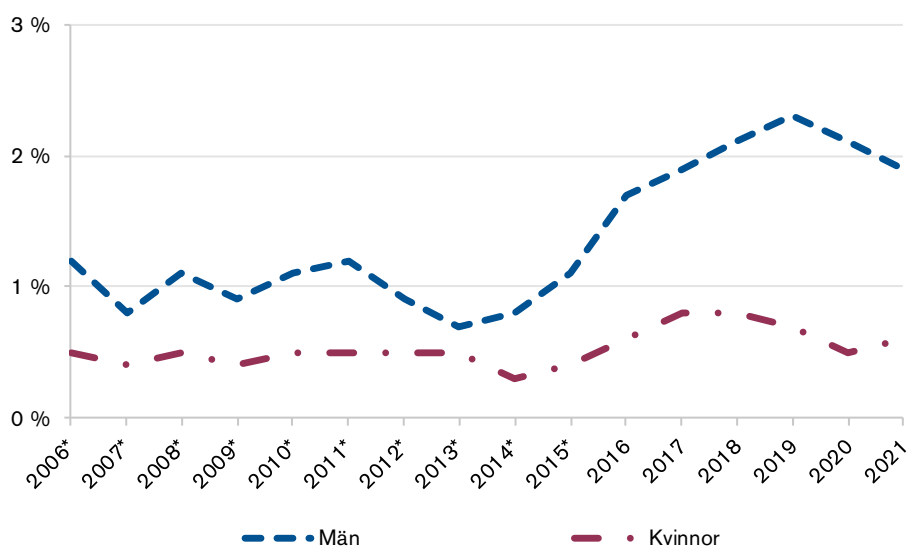
²⁷ Det kan jämföras med att det är 4,5 procent av befolkningen som uppger att de utsatts för någon form av sexualbrott (se tidigare i kapitlet).

början av mätperioden, men ökade årligen under perioden 2014–2019, följt av en liten minskning de senaste två åren (se figur 3.16).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 0,6 procent som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån 2021, vilket är ungefär på samma nivå som 2020 (0,5 %). Sett till utvecklingen över tid sedan 2006 har andelen varit relativt oförändrad, bortsett från perioden 2017–2019, då andelen låg på en något högre nivå.

Resultaten visar således att det under 2021, i likhet med tidigare år, var en större andel av männen än av kvinnorna som utsattes för personrån. Skillnaden har blivit större över tid eftersom ökningen av andelen utsatta är betydligt större bland män än bland kvinnor.

Figur 3.16. Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 3.11. Självrapporterad utsatthet för personrån 2012–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	1,5	1,3	1,2
Män	0,9	0,7	0,8	1,1	1,7	1,9	2,1	2,3	2,1	1,9
Kvinnor	0,5	0,5	0,3	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,5	0,6
Ålder										
16–19 år	0,6	1,7	1,7	1,5	1,5	2,1	2,7	3,3	3,0	2,5
20–24 år	1,5	1,3	1,3	1,3	2,1	2,0	2,3	3,0	1,9	2,2
25–34 år	1,4	1,2	1,0	1,6	1,9	1,6	2,3	2,1	1,6	1,6
35–44 år	0,4	0,7	0,5	1,4	1,3	1,5	1,5	1,5	1,3	1,4
45–54 år	0,5	0,2	0,2	0,4	1,0	1,3	1,1	1,3	1,3	1,1
55–64 år	0,5	0,2	0,2	0,3	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1	0,9
65–74 år	0,4	0,4	0,4	0,1	0,5	0,7	0,6	0,7	0,4	0,6
75–84 år	-	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Män										
16–24 år	1,3	2,2	2,3	2,2	2,9	3,5	4,1	5,5	4,6	4,4
25–44 år	1,3	0,7	1,0	2,1	2,4	2,4	2,9	2,8	2,4	2,3
45–64 år	0,7	0,3	0,3	0,5	1,3	1,5	1,5	1,7	1,9	1,6
65–84 år	0,1	0,5	0,7	0,3	0,6	0,8	0,8	0,9	0,5	0,5
Kvinnor										
16–24 år	0,9	0,8	0,7	0,7	0,9	0,9	1,2	1,3	0,8	0,6
25–44 år	0,6	1,6	0,5	0,9	0,8	0,8	1,0	0,8	0,6	0,8
45–64 år	0,3	0,1	0,2	0,2	0,6	0,9	0,7	0,8	0,6	0,5
65–84 år	0,3	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,4

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3N i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3N). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Utsatthet för personrån i olika åldersgrupper

Utsatthet för personrån är vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 2,5 procent uppger att de utsattes under 2021. Andelen är sedan mindre

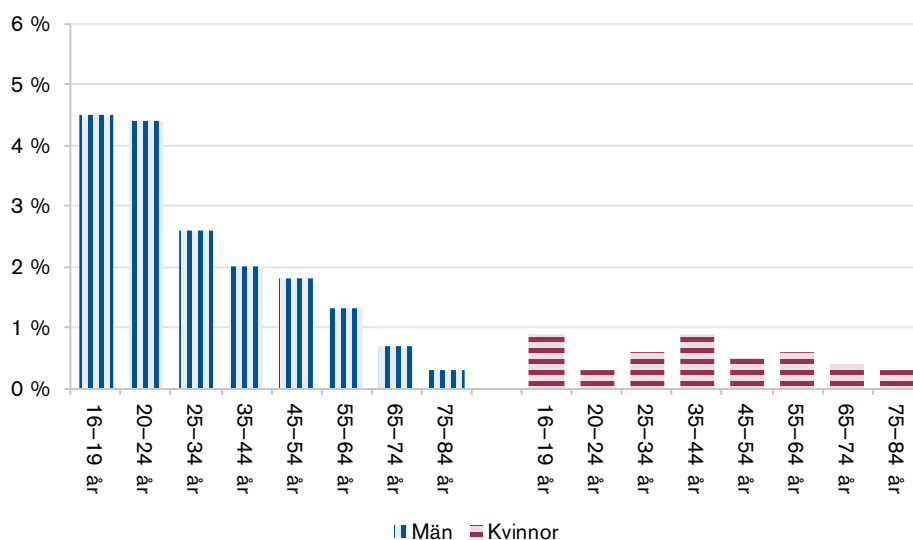
ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) var andelen 0,3 procent (se tabell 3.11).

Även när utsattheten bland män studeras separat är andelen som uppger att de utsattes för personrån under 2021 störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 4,5 procent utsattes. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är det 0,3 procent av männen som uppger att de utsattes (se figur 3.17).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 16–19 år och 35–44 år där 0,9 procent i respektive grupp uppger att de utsattes. Minst är den i åldersgrupperna 20–24 år och 75–84 år, där 0,3 procent av kvinnorna utsattes.

Sammantaget visar figur 3.17 att bland män finns det ett tydligt mönster där andelen utsatta är mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, medan det inte finns något särskilt tydligt mönster bland kvinnor.

Figur 3.17. Självrapporterad utsatthet för personrån 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för personrån i olika grupper i befolkningen

Resultaten för 2021 visar att det är relativt små skillnader i utsatthet för personrån mellan svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (1,4 %), utrikesfödda personer (1,3 %), och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (1,2 %, se tabell 3.12).

Den andel som uppger att de utsatts är mindre ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes 1,7 procent och bland personer med som högst gymnasial utbildning utsattes 1,3 procent, medan det var 0,8 procent som utsattes bland personer med eftergymnasial utbildning.

Utsatthet för personrån var också vanligare bland ensamstående, med eller utan barn (2,0 respektive 1,7 %), än bland sammanboende, med eller utan barn (0,9 i respektive grupp %).

Andelen var större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,5 respektive 1,0 %).

Den andel som uppger att de utsatts ökar med boendeortens storlek och är alltså minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (0,7 %), följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (1,2 %), och störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (1,6 %).

När utsatthet för personrån särredovisas för män och kvinnor i olika grupper visar resultatet att fördelningen ofta följer samma mönster, däremot syns skillnader när svensk/utländsk bakgrund studeras. Bland män är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda den mest utsatta gruppen (2,3 %), medan minst andel återfinns bland utrikesfödda (1,7 %). För kvinnor är nivån i stället högst bland utrikesfödda (1,0 %) och lägre bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (0,4 respektive 0,5 %) (se tabell 3N i appendix).

Tabell 3.12. Självrapporterad utsatthet för personrån 2012–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år)^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	0,6	0,5	0,6	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5	1,2	1,2
– båda föräldrarna utrikesfödda	0,4	1,6	1,0	0,6	1,8	2,0	2,1	2,0	1,6	1,4
Utrikesfödda	0,9	0,7	0,6	0,9	1,4	1,5	1,4	1,5	1,3	1,3
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	0,9	1,0	0,7	0,7	1,4	1,6	1,8	2,2	2,0	1,7
Gymnasial	0,7	0,5	0,6	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,3	1,3

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Eftergymnasial	0,4	0,4	0,3	0,6	0,8	1,0	1,0	0,8	0,9	0,8
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	0,5	0,4	0,5	0,6	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9
– med barn	1,4	0,5	0,3	1,3	0,8	1,0	0,9	1,1	0,8	0,9
Ensamstående										
– utan barn	0,8	0,8	0,8	0,8	1,6	1,7	2,1	2,1	1,8	1,7
– med barn	0,7	0,6	0,7	1,0	1,4	2,1	2,1	2,5	1,9	2,0
Bostadstyp										
Småhus	0,5	0,5	0,4	0,6	0,8	1,0	1,1	1,3	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,9	0,8	0,7	0,9	1,5	1,6	1,8	1,8	1,6	1,5
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,5	1,7	1,9	2,0	1,7	1,6
Större städer och kommuner nära större stad	1,0	1,2	1,3	1,3	1,1	1,2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	0,8	0,8	0,9	1,1	0,8	0,7

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3N i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

[†] I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3N). Notera att resultat till och med självrporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för personrån

Det är relativt ovanligt att utsättas för personrån upprepade gånger. Av de personer som uppger att de utsattes för personrån under 2021 utsattes 69,7 procent en (1) gång. Det var 23,6 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 6,6 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.18).

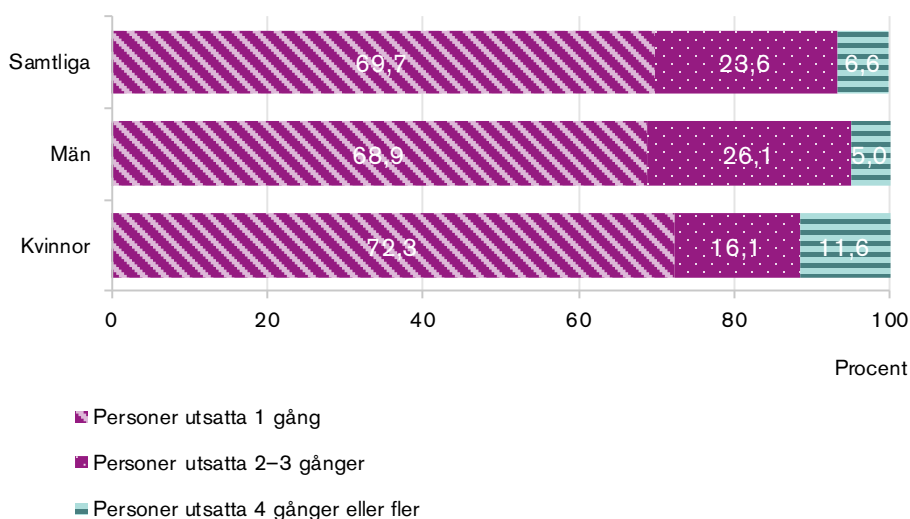
Av de män som uppger att de utsattes för personrån 2021 utsattes 68,9 procent en (1) gång. Det var 26,1 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 5,0 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för personrån 2021 utsattes 72,3 procent en (1) gång. Det var 16,1 procent av de utsatta kvinnorna som

utsattes två till tre gånger, medan 11,6 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler.

Bland dem som utsatts för personrån under 2021 är det således något vanligare bland män än kvinnor att ha utsatts upprepade gånger. Dock är det en större andel kvinnor än män som utsatts fyra gånger eller fler.

Figur 3.18. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för personrån 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Fickstöld

För att fånga omfattningen av utsatthet för fickstöld ställs följande fråga i NTU:

Blev du bestulen på pengar eller andra värdesaker som du burit på dig i fickan eller i en väska (så kallad fickstöld) under förra året (2021)?

Det är 1,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2021, vilket skulle motsvara cirka 119 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 1,7 procent. Utvecklingen över tid

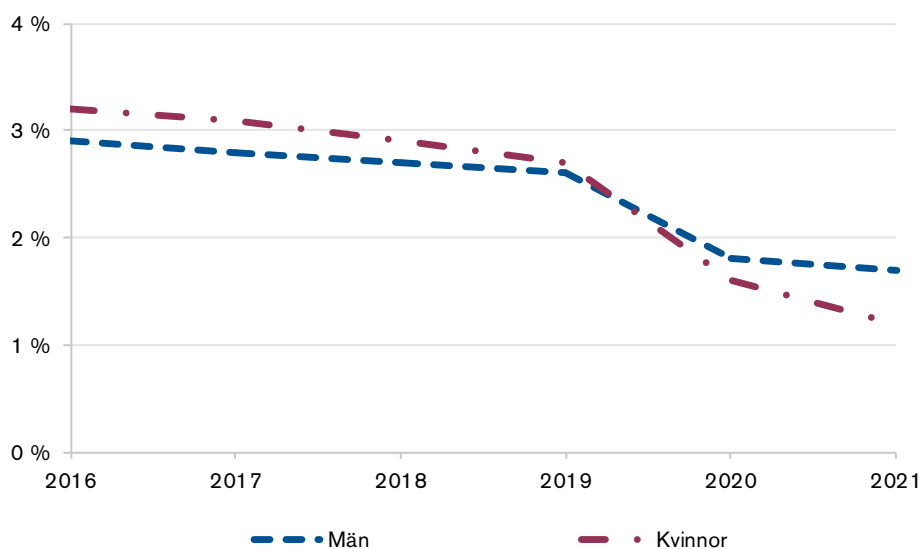
visar på en nedåtgående trend under hela mätperioden, som har varit särskilt påtaglig de senaste två mätningarna (se tabell 3.13).²⁸

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 1,7 procent att de utsattes för fickstöld under 2021, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då motsvarande andel var 1,8 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgående trend under hela perioden (se figur 3.19).

Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 1,2 procent att de utsattes för fickstöld 2021, vilket innebär en mindre andel än 2020, då den låg på 1,6 procent. Även bland kvinnor har en minskning skett över hela mätperioden.

Resultaten visar således att det är en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för fickstöld 2021. Vidare är utvecklingen likartad för kvinnor och män, med en nedåtgående trend sedan den första mätpunkten. Dock är minskningen större bland kvinnor.

Figur 3.19. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

²⁸ Frågan om fickstöld tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat från och med utsatthet 2016 redovisas.

Tabell 3.13. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,1	2,9	2,8	2,7	1,7	1,4
Män	2,9	2,8	2,7	2,6	1,8	1,7
Kvinnor	3,2	3,1	2,9	2,7	1,6	1,2
Ålder						
16–19 år	5,7	5,0	5,9	4,6	4,3	2,8
20–24 år	6,0	5,5	4,8	5,2	2,4	2,8
25–34 år	4,0	4,1	4,1	3,4	2,2	1,6
35–44 år	2,9	2,6	2,5	2,5	1,6	1,4
45–54 år	2,7	2,8	2,6	2,6	1,5	1,5
55–64 år	2,2	2,2	1,8	2,1	1,6	1,1
65–74 år	1,9	1,7	1,4	1,3	0,8	0,9
75–84 år	1,6	1,5	1,5	1,5	0,7	0,6
Män						
16–19 år	4,7	4,4	5,5	4,7	3,8	3,3
20–24 år	4,7	4,2	3,3	5,3	2,1	3,5
25–34 år	3,9	4,0	4,5	3,5	2,2	1,9
35–44 år	2,8	2,8	2,5	2,4	1,8	1,9
45–54 år	2,8	2,7	2,4	2,6	1,8	1,5
55–64 år	2,2	2,3	2,0	1,9	2,1	1,2
65–74 år	2,0	1,5	1,5	1,3	0,8	0,9
75–84 år	1,6	1,3	1,1	1,2	0,7	0,6
Kvinnor						
16–19 år	6,5	5,5	6,3	4,5	4,6	2,4
20–24 år	7,0	6,5	6,0	5,0	2,7	2,1
25–34 år	4,1	4,1	3,7	3,3	2,2	1,4
35–44 år	3,0	2,3	2,5	2,6	1,4	0,9
45–54 år	2,5	2,9	2,7	2,6	1,1	1,4
55–64 år	2,1	2,1	1,6	2,2	1,2	1,0
65–74 år	1,9	2,0	1,2	1,2	0,8	0,8
75–84 år	1,6	1,6	1,8	1,8	0,7	0,6

Utsatthet för fickstöld i olika åldersgrupper

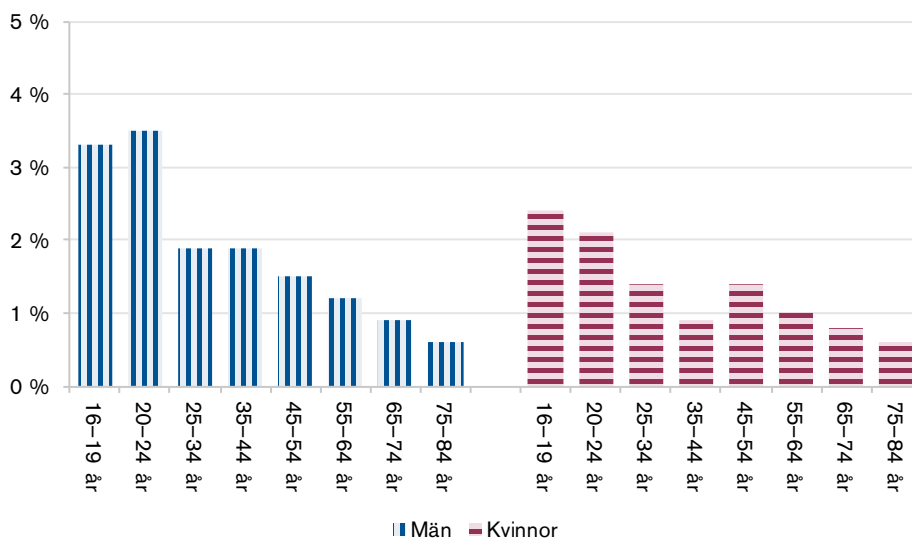
Utsatthet för fickstöld är vanligast i de två yngsta åldersgrupperna (16–19 och 20–24 år), där 2,8 procent uppger att de utsattes under 2021. Sedan är andelen i stort sett mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta gruppen (75–84 år) är andelen som minst med 0,6 procent utsatta. Mönstret är likartat det som har framgått tidigare år (se tabell 3.13).

Bland män är andelen utsatta för fickstöld störst i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år, där 3,5 procent uppger att de utsattes 2021. Sedan är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta gruppen (75–84 år) är andelen utsatta 0,6 procent (se figur 3.20).

Bland kvinnor är andelen utsatta störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 2,4 procent uppger att de utsattes 2021, och minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), med 0,6 procent utsatta.

Mönstret ser således ganska likartat ut bland män och kvinnor, med störst andel utsatta bland de yngre åldersgrupperna och minst andel utsatta bland de äldre.

Figur 3.20. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för fickstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.14 visar att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer i större utsträckning uppger att de

utsattes för fickstöld under 2021 (2,1 respektive 2,0 %) än personer med minst en svenskfödd förälder (1,2 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (2,0 %) än personer med som högst gymnasial (1,5 %) och eftergymnasial utbildning (1,1 %).

Ensamstående personer, med eller utan barn, utsattes i större utsträckning (2,5 respektive 2,0 %) än sammanboende, med eller utan barn (1,1 respektive 0,9 %).

Det var även vanligare med utsatthet för fickstöld bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,8 respektive 1,1 %).

Slutligen visar resultaten att en större andel uppger att de utsatts för fickstöld bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (2,1 %), än bland boende i större städer/kommuner nära större stad (1,1 %) och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (1,0 %).

Mönstret för hur utsatthet för fickstöld fördelar sig i olika grupper ser relativt likartat ut vid en särredovisning för män respektive kvinnor. En skillnad är att det bland män är en större andel utsatta bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda, medan det bland kvinnor är störst andel utsatta bland utrikesfödda (se tabell 3P i appendix).

Tabell 3.14. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	2,9	2,6	2,5	2,4	1,4	1,2
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	4,8	4,7	5,0	2,2	2,1
Utrikesfödda	3,8	3,8	3,4	3,2	2,7	2,0
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	3,7	3,6	3,4	3,2	2,6	2,0
Gymnasial	2,9	2,7	2,5	2,6	1,5	1,5
Eftergymnasial	2,8	2,9	2,7	2,4	1,5	1,1
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	2,4	2,2	2,1	1,9	1,2	0,9

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

– med barn	2,5	2,1	2,2	2,1	1,2	1,1
Ensamstående						
– utan barn	4,1	4,0	3,7	3,6	2,4	2,0
– med barn	3,7	4,3	4,4	3,8	3,0	2,5
Bostadstyp						
Småhus	2,5	2,2	2,1	2,1	1,2	1,1
Flerfamiljshus	3,7	3,9	3,5	3,3	2,3	1,8
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	4,3	4,1	4,1	3,7	2,5	2,1
Större städer och kommuner nära större stad	2,5	2,5	2,2	2,2	1,4	1,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,1	2,0	1,8	1,8	1,1	1,0

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3P i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Upprepad utsatthet för fickstöld

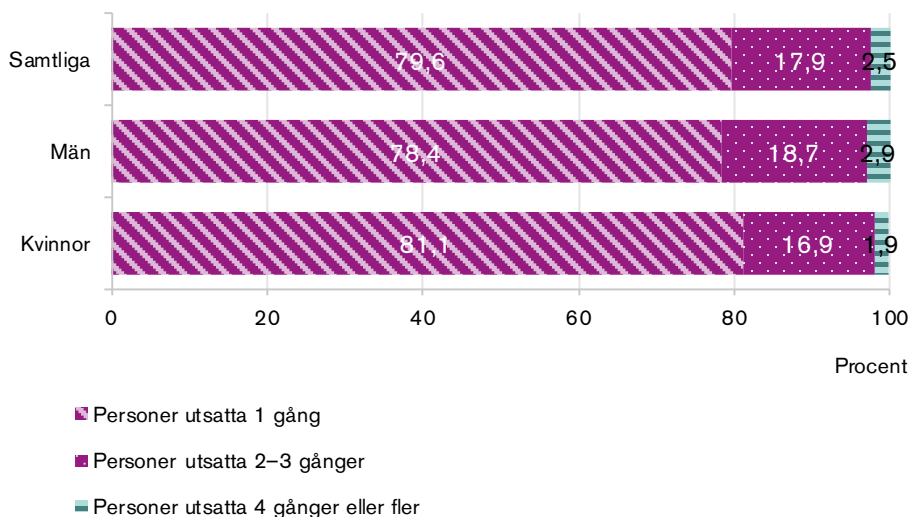
Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller fickstöld. Av de personer som uppger att de utsattes för fickstöld under 2021 uppger majoriteten (79,6 %) att de utsattes en (1) gång. Det var 17,9 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 2,5 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler (se figur 3.21).

Av de män som uppger att de utsattes för fickstöld 2021 utsattes 78,4 procent en (1) gång. Det var 18,7 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, medan 2,9 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för fickstöld 2021 utsattes 81,1 procent en (1) gång. Vidare var det 16,9 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 1,9 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att det 2021 är något vanligare bland utsatta män att upprepade gånger ha utsatts för fickstöld än bland utsatta kvinnor.

Figur 3.21. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för fickstöld 2020. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år)

Försäljningsbedrägeri

För att belysa omfattningen av försäljningsbedrägeri ställs följande fråga i NTU:

Har någon på ett brottsligt sätt lurat dig som privatperson på pengar då du har köpt eller sålt något under förra året (2021)?

Det är 5,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021, vilket skulle motsvara cirka 473 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.²⁹ Det innebär en liten ökning sedan 2020, då andelen var 5,5 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en uppåtgående trend under hela mätperioden (se tabell 3.15).³⁰

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 6,4 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021, vilket är på samma nivå som 2020. Utvecklingen över tid visar att den rapporterade utsattheten har ökat under i princip hela tidsperioden (se figur 3.22).

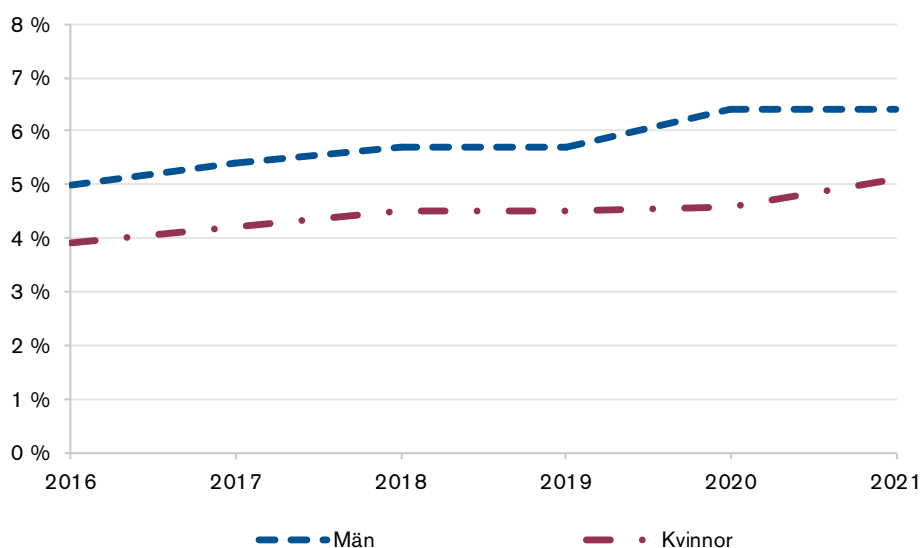
²⁹ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

³⁰ Frågan om försäljningsbedrägeri tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat från och med utsatthet 2016 redovisas.

Det är 5,1 procent av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021, vilket är en ökning sedan 2020, då andelen var 4,6 procent. Precis som för män syns en successiv ökning sett till hela tidsperioden, följt av en påtaglig ökning i den här senaste mätningen.

Det var således en större andel män än kvinnor i befolkningen (16–84 år) som utsattes för försäljningsbedrägeri under 2021, och så har det sett ut under hela mätperioden. Dock är utvecklingen över tid likartad för män och kvinnor.

Figur 3.22. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.15. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,5	4,8	5,1	5,1	5,5	5,7
Män	5,0	5,4	5,7	5,7	6,4	6,4
Kvinnor	3,9	4,2	4,5	4,5	4,6	5,1
Ålder						
16–19 år	3,9	4,7	5,1	5,5	5,2	5,6
20–24 år	6,0	5,6	6,8	6,4	6,3	6,3
25–34 år	5,9	5,7	6,5	6,5	6,4	6,4
35–44 år	5,3	6,9	7,0	6,8	7,5	7,8

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
45–54 år	5,6	6,1	6,1	6,0	6,9	7,3
55–64 år	3,9	3,9	4,5	5,0	5,5	5,5
65–74 år	2,2	2,3	2,7	2,3	2,8	3,5
75–84 år	1,6	1,5	1,2	1,6	1,9	2,1
Män						
16–19 år	5,0	5,3	5,5	6,1	5,6	4,9
20–24 år	7,0	5,5	6,5	7,0	6,7	6,5
25–34 år	6,3	5,5	7,4	6,8	7,2	7,4
35–44 år	5,4	7,6	7,9	7,6	9,0	8,7
45–54 år	6,0	7,3	6,9	6,6	7,8	8,1
55–64 år	5,0	4,9	5,2	6,0	6,8	6,2
65–74 år	2,9	2,8	3,2	3,0	3,6	4,2
75–84 år	2,2	2,1	1,5	2,3	2,7	2,8
Kvinnor						
16–19 år	2,9	4,2	4,7	5,0	4,9	6,1
20–24 år	5,2	5,6	6,9	6,0	6,0	6,1
25–34 år	5,6	5,8	5,7	6,3	5,8	5,5
35–44 år	5,3	6,2	6,1	6,0	6,0	6,9
45–54 år	5,3	5,1	5,2	5,4	6,1	6,7
55–64 år	3,0	3,0	3,8	4,1	4,3	4,8
65–74 år	1,6	1,9	2,1	1,6	2,1	2,9
75–84 år	1,0	1,1	1,0	0,9	1,3	1,5

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika åldersgrupper

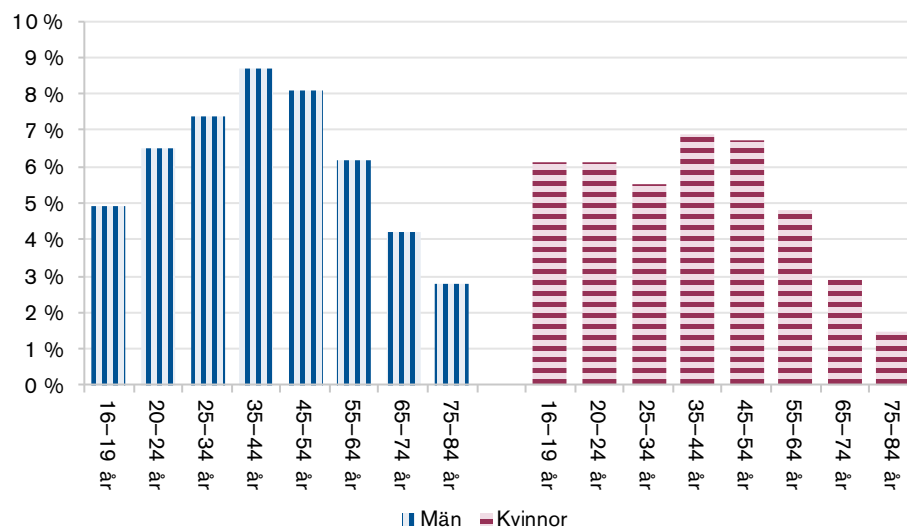
I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger 5,6 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021. Andelen blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras upp till åldersgruppen 35–44 år som hade störst andel utsatta personer (7,8 %). Därefter är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) uppger 2,1 procent att de utsattes. Detta är i stort sett samma mönster som 2020 (se tabell 3.15).

Bland män är andelen som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri störst i åldersgruppen 35–44 år (8,7 %) och minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 2,8 procent utsattes (se figur 3.23).

Även bland kvinnor är andelen utsatta störst i åldersgruppen 35–44 år (6,9 %), följt av åldersgruppen 45–54 år (6,7 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 1,5 %).

Mönstret gällande hur utsatthet för försäljningsbedrägeri fördelar sig inom olika åldersgrupper skiljer sig något vid en jämförelse mellan män och kvinnor, främst sett till att skillnaden mellan vissa åldersgrupper är mindre bland kvinnor än bland män (se figur 3.23).

Figur 3.23. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Vad gäller utsatthet för försäljningsbedrägeri 2021, visar tabell 3.16 att utrikesfödda personer hade en större andel utsatta (7,0 %) än svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (5,6 respektive 5,3 %).

Personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning utsattes i störst utsträckning (5,9 % i respektive grupp) medan personer med som högst förgymnasial utbildning hade en mindre andel utsatta (5,1 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (8,8 respektive 7,7 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (5,3 respektive 4,6 %).

Det var under 2021 något vanligare att ha utsatts för försäljningsbedrägeri bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (5,8 respektive 5,6 %).

Slutligen visar resultaten att det är små skillnader mellan olika boendeorter. Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och boende i större städer/kommuner nära större stad utsattes 5,8 procent och bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner var andelen 5,6 procent.

Sett till utsatthet för försäljningsbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2021 ser mönstret oftast likartat ut. Ett exempel på en viss skillnad syns dock när utbildningsnivå studeras. Bland kvinnor är det vanligast att utsättas bland personer med eftergymnasial utbildning, medan det bland män är vanligast att utsättas bland personer med som högst gymnasial utbildning (se tabell 3R i appendix).

Tabell 3.16. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	4,1	4,3	4,6	4,6	5,0	5,3
– båda föräldrarna utrikesfödda	5,3	6,7	7,0	7,3	5,7	5,6
Utrikesfödda	5,9	6,1	6,4	6,5	7,1	7,0
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	3,6	3,9	4,6	4,3	4,9	5,1
Gymnasial	4,8	5,0	5,3	5,5	5,7	5,9
Eftergymnasial	4,6	5,0	5,2	5,1	5,6	5,9
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	3,6	3,7	4,2	4,0	4,5	4,6
– med barn	5,6	6,2	6,5	6,4	7,0	7,7
Ensamstående						
– utan barn	4,3	4,5	4,8	5,1	5,2	5,3
– med barn	6,7	8,2	8,0	7,8	8,6	8,8
Bostadstyp						
Småhus	4,2	4,5	4,9	5,1	5,3	5,8
Flerfamiljshus	4,7	5,0	5,2	5,1	5,7	5,6
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	4,8	5,1	5,2	5,3	5,8	5,8
Större städer och kommuner nära större stad	4,2	4,8	5,1	5,0	5,5	5,8
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	4,4	4,3	4,9	4,9	5,0	5,6

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3R i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Upprepad utsatthet för försäljningsbedrägeri

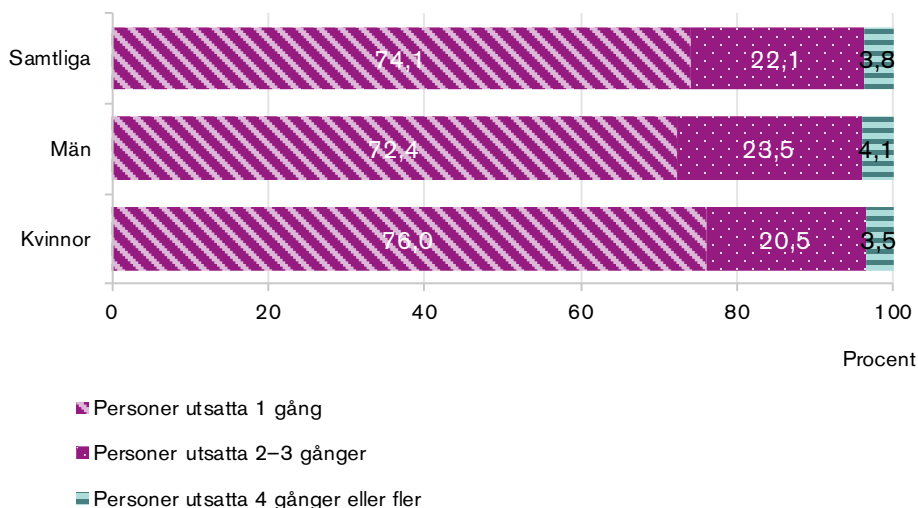
Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller försäljningsbedrägeri. Av de personer som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021 utsattes 74,1 procent en (1) gång. Vidare var det 22,1 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 3,8 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler (se figur 3.24).

Av de män som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021 utsattes 72,4 procent en (1) gång. Det var 23,5 procent som utsattes två till tre gånger, och 4,1 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2021 utsattes 76,0 procent en (1) gång. Det var 20,5 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och 3,5 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler.

Sett till försäljningsbedrägeri är det således vanligare bland män än bland kvinnor att ha utsatts upprepade gånger.

Figur 3.24. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för försäljningsbedrägeri 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Kort-/kreditbedrägeri

För att belysa omfattningen av kort-/kreditbedrägeri ställs följande fråga i NTU:

Har någon på ett brottsligt sätt använt ditt kontonummer, kontokort/kontokortsuppgifter eller dina personuppgifter för att komma över pengar eller andra värdesaker under förra året (2021)?

Det är 3,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2021, vilket skulle motsvara cirka 292 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.³¹ Det innebär en minskning sedan 2020, då 4,1 procent utsattes, och är en fortsättning på den minskning som har setts de senaste mätningarna. Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018 (se tabell 3.17).³²

Det är 4,0 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2021, vilket innebär en minskning sedan 2020 (4,6 %). En ökning syns under de första åren, följt av en tydlig minskning i de två senaste mätningarna (se figur 3.25).

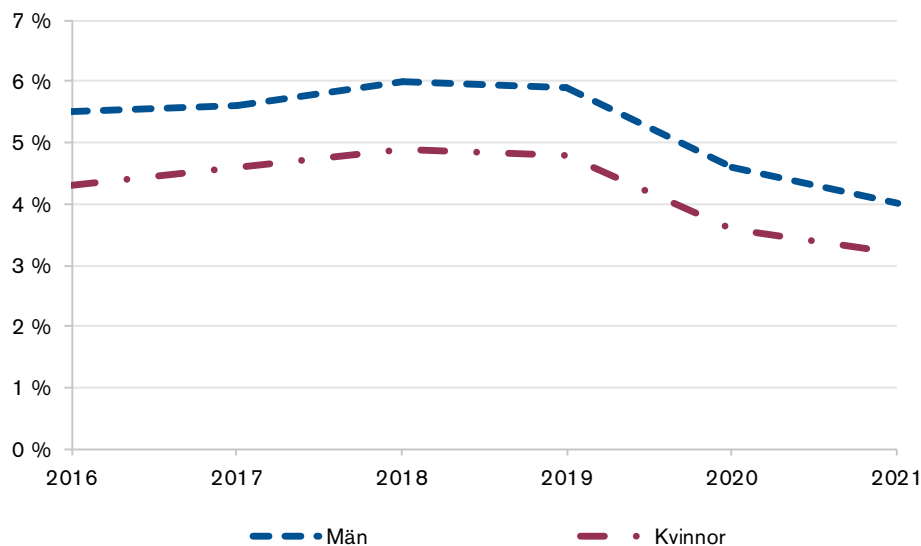
Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 3,2 procent att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2021, vilket innebär en minskning jämfört med 2020 (3,6 %). Precis som för män syns en ökning mellan 2016 och 2018, och därefter har andelen minskat.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att utsättas för kort-/kreditbedrägeri, men utvecklingen är likartad, med en svag ökning inledningsvis följt av en minskning i de senaste mätningarna.

³¹ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

³² Frågan om kort-/kreditbedrägeri tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat från och med utsatthet 2016 redovisas.

Figur 3.25. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.17. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA 16–84 ÅR	4,9	5,1	5,4	5,3	4,1	3,5
Män	5,5	5,6	6,0	5,9	4,6	4,0
Kvinnor	4,3	4,6	4,9	4,8	3,6	3,2
Ålder						
16–19 år	1,6	2,0	2,6	2,5	2,4	2,3
20–24 år	4,8	4,5	5,2	5,1	4,2	3,4
25–34 år	5,5	5,6	5,9	5,0	4,0	3,6
35–44 år	6,5	6,7	6,5	7,1	4,8	4,2
45–54 år	6,7	7,3	7,4	7,1	5,7	4,1
55–64 år	5,1	5,3	5,4	6,0	4,3	4,0
65–74 år	3,1	3,4	3,7	3,8	2,9	3,0
75–84 år	2,1	2,1	3,7	3,1	2,4	2,8
Män						
16–19 år	1,7	2,2	2,9	2,2	2,3	2,3
20–24 år	4,8	4,9	5,8	5,4	4,1	4,2
25–34 år	5,3	5,6	6,5	5,8	4,2	3,7
35–44 år	7,0	7,5	7,3	7,3	5,3	4,5

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

45–54 år	7,4	7,9	7,6	7,8	6,6	4,7
55–64 år	6,4	6,1	6,0	6,4	4,9	4,5
65–74 år	4,2	3,7	4,8	4,5	3,6	3,5
75–84 år	2,8	2,8	4,6	4,0	2,9	3,1
Kvinnor						
16–19 år	1,5	1,9	2,4	2,7	2,5	2,4
20–24 år	4,9	4,2	4,7	5,0	4,4	2,7
25–34 år	5,7	5,6	5,5	4,3	3,9	3,6
35–44 år	5,9	5,8	5,9	6,8	4,4	3,8
45–54 år	6,0	6,7	7,3	6,6	4,9	3,4
55–64 år	3,9	4,6	4,8	5,7	3,7	3,5
65–74 år	2,1	3,1	2,8	3,1	2,3	2,5
75–84 år	1,5	1,5	2,9	2,2	2,0	2,6

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika åldersgrupper

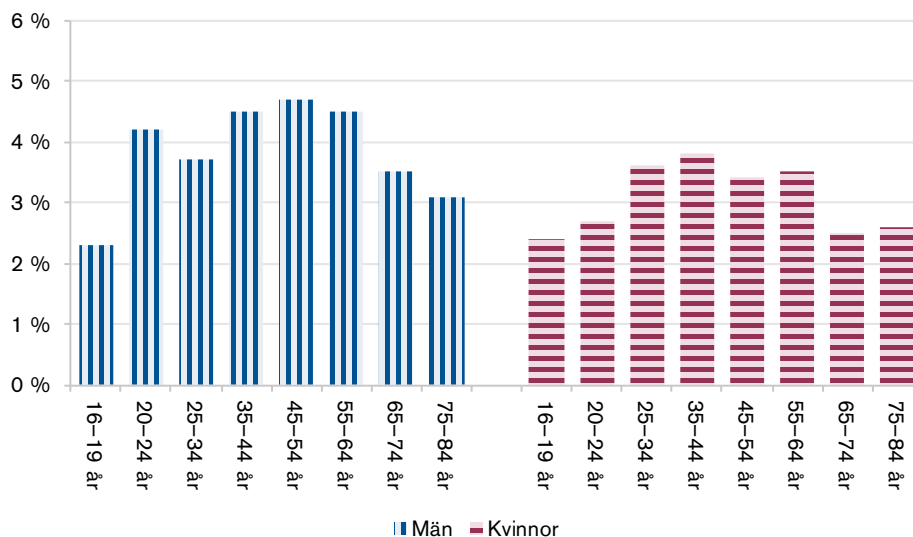
Den andel som 2021 utsattes för kort-/kreditbedrägeri är minst bland personer i åldersgruppen 16–19 år (2,3 %), och därefter blir den större ju äldre åldersgrupp som studeras, upp till åldersgruppen 35–44 år som hade störst andel utsatta (4,2 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Det är likartat det mönster som framträtt tidigare år, men då var andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (se tabell 3.17).

Bland män finns störst andel utsatta i åldersgruppen 45–54 år (4,7 %), medan den yngsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,3 %, se figur 3.26).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år där 3,8 procent utsattes, medan den yngsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,4%).

Mönstret gällande hur utsatthet för kort-/kreditbedrägeri fördelar sig inom olika åldersgrupper skiljer sig således något vid en jämförelse mellan män och kvinnor.

Figur 3.26. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.18 visar att utrikesfödda personer i störst utsträckning uppger att de under 2021 utsattes för kort-/kreditbedrägeri (5,0 %), följt av svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (4,2 %). Andelen är minst bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (3,1 %).

Personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning utsattes i högre grad (3,8 respektive 3,7 %) än personer med som högst förgymnasial utbildning (2,8 %).

Ensamstående med barn utsattes i större utsträckning (5,0 %) än ensamstående utan barn (3,6 %) och sammanboende med respektive utan barn (3,5 respektive 3,3 %).

Vidare är det vanligare att ha utsatts bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (3,9 respektive 3,2 %).

Boende i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes i större utsträckning (4,0 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (3,3 respektive 3,2 %).

Sett till utsatthet för kort-/kreditbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser mönstret oftast likartat ut (se tabell 3T i appendix).

Dock syns vissa skillnader, som att bland män är andelen utsatta större bland utrikesfödda, medan andelen bland kvinnor är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda.

Tabell 3.18. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	4,6	4,9	5,1	4,9	3,7	3,1
– båda föräldrarna utrikesfödda	6,4	5,4	6,7	7,8	4,6	4,2
Utrikesfödda	5,7	5,9	6,5	6,5	5,4	5,0
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	2,8	3,1	3,5	3,6	3,1	2,8
Gymnasial	4,9	5,2	5,6	5,5	4,2	3,8
Eftergymnasial	6,1	6,1	6,4	6,1	4,5	3,7
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	4,5	4,8	5,1	5,0	3,8	3,3
– med barn	6,4	6,8	7,0	6,6	4,8	3,5
Ensamstående						
– utan barn	3,9	3,9	4,4	4,5	3,6	3,6
– med barn	6,7	7,9	7,8	7,7	6,2	5,0
Bostadstyp						
Småhus	4,6	4,9	5,4	5,0	3,7	3,2
Flerfamiljshus	5,2	5,3	5,5	5,7	4,5	3,9
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	6,0	5,9	6,5	6,3	4,8	4,0
Större städer och kommuner nära större stad	4,4	4,7	4,9	4,8	3,9	3,3
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	4,0	4,4	4,7	4,7	3,2	3,2

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3T i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri

Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är relativt ovanligt, och 75,6 procent av de personer som utsattes under 2021 uppger att det rörde sig

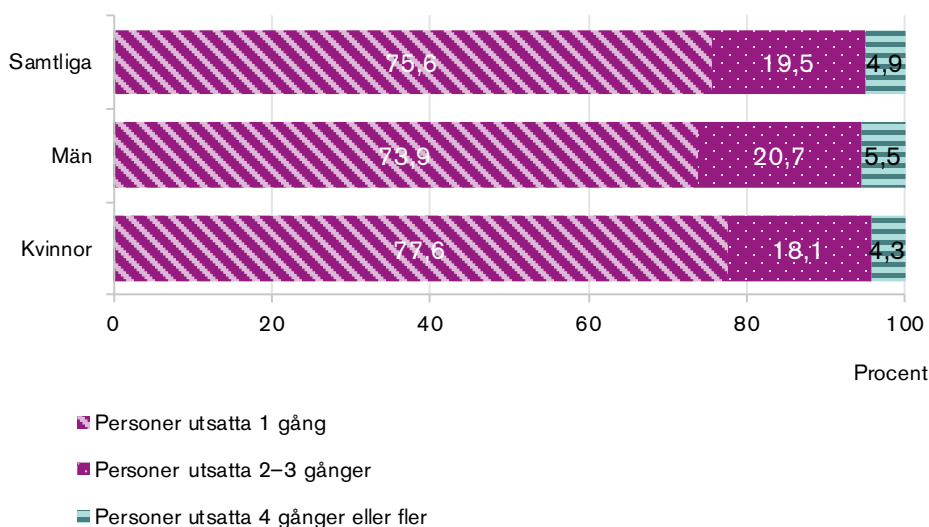
om en (1) händelse. Vidare är det 19,5 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 4,9 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.27).

Av de män som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2021 utsattes 73,9 procent en (1) gång. Det är 20,7 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 5,5 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2021 utsattes 77,6 procent en (1) gång. Det är 18,1 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 4,3 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således något vanligare bland män än bland kvinnor att ha utsatts upprepade gånger för kort-/kreditbedrägeri under 2021.

Figur 3.27. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Nätkränkning

För att belysa omfattningen av utsatthet för nätkränkning ställs följande fråga i NTU:

Har någon i syfte att kränka eller skada dig spridit känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer om dig på internet under förra året (2021)?

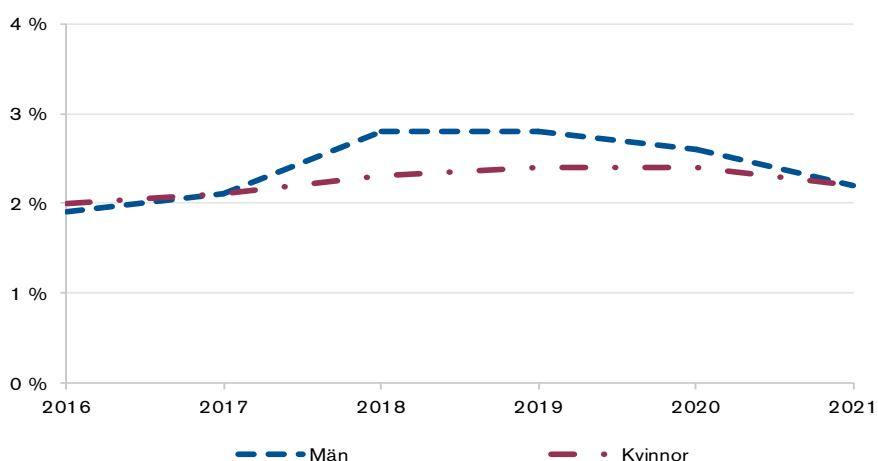
Det är 2,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för nätkränkning under 2021, vilket skulle motsvara cirka 182 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer. Det är en minskning sedan 2020, då andelen var 2,5 procent. Andelen ökade inledningsvis, och låg därefter på en stabil nivå fram till det senaste årets minskning (se tabell 3.19).

Bland män uppger 2,2 procent att de utsattes för nätkränkning 2021, vilket är en mindre andel än 2020 (2,6 %). Sedan den första mätningen 2016 syns en ökning fram till och med 2018 för att därefter ha legat kvar på samma nivå 2019, följt av en minskning de senaste två mätningarna (se figur 3.28).

Bland kvinnor (16–84 år) var det 2,2 procent som utsattes, vilket är en liten minskning sedan 2020 (2,4 %). Dessförinnan syntes en svag uppåtgående trend mellan 2016–2019.

Sett till utvecklingen över tid har andelen utsatta varierat mer bland män än bland kvinnor. Skillnaden mellan män och kvinnor var större under mätperiodens mitt men i den här senaste mätningen är andelen utsatta lika stor bland män och kvinnor (precis som under 2017).

Figur 3.28. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.19. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2021 Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,9	2,1	2,5	2,6	2,5	2,2
Män	1,9	2,1	2,8	2,8	2,6	2,2
Kvinnor	2,0	2,1	2,3	2,4	2,4	2,2
Ålder						
16–19 år	5,8	5,8	6,4	6,9	6,7	6,4
20–24 år	3,6	3,3	2,8	3,3	3,0	3,1
25–34 år	2,4	2,6	2,8	2,4	2,4	2,0
35–44 år	1,8	2,5	3,0	2,7	2,8	2,5
45–54 år	1,9	2,1	2,8	3,1	2,9	2,1
55–64 år	1,2	1,4	2,0	2,1	2,2	1,9
65–74 år	0,5	0,7	1,0	1,1	0,9	1,1
75–84 år	0,5	0,5	0,7	0,6	0,6	0,4
Män						
16–19 år	4,3	4,3	5,2	5,5	4,9	4,5
20–24 år	3,4	3,5	2,3	3,8	2,7	3,2
25–34 år	2,5	2,5	2,9	2,6	2,6	2,0
35–44 år	1,6	2,4	3,5	3,3	3,4	2,8
45–54 år	2,1	2,5	3,7	3,4	3,3	2,3
55–64 år	1,4	1,7	2,5	2,7	2,6	2,2
65–74 år	0,6	0,8	1,2	1,2	1,0	1,4
75–84 år	0,8	0,6	0,9	0,7	0,8	0,7
Kvinnor						
16–19 år	7,0	7,0	7,4	8,1	8,2	7,9
20–24 år	3,7	3,1	3,3	2,9	3,2	3,0
25–34 år	2,2	2,7	2,8	2,2	2,3	2,1
35–44 år	2,0	2,6	2,5	2,1	2,2	2,1
45–54 år	1,8	1,7	2,1	2,7	2,5	1,9
55–64 år	1,1	1,0	1,5	1,6	1,7	1,6
65–74 år	0,4	0,6	0,7	1,0	0,8	0,8
75–84 år	0,2	0,4	0,6	0,5	0,3	0,2

Utsatthet för nätcränkning i olika åldersgrupper

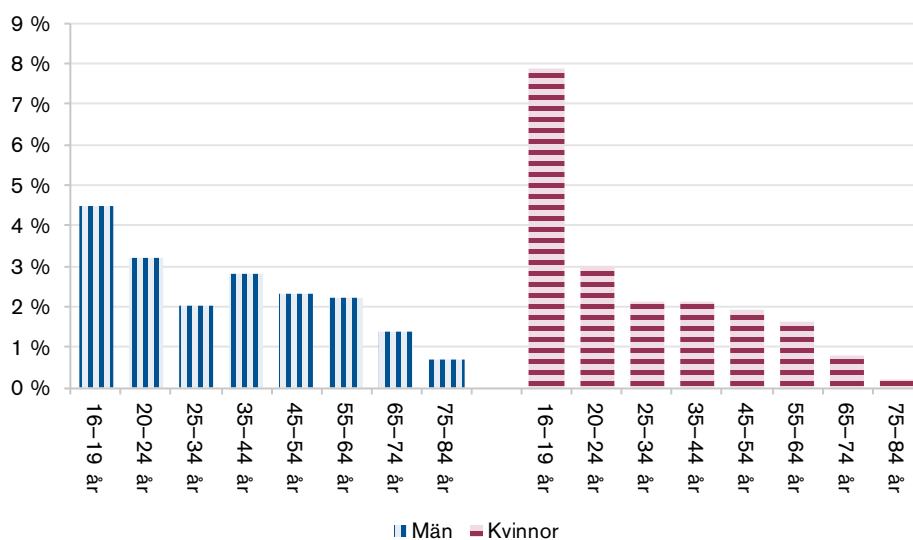
Det finns tydliga skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller nätcränkning. Mest utsatt 2021 var den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 6,4 procent uppger att de utsattes. Minst utsatt var den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,4 procent uppger att de utsattes. Detta påminner om mönstren under de tidigare åren (se tabell 3.19).

Även när resultaten för män studeras separat är andelen utsatta störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 4,5 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,7 %), se figur 3.29.

Kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i betydligt högre grad än resterande åldersgrupper att de utsattes för nätcränkning 2021 (7,9 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,2 %).

Bland både män och kvinnor visar resultatet således att det är vanligare att utsättas för nätcränkning i den yngsta åldersgruppen än i resterande åldersgrupper. Särskilt tydligt är detta bland de yngsta kvinnorna där det är betydligt vanligare att utsättas än i övriga åldersgrupper bland såväl kvinnor som män.

Figur 3.29. Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för nätkränkning i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.20 visar att personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning uppger att de utsattes för någon nätkränkning under 2021 (3,5 %) än utrikesfödda personer och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (2,3 respektive 2,1 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (3,6 %) än personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (2,0 respektive 1,7 %).

Det var vanligare att utsättas bland ensamstående, med eller utan barn (4,9 respektive 3,1 %) än bland sammanboende, med eller utan barn (2,0 respektive 1,1 %).

Det var även något vanligare med utsatthet bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (2,3 respektive 2,1 %).

Att utsättas för nätkränkning är lika vanligt bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner som bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (2,2 % i samtliga grupper).

Mönstret för hur utsatthet för nätkränkning fördelar sig i olika grupper 2021 är oftast likartat bland män och kvinnor. Vad gäller bostadstyp är det dock bland män vanligast att utsättas bland boende i flerfamiljshus, medan det bland kvinnor är vanligast att utsättas bland boende i småhus (se tabell 3V i appendix).

Tabell 3.20. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	1,8	2,1	2,4	2,4	2,4	2,1
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	3,6	4,1	5,0	3,2	3,5
Utrikesfödda	2,2	2,2	2,8	2,8	2,8	2,3
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	3,0	3,2	3,4	3,9	3,9	3,6
Gymnasial	1,7	2,0	2,6	2,4	2,3	2,0
Eftergymnasial	1,6	1,7	2,0	2,1	2,0	1,7

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	1,2	1,1	1,8	1,4	1,5	1,1
– med barn	1,5	1,7	2,0	2,2	1,7	2,0
Ensamstående						
– utan barn	2,9	3,2	3,3	3,7	3,6	3,1
– med barn	3,6	4,8	5,3	5,3	6,1	4,9
Bostadstyp						
Småhus	1,7	1,9	2,4	2,4	2,2	2,1
Flerfamiljshus	2,1	2,4	2,7	2,7	2,8	2,3
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,9	2,2	2,6	2,5	2,5	2,2
Större städer och kommuner nära större stad	2,0	2,0	2,5	2,5	2,5	2,2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,0	2,2	2,6	2,8	2,5	2,2

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3V i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Upprepad utsatthet för nätkränkning

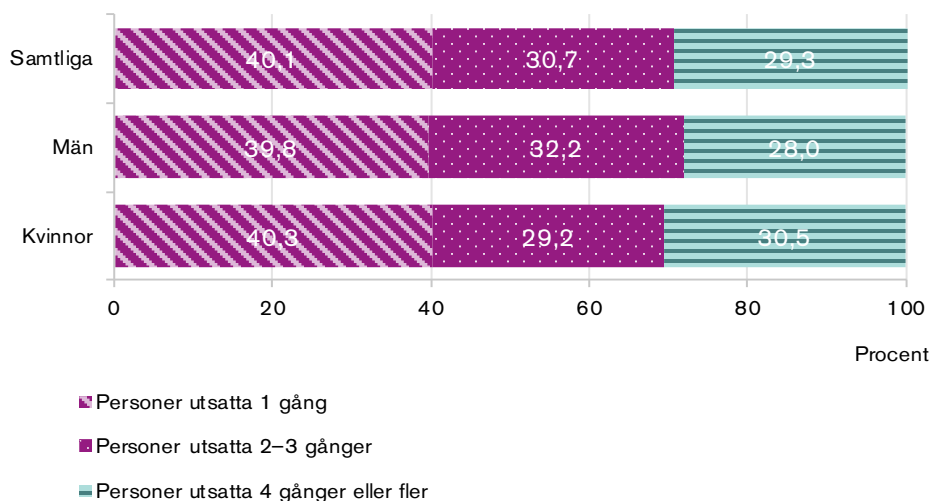
Resultatet visar att nätkränkning är en brottstyp där det är relativt vanligt med upprepad utsatthet. Av de personer som uppger att de utsattes för någon nätkränkning 2021 var det 40,1 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 30,7 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 29,3 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler (se figur 3.30).

Av de män som uppger att de utsattes för någon nätkränkning 2021 var det 39,8 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 32,2 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, medan 28,0 procent av de utsatta männen uppger att det handlade om fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för någon nätkränkning var det 40,3 procent som utsattes en (1) gång. Det var 29,2 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 30,5 procent av de utsatta kvinnorna uppger att det handlade om fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att det är ungefär lika vanligt att män är upprepat utsatta för nätkränkning som kvinnor.

Figur 3.30. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för nätkränkning 2021. Andel som uppger att de utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Trakasserier

Trakasserier definieras i NTU som en serie av mer eller mindre allvarliga händelser med samma förövare. Det behöver inte nödvändigtvis handla om brottsliga händelser juridiskt sett. I de fall som NTU med den här frågan fångar sådant som är brottsligt skulle det kunna handla om till exempel olaga förföljelse, ofredande eller hemfridsbrott.

Resultat gällande trakasserier finns enbart från och med NTU 2020 (självrapporterad utsatthet 2019). Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier omformulerades inför NTU 2020, och den anses inte jämförbar med resultaten före omformuleringen. För mer information hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2022c).

För att fånga omfattningen av utsatthet för trakasserier ställs följande fråga i NTU:

Har du under förra året (2021), av en och samma person vid upprepade tillfällen, blivit förföljd eller fått oönskade besök, telefonsamtal eller meddelanden, via brev, sms eller internet? Räkna inte med telefonförsäljning eller liknande.

Det är 6,0 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2021, vilket skulle motsvara cirka 492 000 personer om det

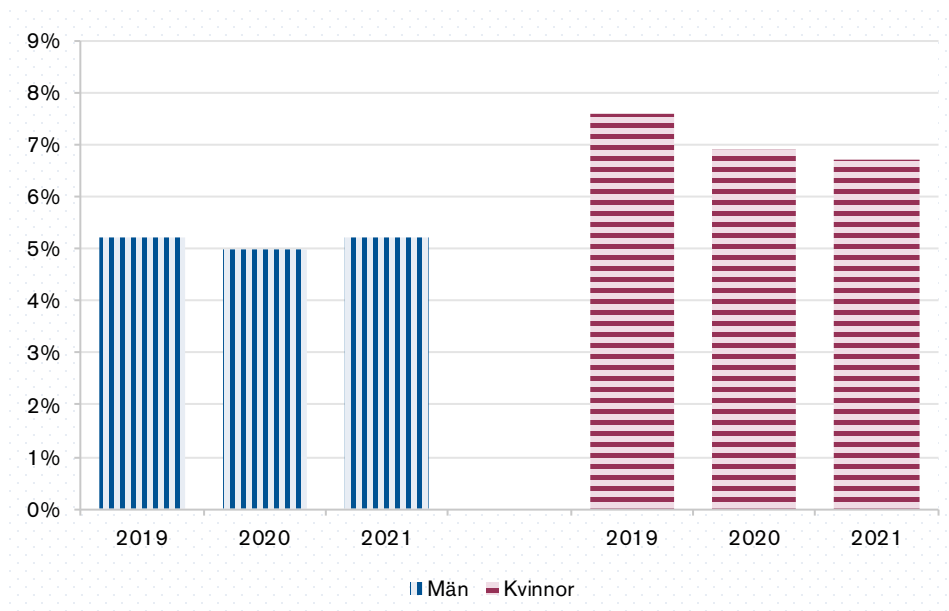
räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är på samma nivå som 2020 (se tabell 3.21).

Figur 3.31 visar att det är 5,2 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2021, vilket innebär en liten ökning sedan 2020, då 5,0 procent utsattes.

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 6,7 procent som uppger att de utsattes för trakasserier 2021. Det innebär en liten minskning sedan 2020, då 6,9 procent utsattes.

Kvinnor uppger således i större utsträckning än män att de har utsatts för trakasserier.

Figur 3.31. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019–2021. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.21. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019–2021. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	6,5	6,0	6,0
Män	5,2	5,0	5,2
Kvinnor	7,6	6,9	6,7
Ålder			
16–19 år	12,0	10,8	11,0
20–24 år	10,2	10,2	9,3
25–34 år	8,1	8,1	8,0
35–44 år	6,7	6,8	6,6
45–54 år	6,1	5,8	5,3
55–64 år	4,8	4,3	4,5
65–74 år	3,9	2,8	3,7
75–84 år	3,6	2,6	2,9
Män			
16–19 år	8,1	7,6	7,8
20–24 år	7,7	5,8	6,7
25–34 år	5,8	6,0	6,2
35–44 år	5,4	6,3	5,9
45–54 år	5,1	5,4	5,1
55–64 år	4,2	4,2	4,7
65–74 år	4,0	2,9	3,7
75–84 år	4,3	2,5	2,5
Kvinnor			
16–19 år	15,2	13,4	13,6
20–24 år	12,4	13,8	11,6
25–34 år	10,2	9,8	9,5
35–44 år	8,0	7,3	7,4
45–54 år	7,0	6,2	5,5
55–64 år	5,4	4,3	4,3
65–74 år	3,9	2,8	3,6
75–84 år	3,0	2,6	3,1

Utsatthet för trakasserier i olika åldersgrupper

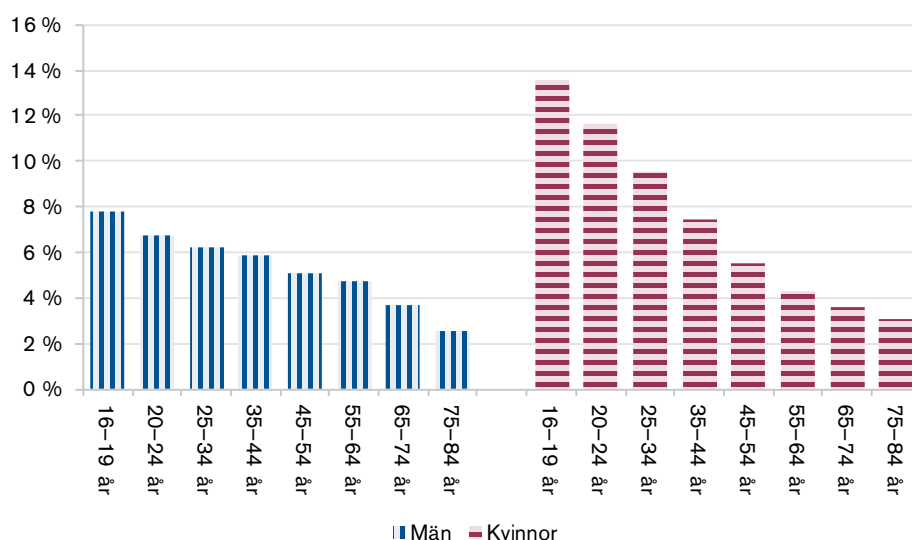
Personer i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i störst utsträckning att de utsattes för trakasserier under 2021, med 11,0 procent. En tydlig minskning av andelen syns ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel 2021 återfinns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år där 2,9 procent utsattes (se tabell 3.21).

Även bland män är det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel uppger att de under 2021 utsattes för trakasserier (7,8 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 2,5 procent utsattes (se figur 3.32).

Utsatthet för trakasserier bland kvinnor är vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 13,6 procent uppger att de utsattes för trakasserier under 2021. Andelen blir tydligt mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 3,1 %).

Både bland män och kvinnor är det således vanligast att utsättas i de yngre åldersgrupperna, medan utsattheten sedan minskar ju äldre åldersgrupp som studeras. Andelen är dock betydligt högre bland kvinnor i de yngre åldersgrupperna än vad den är bland män.

Figur 3.32. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2021. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för trakasserier i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.22 visar att den andel som uppger att de utsattes för trakasserier under 2021 är större bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (8,7 %) följt av utrikesfödda personer (7,3 %). Andelen är minst bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (5,4 %).

Andelen var större bland personer med som högst förgymnasial utbildning (7,5 %) än bland personer med som högst gymnasial (5,9 %) och eftergymnasial utbildning (5,2%).

Det var också betydligt vanligare att utsättas för trakasserier för ensamstående, med och utan barn (12,2 respektive 8,2 %), än för sammanboende, med och utan barn (4,8 respektive 3,7 %).

Vidare var det vanligare att utsättas bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (7,1 respektive 4,9 %).

Under 2021 var det 6,2 procent som utsattes för trakasserier bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, medan det var 6,1 procent som utsattes i större städer/kommuner nära större stad och 5,6 procent som utsattes bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner.

Sett till olika grupper bland män respektive kvinnor 2021 ser mönstret oftast likartat ut. En skillnad som noteras gäller dock boendeort, då det sett till män är vanligast att utsättas bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner medan det sett till kvinnor är vanligast att utsättas bland boende i större städer/kommuner nära större stad (se tabell 3X i appendix).

Tabell 3.22. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019–2021. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
– minst en svenskfödd förälder	5,9	5,4	5,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	11,0	9,0	8,7
Utrikesfödda	7,9	7,4	7,3
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	8,0	7,9	7,5
Gymnasial	6,4	5,8	5,9
Eftergymnasial	5,7	5,2	5,2

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2019	2020	2021
Familjetyp			
Sammanboende			
– utan barn	4,5	4,0	3,7
– med barn	4,8	4,5	4,8
Ensamstående			
– utan barn	8,6	8,1	8,2
– med barn	13,2	12,0	12,2
Bostadstyp			
Småhus	5,7	5,0	4,9
Flerfamiljshus	7,4	7,0	7,1
Boendeort			
Storstäder och storstadsnära kommuner	6,6	6,2	6,2
Större städer och kommuner nära större stad	6,4	6,1	6,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,5	5,5	5,6

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3X i appendix.

Egendomsbrott mot hushåll

Brottskategorin egendomsbrott mot hushåll omfattar *bostadsinbrott*, *bilstöld*, *stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*. Gemensamt för de brottstyperna är att egendomen ofta är (eller uppfattas vara) gemensam för de boende i hushållet, och de tillfrågade får därför svara på frågor om utsatthet inom hela hushållet.

Resultaten visar att det är 13,1 procent av hushållen i riket som rapporterar att de under 2021 utsattes för något eller några av de egendomsbrott som tas upp i undersökningen, vilket skulle motsvara cirka 609 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är i princip på samma nivå som 2020 (13,2 %, se tabell 3.23). Andelen har minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006, och minskningen består framför allt av att allt färre drabbas av stöld ur eller från fordon (se figur 3.33).

Tabell 3.23. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2012–2021. Andel (%) utsatta hushåll i riket. För 2021 redovisas även skattat antal utsatta hushåll i riket.

	Andel utsatta hushåll										Antal utsatta hushåll
	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL^a	12,8	13,5	12,7	13,2	14,4	13,8	14,6	14,6	13,2	13,1	609 000
Bostadsinbrott	1,3	1,7	1,2	1,6	1,8	1,8	1,8	1,7	1,3	1,3	60 000
Bilstöld ^b	0,7	0,8	0,4	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8	0,9	37 000
Stöld ur/från fordon	4,5	4,7	4,5	4,1	4,8	4,5	4,7	4,6	4,1	4,1	190 000
Cykelstöld ^c	9,2	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	11,1	11,4	10,5	10,3	427 000

^a Netto redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

^b I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde någon bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Dock är skillnaderna små, och i årets undersökning uppgick exempelvis andelen hushåll av hela befolkningen som utsatts för bilstöld till 0,8 procent.

^c I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år eftersom det är i linje med redovisningen av bilstöld.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3Y). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

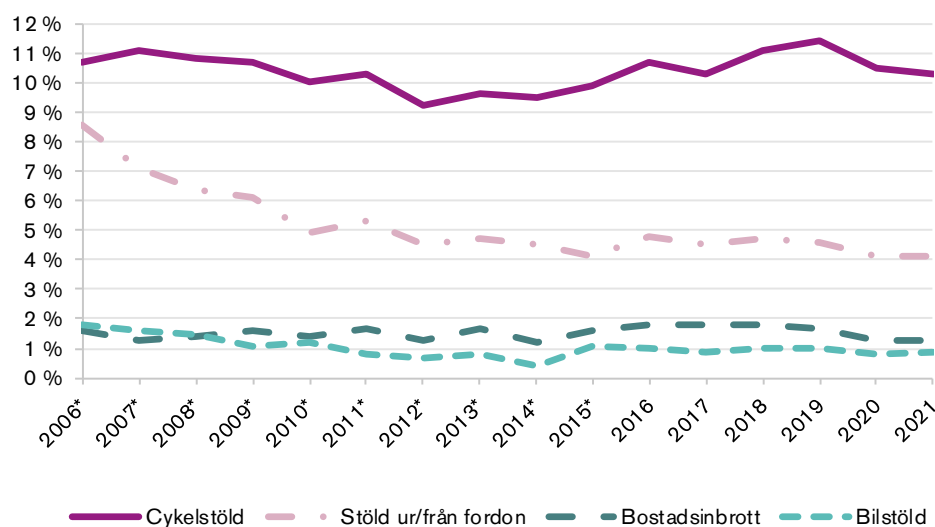
Resultatet visar att 1,3 procent av hushållen i riket rapporterar att de utsattes för *bostadsinbrott* under 2021, vilket är på samma nivå som 2020. Det är svårt att urskilja någon tydlig trend fram till och med 2015, då andelen varierat från år till år. Mellan 2016–2019 låg andelen i princip oförändrad och därefter har den legat på en något lägre nivå (se figur 3.33 och tabell 3.23).

Utsatthet för *bilstöld* uppges i minst utsträckning av egendomsbrotten. Resultaten visar att 0,9 procent av de hushåll där någon hade en bil under perioden uppges ha utsatts för bilstöld, vilket är ungefär på samma nivå som 2020 (0,8 %). Andelen minskade tydligt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 varit relativt oförändrad.

Det är 4,1 procent av hushållen som rapporterar att de utsattes för *stöld ur eller från fordon* under 2021. Det är på samma nivå som 2020. Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2012 och har därefter, bortsett från vissa årliga variationer, legat relativt oförändrad fram till en minskning 2020.

Bland de egendomsbrott som ingår i NTU är *cykelstöld* det vanligaste att utsättas för. Av de hushåll som ägde någon cykel rapporterar 10,3 procent att de utsattes för cykelstöld under 2021. Det innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 10,5 procent. Andelen utsatta för cykelstöld minskade från och med 2008 till och med 2012. Därefter skedde en ökning fram till och med 2019, följt av en minskning i de två senaste mätningarna.

Figur 3.33. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2006–2021. Andel utsatta hushåll i riket.^{a,b}

^a I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år.

^b I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

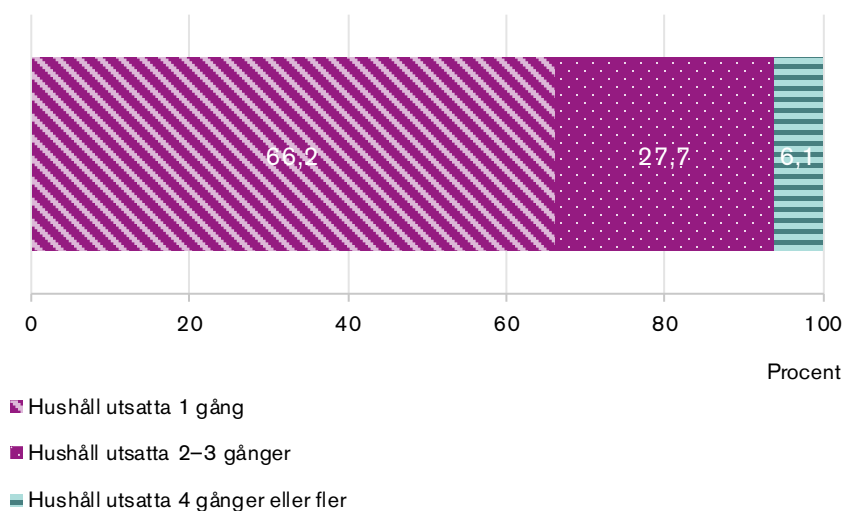
* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll

Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller egendomsbrott, särskilt när det gäller att utsättas fyra gånger eller fler. Av de hushåll som utsattes för något egendomsbrott 2021 är det 66,2 procent (motsvarande 8,7 % av hushållen i riket) som utsattes en (1) gång, 27,7 procent (motsvarande 3,6 % i riket) som utsattes två till tre gånger och 6,1 procent (motsvarande 0,8 % i riket) som utsattes fyra gånger eller fler. Dessa 6,1 procent utsattes för 23,5 procent av alla egendomsbrott som rapporterats in i NTU 2022.

Notera att figur 3.34 enbart redovisar upprepad utsatthet bland de utsatta hushållen och inte upprepad utsatthet bland samtliga hushåll i riket. För den som är intresserad av andelen upprepat utsatta hushåll i riket hänvisas till rapportens appendix (se tabell 3Ä).

Figur 3.34 Upprepad utsatthet bland de hushåll som utsattes för något brott mot egendom 2021. Andel hushåll som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler.

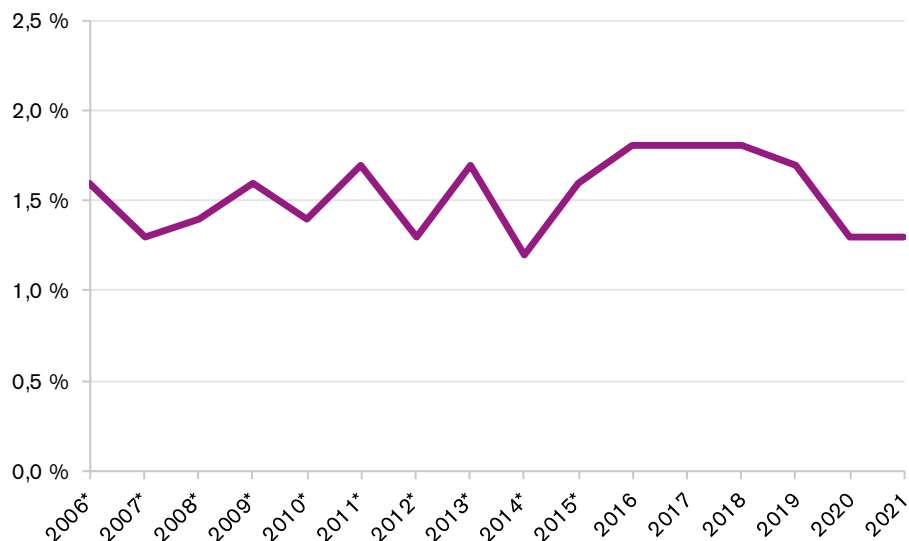
Bostadsinbrott

För att belysa omfattningen av bostadsinbrott ställs följande fråga:

Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2021)?

Enligt resultaten rapporterar 1,3 procent av hushållen i riket att de utsattes för bostadsinbrott 2021, vilket skulle motsvara cirka 60 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på samma nivå som 2020. Det är svårt att urskilja någon tydlig trend fram till och med 2015, då andelen varierade från år till år. Mellan 2016–2019 låg andelen i princip oförändrad och därefter har den legat på en något lägre nivå (se tabell 3.24 och figur 3.35).

Figur 3.35. Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2006–2021. Andel utsatta hushåll i riket.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Utsatthet för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2021 visar att hushåll som består av ensamstående personer med och utan barn i större utsträckning uppger att de utsattes för bostadsinbrott (1,3 respektive 1,4 %) än hushåll som består av sammanboende personer med eller utan barn (1,1 i respektive grupp, se tabell 3.24).

Den andel som utsattes var större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,4 respektive 1,0 %).

När det gäller boendeort utsattes hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner i större utsträckning (1,5 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad och hushåll i mindre städer/tätorter/ landsbygdskommuner (1,2 respektive 1,1 %).

Tabell 3.24. Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2012–2021. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	1,3	1,7	1,2	1,6	1,8	1,8	1,8	1,7	1,3	1,3
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,8	2,1	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6	1,2	1,1
– med barn	1,2	1,3	1,3	1,9	1,7	1,8	1,8	1,4	1,3	1,1
Ensamstående										
– utan barn	1,0	1,4	1,0	1,4	1,8	1,8	1,8	1,8	1,2	1,4
– med barn	0,1	7,0	2,1	2,9	2,0	2,8	2,6	2,2	1,6	1,3
Bostadstyp										
Småhus	1,6	2,1	1,5	2,0	1,9	1,7	1,7	1,6	1,1	1,0
Flerfamiljshus	1,0	1,4	1,0	1,2	1,7	1,8	1,9	1,7	1,4	1,4
Boendeort^a										
Storstäder och storstadsnära kommuner	2,4	2,5	2,3	2,0	1,5	1,5
Större städer och kommuner nära större stad	1,4	1,5	1,5	1,6	1,1	1,2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	1,4	1,2	1,5	1,4	1,1	1,1

^a Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3Ö). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Bilstöld

För att undersöka omfattningen av bilstölder ställs följande fråga i NTU:

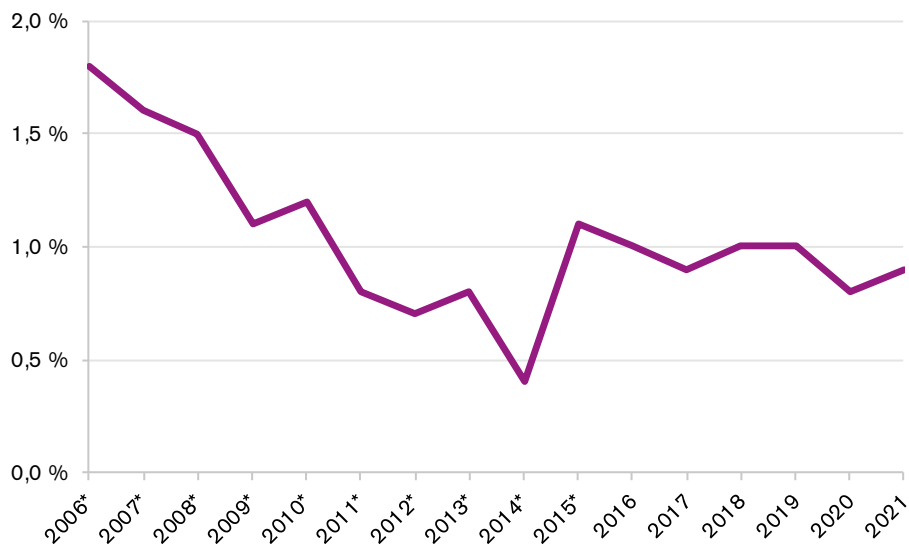
Fick du eller någon annan i hushållet en bil stulen under förra året (2021)?

Resultaten visar att 0,9 procent av alla hushåll som hade någon bil³³ rapporterar att de utsattes för bilstöld under 2021, vilket skulle motsvara cirka 37 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är ungefär på samma nivå som 2020 (0,8 %). Andelen minskade tydligt

³³ Frågan inkluderar tjänstebil och leasingbil.

under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 varit relativt oförändrad. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år mycket mindre än när mätningarna inleddes (se tabell 3.25 och figur 3.36).

Figur 3.36. Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2006–2021. Andel utsatta hushåll i riket^a

^a I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Utsatthet för bilstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.25 visar att hushåll som består av ensamstående med eller utan barn i något större utsträckning uppger att de under 2021 utsattes för bilstöld (1,3 respektive 1,1 %) än hushåll som består av sammanboende med eller utan barn (0,4 respektive 0,8 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,3 respektive 0,5 %).

Sett till boendeort utsattes hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner för bilstöld i större utsträckning (1,2 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad respektive i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (0,8 respektive 0,6 %).

Tabell 3.25. Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2012–2021. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	0,7	0,8	0,4	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8	0,9
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	0,8	0,8	0,8	0,6	0,8
– med barn	0,5	0,7	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,4
Ensamstående										
– utan barn	0,5	0,5	0,3	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	0,9	1,1
– med barn	0,3	2,7	0,2	1,8	1,7	1,9	1,8	2,1	0,9	1,3
Bostadstyp										
Småhus	0,4	0,4	0,3	0,8	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,5
Flerfamiljshus	1,2	1,2	0,6	1,3	1,3	1,3	1,4	1,2	1,0	1,3
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,3	1,3	1,3	1,3	1,0	1,2
Större städer och kommuner nära större stad	0,8	0,8	0,9	0,7	0,7	0,8
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	0,7	0,7	0,6	0,8	0,6	0,6

^a I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3AA). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Stöld ur eller från fordon

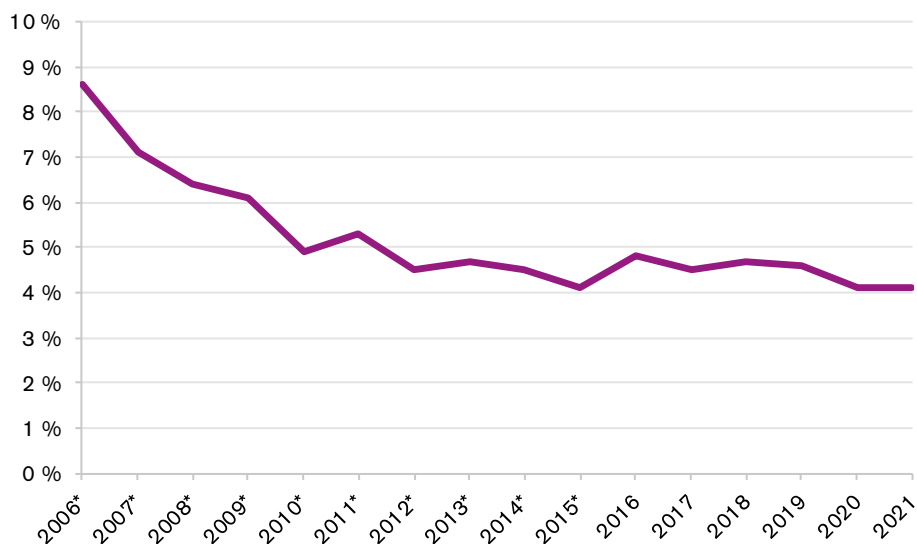
För att undersöka omfattningen av stöld ur eller från fordon ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet något stulet ur eller från en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2021)?

Vad gäller utsatthet för stöld ur eller från fordon utsattes 4,1 procent av hushållen i riket under 2021, vilket skulle motsvara cirka 190 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på samma nivå som 2020. Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2012 och har

därefter, bortsett från vissa årliga variationer, legat relativt oförändrad fram till en minskning 2020 (se tabell 3.26 och figur 3.37).

Figur 3.37. Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon 2006–2021. Andel utsatta hushåll i riket.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Utsatthet för stöld ur eller från fordon i olika grupper i befolkningen

När det gäller stöld ur eller från fordon visar tabell 3.26 att det under 2021 var vanligare att utsättas bland hushåll som består av ensamstående med barn (5,8 %), följt av sammanboende med barn (4,8 %). Andelen bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende utan barn är 3,8 procent i respektive grupp.

När det gäller bostadstyp var utsatthet för stöld ur eller från fordon vanligare bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (4,5 respektive 3,6 %).

Hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes i större utsträckning (4,9 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad (3,9 %), och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (3,0 %).

Tabell 3.26. Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon bland hushåll i riket 2012–2021. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	4,5	4,7	4,5	4,1	4,8	4,5	4,7	4,6	4,1	4,1
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	5,8	5,3	5,0	4,9	4,6	4,1	4,6	4,2	4,0	3,8
– med barn	6,3	7,6	6,2	5,0	5,8	5,6	5,1	5,3	4,5	4,8
Ensamstående										
– utan barn	3,4	3,5	3,8	3,7	4,3	4,2	4,4	4,4	3,9	3,8
– med barn	3,8	4,0	3,0	1,7	5,8	6,0	7,3	6,1	5,2	5,8
Bostadstyp										
Småhus	4,6	5,2	4,0	4,1	4,5	4,1	4,5	4,5	3,7	3,6
Flerfamiljshus	4,5	4,4	4,8	4,0	5,0	4,9	4,9	4,6	4,4	4,5
Boendeort^a										
Storstäder och storstadsnära kommuner	5,9	5,5	5,5	5,2	4,8	4,9
Större städer och kommuner nära större stad	4,2	4,1	4,3	4,2	3,9	3,9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	3,8	3,8	4,3	4,2	3,6	3,0

^a Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3AB). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Cykelstöld

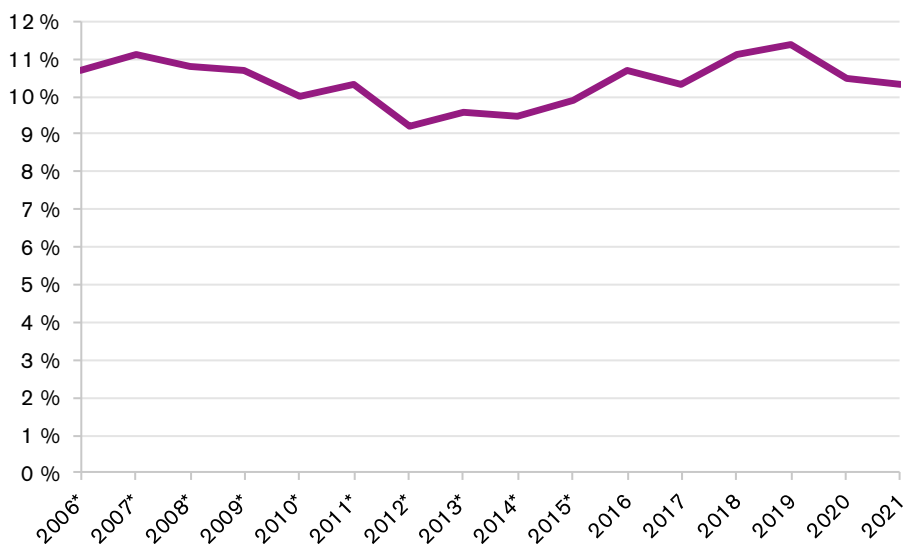
För att undersöka omfattningen av cykelstöld ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet någon cykel stulen under förra året (2021)?

Resultatet visar att 10,3 procent av de hushåll som ägde någon cykel förra året rapporterar att de utsattes för cykelstöld, vilket skulle motsvara cirka 427 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 10,5 procent. Andelen utsatta för cykelstöld minskade från och med 2008 till och med 2012.

Därefter skedde en ökning fram till och med 2019, följt av en minskning i de två senaste mätningarna (se tabell 3.27 och figur 3.38).

Figur 3.38. Självrapporterad utsatthet för cykelstöld 2006–2021. Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Utsatthet för cykelstöld i olika grupper i befolkningen

Ensamstående personer med barn utsattes under 2021 för cykelstöld i störst utsträckning (17,4 %) följt av hushåll som består av sammanboende med barn (11,9 %). Vidare utsattes 10,8 procent bland ensamstående utan barn, medan minst andel utsatta återfinns bland sammanboende utan barn (7,6 %, se tabell 3.27).

Boende i flerfamiljshus utsattes i betydligt större utsträckning än boende i småhus (13,9 respektive 6,5 %).

Utsatthet för cykelstöld var vanligare bland hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (11,9 respektive 10,9 %) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (7,1 %).

Tabell 3.27. Självrapporterad utsatthet för cykelstöld bland hushåll i riket 2012–2021.
Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	9,2	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	11,1	11,4	10,5	10,3
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	5,9	7,4	6,5	6,9	8,1	7,4	8,3	8,7	8,7	7,6
– med barn	11,9	12,0	11,8	15,2	12,6	12,5	13,5	13,0	12,3	11,9
Ensamstående										
– utan barn	10,5	9,7	10,4	9,6	11,0	10,7	11,5	12,1	10,5	10,8
– med barn	14,7	15,6	14,7	14,4	17,9	19,6	18,4	19,7	17,2	17,4
Bostadstyp										
Småhus	6,4	6,7	6,4	6,7	7,5	7,2	7,9	8,2	7,2	6,5
Flerfamiljshus	12,1	12,5	12,2	12,6	13,7	13,4	14,3	14,8	13,9	13,9
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	11,8	11,4	12,7	13,0	12,7	11,9
Större städer och kommuner nära större stad	11,2	11,2	11,8	12,0	10,7	10,9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	8,3	7,6	7,8	8,3	7,4	7,1

^a I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3AC). Notera att resultat till och med 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

4. Otrygghet och oro för brott

Inledning

I detta kapitel presenteras NTU:s huvudresultat om otrygghet och oro för brott 2022 och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2022). För en överblick av resultaten hänvisas till avsnittet *Sammanfattning* i början av denna rapport.

Fakta om otrygghet och oro för brott bidrar till kunskap om huruvida det kriminalpolitiska målet att minska otryggheten uppnåtts och var behovet av trygghetsskapande åtgärder är störst.

Att studera hur otrygghet varierar mellan olika grupper i befolkningen bidrar till en mer nyanserad bild av otryggheten i Sverige. Därför baseras resultatredovisningen till stor del på jämförelser mellan olika grupper, såsom män och kvinnor eller yngre och äldre, och andra grupper i befolkningen. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). På webbplatsen är det möjligt att själv ta ut resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden. Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

I resultatredovisningen beskrivs inledningsvis andelen personer med en mer allmän upplevelse av otrygghet och andelen personer som känner en konkret oro över att drabbas av vissa typer av brott. Därefter följer ett avsnitt som beskriver i vilken utsträckning otryggheten påverkar beteendet och livskvaliteten.

I redovisningarna används i huvudsak sammanslagna svarsalternativ. När det gäller otrygghet används kategorin *otrygga*, vilket innebär en sammanslagning av svarsalternativen *mycket otrygga* och *ganska otrygga*. Vad gäller brottslighetens utveckling redovisas de som tror att *brottsligheten har ökat*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *ökat kraftigt* och *ökat något*. När det gäller oro för att drabbas av brott används kategorin *oro*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *oro mycket ofta* och *oro ganska ofta*.

Notera att svarsfördelningen redovisas i procentandelar, utan decimaler. Avrundning av procenttal innebär i vissa figurer att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent.

Otrygghet

Otrygghet är ett komplext och mångfacetterat fenomen. Ambitionen med NTU är inte att ge en heltäckande bild av otrygghet, utan att bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I följande avsnitt redogörs för svaren på frågan om man känner sig otrygg under sena kvällar i det egna bostadsområdet. Frågan är inte specifikt kopplad till en viss brottstyp, utan syftar till att fånga upp en mer allmän känsla av otrygghet.

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

Frågan om otrygghet vid utevistelse under kvällstid ställs på följande vis:

Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, hur trygg eller otrygg känner du dig då?

Svarsalternativen är *mycket trygg, ganska trygg, ganska otrygg, mycket otrygg* och *går aldrig ut ensam sent på kvällen*.

De som aldrig går ut ensamma sena kvällar får en följdfråga, för att särskilja dem som undviker att gå ut just på grund av otrygghet:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig går ut sent på kvällen?

Svarsalternativen är *har inte någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen, känner mig otrygg* och *annat skäl*.³⁴

Resultaten för NTU 2022 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) känner sig trygga (mycket eller ganska) när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde (73 %). Det är dock 27 procent som uppger att de känner sig otrygga (mycket eller ganska) vid sådan utevistelse, varav 6 procenten helt avstår från att gå ut sena kvällar på grund av otrygghet (se figur 4.1). Det är i princip på samma nivå som 2021, då andelen var 28 procent. Efter en svag minskning under de första åren var andelen otrygga relativt oförändrad fram till och med 2015, men ökade påtagligt året därpå.

³⁴ De som har svarat att skälet till att de aldrig går ut sent på kvällen är att de inte har någon anledning eller möjlighet att göra det, alternativt av annat skäl, har exkluderats när resultaten för otrygghet tagits fram.

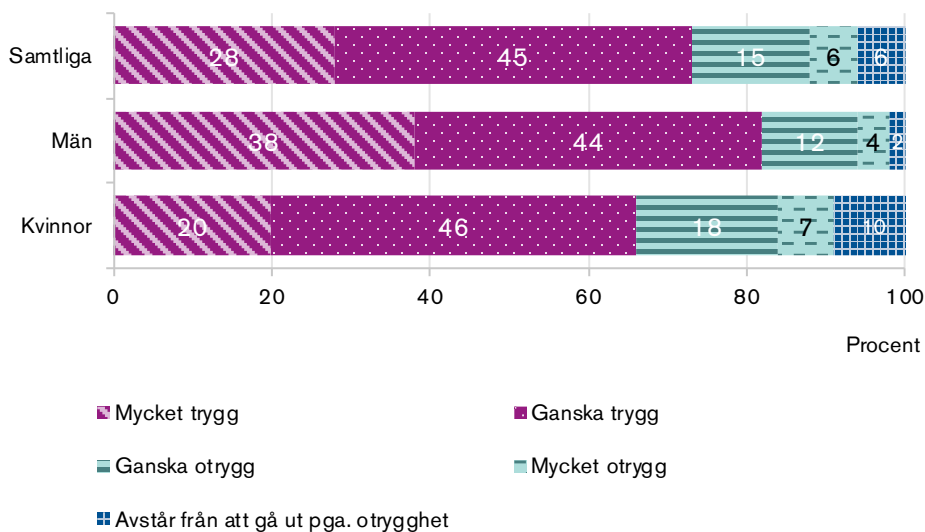
Sedan 2016 har nivån varit stabil, med någon enstaka variation (se figur 4.2 och tabell 4.1).

Bland män är det 18 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 2 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen otrygga är i princip densamma som 2021 (19 %).

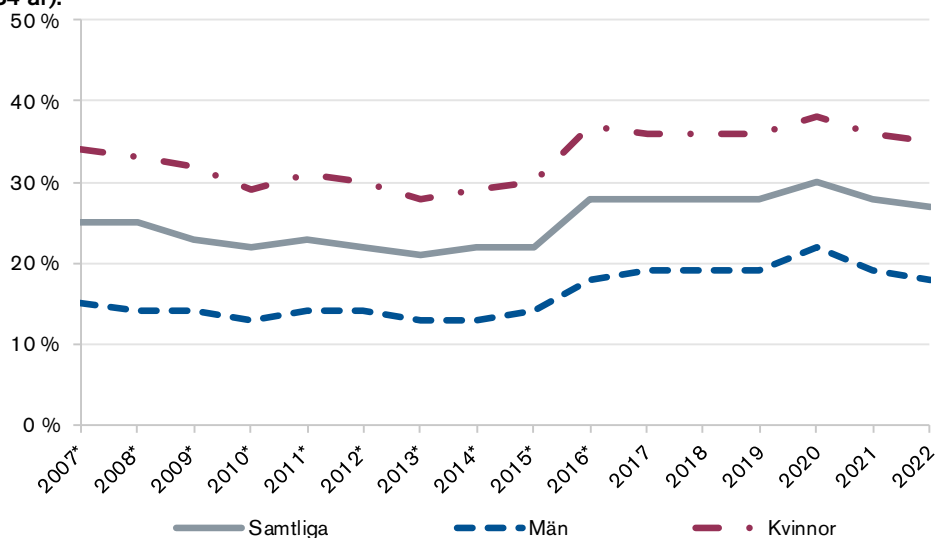
Bland kvinnor är det 35 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 10 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Den andel som uppger otrygghet är ungefär densamma jämfört med 2021, då andelen var 36 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor är det tydligt att kvinnor upplever otrygghet vid utevistelse i betydligt större utsträckning än män. Det är också tydligt att det är en större andel kvinnor än män som avstår från att gå ut på grund av otryggheten. Könsskillnaderna syns över hela mätperioden och utvecklingen över tid har varit likartad för män och kvinnor.

Figur 4.1. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.2. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2022. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.1. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2013–2022. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	21	22	22	28	28	28	28	30	28	27
Män	13	13	14	18	19	19	19	22	19	18
Kvinnor	28	29	30	37	36	36	36	38	36	35
Ålder										
16–19 år	20	20	19	30	30	32	31	31	33	32
20–24 år	27	28	28	31	32	33	33	35	36	35
25–34 år	25	24	25	34	28	30	30	30	29	27
35–44 år	16	18	17	22	25	24	23	28	23	23
45–54 år	15	16	21	25	25	25	24	27	24	23
55–64 år	18	19	22	28	26	26	26	29	27	25
65–74 år	27	27	22	28	29	29	29	31	30	28
75–84 år	36	29	30	33	34	31	32	34	32	31
Män										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
16–19 år	8	9	8	15	15	16	18	18	17	17
20–24 år	12	18	13	23	19	19	19	22	19	21
25–34 år	17	14	17	22	19	20	21	22	20	17
35–44 år	11	15	14	18	17	18	16	21	18	16
45–54 år	10	8	14	16	18	19	18	21	18	17
55–64 år	11	10	12	17	19	20	20	23	21	18
65–74 år	18	20	13	19	21	20	20	22	21	20
75–84 år	22	15	18	16	24	22	22	24	23	21
Kvinnor										
16–19 år	29	29	28	42	44	44	43	42	46	45
20–24 år	37	34	39	39	42	44	45	45	50	47
25–34 år	32	32	31	44	36	37	38	38	37	36
35–44 år	21	23	21	28	32	31	30	34	29	29
45–54 år	19	22	26	31	30	32	30	33	30	28
55–64 år	26	27	31	36	34	33	32	35	34	31
65–74 år	34	34	32	37	37	37	37	40	38	36
75–84 år	46	40	41	45	44	41	41	44	41	42

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Otrygghet i olika åldersgrupper

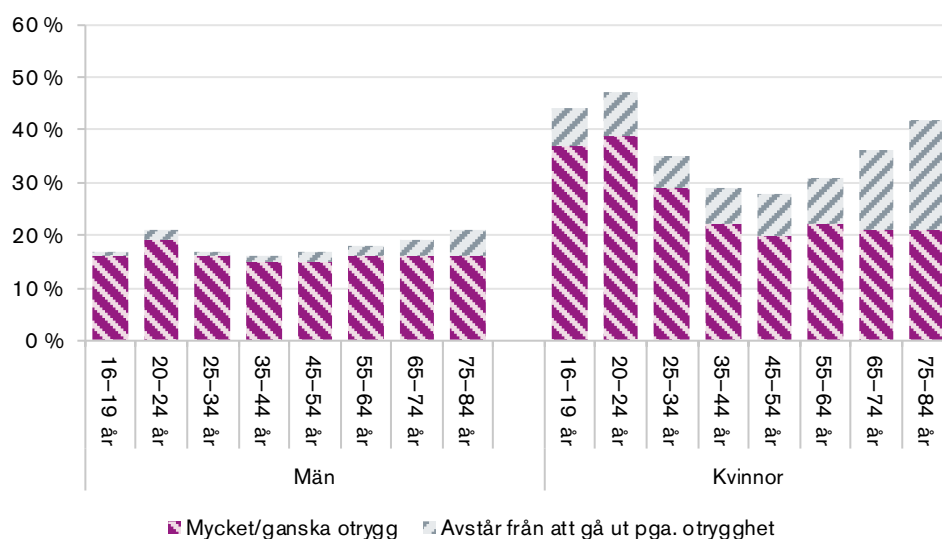
Om man jämför andelen otrygga mellan olika åldersgrupper visar NTU 2022 att det är i den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år) som störst andel upplever otrygghet (35 %). De åldersgrupper där minst andel personer känner sig otrygga är 35–44 och 45–54 år (23 %), se tabell 4.1.

Figur 4.3 visar att det bland män är relativt små skillnader mellan olika åldersgrupper. Otrygghet är vanligast i åldersgrupperna 20–24 år och 75–84 år (21 %), medan minst andel otrygga bland männen finns i åldersgruppen 35–44 år (16 %).

Sett till kvinnor är andelen otrygga särskilt stor i den näst yngsta (20–24 år) åldersgruppen (47 %). En stor andel av kvinnorna i den äldsta åldersgruppen avstår helt från att gå ut till följd av otrygghet (21 %). Minst andel otrygga bland kvinnorna återfinns i åldersgruppen 45–54 år (28 %).

Vid en jämförelse mellan könen visar resultaten att det vid samtliga mätningar har varit en betydligt större andel otrygga bland kvinnor än bland män i samtliga åldersgrupper. Vad gäller utvecklingen över tid syns en ökad otrygghet bland framförallt yngre, sett till såväl män som kvinnor.

Figur 4.3. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2022. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Otrygghet i olika grupper i befolkningen

När en särredovisning görs för svensk/utländsk bakgrund framkommer det att otrygghet vid utevistelse under sen kväll är vanligare bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (32 respektive 31 %) jämfört med bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (25 %, se tabell 4.2).

Andelen otrygga är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning och med som högst gymnasial utbildning uppger oftare otrygghet vid utevistelse (34 respektive 29 %) än personer med eftergymnasial utbildning (21 %).

Ensamstående, med eller utan barn, känner sig otrygga i större utsträckning (30 respektive 31 %) än sammanboende med eller utan barn (21 respektive 25 %).

Den andel som uppger att de känner sig otrygga är betydligt större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (34 % respektive 21 %).

Sett till boendeort känner sig boende i storstäder/storstadsnära kommuner och boende i större städer/kommuner nära större stad mest otrygga (28 % i respektive grupp). De som bor i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner känner sig mindre otrygga (24 %).

Sett till otrygghet inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2022 ser mönstret likartat ut, dock med vissa skillnader. Ett exempel gäller familjetyp där det bland män är vanligast att känna otrygghet bland ensamstående med barn, medan det bland kvinnor är vanligast att känna otrygghet bland ensamstående utan barn (se tabell 4A i appendix).

Tabell 4.2. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2013–2022. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	19	19	19	25	26	26	26	28	27	25
-båda föräldrarna utrikesfödda	32	29	33	34	32	35	34	38	34	32
Utrikesfödda	31	30	33	41	34	34	32	34	31	31
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	26	27	27	35	33	33	32	34	34	34
Gymnasial	22	23	23	29	30	30	30	33	31	29
Eftergymnasial	16	16	17	22	21	23	22	24	22	21
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	20	22	20	27	27	27	27	29	27	25
- med barn	16	15	19	24	23	23	23	25	22	21
Ensamstående										
- utan barn	25	26	27	32	31	31	31	33	32	31
- med barn	25	23	23	32	33	31	31	34	31	30
Bostadstyp										
Småhus	15	15	15	21	22	22	22	24	22	21
Flerfamiljshus	30	29	31	36	34	35	34	37	36	34
Boendeort^b										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Storstäder och storstadsnära kommuner	30	31	29	32	30	28
Större städer och kommuner nära större stad	28	28	28	30	29	28
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	25	24	25	27	24	24

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4A i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro över brottslighet

För att ringa in en annan dimension av otrygghet, tillfrågas de personer som deltar i NTU också om sin generella oro över brottsligheten i samhället. Det görs genom att fråga dels hur de uppfattar utvecklingen av antalet brott under de senaste tre åren, dels i vilken utsträckning de känner sig oroliga över brottsligheten i samhället.

Uppfattning om brottslighetens utveckling

För att ta reda på uppfattningen om brottslighetens utveckling ställs följande fråga i NTU:

På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren?

Svarsalternativen är *ökat kraftigt, ökat något, varit oförändrat, minskat något, minskat kraftigt* och *vet inte/ingen uppfattning*³⁵.

Figur 4.4 visar att det enligt NTU 2022 är 6 procent³⁶ av befolkningen (16–84 år) som tror att antalet brott har minskat (kraftigt eller något) under de senaste tre åren, medan 14 procent tror att brottsligheten har varit oförändrad. Vidare tror 80 procent att antalet brott har ökat (kraftigt eller något), vilket är på samma nivå som 2021. Andelen minskade fram till 2014,

³⁵ Svarsalternativet *vet inte/ingen uppfattning* har exkluderats när resultaten tagits fram.

³⁶ Notera att den avrundade andelen som tror att andelen har minskat kraftigt är 0 procent, vilket dock inte är samma sak som 0 observationer

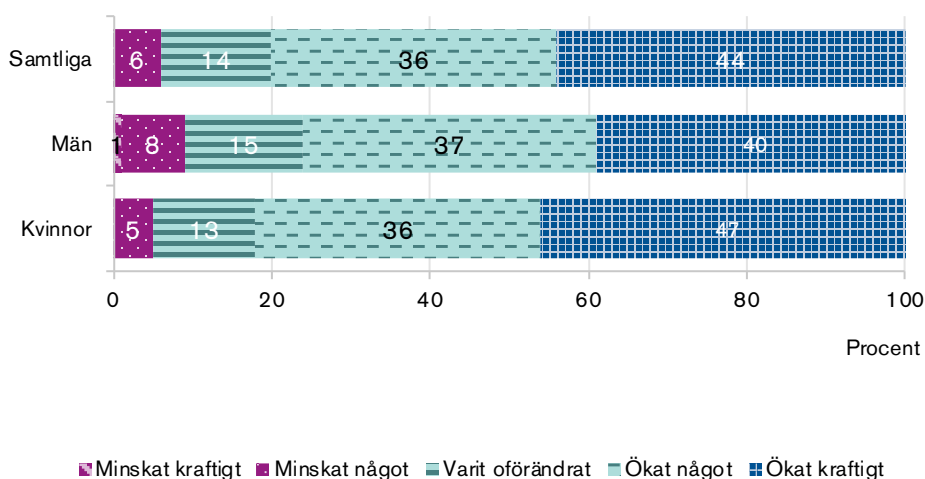
med vissa årliga variationer. Därefter skedde en ökning 2015 och andelen har sedan dess varit relativt oförändrad (se figur 4.5 och tabell 4.3).

Bland män är det 77 procent som 2022 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (78 %).

Bland kvinnor är det 82 procent som 2022 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket även det är på i princip samma nivå som 2021 (81 %).

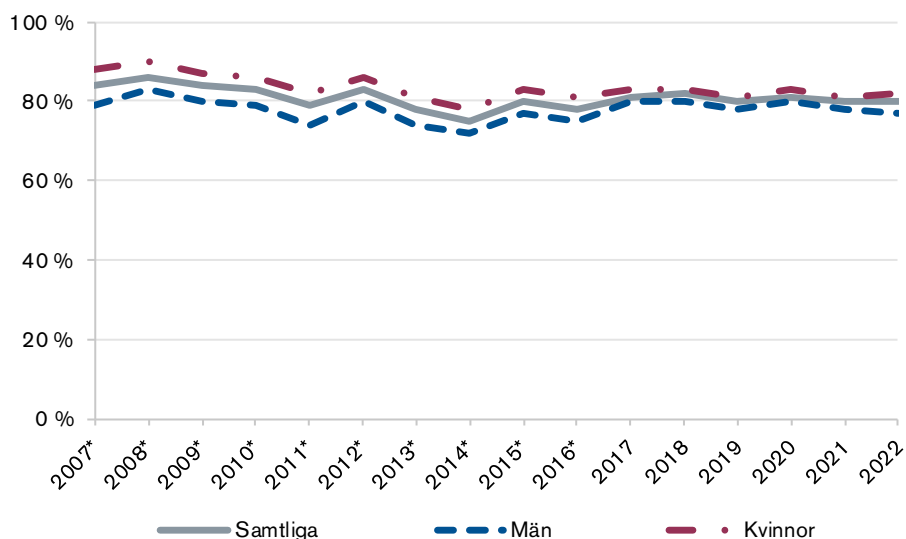
Den andel som tror att brottsligheten har ökat har alltid varit större bland kvinnor än bland män, men sedan 2017 har skillnaderna minskat.

Figur 4.4. Uppfattning om att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat under de senaste tre åren i Sverige 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Den avrundade andelen som tror att antalet brott har minskat kraftigt är 0 procent bland såväl samtliga som bland kvinnor.

Figur 4.5. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2022. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.3. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2013–2022. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	78	75	80	78	81	82	80	81	80	80
Män	74	72	77	75	80	80	78	80	78	77
Kvinnor	81	78	83	81	83	83	81	83	81	82
Ålder										
16–19 år	74	72	72	77	79	80	81	84	83	86
20–24 år	75	72	75	71	74	76	76	76	79	82
25–34 år	79	73	79	75	74	73	73	74	73	77
35–44 år	73	71	73	73	76	76	73	75	73	72
45–54 år	78	75	81	78	82	82	80	81	78	77
55–64 år	77	76	83	81	86	86	84	86	84	82
65–74 år	82	79	84	81	87	88	86	87	85	83
75–84 år	86	81	87	87	90	89	88	88	87	86
Män										
16–19 år	71	67	66	73	76	80	82	86	85	86
20–24 år	68	66	70	65	74	76	77	78	79	83
25–34 år	78	73	80	77	73	73	72	73	73	75

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
35–44 år	70	70	71	71	75	74	72	73	72	70
45–54 år	73	70	77	74	80	80	77	79	75	74
55–64 år	73	71	79	79	84	85	82	84	82	78
65–74 år	80	77	81	79	85	85	83	83	83	79
75–84 år	81	71	80	78	87	88	85	85	83	81
Kvinnor										
16–19 år	76	76	77	82	81	80	80	83	82	86
20–24 år	82	78	82	79	75	76	76	75	79	82
25–34 år	80	73	79	74	75	74	74	74	74	79
35–44 år	76	73	75	76	77	78	74	76	74	75
45–54 år	82	79	85	81	85	84	82	83	81	80
55–64 år	82	81	86	83	88	88	87	88	86	86
65–74 år	83	81	87	83	90	90	89	90	87	87
75–84 år	90	90	93	95	93	91	91	91	90	89

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika åldersgrupper

Tabell 4.3 visar att andelen som tror att antalet brott har ökat är störst i både den yngsta (16–19 år) och den äldsta (75–84 år) åldersgruppen (86 % i respektive grupp). Andelen är minst i åldersgruppen 35–44 år (72 %).

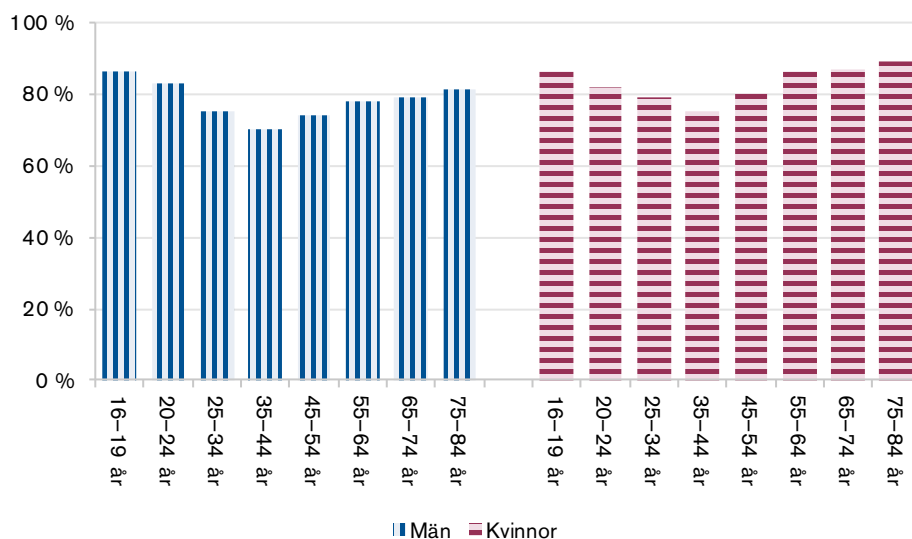
Fördelningen liknar den från tidigare mätpunkter, dock har andelen tidigare varit större i den äldsta åldersgruppen jämfört med den yngsta.

Figur 4.6 visar att bland män är det i åldersgruppen 16–19 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (86 %), och i åldersgruppen 35–44 år (70 %) är andelen minst.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 75–84 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (89 %), medan andelen är minst i åldersgruppen 35–44 år (75 %).

Som figur 4.6 visar är fördelningen av andelen som tror att brotten har ökat relativt likartad bland män och kvinnor i olika åldersgrupper, med störst andel bland yngre och äldre.

Figur 4.6. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2022. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.4 visar att andelen som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren är större bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer (83 respektive 84 %) än bland personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder (79 %).

Denna uppfattning är också betydligt vanligare bland personer med som högst förgymnasial eller gymnasial utbildning (87 respektive 86 %) än bland dem som har eftergymnasial utbildning (69 %).

Vad gäller familjetyp är andelen större bland sammanboende utan barn och ensamstående utan barn (81 respektive 82 %) än bland sammanboende med barn och ensamstående med barn (75 respektive 77 %).

Sett till bostadstyp är andelen något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (81 respektive 79 %).

Sett till boendeort är denna uppfattning vanligast bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (84 %). I större städer/kommuner nära större stad är andelen 81 procent, och i storstäder/storstadsnära kommuner är andelen 76 procent.

Fördelningen mellan olika grupper skiljer sig en del vid en jämförelse mellan män och kvinnor. Ett exempel gäller utbildningsnivå. Bland män är andelen som tror att brottsligheten har ökat störst bland de med som högst förgymnasial utbildning, medan andelen bland kvinnor är störst bland de med som högst gymnasial utbildning (se tabell 4B i appendix).

Tabell 4.4. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2013–2022. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	77	74	79	77	81	81	79	80	79	79
-båda föräldrarna utrikesfödda	80	78	79	79	80	83	81	84	82	83
Utrikesfödda	85	80	84	85	85	83	83	84	82	84
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	82	81	84	85	86	86	87	88	86	87
Gymnasial	84	81	87	85	87	88	86	87	86	86
Eftergymnasial	65	62	67	66	71	71	69	70	69	69
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	79	76	81	78	84	84	82	83	82	81
- med barn	77	74	79	77	79	78	76	77	75	75
Ensamstående										
- utan barn	78	75	79	79	81	81	80	82	81	82
- med barn	78	73	77	79	81	80	78	78	78	77
Bostadstyp										
Småhus	78	75	80	78	83	83	82	82	82	81
Flerfamiljshus	78	75	79	78	79	79	78	79	77	79
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	78	78	76	77	75	76
Större städer och kommuner nära större stad	82	83	81	82	81	81
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	86	85	85	85	84	84

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4B i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och

framåt) finns i appendix (tabell 4B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro över brottsligheten i samhället

För att undersöka hur många som oroar sig över brottsligheten i samhället ställs följande fråga:

I vilken utsträckning är du orolig över brottsligheten i samhället?

Svarsalternativen är *i stor utsträckning*, *i viss utsträckning*, *inte alls* och *vet inte*³⁷.

Resultaten visar att 6 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de inte alls oroar sig över brottsligheten i samhället, medan 48 procent uppger att de oroar sig i viss utsträckning. Vidare är det 46 procent av befolkningen (16–84 år) som i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2022, vilket i princip är på samma nivå som 2021 (45 %, se figur 4.7). Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, följt av en ökning fram till och med 2017. Under 2020 syntes ytterligare en ökning och andelen ligger sedan dess på något högre nivåer än tidigare (se figur 4.8 och tabell 4.5).

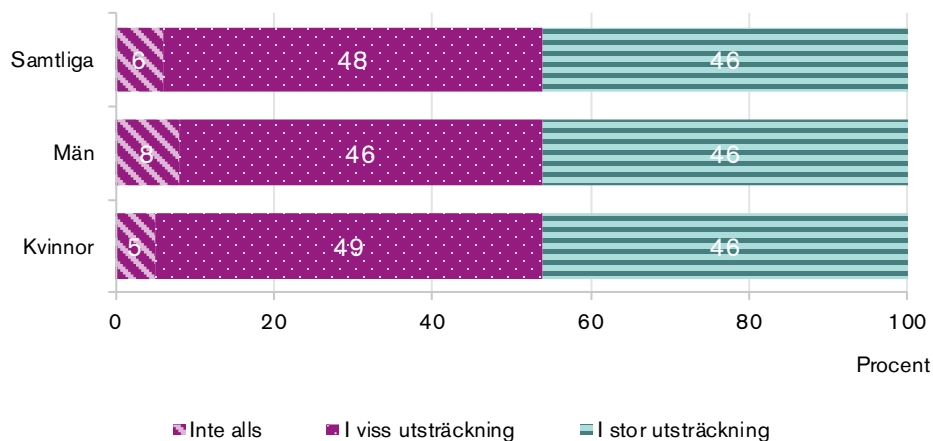
Bland männen i befolkningen uppger 46 procent i NTU 2022 att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället, vilket är på samma nivå som 2022.

Bland kvinnorna i befolkningen är det 46 procent som uppger att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2022, vilket innebär en liten ökning från 2021, då andelen var 44 procent.

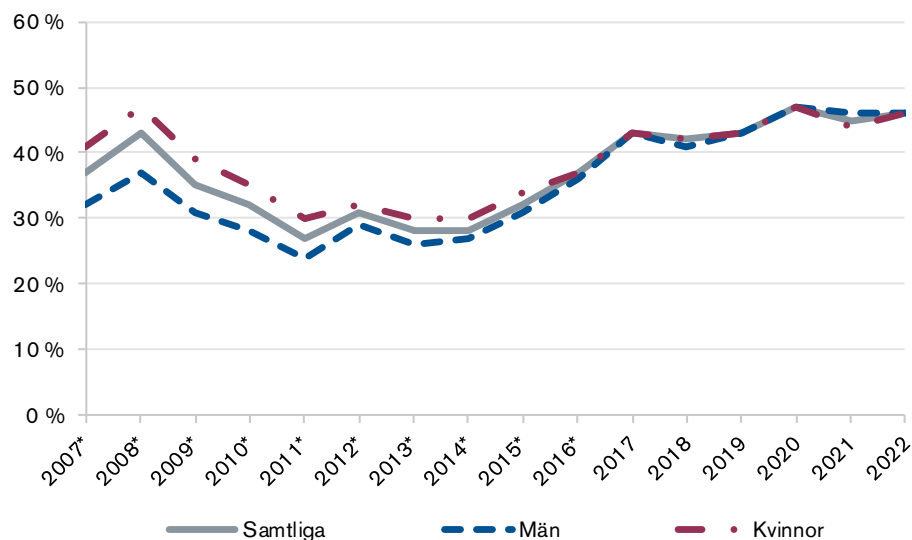
Den andel som känner stor oro över brottsligheten i samhället är således på samma nivå bland män och bland kvinnor och så har det generellt varit sedan 2016. Innan 2016 var det vanligare bland kvinnor att känna oro.

³⁷ Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.7. Oro över brottsligheten i samhället 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.8. Oro över brottsligheten i samhället 2007–2022. Andel som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.5. Oro över brottsligheten i samhället 2013–2022. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	28	28	32	37	43	42	43	47	45	46
Män	26	27	31	36	43	41	43	47	46	46
Kvinnor	30	30	34	37	43	42	43	47	44	46
Ålder										
16–19 år	8	11	13	15	22	23	25	27	29	30
20–24 år	23	22	25	28	30	30	30	33	33	37
25–34 år	22	24	27	36	35	34	34	37	35	37
35–44 år	25	25	30	34	41	40	40	43	40	41
45–54 år	30	30	34	38	47	47	48	53	49	50
55–64 år	36	34	41	42	51	49	51	56	54	55
65–74 år	36	37	40	43	52	49	52	56	55	55
75–84 år	38	36	39	41	47	46	48	52	52	52
Män										
16–19 år	6	12	9	10	22	22	26	32	32	30
20–24 år	17	23	24	32	30	30	31	35	35	39
25–34 år	20	23	28	38	35	34	35	38	37	39
35–44 år	22	20	28	32	42	41	40	44	42	42
45–54 år	29	29	32	39	47	46	49	52	50	49
55–64 år	33	31	39	42	50	48	49	55	54	53
65–74 år	35	37	38	40	50	47	48	53	53	52
75–84 år	30	30	33	34	44	44	45	50	50	49
Kvinnor										
16–19 år	10	11	16	19	23	23	23	24	26	30
20–24 år	26	20	25	26	30	30	30	31	31	36
25–34 år	23	25	26	34	34	33	34	36	32	36
35–44 år	28	31	32	36	40	39	39	42	38	39
45–54 år	30	30	35	38	47	47	47	53	49	50
55–64 år	40	36	42	42	53	49	53	57	54	56
65–74 år	36	37	43	46	53	51	55	58	57	57
75–84 år	45	42	46	48	49	48	50	54	53	54

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Oro över brottsligheten i olika åldersgrupper

Det är stora ålderskillnader vad gäller oro över brottsligheten i samhället. Andelen är störst i åldersgrupperna 55–64 år och 65–74 år, med 55 procent i

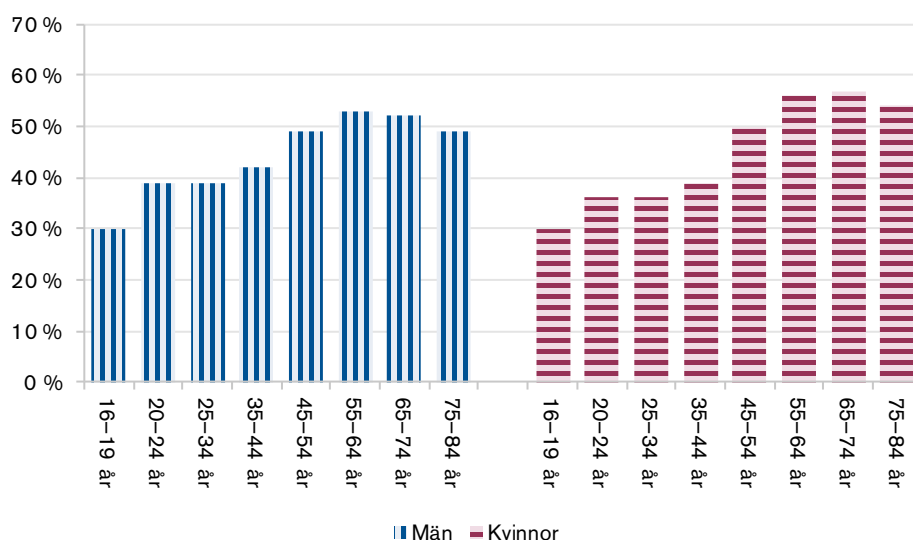
respektive grupp. Minst är andelen i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 30 procent uppger sig känna stor oro (se tabell 4.5).

Bland män är andelen med stor oro över brottsligheten störst i åldersgruppen 55–64 år med 53 procent, respektive minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) med 30 procent (se figur 4.9)

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 65–74 år med 57 procent, respektive minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) med 30 procent.

Mönstret för oro över brottsligheten i samhället är således likartat man ser till hur andelen fördelar sig bland män respektive kvinnor, med minst andel bland de yngsta, och störst andel bland äldre åldersgrupper.

Figur 4.9. Oro över brottsligheten i samhället 2022. Andel som oroar sig i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro över brottsligheten i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.6 visar att svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder upplever en stor oro över brottsligheten i samhället i större utsträckning (47 respektive 48 %) än utrikesfödda (39 %).

Bland personer med som högst gymnasial utbildning är det en större andel som upplever stor oro (53 %) än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (45 %) och eftergymnasial utbildning (40 %).

Sett till familjetyp visar resultaten att andelen som uppger en stor oro är större bland sammanboende utan (51%) än bland sammanboende med barn (45 %) och jämfört med ensamstående utan respektive med barn (42 respektive 49 %).

Boende i småhus oroar sig i högre grad för brottsligheten i samhället än vad boende i flerfamiljshus gör (48 respektive 43 %).

Andelen är större bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygds-kommuner (49 %) än bland boende i större städer/kommuner nära större stad respektive boende i storstäder/storstadsnära kommuner (47 respektive 44 %).

När oro över brottsligheten särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper generellt sett följer samma mönster. En skillnad gäller dock familjetyp, där det framgår att bland män är oron över brottsligheten störst i gruppen ensamstående med barn, medan det bland kvinnor är i gruppen sammanboende utan barn som oron är störst (se tabell 4C i appendix).

Tabell 4.6. Oro över brottsligheten i samhället 2013–2022. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	28	28	33	38	45	43	45	49	47	48
-båda föräldrarna utrikesfödda	33	27	34	40	40	42	43	48	44	47
Utrikesfödda	26	28	28	32	36	35	36	40	37	39
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	27	30	35	36	41	39	42	45	45	45
Gymnasial	31	33	37	42	50	48	50	54	52	53
Eftergymnasial	23	21	25	30	35	35	35	39	38	40
Familjetyp										
Sammanboende										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
- utan barn	31	32	36	39	47	45	47	51	50	51
- med barn	27	28	31	37	43	43	43	47	44	45
Ensamstående										
- utan barn	24	24	28	33	37	36	39	42	41	42
- med barn	35	32	40	42	46	43	46	52	46	49
Bostadstyp										
Småhus	29	28	34	37	45	43	45	49	47	48
Flerfamiljshus	27	28	31	36	40	39	40	43	42	43
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	40	40	40	45	42	44
Större städer och kommuner nära större stad	43	42	44	47	47	47
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	46	43	46	49	47	49

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4C i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att utsättas för brott

Hittills har avsnitten i detta kapitel berört otrygghet, uppfattning om brottsutvecklingen och oro över brottsligheten i samhället. I detta avsnitt redovisas oro för att närstående ska utsättas för brott och oro för att man själv ska drabbas av olika typer av brott.

Oro för att närstående ska drabbas av brott

För att undersöka hur många som oroar sig för att närstående ska drabbas av brott ställs följande fråga:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att någon närstående till dig ska drabbas av brott?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

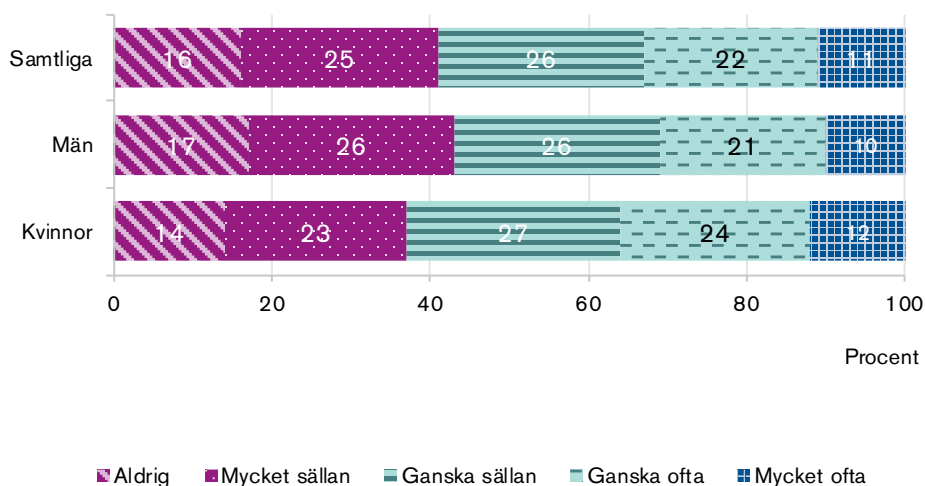
I NTU 2022 uppger drygt 16 procent av befolkningen (16–84 år) att de aldrig oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, medan ungefär hälften (51 %) sällan (mycket eller ganska) upplever en sådan oro. Vidare är det 34 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 35 procent (se figur 4.10 och figur 4.11). Den andel som ofta oroar sig minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Därefter har andelen varit relativt oförändrad, bortsett från en tillfällig ökning 2020.

Bland män uppger 31 procent att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 32 procent.

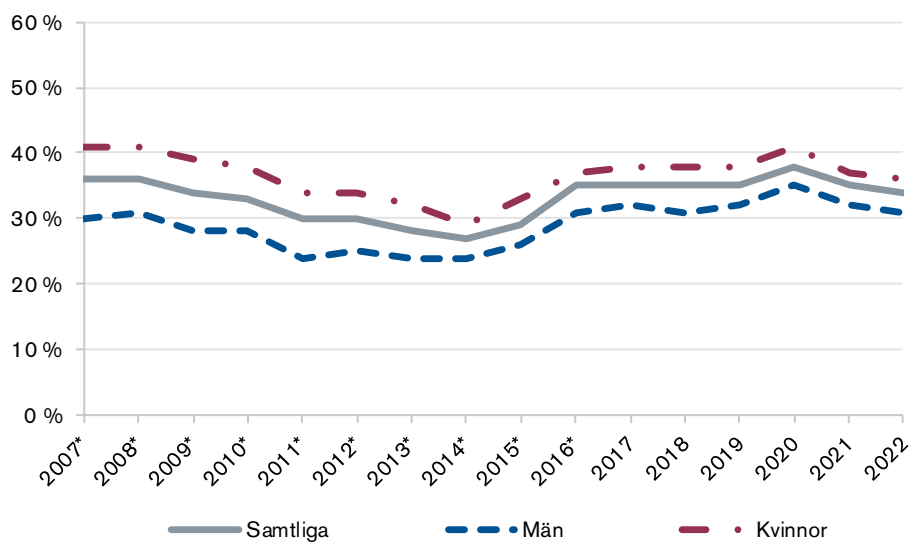
Bland kvinnor uppger 36 procent att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket även det är i princip på samma nivå som 2021, då andelen var 37 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts, dock har skillnaden minskat jämfört med i början av mätperioden.

Figur 4.10. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.11. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.7. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2013–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	28	27	29	35	35	35	35	38	35	34
Män	24	24	26	31	32	31	32	35	32	31
Kvinnor	32	29	33	37	38	38	38	41	37	36
Ålder										
16–19 år	15	15	16	20	24	25	26	28	28	27
20–24 år	26	28	27	32	33	34	36	36	32	33
25–34 år	26	26	29	38	34	35	36	36	33	33
35–44 år	28	26	27	35	34	34	33	38	33	31
45–54 år	36	33	37	39	42	42	43	47	42	41
55–64 år	31	28	33	37	38	37	38	43	39	38
65–74 år	28	26	30	33	33	32	33	35	33	31
75–84 år	26	23	25	28	29	29	29	31	29	27
Män										
16–19 år	14	15	11	19	18	19	22	23	22	21

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
20–24 år	17	22	20	24	29	29	31	31	26	31
25–34 år	25	25	30	39	34	33	34	36	31	33
35–44 år	25	23	26	34	33	34	33	38	32	31
45–54 år	30	30	33	35	39	38	39	43	39	38
55–64 år	25	24	26	33	33	33	35	40	36	35
65–74 år	25	25	26	28	28	27	27	31	29	27
75–84 år	22	22	20	20	25	24	24	26	24	23
Kvinnor										
16–19 år	15	16	20	21	29	30	30	32	33	32
20–24 år	35	32	34	39	37	39	41	39	36	36
25–34 år	27	27	28	38	35	36	37	36	34	33
35–44 år	30	29	28	36	36	33	34	38	33	32
45–54 år	41	35	41	41	44	46	46	50	45	43
55–64 år	37	32	38	41	42	41	42	46	42	41
65–74 år	31	27	34	38	38	37	38	39	36	35
75–84 år	28	24	29	34	32	33	33	36	33	30

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Oro för närstående i olika åldersgrupper

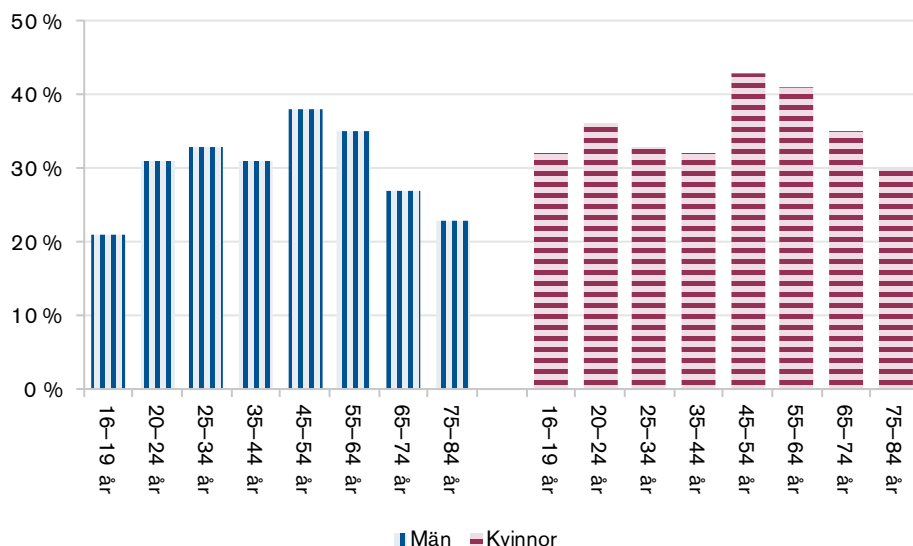
Tabell 4.7 visar att andelen som ofta oroar sig för att närstående ska drabbas av brott är störst i åldern 45–54 år (41 %). Minst andel som uppger att de ofta är oroliga för närstående finns i den yngsta åldersgruppen och den äldsta åldersgruppen, 16–19 respektive 75–84 år (27 % i respektive grupp). Ett liknande mönster framkommer även för tidigare mätpunkter.

De män som i störst utsträckning uppger att de ofta känner oro finns i åldersgruppen 45–54 år (38 %). Den andel som känner oro i minst utsträckning finns i åldersgruppen 16–19 år (21 %, se figur 4.12).

Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott störst i åldersgruppen 45–54 år (43 %). Minst andel återfinns i åldersgruppen 75–84 år (30 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor framgår det att nivåerna oftast är högre bland kvinnor, och att andelen oroliga bland både män och kvinnor är mindre bland de yngsta och äldsta.

Figur 4.12. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för närstående i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.8 visar att störst andel som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott enligt NTU 2022 finns bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (39 %), följt av svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (35 %), medan minst andel återfinns bland utrikesfödda personer (29 %).

Den andel som ofta oroar sig är större bland personer med som högst gymnasial utbildning (37 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive eftergymnasial utbildning (31 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är det bland ensamstående med barn störst andel som ofta känner oro över närstående (44 %), följt av sammanboende med barn (37 %) och sammanboende utan barn (33 %). Minst andel finns bland ensamstående utan barn (31 %).

Andelen som ofta oroar sig är på ungefär samma nivå bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (34 respektive 33 %).

Andelen är ungefär lika stor i storstäder/storstadsnära kommuner, som i större städer/kommuner nära större stad (35 respektive 34 %), medan den är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (31 %).

Likartade mönster framkommer vid en jämförelse mellan män och kvinnor, sett till andelen som känner oro för närstående inom olika grupper. Dock är nivåerna genomgående högre bland kvinnor (se tabell 4D i appendix).

Tabell 4.8. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2013–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	28	27	30	35	36	35	36	39	36	35
- båda föräldrarna utrikesfödda	35	34	35	41	39	43	42	46	40	39
Utrikesfödda	27	24	28	30	32	31	31	34	30	29
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	22	21	25	29	32	31	32	34	32	31
Gymnasial	31	32	35	41	40	39	40	43	39	37
Eftergymnasial	28	24	26	30	31	32	32	35	31	31
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	28	27	29	35	35	35	35	38	34	33
- med barn	34	30	33	41	39	39	39	44	38	37
Ensamstående										
- utan barn	23	23	26	29	30	31	32	33	31	31
- med barn	40	35	39	42	46	44	45	50	45	44
Bostadstyp										
Småhus	28	26	29	34	35	35	36	39	35	34
Flerfamiljshus	28	27	30	35	34	35	35	37	34	33
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	37	37	37	40	37	35
Större städer och kommuner nära större stad	35	34	35	38	35	34
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	32	32	33	36	31	31

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4D i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att själv utsättas för brott

Resultaten om oro för att utsättas för olika typer av brott bygger på frågor om oro för *misshandel, våldtäkt/andra sexuella angrepp, personrån, bedrägeri på internet, bostadsinbrott* och *stöld av/skadegörelse på bil*. Avsnittet inleds med en samlad bild av oron för att utsättas för olika brott. Sedan följer en mer ingående resultatredovisning för respektive brott som efterfrågas. Observera att oro för bostadsinbrott och oro för stöld av/skadegörelse på bil är de enda frågorna som i sin nuvarande form har ställts vid varje tillfälle sedan mätningarna inleddes. Frågorna om oro för övriga brottstyper tillkom i och med metodbytet 2017, och frågan om oro för bedrägeri på internet gjordes dessutom om inför NTU 2020.³⁸

Notera att oron för brott kan se olika ut, och begränsa individen på olika sätt, beroende på vilken brottstyp det gäller. Det innebär att allvarlighetsgraden inte bara beror på hur stor andel som uppger oro, utan även på vilka konsekvenser oron ger. Exempelvis kan oro för att utsättas för bilbrott leda till konsekvenser som att man är extra noggrann att låsa bilen, medan oro för misshandel kan leda till konsekvenser som att man avstår från att gå ut, och därmed begränsar sin vardag. Även om det är en större andel som oroar sig för bilbrott än för misshandel, kan således oro för misshandel medföra allvarligare konsekvenser.

Bedrägeri på internet är den brottstyp som störst andel av befolkningen (16–84 år) oroar sig för 2022, med 32 procent som mycket eller ganska ofta känner oro, eller som helt avstår från att handla på internet på grund av oron (se figur 4.13).³⁹ Det är 24 procent som svarar att de ofta är oroliga för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse, medan 22 procent uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott. På frågan om oro för att bli rånad är det 15 procent som ofta känner sig oroliga. Vidare är det 10 procent som uppger att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp respektive misshandel.

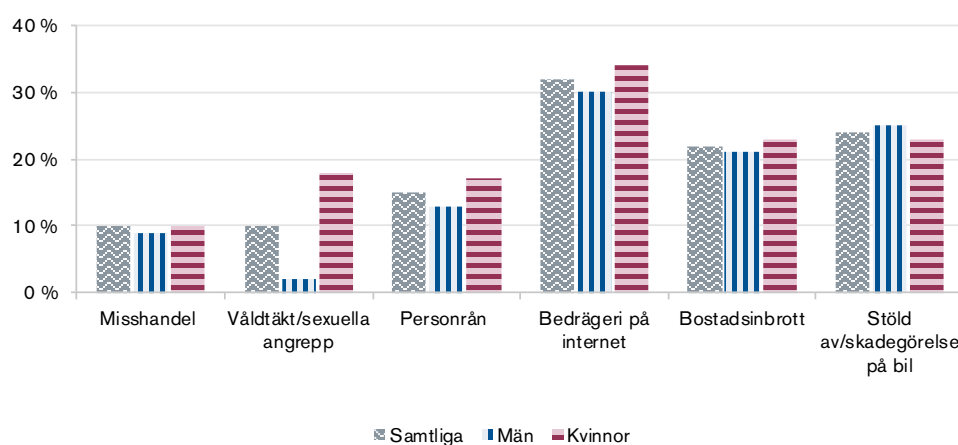
Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten att kvinnor i betydligt större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (18 respektive 2 %). Skillnader kan även utläsas sett till oro för personrån, där kvinnor i större

³⁸ Läs mer om ändringen av frågan i den tekniska rapporten till NTU 2020 (Brå 2020b).

³⁹ Dock har frågan om oro för bedrägeri på internet en annan bas än de andra frågorna eftersom de som svarar att de aldrig handlar på internet *på grund av andra skäl än oro* exkluderas när resultaten tas fram.

utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig (17 respektive 13 %), och vad gäller bedrägerier där andelen är 34 procent bland kvinnor jämfört med 30 procent bland män. Även vad gäller bostadsinbrott är andelen något större bland kvinnor än bland män (23 respektive 21 %). När det gäller bilbrott är andelen i stället något större bland män än kvinnor (25 respektive 23 %), och för misshandel är oron i princip densamma bland män och kvinnor (9 respektive 10 %).

Figur 4.13. Oro för att utsättas för olika brott 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Oro för att utsättas för misshandel

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli misshandlad?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

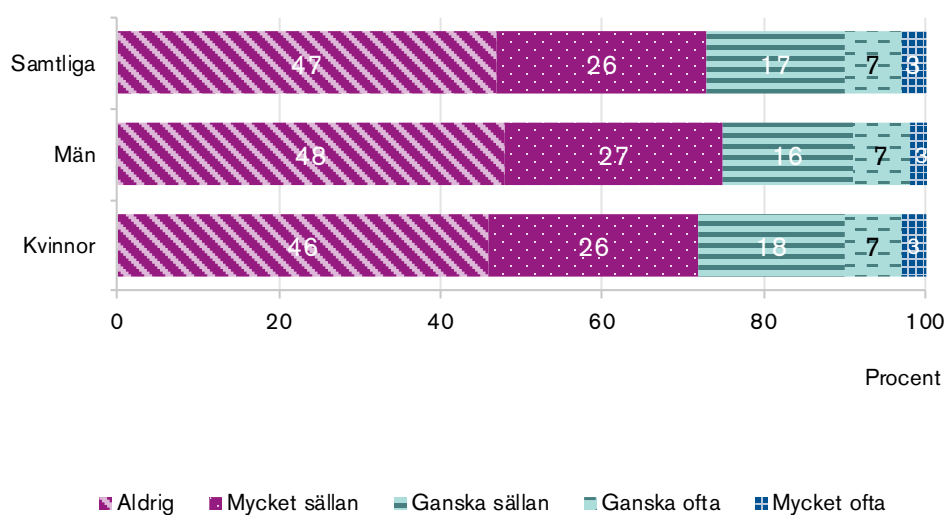
Andelen i befolkningen (16–84 år) som 2022 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för misshandel är 47 procent, medan 43 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 10 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för misshandel, vilket är samma nivå som uppmättes 2021 (se figur 4.14). Den andel som ofta oroar sig för misshandel har varit oförändrad under hela perioden, med undantag för 2020, då den var något större (se figur 4.15 och tabell 4.9).

Bland män är andelen som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel 9 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 10 procent.

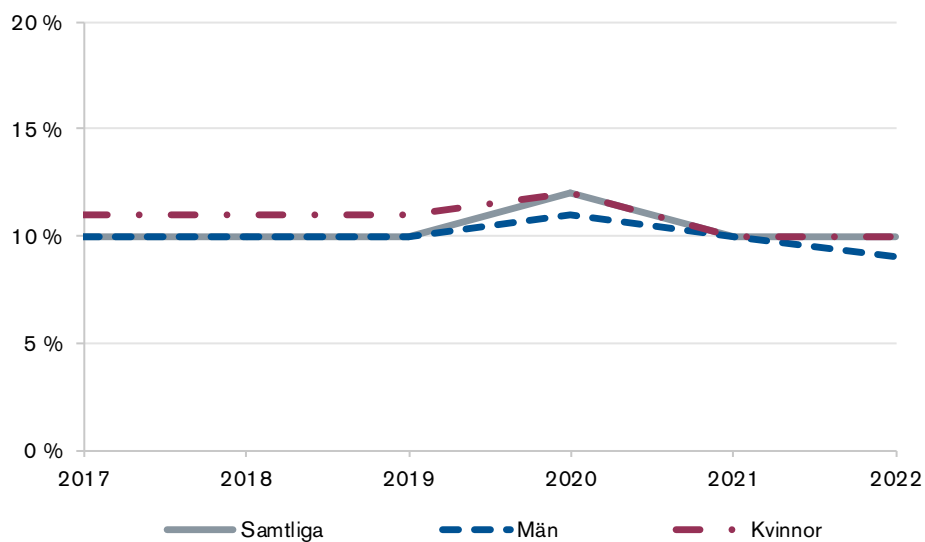
Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel 10 procent, vilket innebär att andelen är oförändrad jämfört med 2021.

Det framkommer således knappt några skillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för misshandel, varken sett till nivåer eller utveckling över tid.

Figur 4.14. Oro för att utsättas för misshandel 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.15. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.9. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	10	10	10	12	10	10
Män	10	10	10	11	10	9
Kvinnor	11	11	11	12	10	10
Ålder						
16–19 år	13	13	13	15	15	14
20–24 år	15	15	15	16	14	15
25–34 år	13	13	13	14	12	12
35–44 år	10	10	10	12	9	9
45–54 år	10	10	10	11	10	9
55–64 år	10	9	9	11	9	8
65–74 år	9	8	8	9	7	8
75–84 år	7	7	7	8	6	6
Män						
16–19 år	10	10	10	13	12	11
20–24 år	12	13	12	15	12	15
25–34 år	13	13	13	15	11	12

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
35–44 år	10	11	11	12	10	10
45–54 år	10	10	10	11	10	10
55–64 år	9	9	8	11	9	8
65–74 år	7	8	7	9	8	7
75–84 år	6	6	6	7	6	6
Kvinnor						
16–19 år	15	15	15	16	17	16
20–24 år	18	16	18	17	16	16
25–34 år	14	12	13	14	12	12
35–44 år	10	9	10	11	8	8
45–54 år	10	10	10	11	9	8
55–64 år	10	9	10	11	10	9
65–74 år	10	8	9	10	7	8
75–84 år	7	8	8	9	6	6

Oro för misshandel i olika åldersgrupper

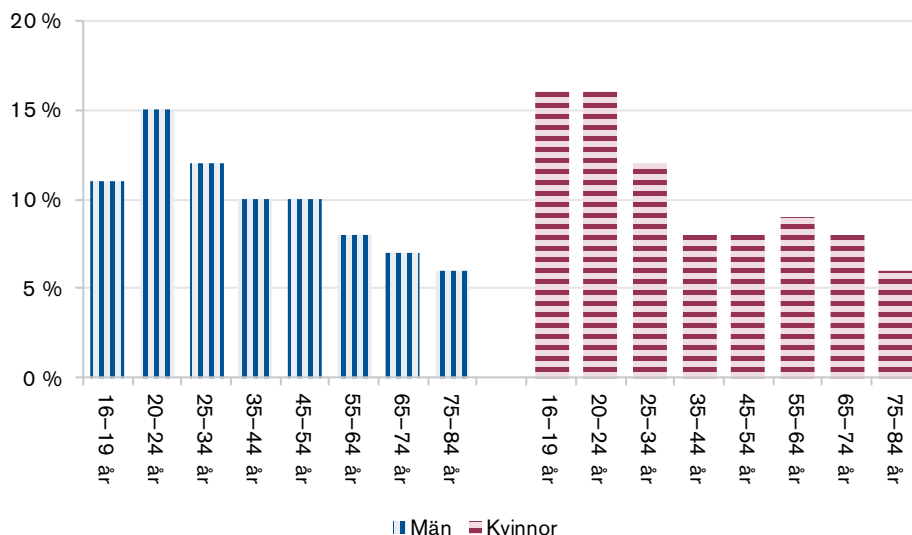
Tabell 4.9 visar att sett till oro för misshandel i olika åldersgrupper är nivåerna av oro högre bland yngre än bland äldre. Andelen är enligt NTU 2022 störst i de två yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (14 respektive 15 %). Den blir sedan i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 6 %). Mönstret är liknande det för tidigare mätår.

Bland män är andelen som ofta oroar sig störst i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år (15 %). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år, med 6 procent (se figur 4.16).

Bland kvinnor är andelen som uppger att de ofta känner oro för att utsättas för misshandel störst i de två yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (16 % vardera), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (6 %).

Mönstret är relativt likartat vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, med en större andel som känner oro bland yngre än bland äldre.

Figur 4.16. Oro för att utsättas för misshandel 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för misshandel i olika grupper i befolkningen

Att ofta oroas för misshandel är något vanligare bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda, och bland utrikesfödda personer (11 % vardera) än bland personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder (9 %).

Vad gäller utbildning är andelen störst bland personer med som högst förgymnasial (12 %), följt av dem med gymnasial utbildning (10 %), medan den är minst bland personer med eftergymnasial utbildning (7 %).

Denna typ av oro är vanligare bland ensamstående med och utan barn (13 respektive 12 %) än bland sammanboende med eller utan barn (8 % vardera).

Vidare är det en större andel som ofta oroar sig bland boende i flerfamiljshus (11 %) än bland boende i småhus (8 %).

Sett till boendeort är det något vanligare att ofta oroas för misshandel bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (11 %) än bland boende i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (9 respektive 8 %).

Sett till oro för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2022 ser mönstret oftast likartat ut. Ensamstående män med barn sticker dock ut som betydligt mer oroliga jämfört med både män och kvinnor sett till familjetyp, se tabell 4E i appendix).

Tabell 4.10. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
- minst en svenskfödd förälder	10	9	10	11	9	9
- båda föräldrarna utrikesfödda	13	15	13	14	12	11
Utrikesfödda	13	13	12	13	11	11
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	12	12	12	14	13	12
Gymnasial	12	11	12	13	11	10
Eftergymnasial	8	8	8	9	7	7
Familjetyp						
Sammanboende						
- utan barn	9	9	9	10	9	8
- med barn	9	8	9	10	8	8
Ensamstående						
- utan barn	12	12	12	14	12	12
- med barn	13	12	15	15	13	13
Bostadstyp						
Småhus	9	8	9	10	8	8
Flerfamiljshus	13	12	12	13	11	11
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	12	12	11	13	11	11
Större städer och kommuner nära större stad	11	10	10	12	10	9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	9	8	9	10	8	8

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4E i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli våldtagen eller på annat sätt sexuellt angripen?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

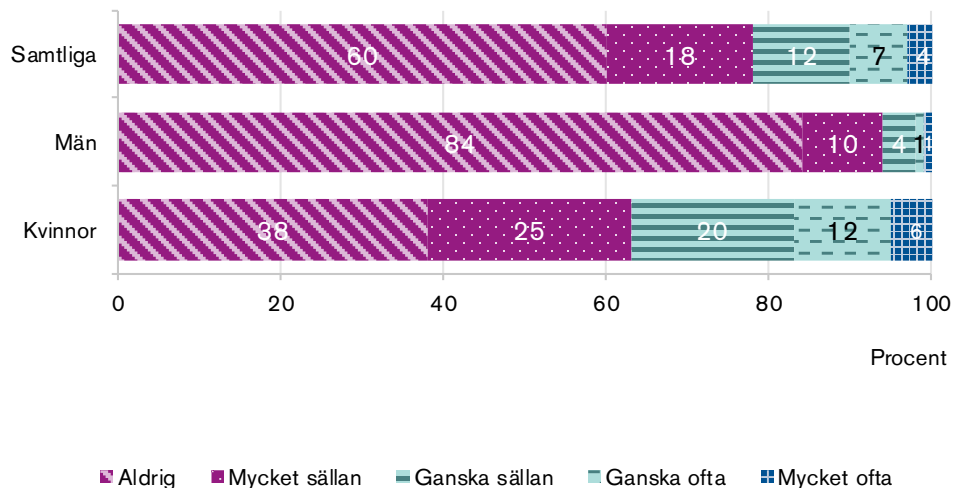
Den andel som 2022 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är 60 procent, medan 30 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 10 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för det (se figur 4.17). Den andel som ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ligger på ungefär samma nivå som 2021 (11 %), och har även legat på i princip samma nivå sedan den första mätpunkten 2017 (se figur 4.18 och tabell 4.11).

Bland män är det 2 procent som ofta känner oro, och andelen har varit densamma samtliga mätår.

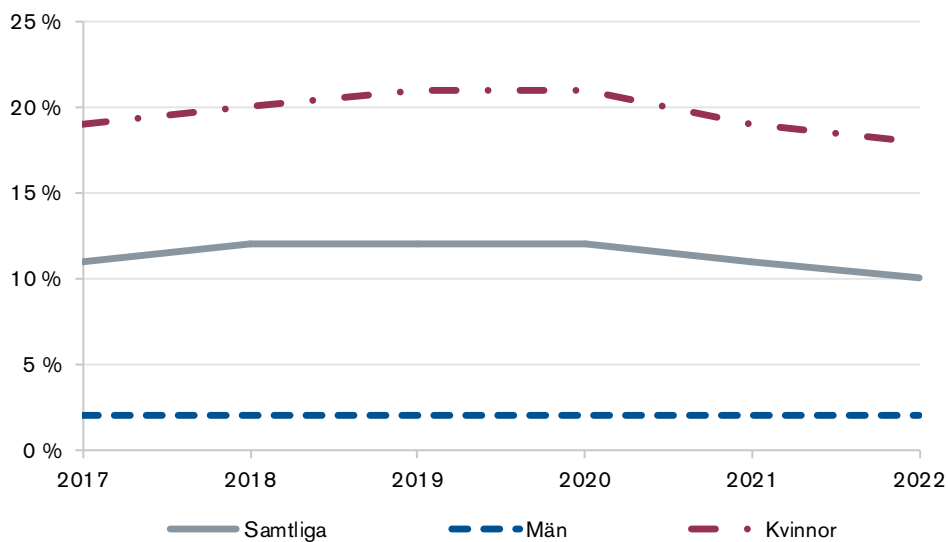
Bland kvinnor är det 18 procent som ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, vilket innebär att andelen i princip är densamma som 2021 (19 %).

Det är således stora nivåskillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, där kvinnor oroar sig i betydligt större utsträckning. Ett liknande mönster har framkommit även för de tidigare åren. Även vad gäller utvecklingen syns vissa skillnader, på så sätt att andelen bland kvinnor ökade lite inledningsvis, följt av en liten minskning, medan andelen bland män har legat helt oförändrad under hela mätperioden (2017–2022).

Figur 4.17. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.18. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.11. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	11	12	12	12	11	10
Män	2	2	2	2	2	2
Kvinnor	19	20	21	21	19	18
Ålder						
16–19 år	23	25	24	23	26	25
20–24 år	25	28	28	26	26	25
25–34 år	19	21	22	20	18	17
35–44 år	12	12	13	14	11	10
45–54 år	9	9	9	10	8	8
55–64 år	6	6	7	7	6	5
65–74 år	4	3	4	4	3	4
75–84 år	3	3	3	3	2	2
Män						
16–19 år	2	3	3	2	3	3
20–24 år	3	3	3	3	3	3
25–34 år	4	3	4	4	3	3
35–44 år	3	3	3	3	2	2
45–54 år	2	2	3	3	2	2
55–64 år	2	2	2	2	1	2
65–74 år	1	1	1	1	1	1
75–84 år	1	1	1	1	1	-
Kvinnor						
16–19 år	39	43	41	40	45	43
20–24 år	43	47	49	46	45	46
25–34 år	32	35	37	35	31	29
35–44 år	21	20	23	24	19	18
45–54 år	14	16	15	17	14	13
55–64 år	10	11	11	12	10	9
65–74 år	7	6	6	7	5	6
75–84 år	4	4	4	5	3	4

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0.

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar tabell 4.11 att andelen som 2022 ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är störst i de yngsta åldersgrupperna, och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år är 25 procent ofta oroliga för att utsättas, medan 2 procent uppger detta i åldersgruppen 75–84 år. Det liknar den fördelning som framkom 2017–2021.

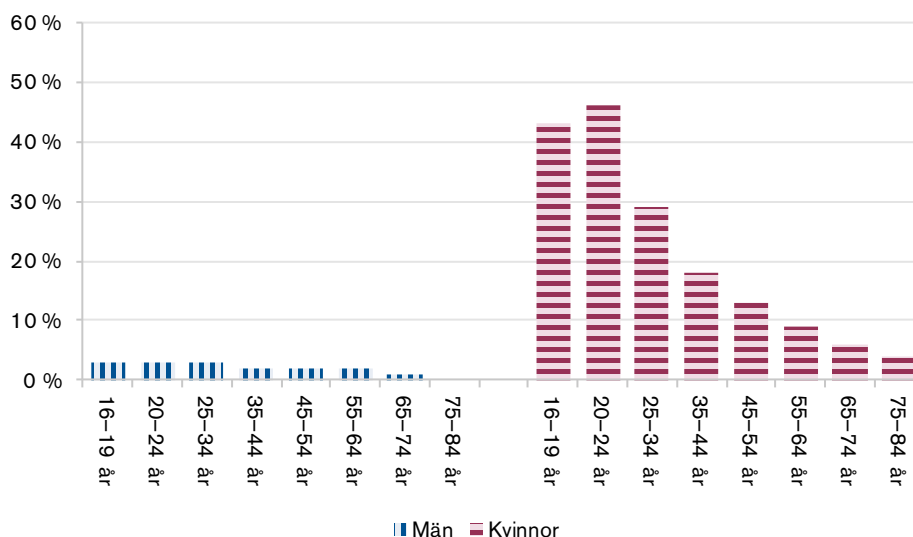
Bland män är andelen störst i de tre yngsta åldersgrupperna (16–19, 20–24 och 25–34 år) med 3 procent i samtliga grupper, medan den är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där den är avrundad till 0⁴⁰ (se figur 4.19).

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp störst i de två yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (43 % respektive 46 %) och minskar sedan ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i åldersgruppen 75–84 år (4 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar figur 4.19 att andelen oroliga bland kvinnor är betydligt större bland yngre, och minskar tydligt ju äldre åldersgrupp som studeras. Bland män syns en antydning till ett liknande mönster fast på betydligt lägre nivåer.

⁴⁰ Notera att den avrundade andelen är 0, vilket inte är samma sak som 0 observationer.

Figur 4.19. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för våldtäkt/sexuellt angrepp i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.12 visar att det är en betydligt större andel som ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda (16 %), än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (11 respektive 9 %).

Sett till utbildning är det vanligare att känna oro bland personer med som högst förgymnasial utbildning (14 %) än bland personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (9 respektive 10 %).

Det är också vanligare att ofta oroas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp bland ensamstående med eller utan barn (14 % vardera) än bland sammanboende med eller utan barn (9 respektive 7 %).

Vidare är andelen större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (12 respektive 9 %).

Den andel som oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ökar med ortens storlek. Boende i storstäder/storstadsnära kommuner och större städer/kommuner nära större stad uppger i högre grad att de känner oro (12

respektive 10 %) än boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (8 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor syns stora skillnader i oro för våldtäkt/sexuella angrepp bland kvinnor i olika grupper medan det bland män är svårt att urskilja några specifika mönster i och med att nivån är så pass låg.

Tabell 4.12. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	11	12	12	12	11	11
– båda föräldrarna utrikesfödda	17	20	19	22	18	16
Utrikesfödda	10	10	11	11	9	9
Män						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	2	2	2	2	2	2
– båda föräldrarna utrikesfödda	3	5	3	4	3	4
Utrikesfödda	3	3	3	3	2	2
Kvinnor						
Svenskfödda med						
– minst en svenskfödd förälder	20	21	22	22	20	19
– båda föräldrarna utrikesfödda	30	33	33	36	30	28
Utrikesfödda	16	16	17	18	16	15
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	13	14	13	14	14	14
Gymnasial	11	11	12	12	10	9
Eftergymnasial	10	12	12	12	10	10
Män						
Förgymnasial	2	3	2	3	2	2
Gymnasial	3	3	3	3	2	2
Eftergymnasial	1	2	2	2	1	1
Kvinnor						
Förgymnasial	24	25	24	25	27	25
Gymnasial	19	19	21	21	18	17
Eftergymnasial	17	19	20	20	16	16
Familjetyp						
Sammanboende						

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
- utan barn	9	9	9	9	7	7
- med barn	10	11	11	12	9	9
Ensamstående						
- utan barn	14	15	15	15	15	14
- med barn	15	16	18	17	16	14
Män						
Sammanboende						
- utan barn	2	2	2	2	2	1
- med barn	2	3	3	3	2	2
Ensamstående						
- utan barn	2	2	2	2	2	2
- med barn	2	3	3	3	2	3
Kvinnor						
Sammanboende						
- utan barn	15	15	16	16	13	12
- med barn	17	19	19	22	16	15
Ensamstående						
- utan barn	24	26	27	26	26	25
- med barn	22	23	26	25	24	20
Bostadstyp						
Småhus	9	10	10	11	9	9
Flerfamiljshus	14	15	15	14	13	12
Män						
Småhus	2	2	2	2	2	2
Flerfamiljshus	3	3	3	3	2	2
Kvinnor						
Småhus	16	17	18	19	16	16
Flerfamiljshus	23	24	25	24	23	21
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	13	14	14	14	13	12
Större städer och kommuner nära större stad	11	11	12	12	11	10
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	9	9	9	9	8	8
Män						
Storstäder och storstadsnära kommuner	2	3	3	3	2	2
Större städer och kommuner nära större stad	2	2	2	2	2	2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2	2	2	2	2	2
Kvinnor						
Storstäder och storstadsnära kommuner	22	24	24	25	22	21

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Större städer och kommuner nära större stad	19	20	20	21	19	18
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	15	15	16	16	14	14

^a Eftersom det är så stora skillnader mellan män och kvinnor, sett till oro för våldtäkt och andra sexuella angrepp, anses det nödvändigt att redovisa resultaten i denna tabell uppdelat på kön.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Oro för att utsättas för personrån

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för personrån ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli rånad?

Svarsalternativen är *mycket ofta*, *ganska ofta*, *ganska sällan*, *mycket sällan* och *aldrig*.

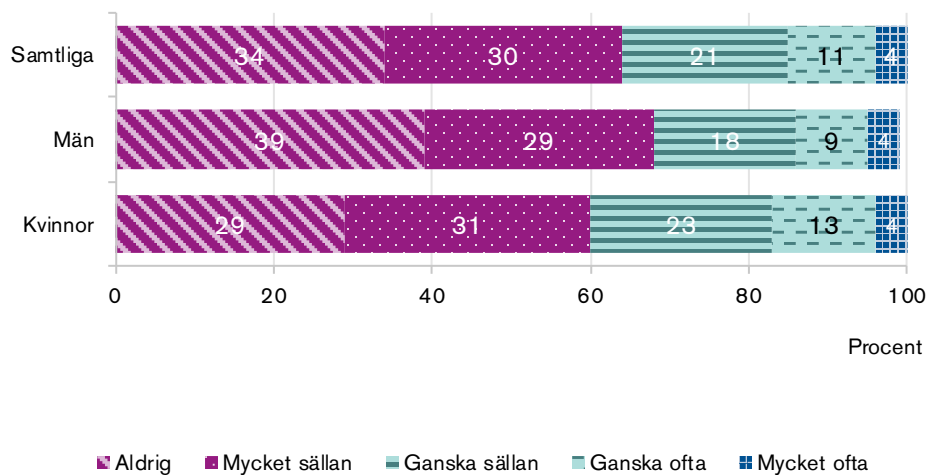
Den andel som 2022 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för personrån är 34 procent, medan 51 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 15 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för personrån (se figur 4.20). Det är på i princip samma nivå som 2021, då andelen var 16 procent. Den andel som ofta oroar sig för personrån har i princip varit oförändrad sedan den första mätpunkten 2017, med undantag för 2020, då den låg på en något högre nivå (se figur 4.21 och tabell 4.13).

Bland män är andelen som ofta känner oro för att utsättas för personrån 13 procent, vilket är ungefär densamma som 2021, då andelen låg på 14 procent.

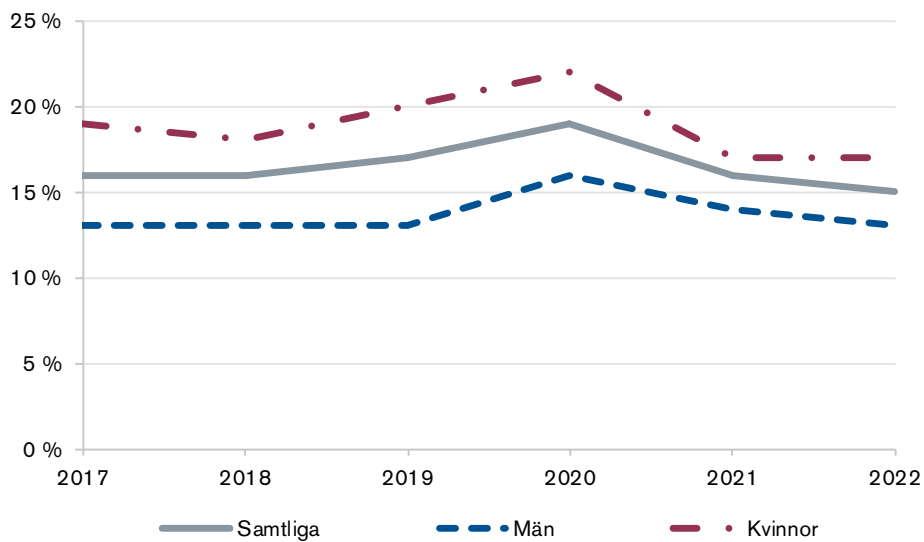
Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro 17 procent enligt NTU 2022, och därmed oförändrad jämfört med 2021.

Resultaten visar således att kvinnor i högre grad än män oroar sig för att utsättas för personrån. Skillnaderna har dock minskat över tid eftersom andelen kvinnor som känner oro har minskat något sedan 2020.

Figur 4.20. Oro för att utsättas för personrån 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.21. Oro för att utsättas för personrån 2017–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.13. Oro för att utsättas för personrån 2017–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	16	17	19	16	15
Män	13	13	13	16	14	13
Kvinnor	19	18	20	22	17	17
Ålder						
16–19 år	14	15	16	20	18	17
20–24 år	19	19	20	21	20	20
25–34 år	19	18	19	21	18	17
35–44 år	15	14	16	19	15	15
45–54 år	16	16	17	19	15	14
55–64 år	17	16	16	19	16	14
65–74 år	16	15	16	17	14	14
75–84 år	15	14	15	16	13	13
Män						
16–19 år	11	12	14	19	16	16
20–24 år	15	15	16	19	18	19
25–34 år	16	15	16	19	16	16
35–44 år	12	13	14	17	14	14
45–54 år	13	13	14	16	14	13
55–64 år	12	12	12	16	13	11
65–74 år	11	11	11	13	12	11
75–84 år	11	11	10	11	10	10
Kvinnor						
16–19 år	17	17	17	21	19	18
20–24 år	22	21	23	23	21	21
25–34 år	22	20	21	23	19	19
35–44 år	17	15	18	21	16	15
45–54 år	18	18	19	21	17	15
55–64 år	21	20	20	22	18	17
65–74 år	20	19	20	21	16	17
75–84 år	19	18	19	20	15	15

Oro för personrån i olika åldersgrupper

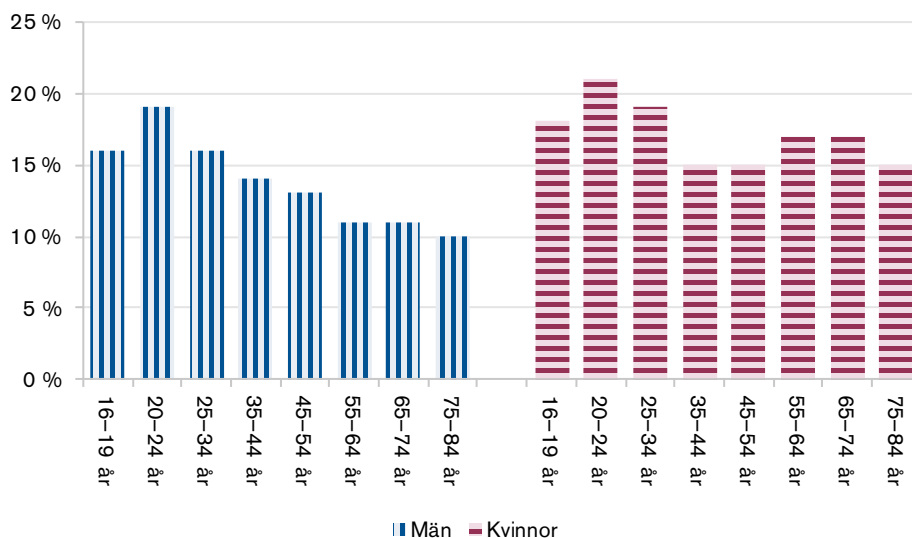
Tabell 4.13 visar att det generellt är vanligare med oro för att utsättas för personrån bland yngre. Den andel som 2022 uppger att de ofta är oroliga är störst i åldersgruppen 20–24 år (20 %), och minst i åldersgruppen 75–84 år (13 %). Åldersfördelningen är likartad den i NTU 2017–2022.

Figur 4.22 visar att andelen bland män som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för personrån är störst i åldersgruppen 20–24 år (19 %), och andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel finns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (10 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta är oroliga för att utsättas för personrån störst i åldersgruppen 20–24 år med 21 procent, och minst i åldersgrupperna 35–44, 45–54 och 75–84 år med 15 procent i respektive grupp.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar figur 4.22 att det är skillnader sett till fördelningen mellan olika åldersgrupper. Bland män minskar andelen med äldre åldersgrupper, vilket inte framgår lika tydligt bland kvinnor.

Figur 4.22. Oro för att utsättas för personrån 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för personrån i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.14 visar att det enligt NTU 2022 är en större andel som uppger att de ofta oroar sig för personrån bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (17 % vardera) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (15 %).

Det är vanligare att ofta oroar sig bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (17 %) än bland personer med eftergymnasial utbildning (12 %).

Det är också vanligare bland ensamstående med och utan barn (17 % vardera) än bland sammanboende med och utan barn (13 respektive 14 %).

Sett till bostadstyp är andelen som känner oro större bland dem som bor i flerfamiljshus än bland dem som bor i småhus (18 respektive 13 %).

Vidare blir andelen som ofta oroar sig för personrån större i takt med ortens storlek. Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner uppger i större utsträckning att de ofta känner oro (18 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad (15 %) och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (12 %).

När oro för att utsättas för personrån uppdelat på olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att det är likartade mönster. Dock syns skillnader exempelvis utifrån familjetyp. Bland män är oron störst bland ensamstående med barn, medan andelen bland kvinnor är störst i gruppen ensamstående utan barn (se tabell 4G i appendix).

Tabell 4.14. Oro för att utsättas för personrån 2017–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
- minst en svenskfödd förälder	16	15	16	18	15	15
-båda föräldrarna utrikesfödda	19	24	22	25	21	17
Utrikesfödda	19	19	19	20	17	17
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	17	17	18	20	18	17
Gymnasial	19	18	19	21	17	17
Eftergymnasial	13	13	13	15	13	12

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Familjetyp						
Sammanboende						
- utan barn	16	15	16	18	15	14
- med barn	14	14	15	18	13	13
Ensamstående						
- utan barn	17	17	18	20	18	17
- med barn	20	18	20	22	19	17
Bostadstyp						
Småhus	14	13	15	17	14	13
Flerfamiljshus	19	19	19	21	18	18
Boendeort^b						
Storstäder och storstadsnära kommuner	19	19	19	22	18	18
Större städer och kommuner nära större stad	16	15	16	19	16	15
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	13	12	13	15	12	12

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4G i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Oro för att utsättas för bedrägeri på internet

Frågan om oro för bedrägeri på internet gjordes om inför NTU 2020 och därför redovisas enbart resultat från och med 2020.⁴¹

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli utsatt för bedrägeri om du köper varor eller tjänster på internet?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *köper aldrig varor eller tjänster på internet*.

De som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet får sedan följande fråga för att särskilja dem som aldrig gör det på grund av oro för att utsättas för bedrägerier:

⁴¹ Läs mer om ändringen av frågan i den tekniska rapporten till NTU 2020 (Brå 2020b).

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig köper varor eller tjänster på internet?

Svarsalternativen är *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri och annat skäl*.⁴²

Resultaten från NTU 2022 visar att det är 14 procent av befolkningen som uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Vidare uppger 53 procent att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Samtidigt är det 32 procent som ofta (mycket eller ganska) har känt en sådan oro, eller som helt avstår från att köpa varor eller tjänster på internet på grund av oron. Andelen har legat på samma nivå under samtliga mättillfällen sedan frågan omformulerades 2020 (se figur 4.23, figur 4.24 och tabell 4.15).

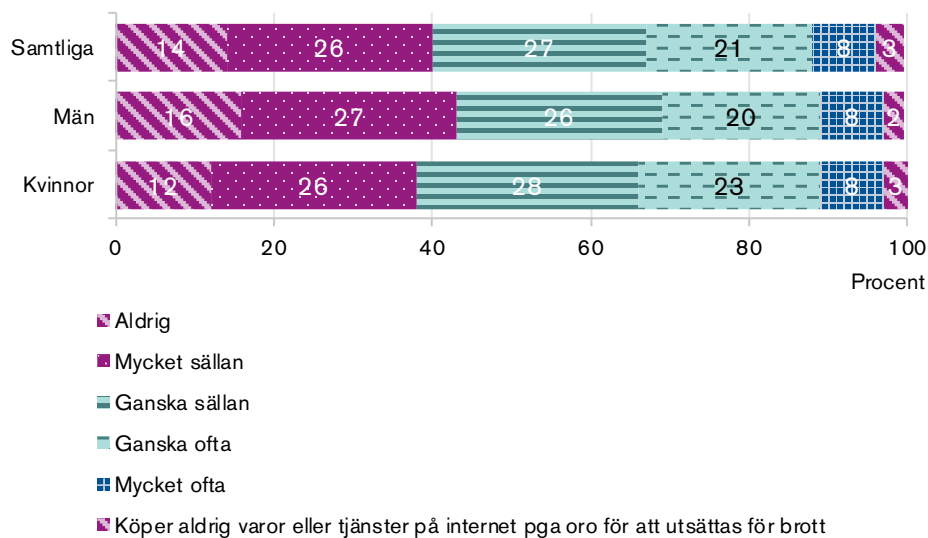
Bland män är det 30 procent som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet. Det är på samma nivå som 2021.

Bland kvinnor är det 34 procent som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet. Det är i princip på samma nivå som 2021, då andelen var 33 procent.

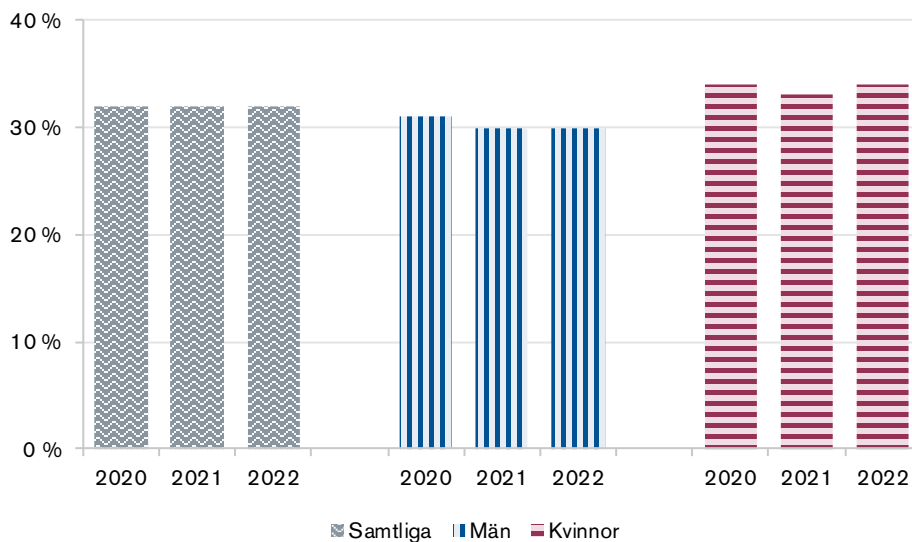
Det är således något vanligare bland kvinnor än bland män att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet.

⁴² De som har svarat att de aldrig köper varor eller tjänster på internet på grund av att *de inte har tillgång till internet* eller på grund av *annat skäl*/har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.23. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.24. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.15. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	32	32	32
Män	31	30	30
Kvinnor	34	33	34
Ålder			
16–19 år	20	22	23
20–24 år	23	24	24
25–34 år	26	24	27
35–44 år	29	29	29
45–54 år	35	34	35
55–64 år	40	38	38
65–74 år	40	38	38
75–84 år	39	38	40
Män			
16–19 år	18	18	19
20–24 år	21	20	22
25–34 år	24	23	27
35–44 år	29	29	28
45–54 år	33	32	33
55–64 år	38	37	35
65–74 år	37	36	36
75–84 år	37	36	37
Kvinnor			
16–19 år	22	25	26
20–24 år	24	26	26
25–34 år	28	26	27
35–44 år	29	30	30
45–54 år	37	36	37
55–64 år	41	40	40
65–74 år	44	39	40
75–84 år	41	41	43

Oro för bedrägeri på internet i olika åldersgrupper

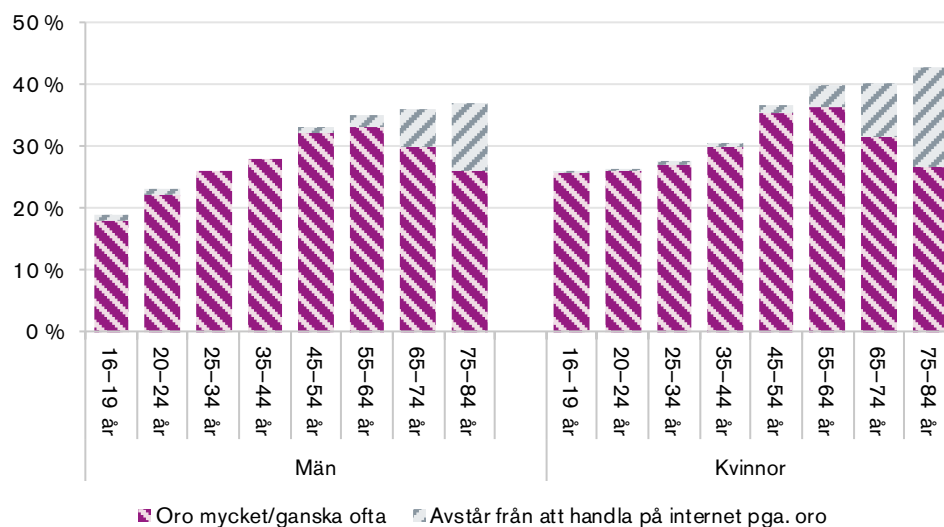
Tabell 4.15 visar att det är vanligare bland äldre än bland yngre att ofta oroas sig för att utsättas för bedrägeri på internet (och att på grund av oron aldrig handla på internet). Störst är andelen som känner oro i åldersgruppen 75–84 år med 40 procent, medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 23 %).

Figur 4.25 visar att andelen bland män är störst i åldersgruppen 75–84 år (37 %) och minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 19 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för bedrägeri på internet störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 43 %), och minst i de yngsta åldersgrupperna (16–19 och 20–24 år, 26 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor, visar resultaten således att mönstret är likartat. Figur 4.25 visar även att i den äldsta åldersgruppen är det en stor del av framför allt kvinnorna, men även av männen, som helt avstår från att handla på internet på grund av oro för bedrägeri (16 % av kvinnorna och 11 % av männen). Motsvarande andel i åldersgrupperna till och med åldersgruppen 45–54 år varierar mellan 0 procent⁴³ och 1 procent.

Figur 4.25. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta samt som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

⁴³ Notera att den avrundade andelen är 0, vilket inte är samma sak som 0 observationer.

Oro för bedrägeri på internet i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.16 visar att sett till oro för att utsättas för bedrägeri på internet är det något vanligare att ofta oroa sig bland utrikesfödda och bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (35 % vardera), medan det är minst vanligt att oroa sig bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (31 %).

Vidare är det en större andel som ofta känner oro bland personer med som högst gymnasial utbildning (36 %), än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (32 %) eller med eftergymnasial utbildning (29 %).

När olika familjetyper studeras visar resultaten att ensamstående med barn och sammanboende utan barn uppger oro i större utsträckning (35 respektive 34 %) än sammanboende med barn och ensamstående utan barn (32 respektive 30 %).

Vidare är det något vanligare att ofta känna oro bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (33 respektive 31 %).

Boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner känner oro i något större utsträckning (34 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad respektive i storstäder/storstadsnära kommuner (32 respektive 31 %).

När oro för bedrägeri på internet inom olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att mönstret oftast är likartat. Dock är skillnaderna sett till svensk/utländsk bakgrund tydligt större bland män än bland kvinnor (se tabell 4H i appendix).

Tabell 4.16. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	31	31	31
-båda föräldrarna utrikesfödda	33	33	35
Utrikesfödda	35	35	35
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	31	31	32
Gymnasial	37	36	36
Eftergymnasial	28	27	29

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2020	2021	2022
Familjetyp			
Sammanboende			
- utan barn	35	34	34
- med barn	32	31	32
Ensamstående			
- utan barn	29	29	30
- med barn	36	34	35
Bostadstyp			
Småhus	34	33	33
Flerfamiljshus	30	30	31
Boendeort			
Storstäder och storstadsnära kommuner	31	30	31
Större städer och kommuner nära större stad	32	32	32
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	34	33	34

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4H i appendix.

Oro för att utsättas för bostadsinbrott

För att undersöka hur stor andel som oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska drabbas av inbrott i din bostad?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

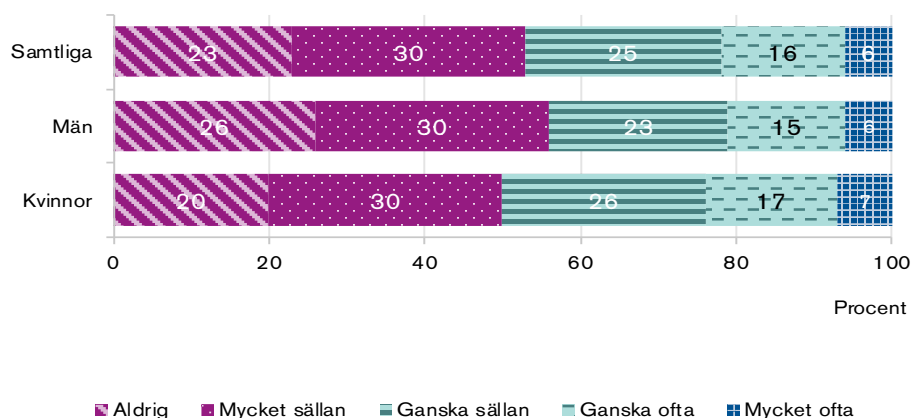
Andelen personer som 2022 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott är 23 procent, medan 55 procent uppger att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare är det 22 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott (se figur 4.26). Andelen som ofta oroar sig för bostadsinbrott är i princip densamma som 2021, då den var 23 procent. Sett till utvecklingen över tid var andelen relativt oförändrad under de första åren, men 2012 inleddes en ökning som pågick fram till och med 2017. Därefter var andelen återigen relativt oförändrad fram till 2021, då en minskning skedde (se figur 4.27 och tabell 4.17).

Bland män är det 21 procent som ofta oroar sig för bostadsinbrott 2022, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 22 procent.

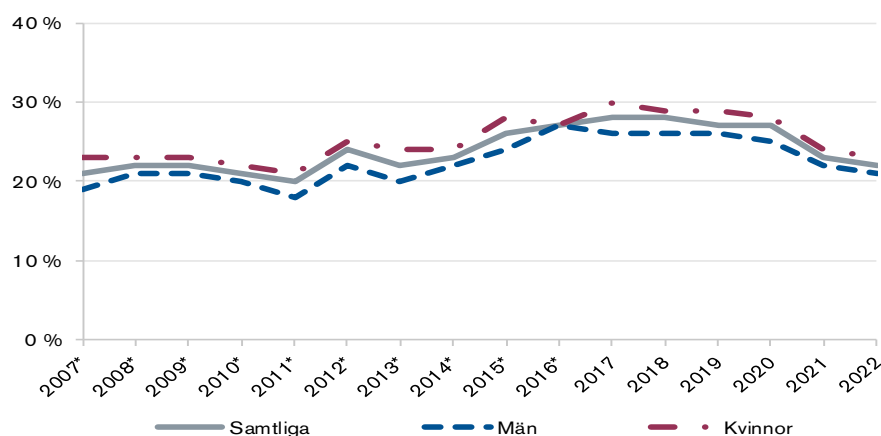
Bland kvinnor är det 23 procent som ofta oroar sig för bostadsinbrott, vilket även det är på i princip samma nivå som 2021, då andelen var 24 procent.

Resultaten visar således att kvinnor är oroliga för bostadsinbrott i något större utsträckning än män. Vidare är utvecklingen över tid relativt likartad för män och kvinnor.

Figur 4.26. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.27. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.17. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2013–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	22	23	26	27	28	28	27	27	23	22
Män	20	22	24	27	26	26	26	25	22	21
Kvinnor	24	24	28	27	30	29	29	28	24	23
Ålder										
16–19 år	9	9	12	12	15	16	16	15	14	14
20–24 år	17	17	19	21	19	19	20	18	16	16
25–34 år	20	21	24	24	24	23	24	23	20	20
35–44 år	23	24	25	28	30	30	29	27	24	24
45–54 år	24	27	30	32	33	33	32	31	27	25
55–64 år	25	26	28	30	32	31	30	31	27	26
65–74 år	28	26	32	31	32	30	30	30	25	24
75–84 år	27	23	26	28	26	27	26	26	22	21
Män										
16–19 år	7	8	6	9	12	13	13	12	10	9
20–24 år	9	13	13	16	16	17	17	14	13	14
25–34 år	15	16	19	21	20	19	21	20	18	18
35–44 år	21	21	25	29	29	29	29	27	23	23
45–54 år	27	28	29	37	33	31	31	30	26	25
55–64 år	22	25	26	30	30	30	29	31	26	25
65–74 år	26	25	32	30	30	29	27	29	24	22
75–84 år	25	23	25	24	25	27	25	25	22	20
Kvinnor										
16–19 år	10	9	16	14	18	19	18	17	16	18
20–24 år	24	19	24	26	22	20	22	21	19	18
25–34 år	23	24	28	27	27	26	26	26	21	21
35–44 år	26	27	26	27	32	31	30	28	24	24
45–54 år	21	26	31	28	32	34	32	32	27	25
55–64 år	28	26	29	30	33	32	31	32	29	26
65–74 år	29	26	32	32	34	31	32	31	26	25
75–84 år	28	22	27	31	27	27	27	27	22	22

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4I). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Oro för bostadsinbrott i olika åldersgrupper

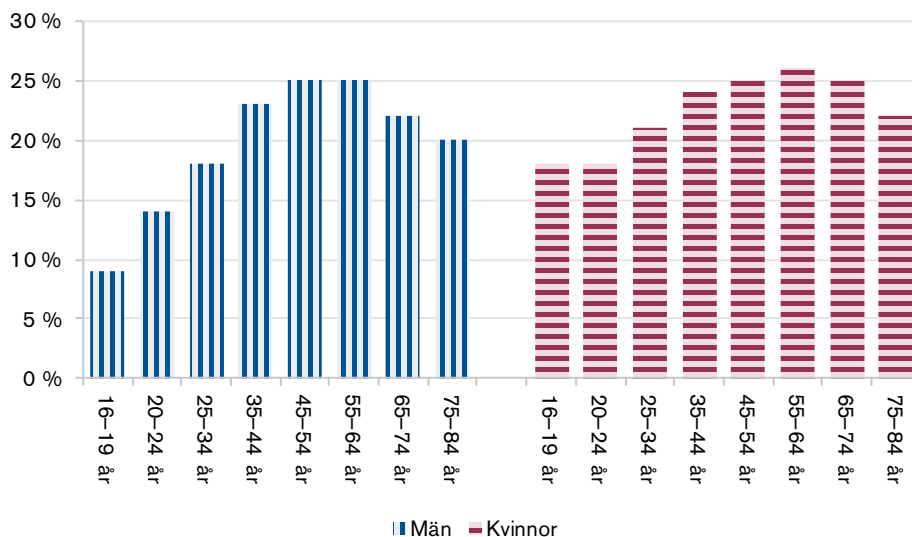
Tabell 4.17 visar att störst andel som uppger att de ofta är oroliga för bostadsinbrott finns i åldersgruppen 55–64 år, där den är 26 procent 2022. Gruppen med minst andel som känner oro är liksom tidigare år åldersgruppen 16–19 år (14 %).

Figur 4.28 visar att andelen som ofta känner oro bland män är störst i åldersgrupperna 45–54 år och 55–64 år (25 % vardera). Vidare är andelen minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 9 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott störst i åldersgruppen 55–64 år (26 %), medan den är minst i de yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (18 % vardera).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper visar resultaten således att mönstret är likartat. Dock är andelen oroliga för att utsättas för bostadsinbrott högre bland kvinnor än bland män i de yngsta åldersgrupperna.

Figur 4.28. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.18 visar att sett till oro för bostadsinbrott inom olika grupper är skillnaderna små. Bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda är andelen som känner oro 24 procent, bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder är andelen 22 procent och bland utrikesfödda är den 23 procent.

Sett till utbildning är andelen som känner oro för bostadsinbrott större bland dem med som högst gymnasial utbildning (25 %) än bland dem med som högst förgymnasial utbildning eller eftergymnasial utbildning (21 respektive 20 %).

Vidare är andelen större bland sammanboende med och utan barn (26 respektive 24 %), än bland ensamstående utan barn (18 %) och ensamstående med barn (21 %).

Sett till bostadstyp är andelen betydligt större bland boende i småhus (27 %) än bland boende i flerfamiljshus (16 %).

Det är lika vanligt att uppge oro för bostadsinbrott bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (23 % i respektive grupp), medan andelen är något mindre bland boende i större städer/kommuner nära större stad (21 %).

När oro för att utsättas för bostadsinbrott uppdelat på olika grupper särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att mönstret är likartat. Dock syns vissa skillnader, såsom vad gäller svensk/utländsk bakgrund. Bland kvinnor är utrikesfödda den grupp som har störst andel oroliga, medan motsvarande grupp bland män har minst andel oroliga (se tabell 4I i appendix).

Tabell 4.18. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2013–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	22	22	25	28	28	27	27	26	23	22
-båda föräldrarna utrikesfödda	24	24	25	29	30	31	29	29	24	24

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utrikesfödda	25	24	28	26	29	28	28	28	24	23
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	20	20	24	25	25	24	25	24	21	21
Gymnasial	24	25	28	30	31	30	30	30	26	25
Eftergymnasial	21	22	25	25	26	26	25	24	21	20
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	26	27	31	32	31	30	29	30	26	24
- med barn	26	27	30	34	34	33	33	31	27	26
Ensamstående										
- utan barn	16	15	18	19	21	21	21	21	18	18
- med barn	19	21	22	21	28	27	27	28	22	21
Bostadstyp										
Småhus	27	28	32	33	35	33	33	32	28	27
Flerfamiljshus	16	16	17	20	20	20	20	19	17	16
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	30	31	29	28	24	23
Större städer och kommuner nära större stad	26	25	26	25	23	21
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	28	26	27	27	23	23

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4I i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4I). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att utsättas för bilbrott

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bilbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att din/er bil ska bli stulen eller utsatt för skadegörelse?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *ingen i hushållet hade någon bil under senaste året*⁴⁴.

NTU 2022 visar att 24 procent aldrig är oroliga för att utsättas för bilbrott, medan drygt hälften (52 %) sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare uppger 24 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil (se figur 4.29). Det är samma nivå som 2021. Andelen minskade under den första delen av mätperioden och låg därefter relativt stabilt. Efter 2015 skedde dock en viss ökning fram till och med 2017. Därefter har andelen legat relativt oförändrad fram till en minskning 2021.

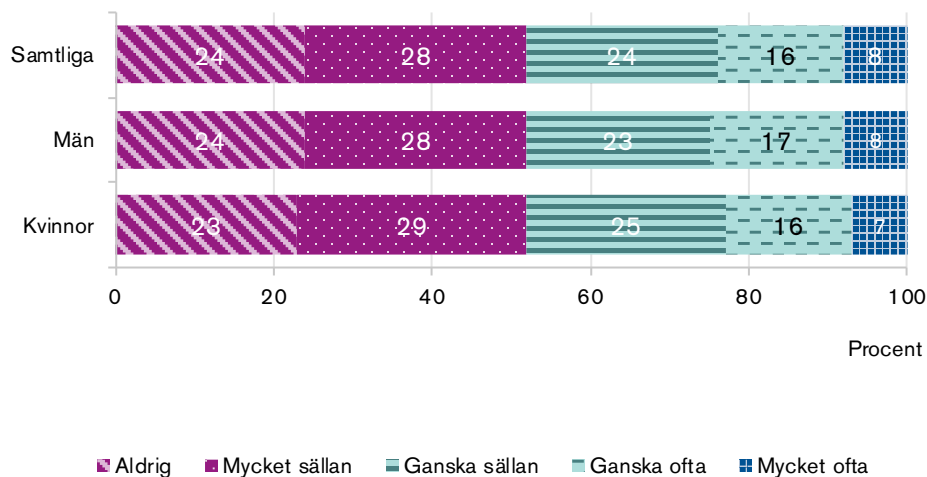
Andelen män som ofta oroar sig för bilbrott är 25 procent, vilket är på samma nivå som 2021.

Andelen kvinnor som 2022 uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är 23 procent, vilket också är på samma nivå som 2021.

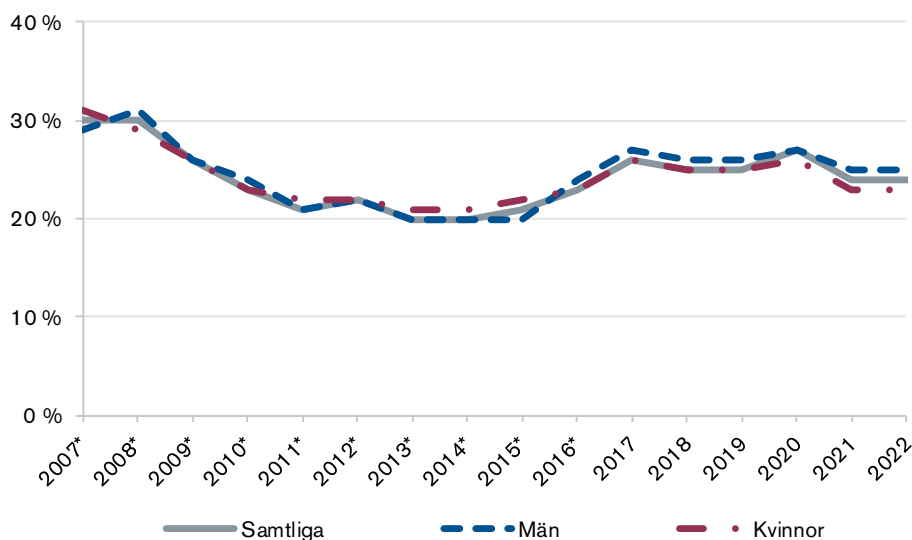
Den andel som känner oro för stöld av eller skadegörelse på bil är således på en något högre nivå bland män än bland kvinnor. Det har varit små nivåskillnader mellan män och kvinnor under hela mätperioden, och utvecklingen över tid har varit likartad.

⁴⁴ De som har svarat att ingen i hushållet hade bil under det senaste året har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.29. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.30. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.19. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2013–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	20	20	21	23	26	25	25	27	24	24
Män	20	20	20	24	27	26	26	27	25	25
Kvinnor	21	21	22	23	26	25	25	26	23	23
Ålder										
16–19 år	6	6	8	8	11	11	12	13	13	12
20–24 år	21	20	20	22	23	22	24	23	22	23
25–34 år	25	28	25	32	30	27	29	29	27	27
35–44 år	21	18	21	24	26	26	25	28	24	23
45–54 år	19	20	22	23	29	28	27	30	26	27
55–64 år	22	23	24	26	29	28	28	31	29	27
65–74 år	23	22	23	23	28	26	27	28	24	25
75–84 år	24	20	20	19	26	24	24	24	22	22
Män										
16–19 år	8	9	6	14	11	11	13	14	14	12
20–24 år	18	19	17	24	24	24	23	23	22	23
25–34 år	26	29	31	34	31	27	31	31	28	28
35–44 år	21	17	21	24	27	28	27	31	26	25
45–54 år	19	21	18	24	30	28	29	30	27	28
55–64 år	18	20	20	27	29	28	29	31	30	27
65–74 år	23	21	22	20	27	25	25	27	25	24
75–84 år	31	21	20	20	26	24	23	24	23	22
Kvinnor										
16–19 år	5	5	8	5	11	10	10	12	13	11
20–24 år	28	22	25	20	22	21	25	23	22	23
25–34 år	23	28	21	31	29	27	27	28	27	26
35–44 år	22	20	20	23	25	23	23	25	22	21
45–54 år	19	19	26	21	28	28	26	30	25	25
55–64 år	26	26	27	25	29	28	27	31	28	28
65–74 år	22	24	25	26	29	26	28	28	24	26
75–84 år	18	18	20	19	25	24	24	25	22	22

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4J). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Oro för bilbrott i olika åldersgrupper

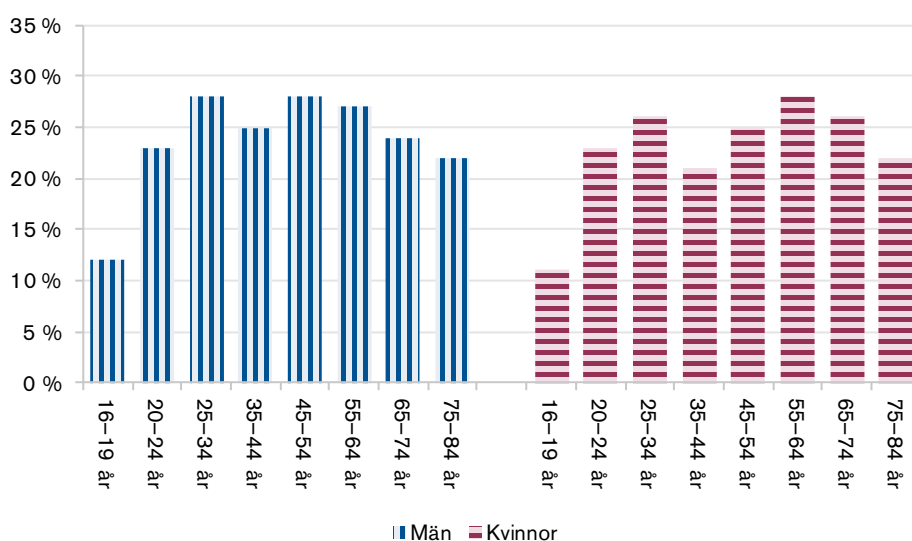
Sett till olika åldersgrupper i befolkningen visar tabell 4.19 att andelen som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för bilrelaterade brott 2022 är störst i åldersgrupperna 25–34, 45–54 samt 55–64 år (27 % i respektive grupp). Minst andel finns bland bilägare i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (12 %).

Bland män visar figur 4.31 att andelen som ofta känner oro är störst i åldersgrupperna 25–34 och 45–54 år (28 % i respektive grupp). Den åldersgrupp där minst andel känner oro är 16–19 år (12 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (28 %), och minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (11 %).

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller mönstret i olika åldersgrupper, sett till oro för fordonsrelaterade brott, varför det könsuppdelade resultatet liknar resultatet för hela befolkningen (16–84 år).

Figur 4.31. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2022. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bilbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.20 visar att andelen som ofta känner oro för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är något större bland utrikesfödda personer och

bland svenskfödda båda föräldrarna utrikesfödda (27 respektive 26 %), än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (23 %).

När det gäller utbildning är det en större andel som ofta känner oro bland dem med som högst gymnasial utbildning (28 %) än bland dem som har som högst förgymnasial respektive eftergymnasial utbildning (21 % vardera).

Andelen är större bland ensamstående med barn och bland sammanboende utan barn (30 respektive 26 %) än bland ensamstående utan barn och bland sammanboende med barn (22 respektive 23 %).

Sett till bostadstyp är andelen som ofta oroar sig för bilbrott större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (28 respektive 22 %).

Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner uppger i något större utsträckning att de ofta känner oro (26 %) jämfört med boende i större städer/kommuner nära större stad och i mindre städer/tätorter/landsbygds-kommuner (24 respektive 22 %).

När oro för att utsättas för bilbrott jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper visar resultaten att mönstret i de olika grupperna oftast är likartat och att nivåerna inte skiljer sig åt avsevärt (se tabell 4J i appendix).

Tabell 4.20. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2013–2022. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	20	20	20	24	25	24	25	26	24	23
-båda föräldrarna utrikesfödda	28	23	25	31	30	33	28	31	26	26
Utrikesfödda	24	23	25	22	30	29	28	30	26	27
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	15	15	17	18	23	22	23	23	22	21
Gymnasial	24	25	25	29	31	29	29	31	28	28
Eftergymnasial	19	18	19	20	23	23	22	24	21	21
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	24	23	25	27	28	27	27	29	26	26
- med barn	18	18	18	21	26	25	25	26	23	23

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ensamstående										
- utan barn	17	19	19	22	23	22	23	24	23	22
- med barn	29	25	22	22	31	29	29	31	27	30
Bostadstyp										
Småhus	18	18	19	21	25	23	24	25	22	22
Flerfamiljshus	24	25	26	28	30	28	28	30	28	28
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	29	28	27	29	26	26
Större städer och kommuner nära större stad	26	24	25	26	24	24
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	24	23	24	26	23	22

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4J i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4J). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Konsekvenser av otrygghet och oro

Otrygghet och oro för att utsättas för brott kan få olika typer av negativa konsekvenser, och för en del kan otryggheten vara direkt begränsande i tillvaron.

Frågor om huruvida otrygghet och oro fått negativa konsekvenser för det egna beteendet ställs till samtliga respondenter i NTU, i ett försök att fånga situationer där otryggheten på ett konkret sätt påverkat vardagen. Avsnittet om konsekvenser av otrygghet och oro redovisas utifrån frågor om huruvida oro för att utsättas för brott lett till att man har *valt ett en annan väg eller ett annat färdstätt, avstått från någon aktivitet eller avstått från att skriva något eller lägga upp något på internet och huruvida oron upplevs påverka livskvaliteten*.⁴⁵

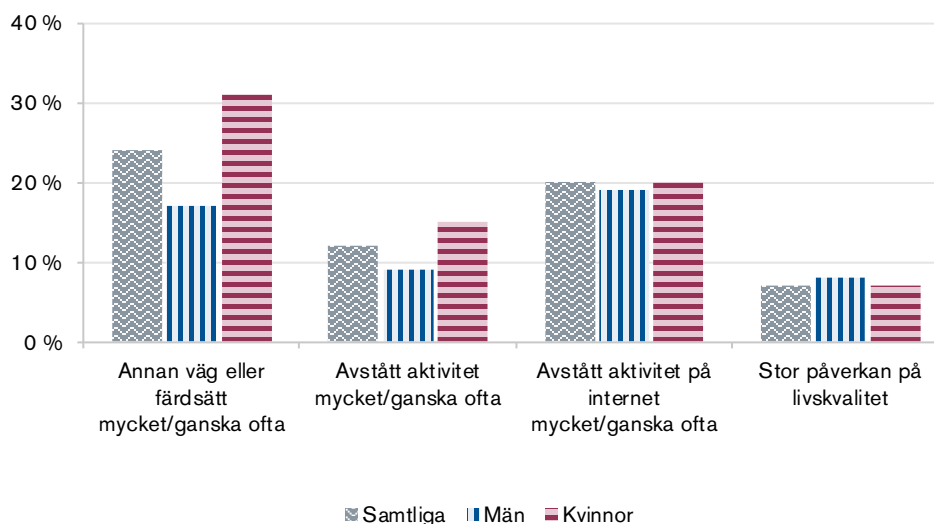
Vad gäller de fyra frågorna som ställs i det här avsnittet är den vanligaste konsekvensen av otryggheten 2022 att man valt en annan väg eller ett annat

⁴⁵ Ytterligare ett par konsekvenser av otrygghet är att inte gå ut över huvud taget på kvällen eller att helt avstå från att handla på internet. Omfattningen av denna typ av konsekvens beskrevs tidigare i detta kapitel.

färdsätt. Nästan var fjärde person (24 %) i befolkningen (16–84 år) har gjort detta ofta (mycket eller ganska) under det senaste året. Vidare har en femtedel (20 %) av befolkningen (16–84 år) ofta avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot,⁴⁶ medan 12 procent ofta har avstått från någon aktivitet. Slutligen har 7 procent svarat att oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten⁴⁷ (se figur 4.32).

Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (31 respektive 17 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (15 respektive 9 %). För de andra frågorna finns det nästintill inga skillnader mellan män och kvinnor.

Figur 4.32. Olika konsekvenser till följd av otrygghet och oro 2022. Andel som ändrat beteende mycket/ganska ofta eller som upplever en stor påverkan på livskvaliteten, till följd av oro för att utsättas för brott, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

⁴⁶ De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

⁴⁷ Dock har frågan om livskvalitet andra svarsalternativ än de andra frågorna, vilket minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer, och samma sak gäller frågan om att avstå aktivitet på internet.

Annan väg eller annat färd sätt

För att undersöka hur många som har valt någon annan väg eller ett annat färd sätt på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färd sätt på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

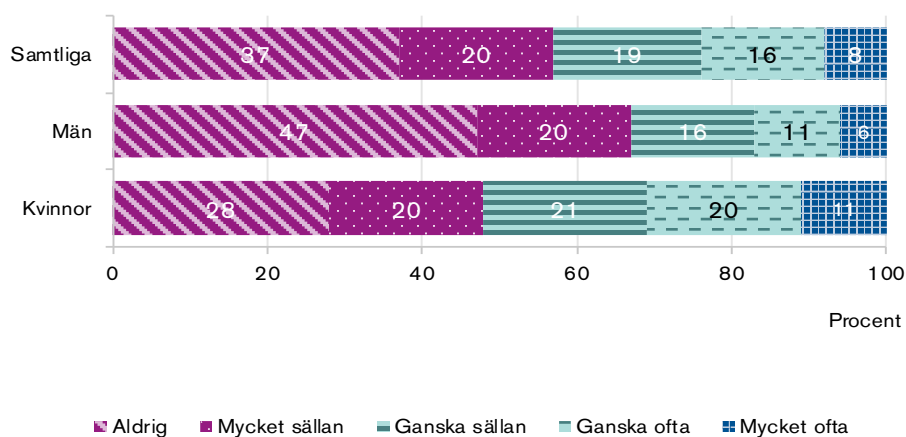
NTU 2022 visar att majoriteten av befolkningen (16–84 år) aldrig eller sällan har valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av oro för att utsättas för brott. Totalt 37 procent uppger att de aldrig gjort det under det senaste året, medan 39 procent uppger att de sällan (mycket eller ganska) har gjort det. Knappt en fjärdedel (24 %) har dock ofta (mycket eller ganska) under det senaste året valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av sådan oro, vilket är på samma nivå som 2021 (se figur 4.33). Sett till utvecklingen över tid minskade andelen något fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Andelen har därefter i princip varit oförändrad på den högre nivån, med undantag från en tillfällig liten ökning under 2020 (se figur 4.34 och tabell 4.21).

Bland män är det 17 procent som ofta valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av oro, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 16 procent.

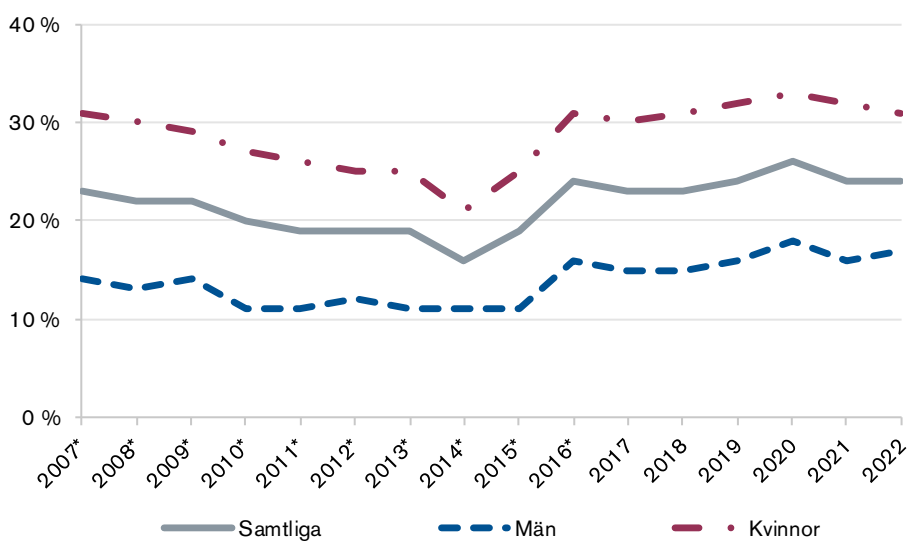
Ser man i stället till kvinnor visar resultaten att 31 procent under det senaste året ofta valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av sådan oro, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 32 procent.

Att ofta ha valt ett annat färd sätt på grund av oro för att utsättas för brott är således betydligt vanligare bland kvinnor än bland män, dock är utvecklingen över tid likartad.

Figur 4.33. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.34. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2022. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.21. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2013–2022. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	16	19	24	23	23	24	26	24	24
Män	11	11	11	16	15	15	16	18	16	17
Kvinnor	25	21	25	31	30	31	32	33	32	31
Ålder										
16–19 år	18	15	18	23	25	26	26	27	30	29
20–24 år	25	24	26	32	29	31	31	31	32	33
25–34 år	25	23	22	32	27	28	30	29	29	29
35–44 år	21	17	19	24	25	25	26	29	25	24
45–54 år	16	15	19	21	24	24	26	28	25	25
55–64 år	15	12	18	23	21	21	22	24	23	22
65–74 år	16	15	16	21	18	18	19	21	18	19
75–84 år	12	9	11	17	15	16	16	17	16	17
Män										
16–19 år	9	9	8	13	12	13	15	16	17	17
20–24 år	10	12	12	23	15	16	14	17	16	19
25–34 år	12	15	11	20	17	16	18	19	18	19
35–44 år	13	11	15	16	15	16	16	21	17	17
45–54 år	12	14	14	16	17	17	18	20	18	19
55–64 år	9	7	9	13	14	15	16	18	17	17
65–74 år	10	15	11	15	13	13	12	15	14	14
75–84 år	8	8	5	9	12	11	12	12	13	12
Kvinnor										
16–19 år	25	20	25	32	35	36	35	36	41	39
20–24 år	37	32	36	40	40	42	45	42	45	46
25–34 år	35	31	30	44	36	38	40	38	39	38
35–44 år	29	25	24	33	34	33	35	38	32	31
45–54 år	18	16	22	25	30	31	33	35	33	31
55–64 år	22	17	27	31	27	26	28	29	29	28
65–74 år	22	17	21	26	23	23	25	26	22	24
75–84 år	15	11	17	24	19	19	20	22	19	21

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4K). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Annan väg eller annat färdssätt i olika åldersgrupper

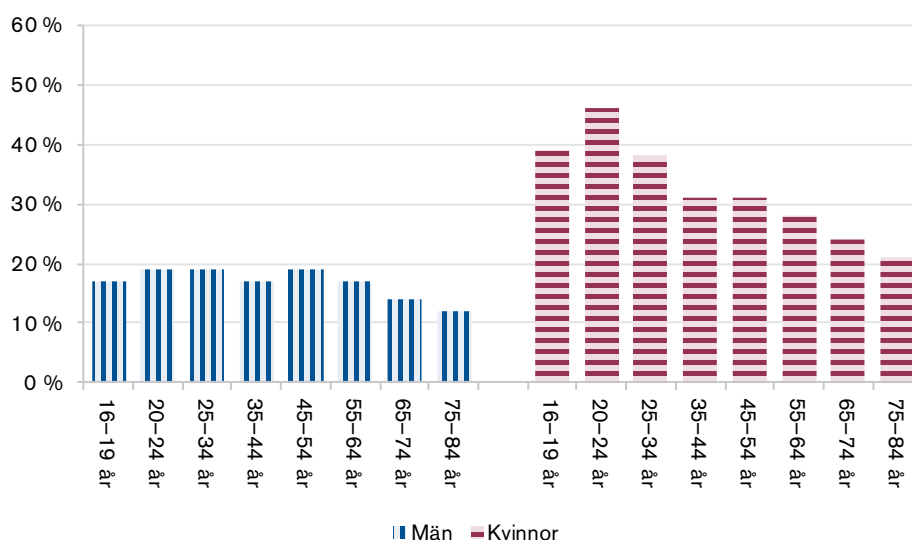
Tabell 4.21 visar att andelen som ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för brott är störst i åldersgruppen 20–24 år (33 %). Därefter blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år (17 %). En liknande fördelning har framkommit tidigare år som NTU har genomfört.

Figur 4.35 visar att störst andel bland män som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt finns i åldersgrupperna 20–24, 25–34 och 45–54 år (19 % i respektive grupp), medan minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (12 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt störst i åldersgruppen 20–24 år (46 %), och sedan blir den mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Åldersgruppen där minst andel har valt en annan väg eller ett annat färdssätt är 75–84 år (21 %).

Skillnader kan utläsas när fördelningen mellan olika åldersgrupper bland män respektive kvinnor jämförs. För kvinnor är andelen koncentrerad till yngre åldersgrupper, medan andelen bland män är mer jämnt fördelad mellan åldersgrupperna.

Figur 4.35. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2022. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Annan väg eller annat färdssätt i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.22 visar att det enligt NTU 2022 är en större andel som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt, på grund av oro, bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (29 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (25 %) och bland utrikesfödda (20 %).

Vidare är andelen större bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (25 respektive 26 %) än bland personer med eftergymnasial utbildning (22 %).

Sett till familjetyp är andelen störst bland ensamstående med barn (31 %), följt av ensamstående utan barn och sammanboende med barn (26 respektive 24 %). Minst vanligt att ofta ha valt en annan väg eller ett annat färdssätt är det bland sammanboende utan barn (21 %).

Andelen är också större bland boende i flerfamiljshus (27 %) än bland boende i småhus (22 %).

Vidare är det vanligare att ha valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro ju större ort som studeras. Andelen är störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (28 %) följt av större städer/kommuner nära större stad (24 %), medan den är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (19 %).

Ovanstående mönster kvarstår även när man studerar kvinnor och män separat i de olika grupperna, men nivåerna är genomgående avsevärt högre bland kvinnor än män (se tabell 4K i appendix).

Tabell 4.22. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2013–2022. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	18	16	19	24	23	24	25	27	26	25
-båda föräldrarna utrikesfödda	26	20	23	28	27	31	31	34	32	29
Utrikesfödda	19	16	19	24	20	21	20	21	20	20
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	17	16	17	22	22	22	23	24	25	25
Gymnasial	19	17	20	26	25	24	26	28	26	26

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eftergymnasial	19	16	18	23	22	23	23	25	23	22
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	17	15	17	22	21	21	22	23	22	21
- med barn	18	14	18	24	24	24	26	28	25	24
Ensamstående										
- utan barn	21	18	21	26	23	24	25	26	26	26
- med barn	24	22	18	25	30	31	32	35	31	31
Bostadstyp										
Småhus	16	13	16	21	20	21	22	24	22	22
Flerfamiljshus	23	20	22	28	26	27	27	28	27	27
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	26	27	28	29	28	28
Större städer och kommuner nära större stad	23	24	25	26	25	24
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	18	18	19	20	18	19

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4K i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4K). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Avstått från någon aktivitet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, t.ex. gå på promenad, restaurang eller träffa någon på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är *mycket ofta*, *ganska ofta*, *ganska sällan*, *mycket sällan* och *aldrig*.

NTU 2022 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) uppger att de aldrig under det senaste året har avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott (54 %). Vidare uppger 34 procent att de sällan (mycket eller ganska sällan) har gjort det under det senaste året. Dock har 12 procent ofta (mycket eller ganska ofta) under det senaste året avstått från

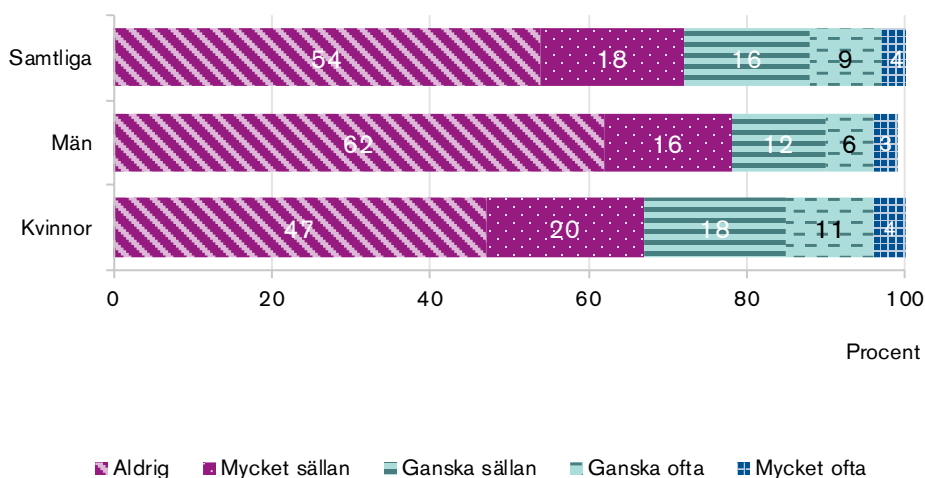
någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott (se figur 4.36), vilket i princip är på samma nivå som 2021 (13 %). Den andel som avstått från någon aktivitet var relativt oförändrad fram till en ökning 2016. Därefter har nivån varit relativt stabil med enstaka variationer på den högre nivån (se figur 4.37 och tabell 4.23).

Lite mindre än en tiondel (9 %) av männen i befolkningen (16–84 år) har ofta under det senaste året avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket är på samma nivå som 2021.

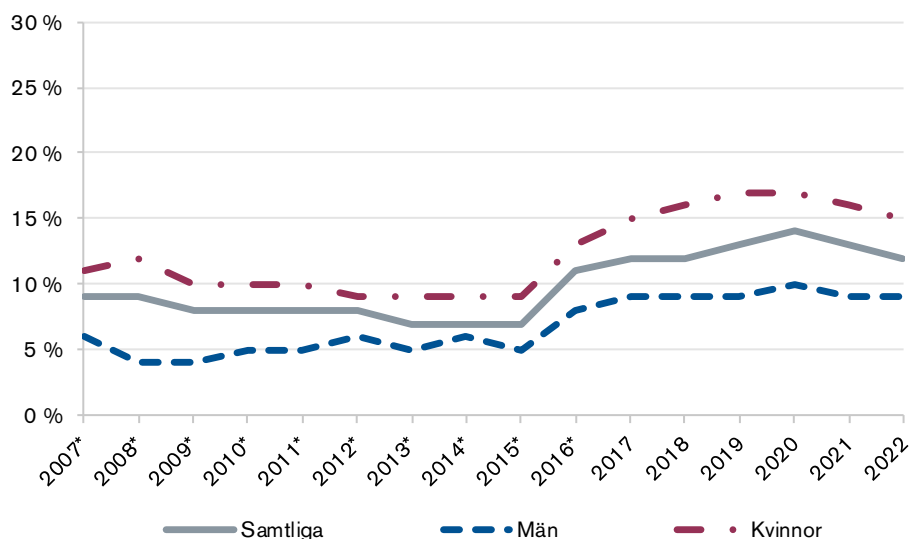
Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 15 procent som ofta under det senaste året har avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket är på i princip samma nivå som 2021 (16 %).

Att ofta ha avstått från någon aktivitet på grund av oro är således vanligare bland kvinnor än bland män, vilket följer mönstret från tidigare år. Utvecklingen över tid är dock relativt likartad för män och kvinnor.

Figur 4.36. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.37. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2022. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.23. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2013–2022. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga samt av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	7	7	7	11	12	12	13	14	13	12
Män	5	6	5	8	9	9	9	10	9	9
Kvinnor	9	9	9	13	15	16	17	17	16	15
Ålder										
16–19 år	4	4	5	5	10	10	11	12	12	11
20–24 år	8	7	9	10	13	13	14	14	15	14
25–34 år	9	7	7	14	13	13	14	15	13	13
35–44 år	7	7	5	11	13	13	14	16	13	12
45–54 år	7	8	8	11	13	13	13	14	13	13
55–64 år	7	7	8	12	12	12	13	14	13	12
65–74 år	7	8	7	9	12	11	13	13	12	12
75–84 år	7	7	8	8	11	11	12	12	11	11
Män										
16–19 år	3	3	3	3	6	6	8	9	8	8

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
20–24 år	4	5	7	5	8	8	7	10	8	8
25–34 år	8	5	7	15	9	8	10	10	9	9
35–44 år	5	6	6	10	9	10	9	12	10	9
45–54 år	7	6	7	10	10	10	10	11	10	10
55–64 år	6	7	4	8	9	9	9	11	10	9
65–74 år	3	7	5	6	9	8	8	9	9	9
75–84 år	3	3	4	5	8	7	8	8	8	8
Kvinnor										
16–19 år	5	5	6	7	13	14	13	15	16	14
20–24 år	12	9	11	14	17	17	20	18	20	18
25–34 år	10	9	9	17	17	18	18	19	18	16
35–44 år	10	10	6	13	16	17	19	19	16	15
45–54 år	8	9	9	11	15	17	16	17	16	15
55–64 år	9	8	12	15	15	14	16	16	16	14
65–74 år	9	9	9	12	14	14	17	17	14	15
75–84 år	10	9	10	10	15	14	15	16	13	14

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4L). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Avstått från aktivitet i olika åldersgrupper

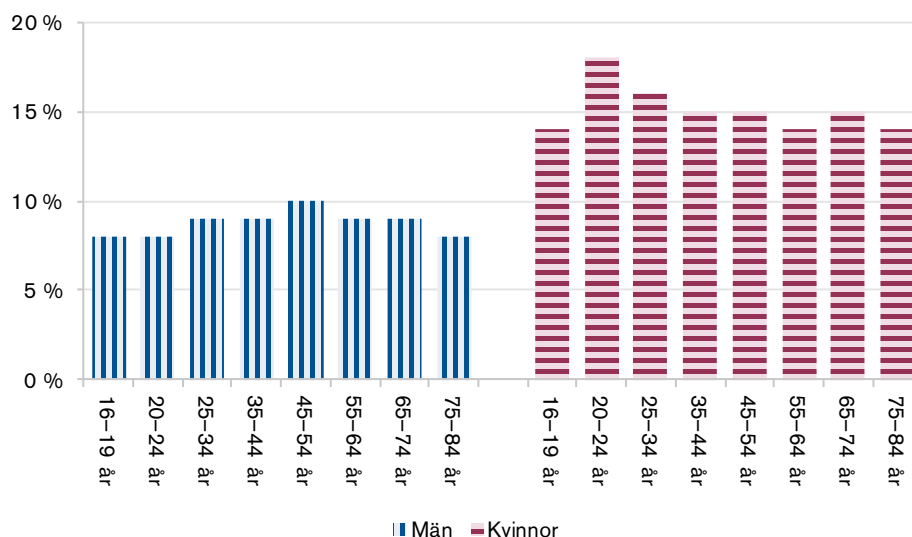
Inga större skillnader kan utläsas mellan olika åldersgrupper vad gäller andelen som ofta har avstått från någon aktivitet under det senaste året på grund av oro. Andelen är störst i åldersgruppen 20–24 år (14 %), medan åldersgrupperna med minst andel är 16–19 år och 75–84 år (11 % vardera). Mönstret har varit likartat under de senaste åren.

Figur 4.38 visar att andelen bland män som ofta avstått från någon aktivitet är störst i åldersgruppen 45–54 år (10 %). Minst andel finns i åldersgrupperna 16–19 år, 20–24 år och 75–84 år (8 % i respektive grupp).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (18 %), och minst i åldersgrupperna 16–19 år, 55–64 år samt 75–84 år (14 % vardera).

Resultatet visar således att mönstret för olika åldersgrupper skiljer sig åt mellan män och kvinnor vad gäller de som ofta avstått från någon aktivitet. Bland män är det knappt några skillnader mellan olika åldersgrupper, medan skillnaderna är något större bland kvinnor.

Figur 4.38. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2022. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.24 visar att svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda har avstått från någon aktivitet i högre grad (15 %) än svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (12 %) och utrikesfödda (13 %), se tabell 4.24.

Andelen är större bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (14 % i respektive grupp) än bland personer med eftergymnasial utbildning (10 %).

Sett till familjetyp är andelen störst bland ensamstående med barn (17 %), följt av ensamstående utan barn (14 %), medan den är minst bland sammanboende med barn respektive utan barn (11 % i respektive grupp).

Vidare är andelen större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (14 respektive 11 %).

Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner är det lite vanligare att avstå från någon aktivitet (13 %) än bland boende i större städer/kommuner nära större stad (12 %). Bland boende i städer/tätorter/landsbygdskommuner var andelen minst (10 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor visar resultaten att fördelningen mellan olika grupper är relativt likartad. Dock är skillnaderna utifrån familjetyp större bland män än bland kvinnor (se tabell 4L i appendix).

Tabell 4.24. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2013–2022. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	6	6	6	10	12	12	13	14	13	12
- båda föräldrarna utrikesfödda	10	8	7	15	15	17	18	19	17	15
Utrikesfödda	13	11	10	13	14	14	14	15	13	13
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	7	7	8	8	13	13	13	14	14	14
Gymnasial	9	8	9	14	14	13	15	16	14	14
Eftergymnasial	6	6	5	8	10	11	11	12	11	10
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	7	7	6	10	11	11	12	13	12	11
- med barn	6	5	6	11	12	12	13	14	12	11
Ensamstående										
- utan barn	8	8	9	12	13	13	14	15	14	14
- med barn	12	14	9	12	16	17	18	20	16	17
Bostadstyp										
Småhus	5	5	5	8	11	11	11	13	11	11
Flerfamiljshus	10	9	9	13	14	14	15	16	15	14
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	13	14	14	15	13	13
Större städer och kommuner nära större stad	12	12	13	14	13	12
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	11	10	11	12	11	10

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4L i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4L). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Avstått från någon aktivitet på internet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du har avstått från att skriva något eller lägga upp bilder eller filmer på internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot?

Svarsalternativen är *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *skriver eller lägger aldrig upp något på internet*.

De som aldrig skriver eller lägger upp något på internet får följande fråga för att särskilja dem som aldrig gör det på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig skriver eller aldrig lägger upp något på internet?

Svarsalternativen är *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot* och *annat skäl*.⁴⁸

Ungefär hälften (51 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de aldrig har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för trakasserier eller hot under det senaste året. Vidare uppger 29 procent att de sällan (mycket eller ganska) avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro. Samtidigt är det 20 procent som uppger att de ofta (mycket eller ganska) har avstått från någon aktivitet på internet eller att de aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron⁴⁹ (se figur 4.39). Det är i princip på samma nivå som 2021, då andelen var 19 procent, och nivån har legat relativt oförändrad under hela mätperioden.⁵⁰

Bland män är det 19 procent som under det senaste året ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oron för att bli utsatt för

⁴⁸ De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet med anledning av att de *inte har tillgång till internet* eller på grund av *annat skäl* har exkluderats när resultaten tagits fram.

⁴⁹ Det är 3 procent som uppger att de aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron för trakasserier eller hot.

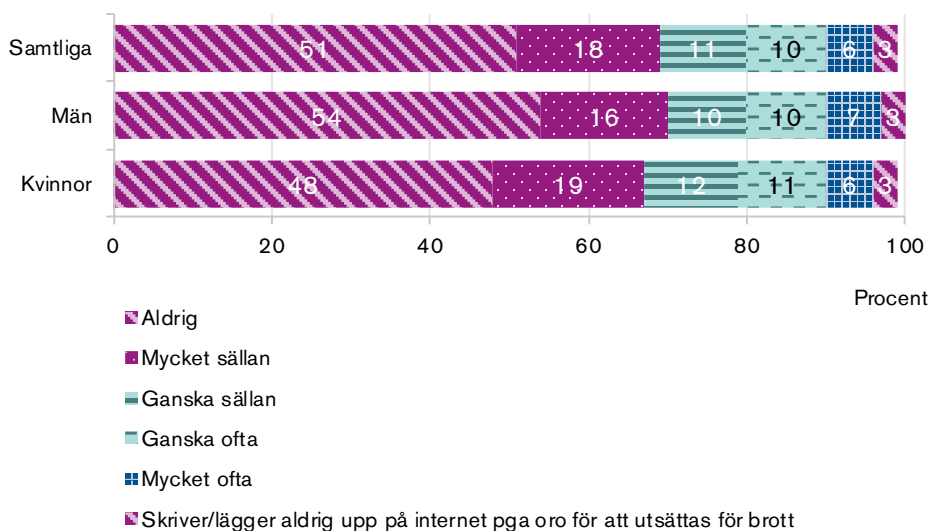
⁵⁰ Med anledning av metodförändringar som har skett redovisas resultat för frågan om att ha avstått aktivitet på internet enbart för 2018 och framåt. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

trakasserier eller hot, eller som på grund av oron aldrig lägger upp något på internet (se figur 4.40 och tabell 4.25). Det är samma nivå som 2021.

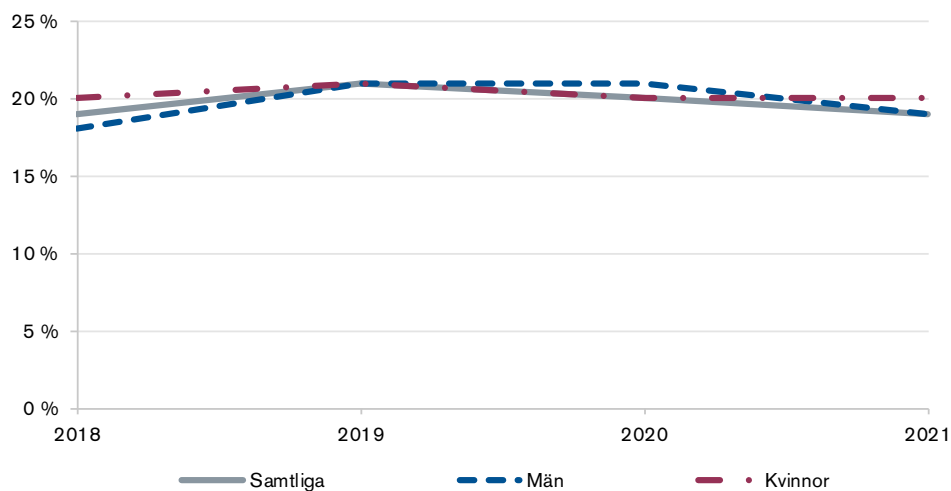
Bland kvinnor har en femtedel (20 %) under det senaste året ofta avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, vilket innebär att andelen är oförändrad jämfört med 2021.

Det är således i princip en lika stor andel män som kvinnor som ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro. Vidare följer de varandra väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 4.39. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.40. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2022. Andel som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.25. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2022. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	21	20	19	20
Män	18	21	21	19	19
Kvinnor	20	21	20	20	20
Ålder					
16–19 år	13	14	13	16	15
20–24 år	13	14	13	12	12
25–34 år	16	17	17	15	15
35–44 år	20	20	21	19	19
45–54 år	21	24	23	22	22
55–64 år	21	24	24	22	22
65–74 år	25	27	26	24	25
75–84 år	23	26	25	23	24
Män					
16–19 år	10	12	11	12	9
20–24 år	14	13	14	12	12

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2018	2019	2020	2021	2022
25–34 år	16	19	18	16	16
35–44 år	20	21	23	20	22
45–54 år	21	24	24	21	24
55–64 år	20	22	23	22	21
65–74 år	21	24	23	22	23
75–84 år	20	23	23	22	21
Kvinnor					
16–19 år	15	16	15	19	19
20–24 år	13	15	12	12	12
25–34 år	16	16	16	14	15
35–44 år	20	20	19	19	17
45–54 år	20	23	21	22	20
55–64 år	22	26	24	22	24
65–74 år	28	30	29	26	28
75–84 år	26	29	27	24	27

Avstått från aktivitet på internet i olika åldersgrupper

Tabell 4.25 visar att sett till olika åldersgrupper är andelen som ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro är större i de äldre åldersgrupperna och mindre i de yngre åldersgrupperna. I åldersgruppen 65–74 år är andelen 25 procent, medan den i åldersgruppen 20–24 år är 12 procent.

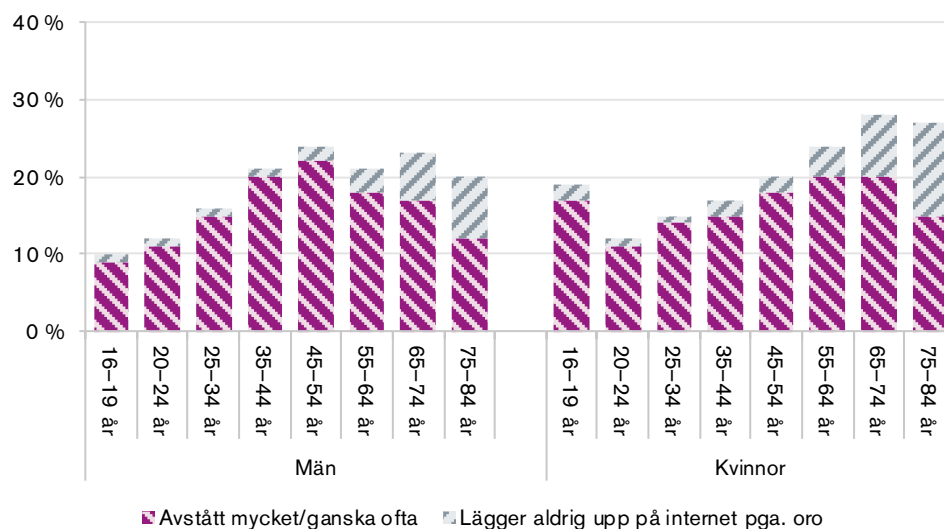
Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.41 att andelen som under det senaste året ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för hot eller trakasserier är störst i åldersgruppen 45–54 år (24 %). Den åldersgrupp där minst andel har avstått från någon aktivitet på grund av oron är den yngsta (16–19 år 9 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 65–74 år (28 %), medan den är minst i åldersgruppen 20–24 år (12 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till åldersgrupper visar att mönstret ser relativt likartat ut. Dock är nivån bland de yngsta högre bland kvinnor än män. Något som figur 4.41 visar är att en stor andel av både kvinnorna och männen i de äldre åldersgrupperna aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron, och störst oro återfinns i den äldsta åldersgruppen (12 procent av kvinnorna och 8 procent av männen).

Motsvarande andel i samtliga åldersgrupper, fram till och med åldersgruppen 45–54 år, varierar mellan 1 och 2 procent, bland såväl kvinnor som män.

Figur 4.41. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2022. Andel som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet på internet i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.26 visar att det inte är några större skillnader mellan olika grupper i befolkningen (16–84 år) vad gäller andelen som 2022 uppger att de ofta avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro. Bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda är andelen 21 procent, medan andelen bland personer med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda personer är 19 respektive 20 procent.

Personer med som högst gymnasial utbildning har avstått från någon aktivitet på internet i större utsträckning (22 %) än personer med som högst förgymnasial utbildning eller eftergymnasial utbildning (19 respektive 17 %).

Sett till familjetyp är det något vanligare att ofta ha avstått från någon aktivitet på internet bland ensamstående med barn (23 %) än bland övriga familjegrupper (19–20 %).

När det gäller bostadstyp är andelen i princip densamma bland boende i småhus och bland boende i flerfamiljshus (20 respektive 19 %).

Det är inga skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner, boende i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer eller på landsbygden (20 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor vad gäller fördelningen mellan olika grupper framkommer ungefär samma mönster, och även nivåerna är likartade (se tabell 4M i appendix).

Tabell 4.26. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2022. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
- minst en svenskfödd förälder	19	21	20	19	19
- båda föräldrarna utrikesfödda	22	23	21	20	21
Utrikesfödda	20	21	22	19	20
Utbildning (högsta)					
Förgymnasial	18	20	19	20	19
Gymnasial	21	23	23	21	22
Eftergymnasial	18	19	18	17	17
Familjetyp					
Sammanboende					
- utan barn	20	22	22	20	20
- med barn	19	20	20	19	19
Ensamstående					
- utan barn	18	20	19	18	19
- med barn	22	26	25	23	23
Bostadstyp					
Småhus	19	22	21	20	20
Flerfamiljshus	18	20	20	19	19
Boendeort^b					
Storstäder och storstadsnära kommuner	19	21	20	19	20
Större städer och kommuner nära större stad	19	21	20	19	20
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	19	22	21	20	20

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4M i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Orons påverkan på livskvaliteten

För att undersöka hur stor andel som upplever att oro för brott påverkar livskvaliteten ställs följande fråga i NTU:

I vilken utsträckning påverkar oro för att utsättas för brott din livskvalitet?

Svarsalternativen är *i stor utsträckning, i viss utsträckning, inte alls och vet inte*⁵¹.

NTU 2022 visar att 54 procent av befolkningen (16–84 år) inte alls upplever att oro för att utsättas för brott har någon påverkan på livskvaliteten, medan 39 procent upplever att den har det i viss utsträckning. Vidare är det 7 procent som upplever att oron har en stor påverkan på livskvaliteten (se figur 4.42). Den andel som uppger en stor påverkan ligger på samma nivå som 2021. Sett till utvecklingen över tid var andelen i princip oförändrad fram till en ökning som skedde 2016, och har sedan dess legat kvar på i princip samma högre nivå (se figur 4.43 och tabell 4.27).

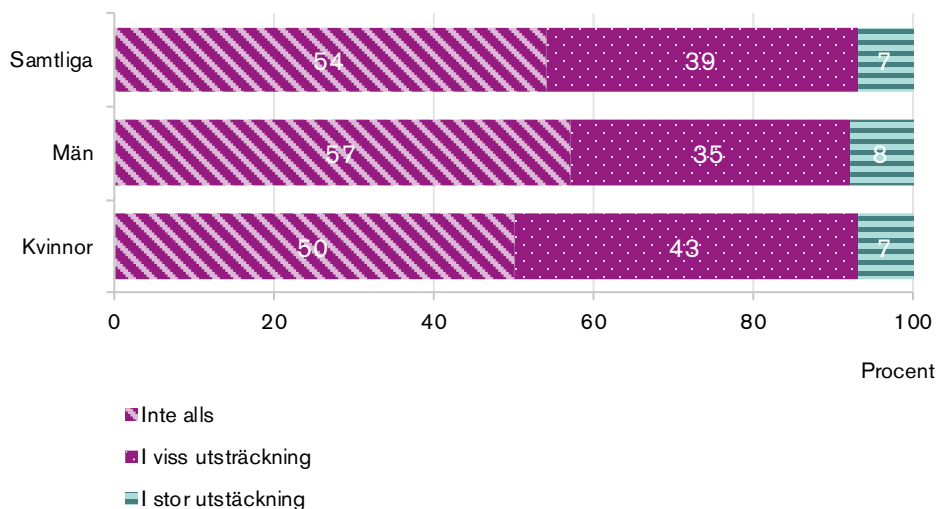
Sett till män är det 8 procent som upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 7 procent.

Bland kvinnor ligger andelen på 7 procent, vilket är på samma nivå som 2021.

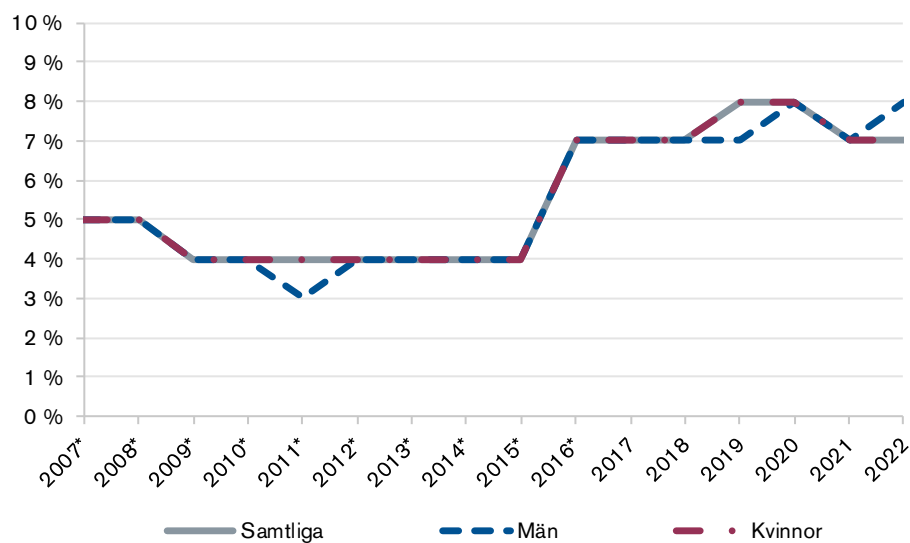
Det är således i princip ingen skillnad mellan män och kvinnor vad gäller stor påverkan på livskvalitet, varken vad gäller nivåer eller utveckling över tid.

⁵¹ Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.42. Orons påverkan på livskvaliteten 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.43. Orons påverkan på livskvaliteten 2007–2022. Andel som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 4.27. Orons påverkan på livskvaliteten 2013–2022. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4	4	4	7	7	7	8	8	7	7
Män	4	4	4	7	7	7	7	8	7	8
Kvinnor	4	4	4	7	7	7	8	8	7	7
Ålder										
16–19 år	4	4	4	6	7	7	7	7	9	8
20–24 år	5	5	5	7	9	8	9	9	9	9
25–34 år	5	5	5	9	8	8	8	9	8	8
35–44 år	4	4	4	8	8	8	8	10	8	7
45–54 år	4	5	4	8	8	8	8	10	8	9
55–64 år	3	3	4	7	7	7	8	8	7	7
65–74 år	3	3	3	5	6	6	6	6	5	6
75–84 år	3	3	3	5	5	5	5	5	4	4
Män										
16–19 år	2	2	2	4	5	5	7	6	7	6
20–24 år	4	5	4	8	8	8	7	9	7	7
25–34 år	6	6	6	10	8	9	9	9	8	9
35–44 år	4	3	4	8	9	8	9	10	9	8
45–54 år	5	5	4	9	9	8	9	11	9	10
55–64 år	3	3	3	6	7	8	8	9	8	7
65–74 år	2	3	3	4	5	6	5	5	5	6
75–84 år	3	2	2	4	5	4	4	4	4	4
Kvinnor										
16–19 år	5	5	6	7	9	9	8	8	10	9
20–24 år	5	5	6	7	9	8	11	10	11	11
25–34 år	5	4	4	8	8	8	8	8	7	7
35–44 år	4	4	3	7	7	7	8	9	6	6
45–54 år	3	4	4	8	7	8	8	9	7	7
55–64 år	4	3	5	8	7	7	8	8	6	6
65–74 år	3	3	4	6	6	6	6	6	5	6
75–84 år	3	3	3	6	6	6	6	5	5	5

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4N). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Orons påverkan på livskvaliteten i olika åldersgrupper

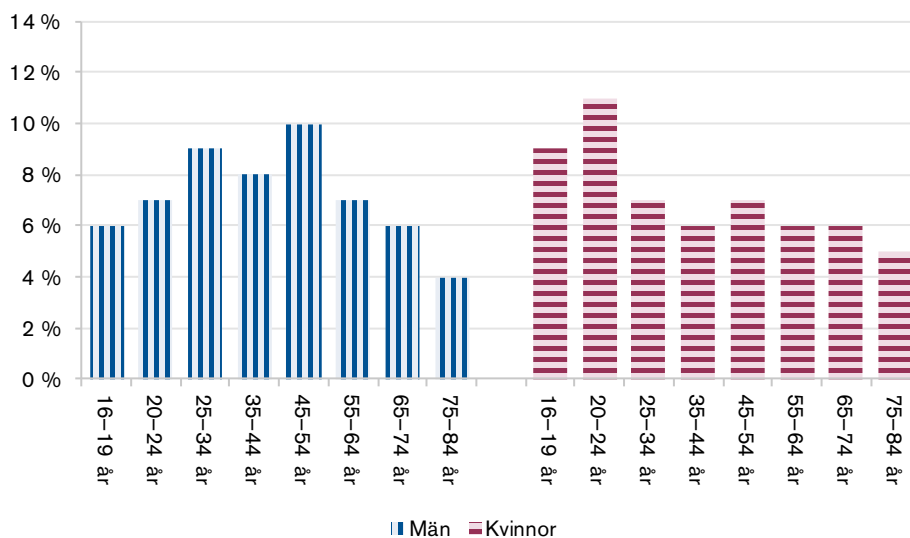
Tabell 4.27 visar att de åldersgrupper där störst andel upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning är åldersgrupperna 20–24 år och 45–54 år, 9 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 4 %). Ett relativt likartat mönster framkommer när man studerar tidigare år.

Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.44 att andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (10 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år med 4 %).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen som upplever att deras oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten är störst i åldersgruppen 20–24 år (11 %) och minst i den äldsta gruppen 75–84 år (5 %).

En jämförelse visar således att mönstret skiljer sig något mellan män och kvinnor. Bland män är det vanligast att uppleva att oron har påverkat livskvaliteten i de mittersta åldersgrupperna, medan det i stället är vanligast i den näst yngsta åldersgruppen bland kvinnor. Dock är nivåerna lägst i de äldsta grupperna bland både män och kvinnor.

Figur 4.44. Orons påverkan på livskvaliteten 2022. Andel som upplever att oron för utsätts för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Orons påverkan på livskvaliteten i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.28 visar att andelen som uppger att oron påverkar livskvaliteten är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda (10 % i respektive grupp) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (6 %).

Vad gäller utbildning är andelen något större bland personer med som högst förgymnasial och med som högst gymnasial utbildning (8 % i respektive grupp) än bland personer med eftergymnasial utbildning (6 %).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (11 %) än bland ensamstående utan barn (8 %) och sammanboende med respektive utan barn (7 respektive 6 %).

Vidare är det något vanligare bland personer som bor i flerfamiljshus (9 %) än i småhus (6 %) att livskvaliteten påverkats i stor utsträckning till följd av oro.

Sett till boendeort är det vanligare att uppge att oron påverkar livskvaliteten bland dem som bor i storstäder/storstadsnära kommuner (9 %), än bland dem som bor i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (7 respektive 6 %).

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall ett liknande mönster för män som för kvinnor (se tabell 4N i appendix).

Tabell 4.28. Orons påverkan på livskvaliteten 2013–2022. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	3	3	3	6	7	6	7	7	6	6
-båda föräldrarna utrikesfödda	5	6	6	11	11	12	11	12	10	10
Utrikesfödda	7	7	6	10	11	11	10	12	10	10
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	4	4	4	6	8	8	9	9	9	8
Gymnasial	4	4	4	8	8	8	8	9	8	8
Eftergymnasial	3	3	3	6	6	6	6	6	6	6
Familjetyp										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sammanboende										
- utan barn	3	3	4	7	7	7	7	7	6	6
- med barn	3	4	4	7	7	7	7	9	7	7
Ensamstående										
- utan barn	5	5	5	7	8	8	8	8	8	8
- med barn	5	5	4	7	9	10	12	13	10	11
Bostadstyp										
Småhus	3	3	3	6	7	6	7	7	6	6
Flerfamiljshus	5	5	5	8	8	9	9	9	8	9
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	9	9	9	10	8	9
Större städer och kommuner nära större stad	7	7	7	8	7	7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6	6	6	7	6	6

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4N i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4N). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

5. Förtroende för rättsväsendet

Inledning

I det här kapitlet presenteras NTU:s huvudresultat om förtroende för rättsväsendet 2022 och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2022). För en överblick av resultaten hänvisas till avsnittet *Sammanfattning* i början av denna rapport.

Förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter är en grundläggande förutsättning för en rättsstat. Det blir svårt för rättsväsendet att fungera om viljan och benägenheten att anmäla brott minskar, eller om bristande förtroende för polis, åklagare och domstolar leder till att utsatta inte vill eller vågar ställa upp som målsägande eller vittnen vid utredningar eller rättegångar.

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag, och även separat för polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Resultaten för åklagarna avser de enskilda utövarna och inte den samlade myndigheten Åklagarmyndigheten. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighets benämning skrivs med liten begynnelsebokstav.

Rättsväsendet omfattar fler myndigheter än dem som det ställs frågor om i NTU, och dessa kan bidra till de tillfrågades helhetssyn på rättsväsendet och dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Dessutom kan ett litet eller stort förtroende för en enskild länk i rättskedjan också påverka hur man uppfattar rättsväsendet som helhet.

Resultatredovisningen i det här kapitlet består av tre avsnitt. I det första beskrivs det generella förtroendet för rättsväsendet som helhet⁵² och för enskilda myndigheter. I det andra avsnittet redovisas förtroendet för att brottsmisstänkta hanteras rättvist av rättsväsendet som helhet och av polisen, och i det tredje avsnittet redovisas förtroendet för att brottsutsatta behandlas bra av rättsväsendet som helhet och av polisen. En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av tabeller och diagram. Ytterligare

⁵² Med "rättsväsendet som helhet" menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna.

resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). På webbplatsen är det möjligt att själv ta ut resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden. Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

I redovisningarna används i huvudsak kategorin *stort förtroende*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket stort förtroende* och *ganska stort förtroende*. Övriga svarsalternativ i undersökningen är *mycket litet förtroende*, *ganska litet förtroende*, *varken stort eller litet förtroende* och *ingen åsikt/vet inte*. Observera att de som inte har stort förtroende alltså *inte* per definition har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt.

Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna

Resultatredovisningen fokuserar i huvudsak på andelen personer som uppgett att de har stort förtroende (*mycket stort* eller *ganska stort*). Också resultaten för andelen med litet förtroende (*mycket litet* eller *ganska litet*) redovisas i korthet. Med ”rättsväsendet som helhet” menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna.

För att beskriva allmänhetens förtroende för rättsväsendet ställs följande frågor:

Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet. Hur stort eller litet förtroende har du för rättsväsendet?

och

Hur stort eller litet förtroende har du för polisens/åklagarnas/domstolarnas/kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?

Svarsalternativen är *mycket stort*, *ganska stort*, *varken stort eller litet*, *ganska litet*, *mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

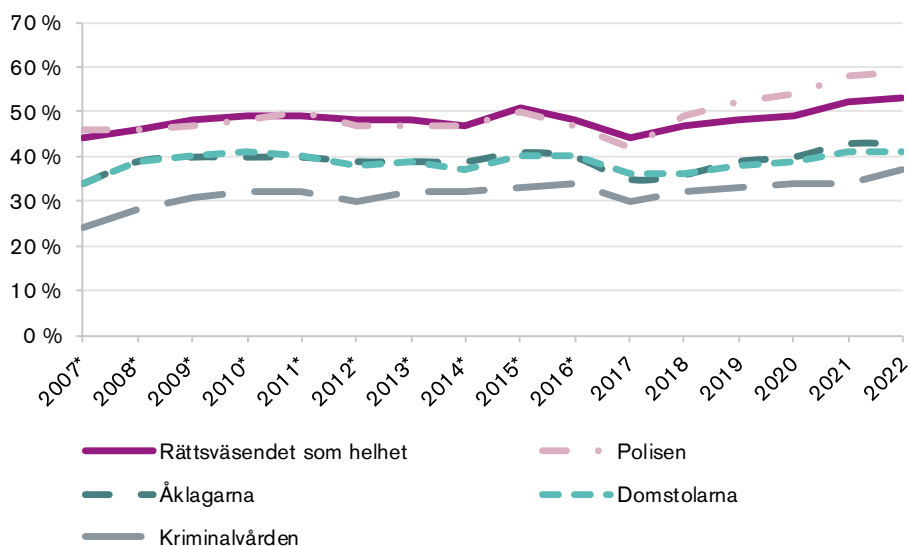
Drygt hälften (53 %) av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet. Vad gäller förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är andelen 59 procent. Det är 43 procent som uppger ett stort förtroende för åklagarna, medan andelen för domstolarna är drygt två

femtedelar (41 %). Vidare uppger 37 procent att de har stort förtroende för kriminalvården (se figur 5.1 och figur 5.2).

Efter en viss ökning i början på mätperioden var andelen med stort förtroende för rättsväsendet och för de enskilda myndigheterna, relativt oförändrad fram till och med 2016. Efter en tillfällig nedgång under 2017 har andelarna ökat igen och ligger nu på de högsta eller bland de högsta nivåerna hittills.

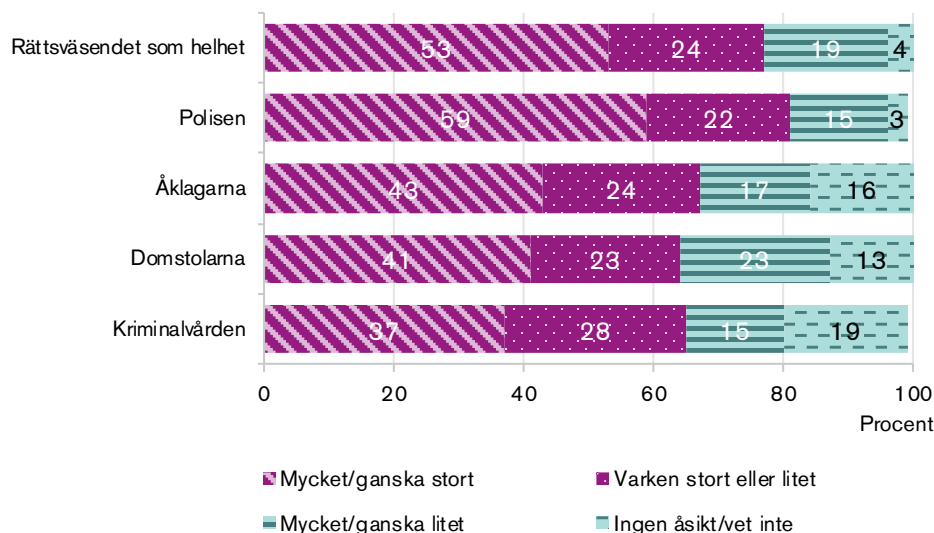
Det är liksom tidigare år en större andel av befolkningen som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen, än för de andra myndigheterna. Som tidigare nämnts behöver det dock inte betyda att det är en större andel av befolkningen som har litet förtroende för de andra myndigheterna, utan det är snarare en större andel som har svarat att de saknar uppfattning om myndigheterna som befinner sig längre in i rättskedjan. Exempelvis visar resultaten att andelen som uppger svarsalternativet ”ingen åsikt/vet inte” vad gäller rättsväsendet som helhet uppgår till 4 procent, medan motsvarande andel för kriminalvården är 19 procent (se figur 5.2).

Figur 5.1. Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Figur 5.2. Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2022. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

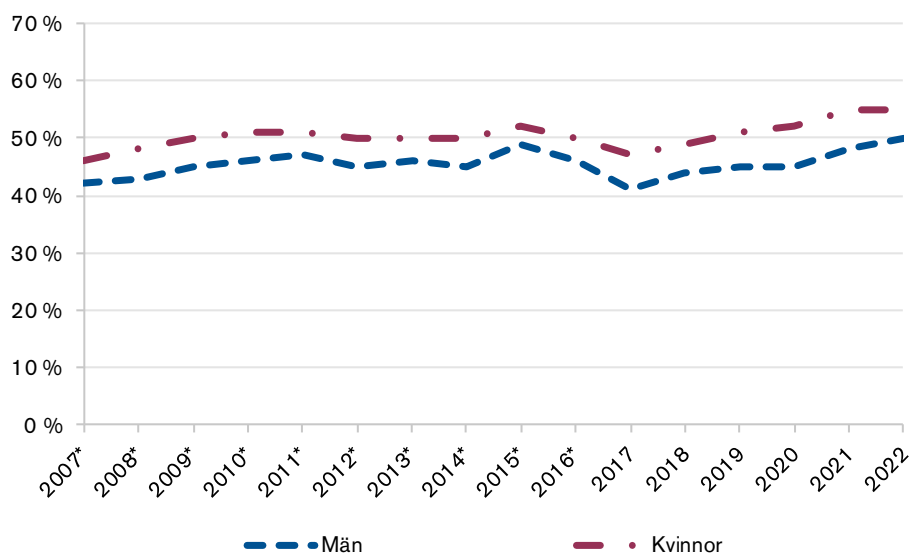
Resultaten visar att drygt hälften (53 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket innebär att andelen är i princip densamma som 2021 (52 %). Efter en viss ökning i början på mätperioden, var andelen med stort förtroende för rättsväsendet relativt oförändrad fram till och med 2016. Efter en tillfällig nedgång under 2017 har andelen ökat igen och ligger nu på den högsta nivån hittills (se tabell 5.1). Ett annat sätt att följa utvecklingen är att i stället studera den negativa änden av skalan, det vill säga den andel som uppger att de har litet (mycket eller ganska) förtroende. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet uppgår 2022 till 19 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (20 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen med litet förtroende varit relativt oförändrad under större delen av mätperioden. Under 2017 skedde dock en ökning, och andelen låg sedan kvar på den något högre nivån. Från och med 2021 har andelen däremot minskat (se tabell 5.2).

När resultatet för 2022 studeras separat för män uppgår andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet till 50 procent, vilket innebär en liten ökning från 2021, då andelen var 48 procent (se figur 5.3 och tabell 5.1). Vad gäller litet förtroende är andelen bland män 23 procent, vilket innebär att andelen i princip är oförändrad jämfört med 2021 (24 %).

När det gäller kvinnor är andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet 55 procent, vilket är samma nivå som 2021. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet 2022 uppgår till 16 procent, vilket innebär att andelen är oförändrad sedan 2021.

Det är således en större andel kvinnor än män som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, och så har det sett ut vid varje mätning sedan 2007. Utvecklingen över tid är dock likartad mellan män och kvinnor.

Figur 5.3. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.1. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	48	47	51	48	44	47	48	49	52	53
Män	46	45	49	46	41	44	45	45	48	50
Kvinnor	50	50	52	50	47	49	51	52	55	55
Ålder										
16–19 år	48	47	47	48	45	47	49	48	45	48
20–24 år	46	45	50	47	44	46	48	47	49	46

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
25–34 år	50	48	51	47	47	47	49	50	53	53
35–44 år	53	51	56	51	47	50	52	51	56	56
45–54 år	52	51	55	53	47	49	50	50	57	57
55–64 år	48	48	50	48	42	45	46	47	51	52
65–74 år	42	42	46	44	38	44	45	46	50	51
75–84 år	41	42	47	44	40	45	47	47	50	53
Män										
16–19 år	50	50	53	54	47	48	50	47	46	49
20–24 år	44	43	50	45	44	48	47	43	47	44
25–34 år	46	46	48	43	43	45	46	46	49	50
35–44 år	49	47	51	47	43	45	48	48	51	53
45–54 år	48	46	52	49	41	44	45	46	52	53
55–64 år	45	46	49	46	38	40	41	42	46	48
65–74 år	39	40	45	41	35	41	41	43	45	49
75–84 år	43	43	49	45	40	44	44	45	48	51
Kvinnor										
16–19 år	46	45	42	43	43	45	48	50	45	47
20–24 år	49	47	49	50	45	46	49	50	50	48
25–34 år	52	50	54	51	50	49	52	53	57	56
35–44 år	56	57	60	55	51	54	57	54	60	59
45–54 år	55	56	56	55	52	53	55	54	61	61
55–64 år	50	49	51	49	46	50	50	52	56	55
65–74 år	45	44	47	47	41	47	48	48	54	53
75–84 år	40	42	44	43	40	46	49	48	51	54

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.2. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	18	16	18	23	22	22	23	20	19
Män	19	21	18	21	28	26	26	27	24	23
Kvinnor	13	15	14	16	19	18	18	19	16	16

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5H). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika åldersgrupper

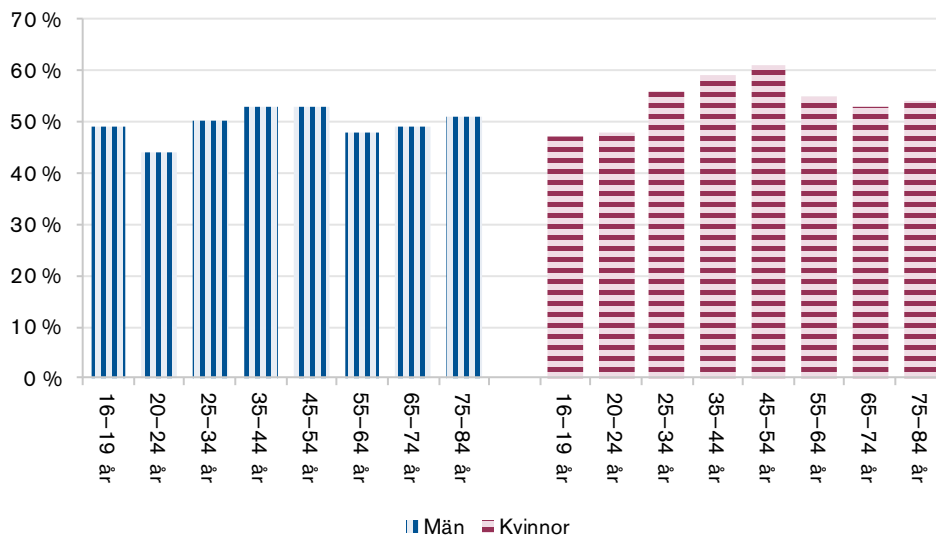
Resultaten för 2022 visar att andelen personer som uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet är störst i åldersgruppen 45–54 år (57 %), medan denna andel är minst i åldersgruppen 20–24 år (46 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen med stort förtroende ökat i de flesta åldersgrupperna, men främst i de två äldsta grupperna, 65–74 år och 75–84 år (se tabell 5.1).

Figur 5.4 visar att bland män är det i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år som störst andel personer uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (53 %). Andelen är minst i åldersgruppen 20–24 år (44 %).

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 45–54 år som andelen med stort förtroende för rättsväsendet är störst (61 %). I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) är andelen som minst (47 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor är fördelningen över åldersgrupperna relativt likartad, däremot är ett stort förtroende generellt vanligare bland kvinnor.

Figur 5.4. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.3 visar att det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder finns en större andel som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (55 %) än bland utrikesfödda (48 %) och bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (41 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (63 %) än bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (44 respektive 47 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet större bland sammanboende med barn (59 %) än bland sammanboende utan barn (53 %), ensamstående med barn (51 %) och ensamstående utan barn (49 %).

Sett till bostadstyp är det en något större andel som har stort förtroende bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (54 respektive 52 %).

Vad gäller boendeort är andelen med stort förtroende större bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och boende i större städer/kommuner nära större stad (54 respektive 53 %), än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (50 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor ser mönstret oftast likartat ut när andelen med stort förtroende för rättsväsendet inom olika grupper studeras. (se tabell 5C i appendix).

Tabell 5.3. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	49	48	51	48	45	48	49	50	54	55
– båda föräldrarna utrikesfödda	38	40	42	38	37	37	38	39	42	41
Utrikesfödda	46	47	52	49	43	45	46	46	49	48
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	41	41	43	42	36	39	41	42	42	44

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gymnasial	43	42	45	42	38	41	42	42	46	47
Eftergymnasial	61	60	64	60	57	58	60	59	64	63
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	47	46	51	47	43	46	47	48	52	53
– med barn	55	55	57	54	49	52	54	53	59	59
Ensamstående										
– utan barn	46	45	47	46	42	45	46	47	49	49
– med barn	46	43	48	45	42	43	46	47	50	51
Bostadstyp										
Småhus	49	49	52	48	44	47	49	49	52	54
Flerfamiljshus	48	46	51	48	44	47	48	48	52	52
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	47	48	51	50	54	54
Större städer och kommuner nära större stad	44	47	49	49	52	53
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	40	44	45	46	49	50

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5C i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete

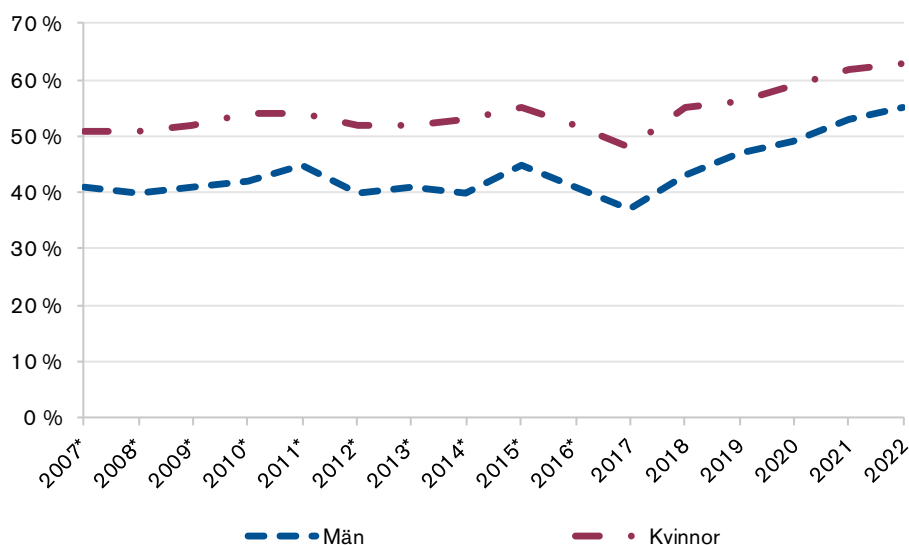
Den andel av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 59 procent, vilket är ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 58 procent. Nivån låg förhållandevis stabil fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2018 har andelen med stort förtroende ökat till en nivå som 2022 är den högsta hittills. Totalt har det skett en ökning med 17 procentenheter jämfört med 2017, se tabell 5.4. Den andel som har litet förtroende i frågan uppgår till 15 procent, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2021 (17 %). Andelen med litet förtroende har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, bortsett från 2017, då den var högre än övriga år. Andelen i den senaste mätningen visar på den lägsta nivån hittills (se tabell 5.5).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 55 procent som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket innebär en liten ökning från 2021, då andelen var 53 procent (se figur 5.5 och tabell 5.4). Vidare är det 20 procent av männen som har litet förtroende, vilket i princip är på samma nivå som 2021 (21 %).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) är det 63 procent som uppger att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 62 procent. Det är 12 procent av kvinnorna som uppger att de har litet förtroende, vilket innebär att andelen i princip är oförändrad jämfört med 2021 (13 %).

Resultaten visar således att det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete. Dock är utvecklingen över tid likartad.

Figur 5.5. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.4. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	47	47	50	47	42	49	52	54	58	59
Män	41	40	45	41	37	43	47	49	53	55
Kvinnor	52	53	55	52	48	55	56	59	62	63
Ålder										
16–19 år	49	50	50	48	49	54	51	54	53	56
20–24 år	49	51	53	53	48	54	53	53	57	55
25–34 år	49	47	52	46	45	50	53	53	57	57
35–44 år	51	49	54	50	44	50	53	54	58	60
45–54 år	50	48	52	50	43	49	53	55	59	62
55–64 år	46	46	49	45	39	47	50	53	57	59
65–74 år	42	41	45	43	36	48	50	54	58	60
75–84 år	42	42	49	45	40	49	52	56	58	62
Män										
16–19 år	47	50	53	49	49	53	51	52	53	56
20–24 år	46	45	50	47	46	52	50	49	55	54
25–34 år	42	39	45	39	39	44	49	48	52	53
35–44 år	44	41	45	40	37	42	47	49	51	54
45–54 år	43	39	45	43	35	42	47	49	53	56
55–64 år	40	40	43	40	33	39	45	45	51	53
65–74 år	35	36	40	38	31	42	45	50	52	56
75–84 år	41	41	47	42	36	44	48	52	55	58
Kvinnor										
16–19 år	50	51	48	47	50	55	50	55	53	56
20–24 år	52	57	56	59	50	56	56	56	58	55
25–34 år	55	55	58	53	50	55	57	58	62	61
35–44 år	57	59	64	60	50	57	58	59	64	65
45–54 år	55	55	56	54	50	56	60	62	66	67
55–64 år	51	51	54	49	44	53	55	60	63	63
65–74 år	47	46	50	47	41	53	55	59	63	64
75–84 år	42	43	50	48	43	53	56	59	61	65

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.5. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	18	20	17	20	26	21	20	19	17	15
Män	23	25	20	25	33	27	25	24	21	20
Kvinnor	14	15	14	15	20	16	15	15	13	12

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5I). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Förtroende för polisen i olika åldersgrupper

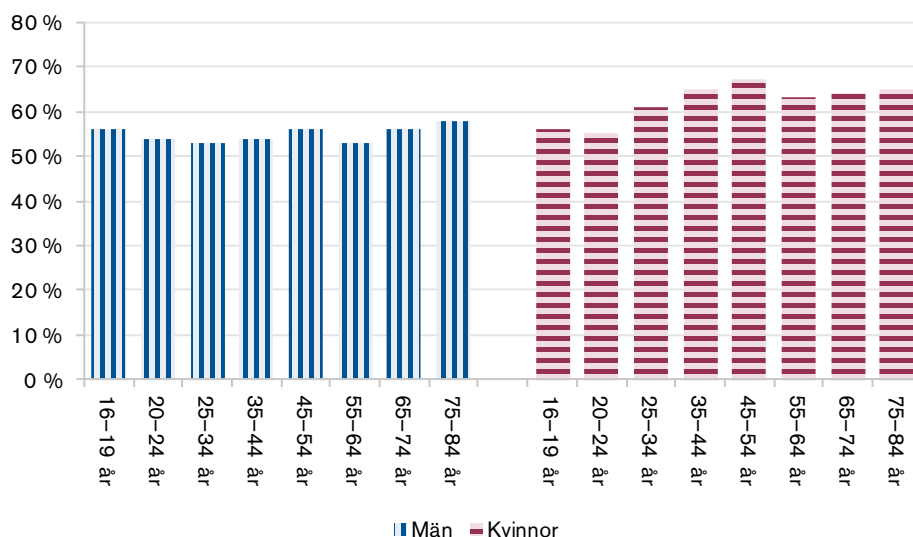
Resultatet för 2022 visar att det är små skillnader mellan olika åldersgrupper. Åldersgrupperna som har störst andel personer med stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 45–54 år och 75–84 år (62 % i respektive grupp). Andelen är minst i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år (55 %, se tabell 5.4).

Bland män är det små skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller stort förtroende för polisen. Störst är andelen i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (58 %), medan andelen är minst i åldersgrupperna 25–34 år och 55–64 år (53 % i respektive grupp), se figur 5.6.

Bland kvinnor är det något större skillnader mellan olika åldersgrupper. Andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (67 %), medan den är minst i den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år, 55 %).

Resultaten visar således att mönstret skiljer sig åt vid en jämförelse mellan män och kvinnor när olika åldersgrupper studeras, då det bland kvinnor är större skillnader mellan olika åldersgrupper. Noterbart är att i de yngre åldersgrupperna är andelen i princip densamma bland kvinnor och män.

Figur 5.6. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för polisen i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.6 visar att svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder i störst utsträckning uppger att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2022 (62 %), följt av utrikesfödda personer (54 %), medan minst andel återfinns bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (48 %).

Personer med eftergymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de har stort förtroende (64 %) än personer med som högst förgymnasial utbildning (55 %) och som högst gymnasial utbildning (58 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (63 %), följt av sammanboende utan barn (61 %), medan det är minst vanligt bland ensamstående med och utan barn (58 respektive 56 %).

Vidare är det vanligare att uppge ett stort förtroende för polisen bland boende i småhus (61 %) än i flerfamiljshus (58 %).

Slutligen är det små skillnader sett till boendeort. Bland boende i större städer/kommuner nära större stad är andelen med stort förtroende något större (61 %) än bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och

bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (59 % i respektive grupp).

Sett till andelen med stort förtroende för polisen inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser fördelningen relativt likartad ut (se tabell 5D i appendix).

Tabell 5.6. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	47	47	50	47	42	50	53	56	59	62
– båda föräldrarna utrikesfödda	40	42	41	35	36	42	39	44	46	48
Utrikesfödda	49	48	53	49	44	49	50	50	53	54
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	44	45	46	45	40	47	47	51	52	55
Gymnasial	45	43	48	44	39	47	50	51	55	58
Eftergymnasial	53	53	57	53	48	54	57	59	63	64
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	46	45	50	46	40	48	52	55	58	61
– med barn	52	52	55	51	45	52	56	57	62	63
Ensamstående										
– utan barn	46	45	48	46	43	50	50	52	55	56
– med barn	48	47	53	48	43	48	51	54	55	58
Bostadstyp										
Småhus	48	48	51	47	42	49	52	55	58	61
Flerfamiljshus	47	46	50	47	43	50	52	53	57	58
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	43	50	53	55	57	59
Större städer och kommuner nära större stad	44	51	53	54	59	61
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	40	47	50	53	56	59

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5D i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete

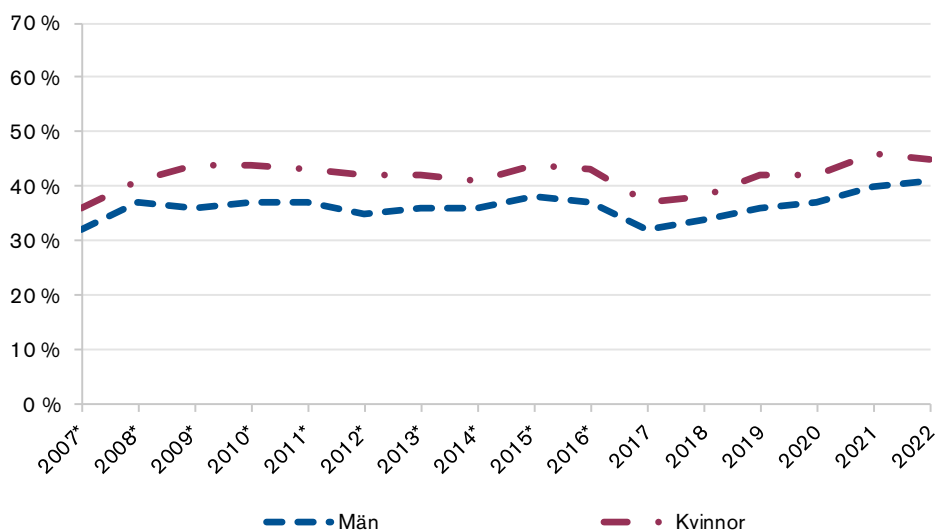
Resultaten för 2022 visar att 43 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021. Andelen ökade fram till och med 2009 och var därefter i princip oförändrad fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har andelen ökat igen och ligger sedan 2021 på den högst uppmätta nivån hittills (se tabell 5.7). Det är 17 procent av befolkningen som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021. Nivån har varit relativt stabil under större delen av mätperioden. Under 2017 ökade dock andelen med litet förtroende, och har sedan varit något större än tidigare (se tabell 5.8).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 41 procent att de har stort förtroende för åklagarna 2022, vilket innebär att andelen i princip är oförändrad jämfört med 2021, då andelen var 40 procent (se figur 5.7 och tabell 5.7). Vad gäller män som har litet förtroende uppgår andelen 2022 till 20 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2021 (21 %).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) har 45 procent stort förtroende för åklagarna 2022, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen låg på 46 procent. Vidare är det 13 procent av kvinnorna som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021.

Det är således, i likhet med tidigare år, vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för åklagarna. Utvecklingen över tid är dock likartad.

Figur 5.7. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.7. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	39	39	41	40	35	36	39	40	43	43
Män	36	36	38	37	32	34	36	37	40	41
Kvinnor	42	41	44	43	37	38	42	42	46	45
Ålder										
16–19 år	36	39	37	37	35	37	40	42	41	41
20–24 år	40	39	41	43	35	36	39	40	44	42
25–34 år	40	38	40	38	37	37	41	41	45	44
35–44 år	43	43	46	44	38	39	43	43	45	46
45–54 år	42	41	44	42	38	38	41	42	47	47
55–64 år	40	40	41	41	33	35	37	38	40	42
65–74 år	34	34	36	37	30	34	36	36	39	40
75–84 år	34	33	36	36	30	32	36	35	38	39
Män										
16–19 år	32	37	38	35	35	38	39	41	43	41
20–24 år	34	34	37	36	33	36	37	38	41	39

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
25–34 år	35	36	37	35	34	34	38	37	40	41
35–44 år	41	38	40	39	34	36	38	40	40	43
45–54 år	37	34	40	38	33	35	37	38	43	44
55–64 år	37	38	38	38	31	32	34	34	37	39
65–74 år	34	35	36	35	28	32	35	35	37	39
75–84 år	35	33	35	35	31	33	34	35	38	39
Kvinnor										
16–19 år	40	40	36	38	35	36	40	42	40	41
20–24 år	47	44	46	51	38	37	41	42	46	44
25–34 år	43	39	44	41	40	39	43	45	49	47
35–44 år	45	48	53	49	41	42	47	45	51	49
45–54 år	45	47	47	45	42	41	46	45	51	50
55–64 år	44	42	44	44	35	38	39	42	44	44
65–74 år	33	34	36	38	32	35	38	37	41	42
75–84 år	33	33	37	37	29	31	37	35	38	39

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.8. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	13	16	12	16	20	18	18	18	17	17
Män	17	18	14	19	24	22	22	23	21	20
Kvinnor	9	14	11	13	15	14	14	15	13	13

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5J). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Förtroende för åklagarna i olika åldersgrupper

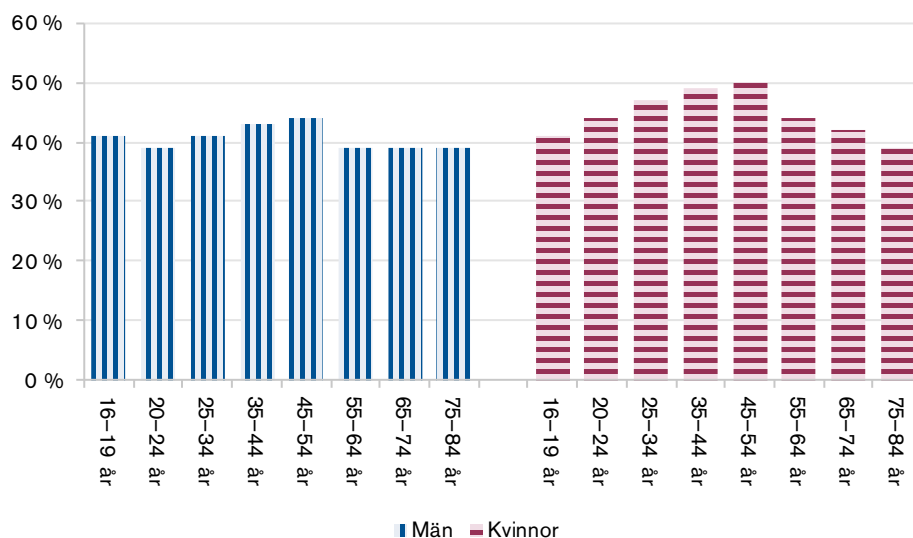
Enligt tabell 5.7 visar resultatet för 2022 att åldersgruppen 45–54 år har störst andel personer som uppger ett stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete (47 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (39 %).

Figur 5.8 visar att bland män så har åldersgruppen 45–54 år störst andel personer med stort förtroende för åklagarna (44 %), medan andelen är minst i ålder 25–34, 55–64, 65–74 och 75–84 år (39 % i respektive grupp).

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende för åklagarna störst bland personer i åldrarna 45–54 år (50 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 39 %).

Mönstret för hur förtroendet för åklagarna ser ut i olika åldersgrupper skiljer sig således något mellan män och kvinnor, något som framgår av figur 5.8.

Figur 5.8. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för åklagarna i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.9 visar att det enligt NTU 2022 är vanligare att ha stort förtroende för åklagarna bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (45 %) än bland utrikesfödda personer och bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (38 respektive 36 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (53 %) än bland personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning (36 respektive 37 %).

Sett till familjetyp är stort förtroende vanligare bland sammanboende med barn (49 %) än bland övriga familjetyper (41–43 %).

Vidare är det vanligare att uppge ett stort förtroende bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (44 respektive 42 %).

Slutligen är stort förtroende för åklagarna vanligare i storstäder/storstad-nära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (45 respektive 43 %) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (40 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för åklagarna 2022 ser generellt sett likartat ut mellan män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5E i appendix).

Tabell 5.9. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	40	39	41	40	35	37	40	41	44	45
– båda föräldrarna utrikesfödda	35	38	37	32	30	31	33	34	36	36
Utrikesfödda	36	36	40	39	33	35	36	36	38	38
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	34	34	35	35	28	31	33	33	35	36
Gymnasial	34	33	35	34	29	31	33	34	37	37
Eftergymnasial	50	50	53	51	46	46	50	50	54	53
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	38	37	40	40	34	35	38	38	42	42
– med barn	44	45	47	45	40	41	45	44	49	49
Ensamstående										
– utan barn	37	37	38	37	33	35	37	38	41	41
– med barn	37	35	43	37	33	35	37	40	41	43
Bostadstyp										
Småhus	40	41	42	41	35	37	40	40	43	44
Flerfamiljshus	38	37	40	40	35	36	40	39	43	42
Boendeort^b										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Storstäder och storstadsnära kommuner	37	38	42	42	44	45
Större städer och kommuner nära större stad	35	37	39	40	43	43
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	33	34	36	37	40	40

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5E i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete

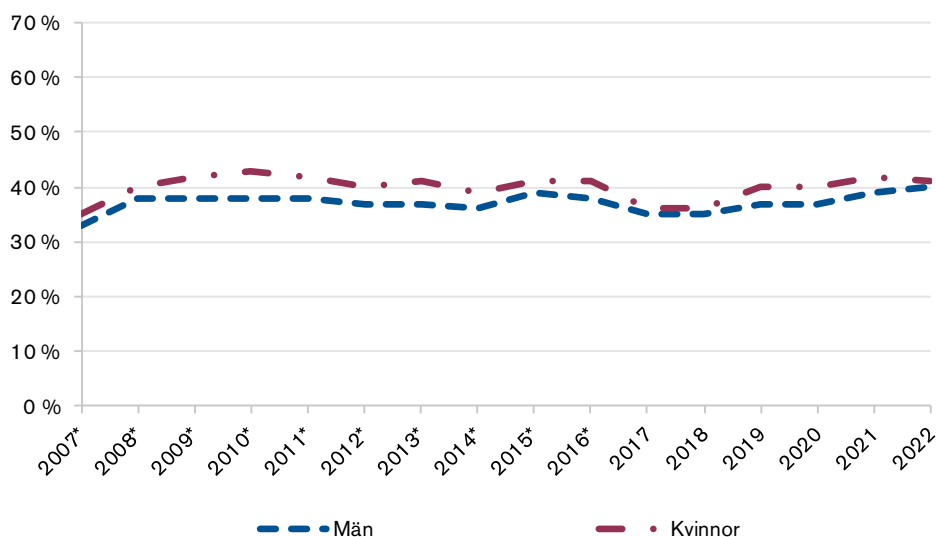
Resultaten för 2022 visar att 41 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021. Andelen var relativt oförändrad under större delen av mätperioden fram till och med 2016, följt av något lägre nivåer 2017–2018. Under 2019 och framåt har andelen med stort förtroende ökat något, och ligger 2022 på den högsta nivån hittills tillsammans med 2010 och 2021 (se tabell 5.10). Vidare är det 23 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som det har varit sedan 2017. Andelen minskade fram till och med 2011, och var därefter oförändrad fram till och med 2015 (med undantag för 2014). Under 2016–2017 skedde en ökning och andelen med litet förtroende har sedan dess legat på samma nivå (se tabell 5.11).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 40 procent stort förtroende för domstolarna 2022, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 39 procent (se figur 5.9). Vidare är det bland män 26 procent som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2021 (26 %).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 41 procent ett stort förtroende för domstolarna 2022, vilket innebär att andelen i princip är oförändrad jämfört med 2021, då den låg på 42 procent. Den andel som har litet förtroende uppgår till 20 procent 2022, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (19 %).

Utvecklingen över tid vad gäller stort förtroende är likartad för män och kvinnor, dock har nivån legat marginellt högre bland kvinnor.

Figur 5.9. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.10. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	39	37	40	40	36	36	38	39	41	41
Män	37	36	39	38	35	35	37	37	39	40
Kvinnor	41	39	41	41	36	36	40	40	42	41
Ålder										
16–19 år	36	38	36	37	35	37	38	41	37	36
20–24 år	38	36	39	39	34	34	37	38	40	37
25–34 år	40	37	40	38	37	36	39	40	43	42
35–44 år	44	42	46	43	39	39	43	42	44	45
45–54 år	42	40	44	43	39	38	41	41	45	46
55–64 år	40	38	41	42	34	35	36	37	39	39
65–74 år	34	32	35	37	31	33	35	34	36	37
75–84 år	31	31	33	35	31	32	35	34	37	37

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Män										
16–19 år	36	40	39	41	38	42	41	43	41	41
20–24 år	36	36	37	36	35	35	38	39	41	37
25–34 år	38	37	38	36	35	36	38	38	40	41
35–44 år	41	39	42	39	37	38	40	41	40	42
45–54 år	39	37	43	42	36	37	38	39	43	43
55–64 år	37	37	40	41	34	32	34	34	35	37
65–74 år	34	32	35	36	31	32	34	34	34	36
75–84 år	33	31	34	34	33	33	35	34	37	38
Kvinnor										
16–19 år	37	35	34	34	33	32	36	39	33	31
20–24 år	42	37	41	43	33	33	36	38	39	37
25–34 år	43	37	42	40	38	37	39	42	45	42
35–44 år	46	46	50	48	41	41	46	43	48	47
45–54 år	45	43	44	43	41	40	44	44	48	49
55–64 år	43	39	43	42	35	37	38	40	42	41
65–74 år	33	33	35	38	32	33	36	35	38	38
75–84 år	30	32	33	36	29	31	36	34	36	36

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5F). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.11. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	21	16	19	23	23	23	23	23	23
Män	19	23	18	22	27	26	27	27	26	26
Kvinnor	13	19	14	16	20	20	20	20	19	20

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5K). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Förtroende för domstolarna i olika åldersgrupper

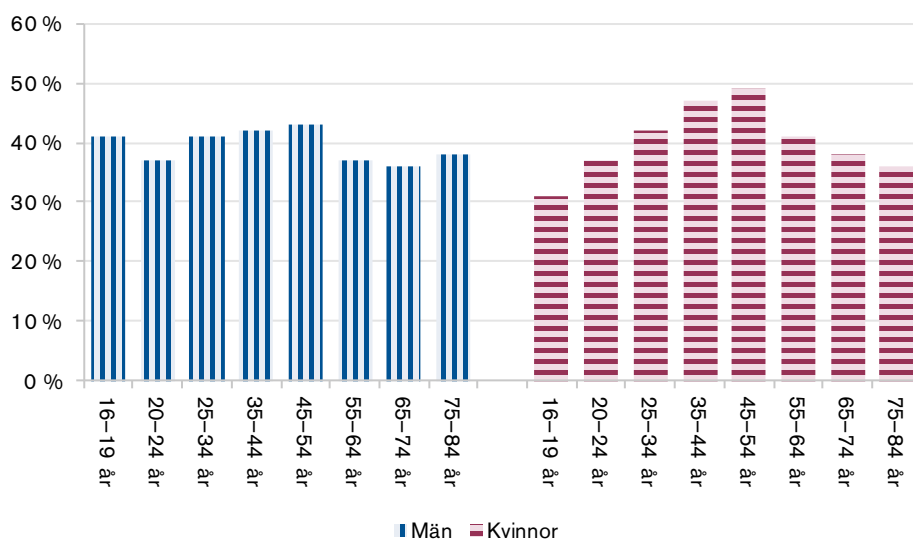
Enligt tabell 5.10 visar resultatet för NTU 2022 att andelen med stort förtroende för domstolarna är störst bland personer i åldern 45–54 år (46 %) och minst i åldersgruppen 16–19 år (36 %).

Figur 5.10 visar att bland män är andelen med stort förtroende för domstolarna störst i åldersgruppen 45–54 år (43 %) och minst i åldersgruppen 65–74 år (36 %).

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende minst i den yngsta åldersgruppen (31 %) och blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år där andelen är störst (49 %).

Mönstret gällande förtroendet för domstolarna 2022 skiljer sig således något åt mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, däremot är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år bland både män och kvinnor (figur 5.10).

Figur 5.10. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för domstolarna i olika grupper i befolkningen

Enligt tabell 5.12 visar resultatet för NTU 2022 att det bland svenskfödda personer, med minst en svenskfödd förälder, och utrikesfödda personer finns en större andel med stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (42 respektive 39 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (34 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (52 %) än bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (33 respektive 34 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland personer som är sammanboende med barn (47 %) än bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn (40 % i respektive grupp), och ensamstående utan barn (38 %).

Andelen med stort förtroende är densamma bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (41 % i respektive grupp).

Slutligen är stort förtroende för domstolarna vanligast bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (43 %), följt av boende i andra större städer/kommuner nära större stad (41 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (37 %).

Mönstret sett till stort förtroende för domstolarna bland olika grupper 2022 är oftast likartat bland män och kvinnor (se tabell 5F i appendix).

Tabell 5.12. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	40	37	40	40	36	36	39	39	41	42
– båda föräldrarna utrikesfödda	35	36	36	33	32	30	31	32	32	34
Utrikesfödda	38	39	43	41	35	35	38	38	39	39
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	34	32	33	34	29	30	31	33	32	33
Gymnasial	34	32	35	34	30	30	32	32	34	34
Eftergymnasial	51	49	52	51	48	47	50	50	52	52
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	39	36	39	39	34	35	37	37	39	40
– med barn	43	43	46	45	41	41	44	44	47	47
Ensamstående										
– utan barn	37	36	37	37	34	34	36	37	38	38

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
- med barn	38	36	43	37	33	34	38	39	41	40
Bostadstyp										
Småhus	40	38	41	40	36	36	39	39	41	41
Flerfamiljshus	39	37	40	40	36	36	39	39	41	41
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	38	38	41	41	43	43
Större städer och kommuner nära större stad	35	36	38	39	40	41
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	33	33	35	35	38	37

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5F i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5F). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete

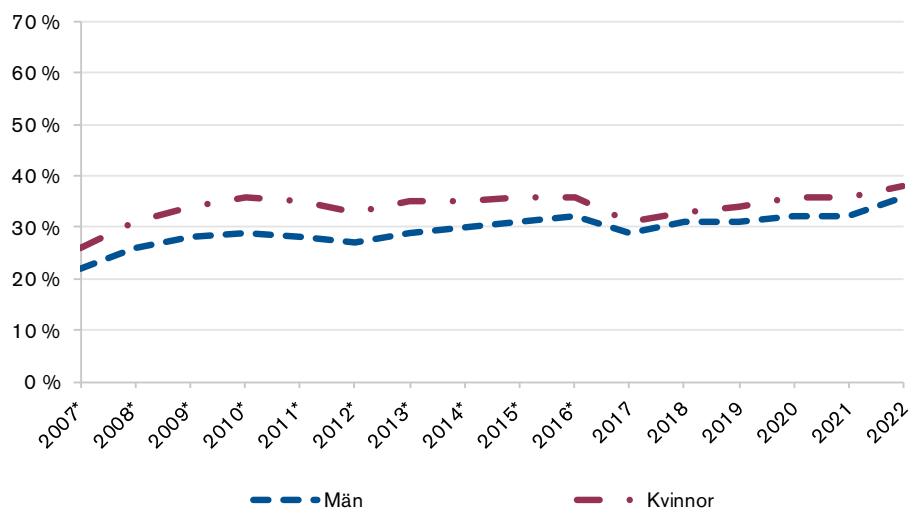
Resultaten för 2022 visar att 37 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en ökning jämfört med 2021 (34 %). Andelen ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter legat på ungefär samma nivå fram till den här senaste ökningen, som också är den högst uppmätta andelen hittills (se tabell 5.13). Det är 15 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en minskning jämfört med 2021 (18 %). Sett till utvecklingen över tid vad gäller litet förtroende minskade andelen något under de första åren och har därefter varit relativt oförändrad fram till det senaste årets minskning (se tabell 5.14).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 36 procent stort förtroende för kriminalvården 2022, vilket är en ökning sedan 2021 (32 %, se figur 5.11 och tabell 5.13). Vad gäller andelen som har litet förtroende uppgår den till 18 procent, vilket är en lägre nivå än 2021, då den var 22 procent.

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) har 38 procent stort förtroende för kriminalvården 2022, vilket är en liten ökning jämfört med 2021 (36 %). Vad gäller litet förtroende uppgår andelen bland kvinnor till 13 procent, vilket innebär att andelen har minskat något jämfört med 2021 (15 %).

Kvinnor har således en större andel med stort förtroende för kriminalvården än vad män har och så har det sett ut vid varje mätpunkt.

Figur 5.11. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.13. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA 16–84 ÅR	32	32	33	34	30	32	33	34	34	37
Män	29	30	31	32	29	31	31	32	32	36
Kvinnor	35	35	36	36	31	33	34	36	36	38
Ålder										
16–19 år	36	38	38	37	35	37	38	42	41	43
20–24 år	40	41	42	41	37	38	38	41	44	41
25–34 år	34	35	35	35	35	35	36	38	39	41
35–44 år	36	34	39	40	33	35	34	35	36	39
45–54 år	32	34	33	35	30	33	33	34	35	39
55–64 år	29	29	30	29	26	29	28	31	29	33
65–74 år	27	26	28	29	24	27	28	28	27	32
75–84 år	24	24	27	26	24	27	28	29	28	33
Män										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
16–19 år	35	37	37	37	35	38	38	39	41	42
20–24 år	34	35	36	34	35	35	36	37	40	39
25–34 år	30	33	30	32	33	33	35	34	36	39
35–44 år	34	30	36	37	32	34	33	35	32	37
45–54 år	28	31	32	35	28	31	32	32	32	37
55–64 år	25	27	27	28	25	28	27	29	28	32
65–74 år	27	25	28	30	23	27	26	28	25	31
75–84 år	25	24	27	26	25	28	27	29	28	32
Kvinnor										
16–19 år	38	39	38	38	36	36	39	44	41	43
20–24 år	47	50	49	50	38	40	40	45	47	44
25–34 år	37	37	39	39	37	37	38	41	43	42
35–44 år	38	38	43	43	34	35	36	36	39	42
45–54 år	35	36	32	34	33	34	35	36	38	40
55–64 år	33	30	33	31	26	29	29	32	30	33
65–74 år	27	27	27	28	25	28	29	28	28	32
75–84 år	22	25	28	26	23	26	28	30	29	34

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5G). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.14. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	17	18	16	17	17	15	17	17	18	15
Män	22	22	20	20	20	18	21	20	22	18
Kvinnor	14	14	13	14	14	13	15	14	15	13

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5L). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Förtroende för kriminalvården i olika åldersgrupper

Resultatet för 2022 visar att det är vanligare med stort förtroende i de yngre åldersgrupperna och mindre vanligt i de äldre. Andelen med stort förtroende för kriminalvården är störst bland personer i åldersgruppen 16–19 år (43 %)

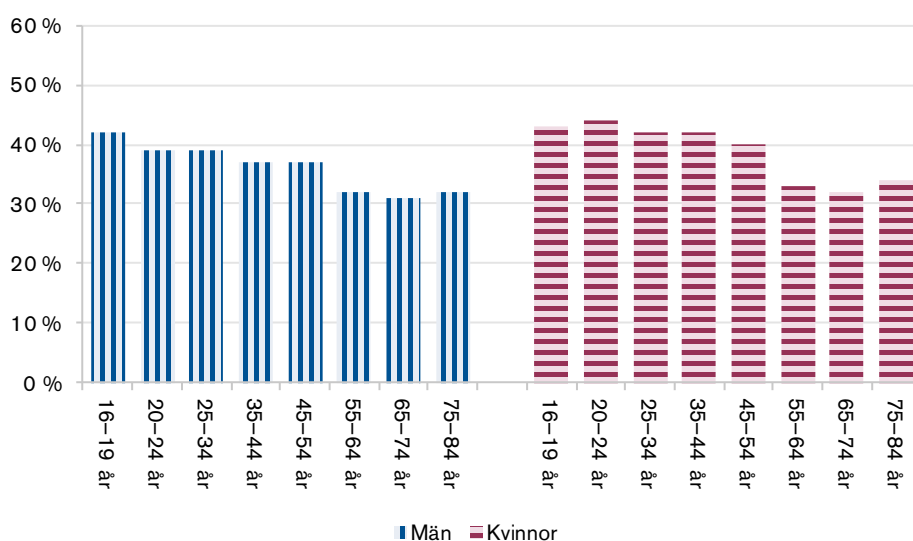
och minst i åldersgruppen 65–74 år (32 %). Ett liknande mönster syns när man ser till utvecklingen över tid (se tabell 5.13).

Figur 5.12 visar att det bland män är vanligast att ha stort förtroende i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 42 %). Sedan blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 65–74 år (31 %).

Bland kvinnor har åldersgruppen 20–24 år störst andel personer med stort förtroende för kriminalvården (44 %). Därefter blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år, 32 %).

Bland män är stort förtroende således vanligast i åldern 16–19 år, medan det bland kvinnor är vanligast i åldern 20–24 år. I övrigt ser mönstret för män och kvinnor likartat ut, med generellt sett lägre nivåer av stort förtroende ju äldre åldersgrupp som studeras.

Figur 5.12. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för kriminalvården i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.15 visar att det är vanligare att uppge ett stort förtroende för kriminalvården bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd

förälder (39 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (32 respektive 33 %).

Personer med eftergymnasial utbildning har i större utsträckning stort förtroende (42 %) än personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (34 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (41 %), följt av ensamstående med eller utan barn (37 % i respektive grupp) och minst bland sammanboende utan barn (36 %).

Andelen med stort förtroende är större bland boende i småhus än boende i flerfamiljshus (38 respektive 36 %).

Vad gäller stort förtroende för kriminalvården sett till boendeort är det små skillnader (36–38 %).

Mönstret för andelen med stort förtroende för kriminalvården inom olika grupper är likartat bland män och kvinnor (se tabell 5G i appendix).

Tabell 5.15. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	32	32	33	34	31	33	33	35	35	39
– båda föräldrarna utrikesfödda	35	34	39	32	30	28	30	31	29	32
Utrikesfödda	30	32	33	35	28	29	31	30	31	33
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	29	30	30	29	27	29	30	33	31	34
Gymnasial	30	29	31	31	27	29	30	31	31	34
Eftergymnasial	37	37	38	41	36	37	37	39	40	42
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	30	30	31	33	28	30	31	32	32	36
– med barn	34	35	36	37	33	36	36	36	38	41
Ensamstående										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
– utan barn	33	33	34	33	30	32	32	35	35	37
– med barn	32	31	36	33	29	31	31	35	33	37
Bostadstyp										
Småhus	32	32	33	34	30	32	33	35	34	38
Flerfamiljshus	32	33	34	35	31	32	33	34	34	36
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	30	32	33	33	34	37
Större städer och kommuner nära större stad	31	33	34	35	35	38
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	28	31	31	33	33	36

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5G i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5G). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta

En aspekt av människors förtroende för rättsväsendet är huruvida de anser att personer som är misstänkta för något brott hanteras på ett rättvist sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen eftersom det sannolikt är den av de aktuella myndigheterna som flest personer har kännedom om. Frågan lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

Och

Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

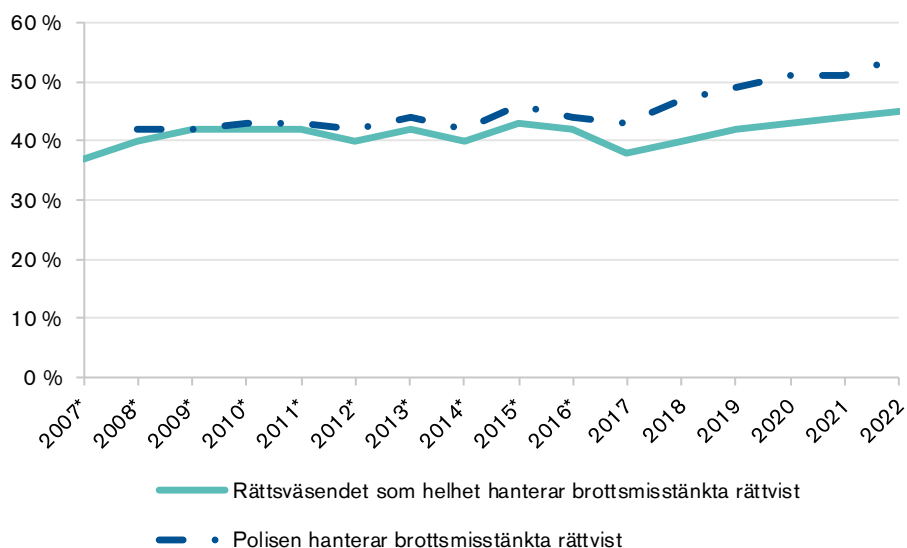
Svarsalternativen är *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Det är 45 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* hanterar brottsmisstänkta rättvist, medan 20 procent svarar att de har litet (mycket

eller ganska) förtroende (se figur 5.13 och figur 5.14). Vad gäller stort förtroende för att *polisen* hanterar brottsmisstänkta rättvist ligger andelen på 54 procent, medan 12 procent svarar att de har litet förtroende.

Resultatet för 2022 visar således att det är vanligare att ha ett stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist än att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det. Under de första åren var skillnaderna små eller obefintliga, men har ökat under de senaste åren.

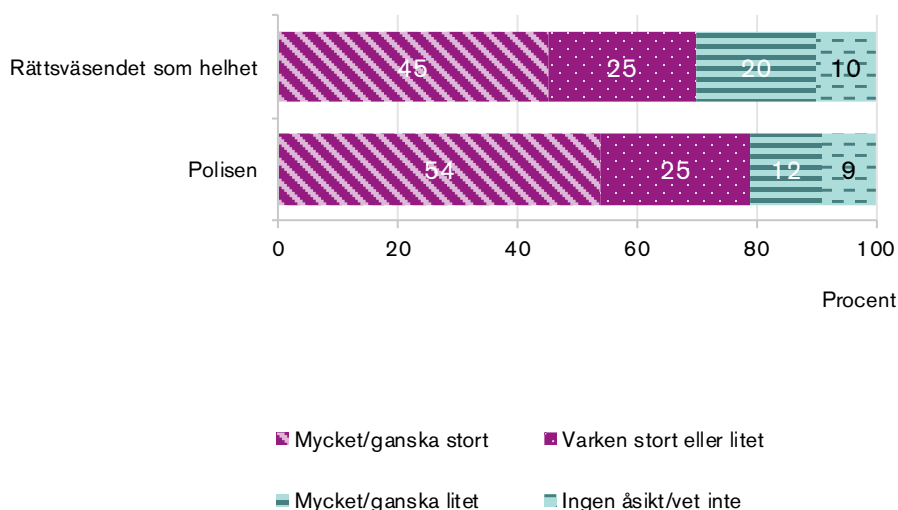
Figur 5.13. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^a

^a Frågan om förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist på ett bra sätt började ställas 2008.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Figur 5.14. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2022. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

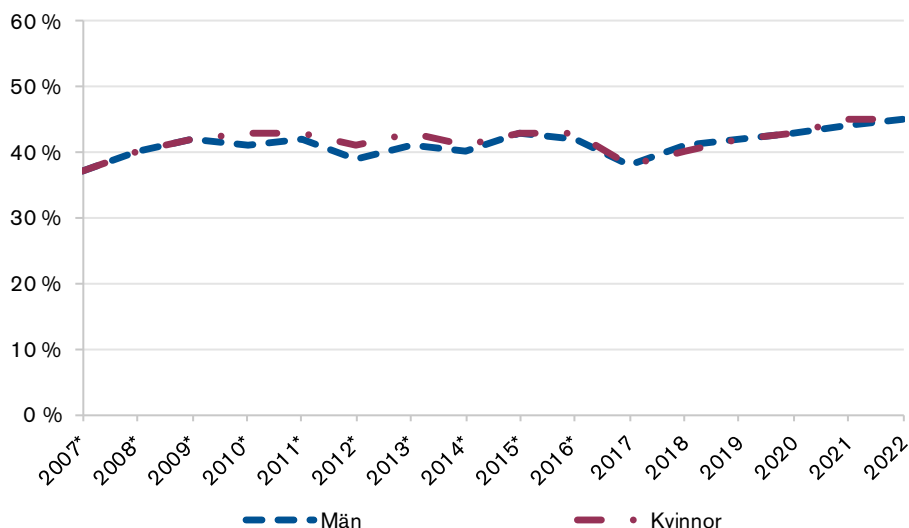
Resultaten för 2022 visar att 45 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 44 procent. Andelen har varit relativt oförändrad under större delen av mätperioden, med undantag för 2017, då andelen minskade, och därefter kan en svagt uppåtgående trend noteras (se tabell 5.16).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 45 procent som uppger att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 44 procent (se figur 5.15 och tabell 5.16).

Bland kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 45 procent att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta. Det är på samma nivå som 2021.

Det är således inga skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, vilket följer mönstret från de tidigare mätåren.

Figur 5.15. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.16. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA 16–84 ÅR	42	40	43	42	38	40	42	43	44	45
Män	41	40	43	42	38	41	42	43	44	45
Kvinnor	43	41	43	43	38	40	42	43	45	45
Ålder										
16–19 år	37	39	36	38	36	37	38	40	40	39
20–24 år	38	40	40	41	37	37	39	41	42	42
25–34 år	43	42	46	44	41	43	44	46	47	46
35–44 år	47	47	49	48	45	46	49	48	50	51
45–54 år	45	42	47	45	43	44	46	48	51	52
55–64 år	42	39	42	41	35	38	38	40	41	43
65–74 år	37	35	36	38	33	36	36	37	38	39
75–84 år	37	34	36	38	31	34	35	35	36	40
Män										
16–19 år	36	40	41	41	39	42	41	41	43	42

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
20–24 år	37	38	39	38	38	40	40	42	43	44
25–34 år	43	44	47	44	42	44	45	45	46	46
35–44 år	45	44	45	44	44	46	47	48	49	51
45–54 år	42	41	49	46	41	43	45	47	51	51
55–64 år	42	39	42	42	35	36	36	38	40	42
65–74 år	36	35	37	37	33	36	36	38	36	40
75–84 år	38	34	37	40	33	35	36	36	37	41
Kvinnor										
16–19 år	39	38	33	36	34	33	36	39	37	36
20–24 år	42	43	43	46	36	35	39	40	42	40
25–34 år	43	40	45	43	41	43	44	46	47	46
35–44 år	50	50	54	53	46	46	51	47	52	51
45–54 år	49	44	46	43	44	44	48	49	51	52
55–64 år	41	39	41	40	36	39	39	42	43	43
65–74 år	38	36	36	39	32	36	36	36	39	39
75–84 år	38	35	36	37	30	32	35	35	35	38

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5M). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

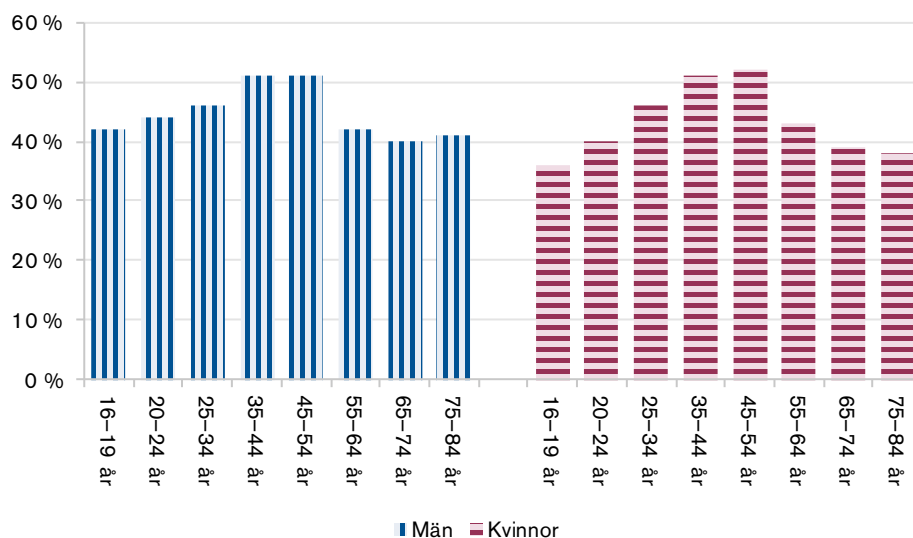
Tabell 5.16 visar att andelen som 2022 uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta rättvist blir större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år, där 52 procent har stort förtroende. Andelen är minst i den yngsta och i den näst äldsta åldersgruppen (16–19 och 65–74 år), där andelen är 39 procent i respektive grupp.

Bland män är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år (51 % i respektive grupp), medan andelen är minst i åldersgruppen 65–74 år (40 %), se figur 5.16.

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 (52 %) och minst i åldersgruppen 16–19 år (36 %).

Den andel som har stort förtroende är således störst i de mittersta åldersgrupperna och mindre bland de yngsta och äldsta bland både män och kvinnor.

Figur 5.16. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

Tabell 5.17 visar att det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (47 %) än bland utrikesfödda personer (39 %) och bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (36 %).

Vidare visar resultaten att andelen blir större ju högre utbildningsnivå som studeras. Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (57 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (39 respektive 35 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (54 %) och minst bland ensamstående utan barn (41 %). Andelen är 44 procent bland personer som är sammanboende utan barn, och 46 procent bland personer som är ensamstående med barn.

Andelen med stort förtroende är något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (46 respektive 44 %).

Slutligen är stort förtroende vanligare bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, följt av större städer/kommuner nära större stad (47 respektive 45 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (41 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende inom olika grupper 2022 ser generellt sett likartat ut bland män och kvinnor (se tabell 5M i appendix).

Tabell 5.17. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	43	42	44	43	40	42	44	45	46	47
– båda föräldrarna utrikesfödda	39	42	43	40	33	31	33	34	34	36
Utrikesfödda	35	35	39	38	33	36	37	36	38	39
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	34	33	34	34	29	31	32	33	34	35
Gymnasial	37	35	38	36	32	34	36	36	38	39
Eftergymnasial	54	54	56	56	52	53	55	55	57	57
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	41	39	41	41	37	39	40	41	42	44
– med barn	47	47	50	49	46	47	51	50	54	54
Ensamstående										
– utan barn	38	38	40	40	36	37	38	40	40	41
– med barn	45	36	47	40	37	40	42	42	43	46
Bostadstyp										
Småhus	43	42	43	43	39	41	43	44	45	46
Flerfamiljshus	40	39	43	42	38	40	41	42	43	44
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	41	42	44	45	46	47

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Större städer och kommuner nära större stad	39	40	42	43	44	45
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	35	37	38	39	41	41

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5M i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5M). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

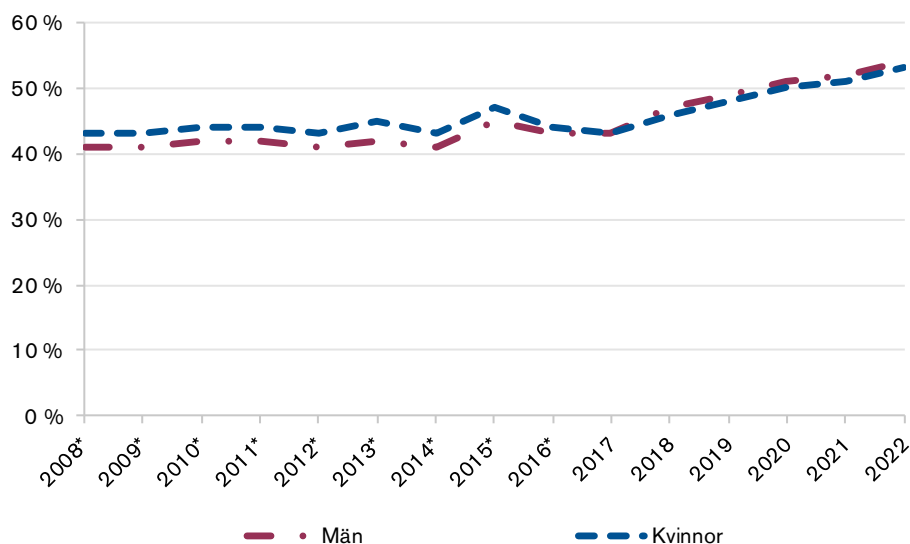
Resultaten för 2022 visar att 54 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en ökning sedan 2021 (51 %). Andelen låg på ungefär samma nivå mellan 2008 och 2017, men från och med 2018 har en ökning noterats, och andelen är 2022 på den högsta nivån hittills (se tabell 5.18).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 54 procent som har stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta, vilket en liten ökning från 2021, då andelen var 52 procent (se figur 5.17).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 53 procent som uppger att de har stort förtroende, vilket också är en liten ökning jämfört med 2021, då andelen var 51 procent.

Resultatet visar således att det i princip inte är några skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist.

Figur 5.17. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.18. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA 16–84 ÅR	44	42	46	44	43	47	49	51	51	54
Män	42	41	45	43	43	47	49	51	52	54
Kvinnor	45	43	47	44	43	46	48	50	51	53
Ålder										
16–19 år	43	43	43	44	43	46	44	46	46	46
20–24 år	40	40	42	44	41	45	45	47	47	47
25–34 år	44	41	45	43	44	47	49	49	49	51
35–44 år	49	47	53	50	48	51	53	53	55	57
45–54 år	48	44	48	46	47	50	54	56	57	60
55–64 år	42	40	44	42	40	44	47	50	51	54
65–74 år	41	39	43	41	38	44	46	49	49	52
75–84 år	37	35	40	39	37	41	44	48	47	53
Män										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
16–19 år	43	45	46	46	47	49	47	47	52	50
20–24 år	39	38	41	41	42	48	47	48	50	50
25–34 år	43	40	43	43	44	47	50	49	49	51
35–44 år	47	43	49	46	48	52	52	53	53	56
45–54 år	45	42	46	46	45	49	53	55	58	59
55–64 år	42	41	45	42	40	43	47	49	51	55
65–74 år	38	38	41	40	38	44	46	51	50	53
75–84 år	41	38	41	43	39	43	46	50	49	54
Kvinnor										
16–19 år	45	43	40	42	40	43	41	45	41	43
20–24 år	42	44	44	48	40	42	44	46	45	44
25–34 år	46	41	46	43	44	46	48	49	49	50
35–44 år	52	51	57	53	49	50	54	53	56	57
45–54 år	50	47	49	46	48	51	54	57	57	60
55–64 år	42	39	44	41	40	45	47	51	52	54
65–74 år	43	40	44	42	38	44	46	47	49	52
75–84 år	34	32	40	36	35	40	43	46	44	51

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5N). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

Resultatet för 2022 visar att andelen med stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist är större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldern 45–54 år, där andelen är störst (60 %). Därefter blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den yngsta åldersgruppen är det minst vanligt att uppge ett stort förtroende (16–19 år, 46 %). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för de flesta åldersgrupper (se tabell 5.18).

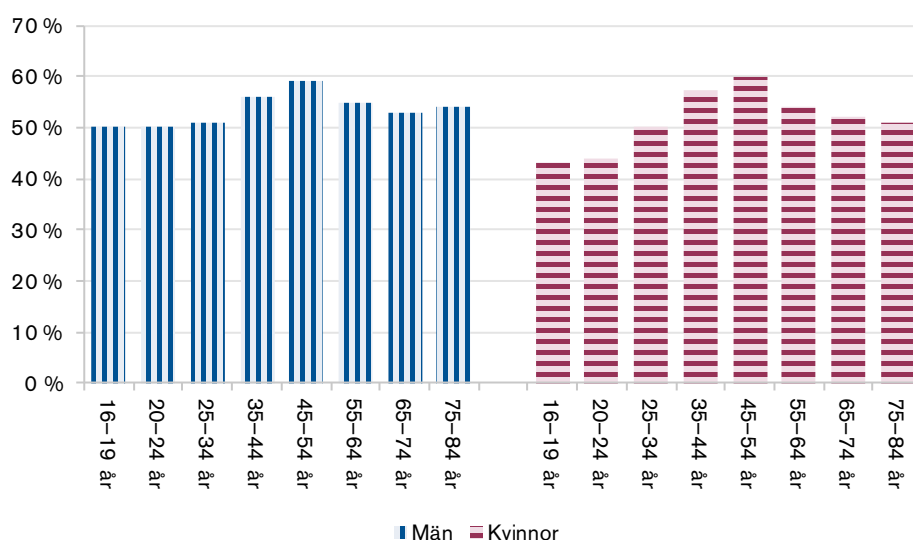
Figur 5.18 visar att det bland män är vanligast att uppge ett stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (59 %), medan andelen är minst i de yngsta åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (50 % i respektive grupp).

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 43 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med åldersgruppen 45–54 år, där det

är vanligast att uppge ett stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta (60 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras.

Resultatet visar att bland både män och kvinnor är andelen med stort förtroende störst i de mittersta åldersgrupperna och bland kvinnor är skillnaderna mellan de yngsta åldersgrupperna större.

Figur 5.18. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

Tabell 5.19 visar att det enligt NTU 2022 är vanligare att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (56 %) än bland utrikesfödda personer (47 %) och svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (43 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (60 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (51 respektive 46 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (61 %) följt av sammanboende utan barn och

ensamstående med barn (55 respektive 51 %), medan andelen är minst bland ensamstående utan barn (48 %).

Det är vanligare att ha stort förtroende bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (56 respektive 51 %).

Slutligen är det knappt några skillnader vad gäller stort förtroende för att polisen hanterar misstänkta sett till boendeort (52–54 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende i olika grupper 2022 ser oftast likartat ut vid en jämförelse mellan män och kvinnor (se tabell 5N i appendix).

Tabell 5.19. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	44	42	46	44	44	48	50	53	54	56
– båda föräldrarna utrikesfödda	41	41	40	38	37	38	39	41	39	43
Utrikesfödda	42	40	46	43	38	42	44	44	44	47
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	39	39	39	40	36	40	41	44	43	46
Gymnasial	42	39	43	40	39	44	45	48	48	51
Eftergymnasial	50	48	53	52	52	54	57	58	59	60
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	43	41	44	44	41	46	48	51	51	55
– med barn	49	48	51	49	50	53	56	57	59	61
Ensamstående										
– utan barn	41	39	43	41	40	44	45	47	47	48
– med barn	47	38	49	40	42	44	49	51	51	51
Bostadstyp										
Småhus	46	44	46	45	45	48	51	53	54	56
Flerfamiljshus	42	39	45	43	41	46	47	49	48	51
Boendeort^b										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Storstäder och storstadsnära kommuner	43	48	49	51	52	54
Större städer och kommuner nära större stad	44	47	50	51	51	54
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	41	44	46	49	50	52

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5N i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5N). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta

En annan aspekt av människors förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen är huruvida de anser att brottsutsatta behandlas på ett bra sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen, och lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

Och

Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

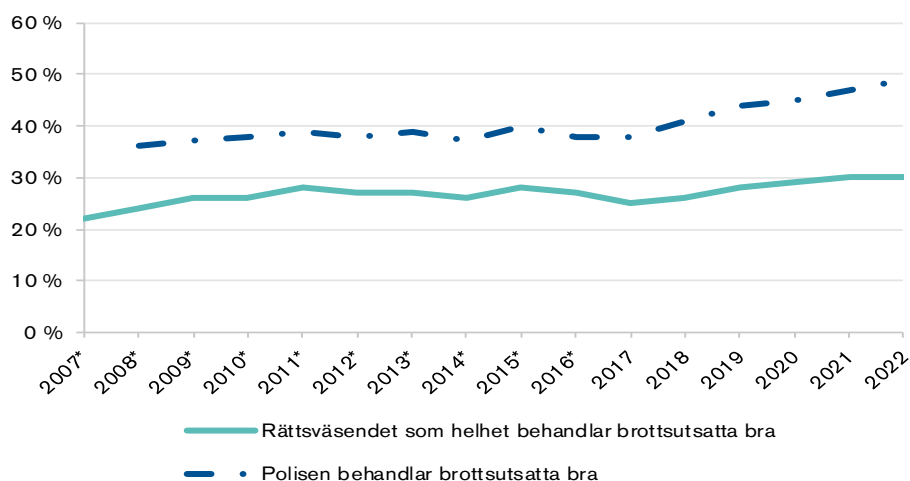
Svarsalternativen är *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Resultaten för 2022 visar att 30 procent av befolkningen (16–84 år) har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 34 procent har litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.19 och figur 5.20). Vad gäller förtroendet för att *polisen* behandlar brottsutsatta på ett bra sätt visar resultaten att andelen är 49 procent, medan 17 procent har litet förtroende.

Det är således betydligt vanligare att uppge ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt än att uppge ett stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det, och så har det sett ut vid samtliga

mätpunkter sedan 2008, då frågan började ställas för polisen. Skillnaderna har dessutom blivit större de senaste åren.

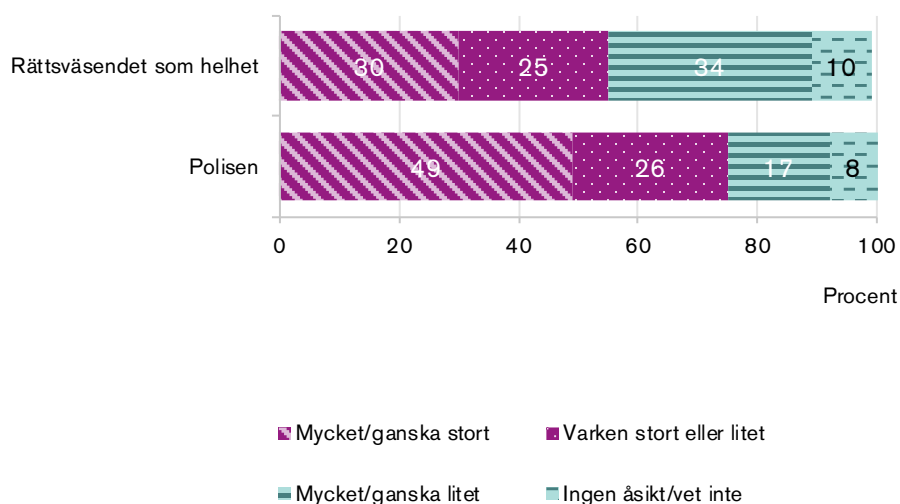
Figur 5.19. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^a

^a Frågan om förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt började ställas 2008.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Figur 5.20. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2022. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

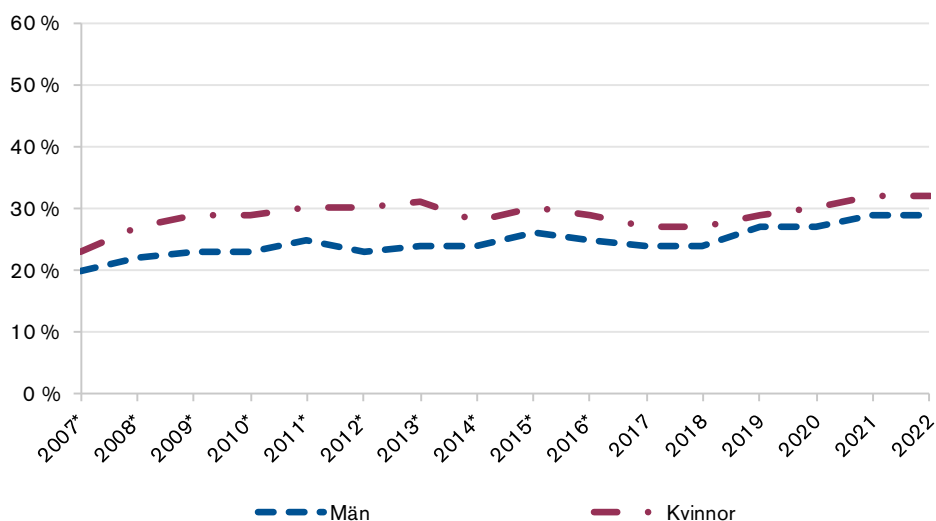
Resultaten för 2022 visar att 30 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är på samma nivå som 2021. Efter en ökning i början på mätperioden har andelen varit relativt oförändrad fram till de senaste åren, då en ökning syns (se tabell 5.20).

Figur 5.21 visar att bland män i befolkningen (16–84 år) är det 29 procent som har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta 2022, vilket är på samma nivå som 2021.

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 32 procent ett stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsutsatta 2022, vilket även det är på samma nivå som 2021.

Det är således en större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Dock har skillnaderna varit mindre de senare åren jämfört med tidigare.

Figur 5.21. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.20. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA 16–84 ÅR	27	26	28	27	25	26	28	29	30	30
Män	24	24	26	25	24	24	27	27	29	29
Kvinnor	31	28	30	29	27	27	29	30	32	32
Ålder										
16–19 år	35	35	35	36	33	34	36	38	36	35
20–24 år	31	32	33	32	28	28	31	33	35	31
25–34 år	30	28	32	28	28	27	30	31	33	31
35–44 år	31	28	33	30	28	28	32	31	33	34
45–54 år	28	25	29	28	25	25	28	29	32	32
55–64 år	22	21	22	23	21	22	23	24	27	26
65–74 år	22	19	21	21	19	21	23	23	24	25
75–84 år	22	23	23	24	22	24	25	25	26	28
Män										
16–19 år	36	39	39	41	37	38	42	41	40	39
20–24 år	31	34	35	33	31	33	34	34	37	33
25–34 år	29	28	30	27	28	28	32	31	32	31
35–44 år	24	24	27	24	25	25	29	30	30	33
45–54 år	22	21	26	24	21	22	24	25	29	28
55–64 år	17	17	18	19	18	18	20	21	24	24
65–74 år	20	17	19	19	17	19	20	20	21	22
75–84 år	23	22	22	23	22	24	24	24	24	27
Kvinnor										
16–19 år	35	32	32	31	30	30	31	36	33	31
20–24 år	32	31	31	32	26	24	27	31	33	29
25–34 år	31	27	33	29	28	27	28	31	33	31
35–44 år	38	32	40	37	30	30	36	32	36	35
45–54 år	32	28	30	30	29	28	32	32	35	36
55–64 år	28	26	27	27	24	26	27	27	29	29
65–74 år	24	22	23	24	22	23	25	25	28	28
75–84 år	22	23	24	25	22	24	26	27	27	30

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5O). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

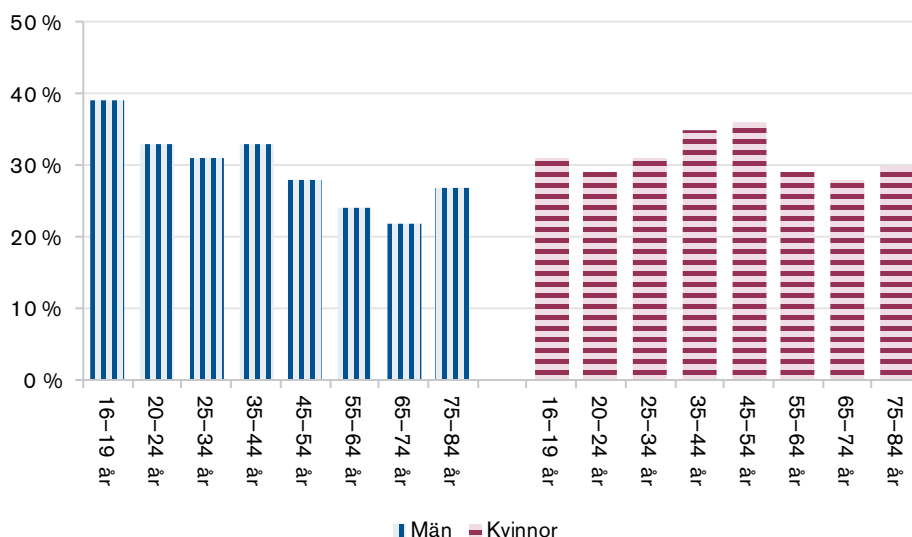
Resultatet för 2022 visar att andelen som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta bra är störst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (35 %), medan den är minst bland personer i åldrarna 65–74 år (25 %). Sett till tidigare år syns ett liknande mönster (se tabell 5.20).

Figur 5.22 visar att bland män är andelen störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 39 %), för att sedan i princip bli mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, till och med åldersgruppen 65–74 år där andelen är som minst (22 %).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (36 %), medan andelen är minst i den näst äldsta åldersgruppen 65–74 år (28 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor finns skillnader vad gäller fördelningen mellan olika åldersgrupper. Bland män är andelen störst i den yngsta åldersgruppen för att därefter minska med äldre åldersgrupper, medan andelen är störst i de mittersta åldersgrupperna bland kvinnor.

Figur 5.22. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika gruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

Tabell 5.21 visar att det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt bland utrikesfödda personer och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (32 respektive 30 %) än bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (24 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (36 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (29 respektive 26 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (34 %) och minst bland sammanboende utan barn (28 %). Bland ensamstående utan eller med barn är andelen 30 respektive 29 procent.

Det är ungefär en lika stor andel som uppger stort förtroende bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (31 respektive 30 %).

Sett till boendeort är andelen med stort förtroende större bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (31 % i respektive grupp) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (28 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser oftast likartat ut mellan män och kvinnor. Dock syns vissa skillnader. Ett exempel gäller boendetyper där det sett till män är vanligast att ha stort förtroende bland boende i flerfamiljshus, medan det sett till kvinnor är vanligast bland boende i småhus (se tabell 50 i appendix).

Tabell 5.21. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	27	25	27	26	25	25	28	28	30	30
– båda föräldrarna utrikesfödda	32	29	30	28	23	20	21	23	25	24

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utrikesfödda	28	28	32	30	27	28	30	30	31	32
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	27	26	26	27	24	24	26	28	28	29
Gymnasial	24	21	25	23	21	22	24	24	26	26
Eftergymnasial	32	31	34	33	31	31	34	34	37	36
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	25	22	24	24	23	23	26	26	28	28
– med barn	30	29	32	31	28	28	31	31	34	34
Ensamstående										
– utan barn	28	27	29	28	26	27	28	30	31	30
– med barn	29	24	30	27	24	23	28	29	30	29
Bostadstyp										
Småhus	28	25	28	27	25	25	28	28	30	30
Flerfamiljshus	27	26	29	28	26	26	28	29	31	31
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	25	26	29	29	31	31
Större städer och kommuner nära större stad	26	26	28	29	31	31
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	24	24	26	27	29	28

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5O i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5O). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

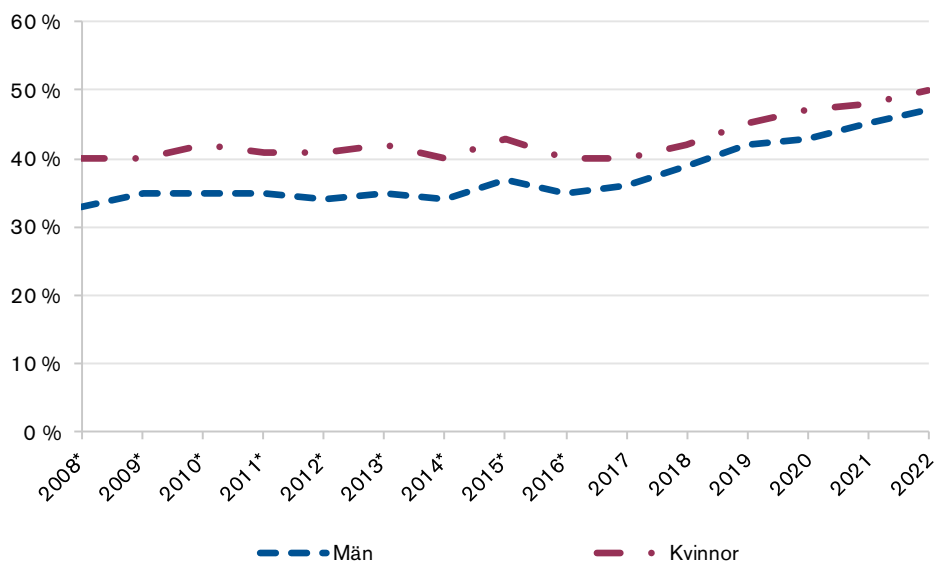
Resultaten för 2022 visar att 49 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är på en något högre nivå än 2021, då andelen var 47 procent. Andelen med stort förtroende har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, fram till de senaste fem åren, då förtroendet har ökat och därmed nu ligger på den högsta nivån hittills (se tabell 5.22).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 47 procent som uppger att de har stort förtroende 2022, vilket är något större än 2021, då andelen var 45 procent (se figur 5.23).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 50 procent som har stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta 2022, vilket är en liten ökning jämfört med 2021, då andelen var 48 procent.

Det är således en något större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar. Dock har skillnaderna mellan män och kvinnor varit mindre de senaste åren.

Figur 5.23. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2008–2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 5.22. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2013*	2014*	2015'	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA 16–84 ÅR	39	37	40	38	38	41	44	45	47	49
Män	35	34	37	35	36	39	42	43	45	47
Kvinnor	42	40	43	40	40	42	45	47	48	50

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015'	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ålder										
16–19 år	45	45	44	44	44	48	48	50	49	50
20–24 år	43	43	45	43	42	44	46	47	50	48
25–34 år	41	39	43	39	42	43	47	47	49	50
35–44 år	44	42	48	43	44	44	49	47	50	52
45–54 år	40	39	41	39	40	42	46	47	51	52
55–64 år	33	34	35	34	34	36	39	42	44	45
65–74 år	32	30	32	30	31	35	37	40	41	44
75–84 år	32	31	33	34	31	36	38	40	41	45
Män										
16–19 år	45	48	50	49	48	52	53	52	53	54
20–24 år	43	42	45	42	45	47	49	48	53	52
25–34 år	39	37	42	38	41	44	49	48	49	50
35–44 år	38	36	41	38	40	43	46	46	47	49
45–54 år	35	33	37	33	35	38	41	43	48	48
55–64 år	29	30	31	32	30	32	35	37	40	43
65–74 år	28	27	28	28	28	32	34	37	38	42
75–84 år	33	33	32	35	31	34	37	39	40	44
Kvinnor										
16–19 år	45	43	40	40	41	44	44	48	46	47
20–24 år	45	46	45	46	40	42	44	46	47	45
25–34 år	43	40	45	40	43	43	45	47	48	50
35–44 år	49	48	55	48	47	46	51	49	54	54
45–54 år	45	45	43	43	45	45	51	51	53	56
55–64 år	37	37	39	36	37	40	43	46	48	48
65–74 år	36	33	35	32	33	39	41	42	44	46
75–84 år	31	29	34	32	31	37	39	42	42	46

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5P). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

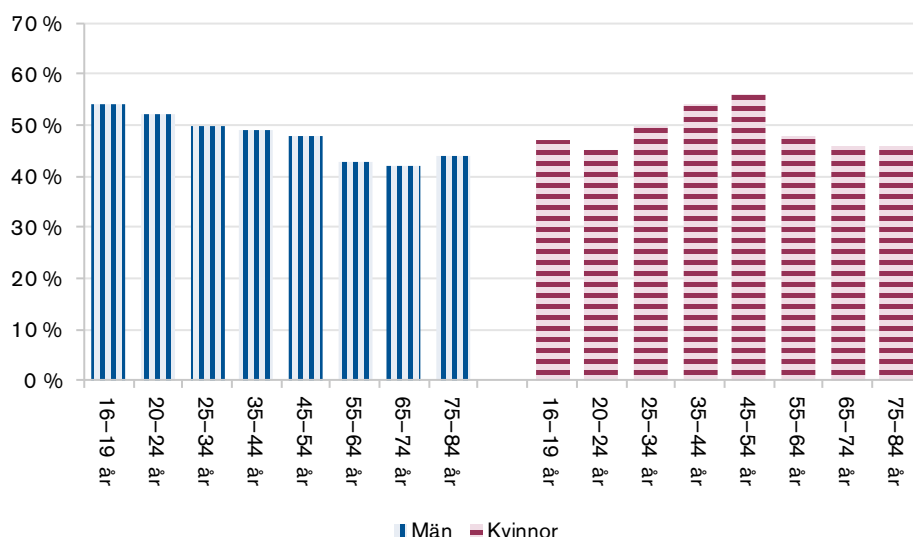
Resultatet för 2022 visar att andelen som uppger ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta bra är störst i åldersgrupperna 35–44 och 45–54 år (52 % i respektive grupp) och minst i den näst äldsta åldersgruppen 65–74 år (44 %). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för samtliga åldersgrupper (se tabell 5.22).

Bland män är andelen med stort förtroende störst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (54 %) och minst i åldersgruppen 65–74 år där andelen är 42 procent (se figur 5.24).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (56 %), medan andelen är minst i den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år, 45 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor skiljer det sig således en del vad gäller stort förtroende mellan olika åldersgrupper. Medan stort förtroende för att polisen behandlat utsatta bra är vanligare i de yngre åldersgrupperna bland män, är det i stället vanligare i de mittersta åldersgrupperna bland kvinnor.

Figur 5.24. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2022. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

År 2022 är det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder vanligare att ha stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt (50 %) än bland utrikesfödda och bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (43 respektive 41 %), se tabell 5.23.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (54 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (44 respektive 46 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (54 %) och minst bland personer som är ensamstående utan barn (46 %). Bland personer som är sammanboende utan barn och ensamstående med barn, är andelen lika stor (48 % i respektive grupp).

Det är en större andel bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus som har stort förtroende (50 respektive 47 %).

Slutligen är andelen marginellt större i storstäder/storstadsnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (49 % i respektive grupp), än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (47 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser relativt likartat ut vid en jämförelse mellan män och kvinnor (se tabell 5P i appendix).

Tabell 5.23. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	39	38	40	38	39	42	45	46	48	50
– båda föräldrarna utrikesfödda	37	36	37	31	35	36	35	38	42	41
Utrikesfödda	38	36	41	39	37	39	41	41	43	43
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	36	37	36	36	35	38	40	42	42	44
Gymnasial	36	33	37	34	35	38	41	42	44	46
Eftergymnasial	43	43	46	44	45	46	49	50	52	54
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	35	34	36	34	36	38	41	43	45	48

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
- med barn	43	43	45	43	44	45	50	50	53	54
Ensamstående										
- utan barn	39	38	40	38	38	41	43	44	45	46
- med barn	42	35	43	37	39	40	46	46	48	48
Bostadstyp										
Småhus	40	39	40	38	39	41	45	46	48	50
Flerfamiljshus	37	36	40	37	38	40	43	44	46	47
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	39	42	45	45	47	49
Större städer och kommuner nära större stad	39	41	44	45	47	49
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	36	39	42	44	45	47

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5P i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5P). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

6. Brottsoffer utsattas kontakter med rättsväsendet

Inledning

I detta kapitel presenteras huvudresultaten gällande brottsoffer utsattas erfarenheter av rättsväsendet 2022 och hur utvecklingen över tid (2007–2022) har sett ut enligt NTU. För en överblick av resultaten hänvisas till avsnittet *Sammanfattning* i början av denna rapport.

När personer som blivit utsatta för brott väljer att anmäla händelsen till polisen får de kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till kontakten med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol, i de fall brottet går till rättegång.

Rättsväsendets myndigheter har ett ansvar att informera brottsoffer om hur rättsprocessen går till och vad som sker i det enskilda ärendet. Brottsoffer ska även kunna få information om var det finns olika stöd- och hjälpinsatser. Brottsoffrens uppfattning om kontakterna med polis, åklagare, målsägandebiträde och domstol är betydelsefulla indikatorer på hur väl rättsväsendet lyckas uppfylla dessa krav.

I kapitlet redovisas brottsoffer utsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet i samband med utsatthet för brott under de senaste tre åren fram till svarstillfället.

Liksom i tidigare kapitel redovisas ett urval av resultaten i diagram och tabeller. Ytterligare resultat presenteras i form av tabeller i ett appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I redovisningarna används enbart sammanslagna svarsalternativ. När det gäller sammantagen erfarenhet av polisen, åklagare och målsägandebiträde används kategorin *positiva erfarenheter*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket positiva erfarenheter* och *ganska positiva erfarenheter*. Vad gäller erfarenhet av polisens arbete och bemötandet i domstolen används kategorin *nöjd*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket nöjd* och *ganska nöjd*. Avseende förståelse av

rättegången används kategorin *lätt att förstå rättegången*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket lätt och ganska lätt*.

I redovisningen av erfarenheter av polisen särredovisas även resultaten för brott *med respektive utan* inslag av hot eller våld.⁵³ Notera att det är betydligt större resultatkillnader mellan dessa kategorier när det som studeras är den andel som uppger *negativa erfarenheter/missnöjda*, än när det är den andel som uppger *positiva erfarenheter/nöjda*.

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

För att fånga upp den andel som under de senaste tre åren har utsatts för något brott som anmälts till polisen, ställs följande fråga:

Har du (eller någon annan) polisanmält något brott du utsatts för under de senaste tre åren?

Enligt NTU 2022 har 21 procent av befolkningen (16–84 år) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.⁵⁴ I de fall då den tillfrågade har utsatts för flera brott under den här perioden, gäller följdfrågorna *den senaste av dessa händelser*. Polisanmälan behöver precis som frågan visar inte ha gjorts av den brottsutsatta personen själv, utan kan ha gjorts av någon annan. Majoriteten (75 %) har dock själva (ensamma eller tillsammans med någon annan) anmält (det senaste) brottet som de utsatts för till polisen.

Bland män har 22 procent utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 77 procent själva har gjort polisanmälan.

Sett till kvinnor är det en femtedel (20 %) som har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 72 procent själva har gjort polisanmälan.

⁵³ NTU visar att 26 procent av de brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren uppges ha innehållit någon form av hot eller våld. För att ringa in omfattningen av sådana brott ställs frågan "Ingick det någon form av hot eller våld i brottet som polisanmälades?". Denna fråga fångar således inte upp några specificerade brottstyper, utan belyser snarare den tillfrågades övergripande bedömning av huruvida inslag som uppfattades som hot eller våld ingick i händelsen.

⁵⁴ Notera att frågan gäller utsatthet för brott under de senaste tre åren. Vidare gäller frågan alla typer av brott. Detta gör att populationen blir en helt annan än i utsatthetskapitlet, där man frågar om utsatthet under 2021 för vissa utvalda brottstyper.

Vilka erfarenheter har då de personer som haft kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott? För att belysa detta har det ställts frågor om huruvida man *sammantaget* har positiva eller negativa erfarenheter av kontakten med polisen, och om man är nöjd eller missnöjd med polisens *tillgänglighet, bemötande, information* och *effektivitet*. Eftersom frågan om den sammantagna erfarenheten av polisen har andra svarsalternativ än de övriga frågorna om polisen, minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer.

Resultaten visar att 43 procent av de personer som varit i kontakt med polisen sammantaget har positiva erfarenheter. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Sedan 2016 har andelen däremot legat på en något lägre nivå med viss tendens till minskning (se figur 6.1).

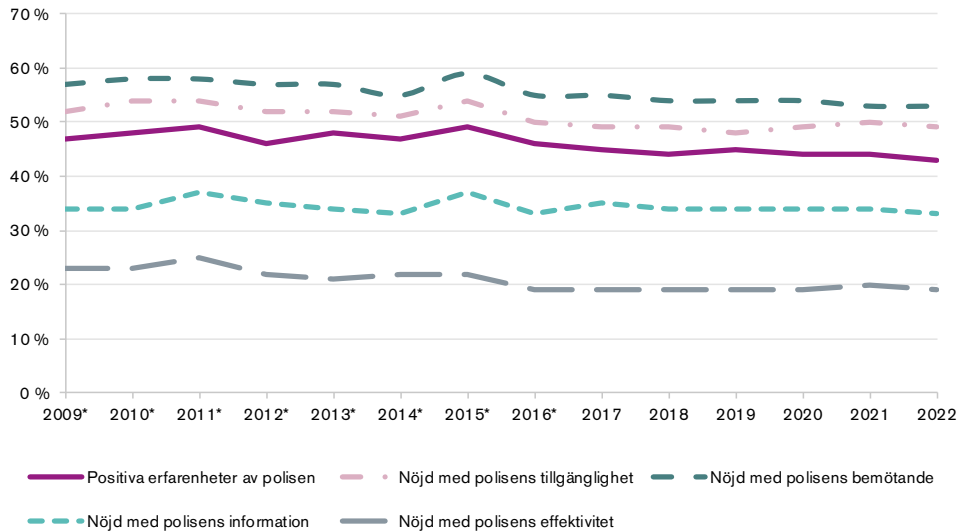
Vidare är ungefär hälften (49 %) av de tillfrågade nöjda med polisens tillgänglighet. Andelen har varit relativt oförändrad under de flesta år, bortsett från enstaka variationer. Från och med 2016 och framåt har andelen dock legat på en något lägre nivå jämfört med tidigare år.

Lite mer än hälften (53 %) av de tillfrågade uppger att de är nöjda med det bemötande som de fått av polisen. Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad under de flesta år bortsett från enstaka variationer. Från och med 2016 har andelen däremot legat på en något lägre nivå jämfört med tidigare år.

Det är 33 procent som uppger att de är nöjda med den information som de fått om hur polisen arbetar med ärendet. Den andel som uppger att de har varit nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant under hela mätperioden, med mindre årliga variationer.

När det gäller polisens effektivitet vad gäller förmågan att utreda och klara upp brottet är det knappt en femtedel som uppger sig vara nöjda (19 %). Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015, men 2016 skedde en minskning och andelen har sedan dess i princip legat oförändrad på en något lägre nivå än tidigare.

Figur 6.1. Erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2022. Andel som sammantaget har mycket/ganska positiva erfarenheter av polisen samt som är mycket/ganska nöjda med olika delar av polisens arbete.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Sammantagna erfarenheter av polisen

För att undersöka den sammantagna erfarenheten av polisen ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

Svarsalternativen är *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa, mycket negativa* och *vet inte/ingen åsikt*.

NTU 2022 visar att 43 procent av dem som utsatts för ett brott som har polisanmälts under de senaste tre åren har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter. Det är i princip på samma nivå som 2021 (44 %). Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Sedan 2016 har andelen däremot legat på en något lägre nivå med viss tendens till minskning (se tabell 6.1). Vidare är det knappt en femtedel (18 %) som uppger att de har negativa (mycket eller ganska) erfarenheter. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll hot eller våld är andelen med *positiva* erfarenheter på en något högre nivå än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (47 jämfört med 42 %). Samtidigt är också andelen med *negativa* erfarenheter större

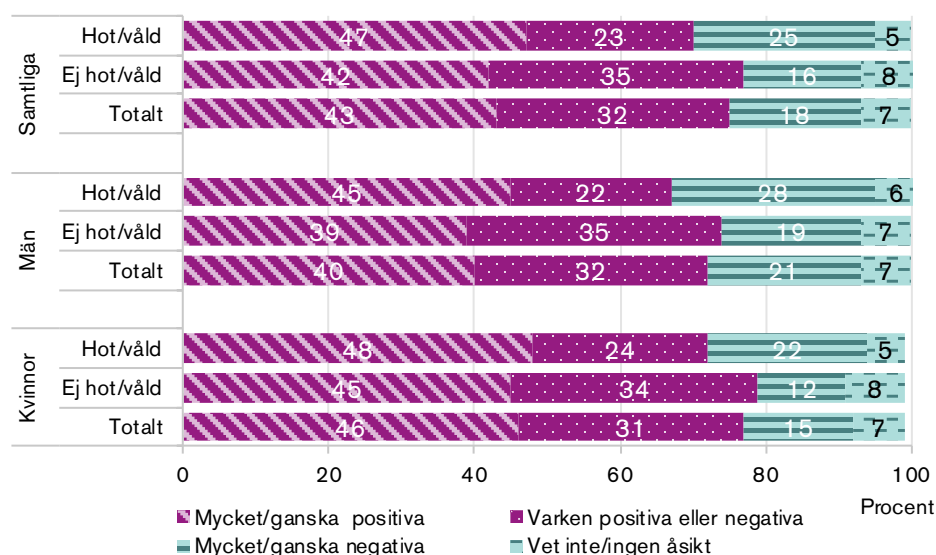
bland dem som utsatts för brott som har innehållit hot eller våld (25 %) än bland dem som utsatts för händelser utan inslag av hot eller våld (16 %), se figur 6.2.

Bland män uppger 40 procent att de har positiva erfarenheter, vilket i princip är på samma nivå som 2021 (41 %, se figur 6.3). Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är det en större andel med positiva erfarenheter (45 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (39 %).

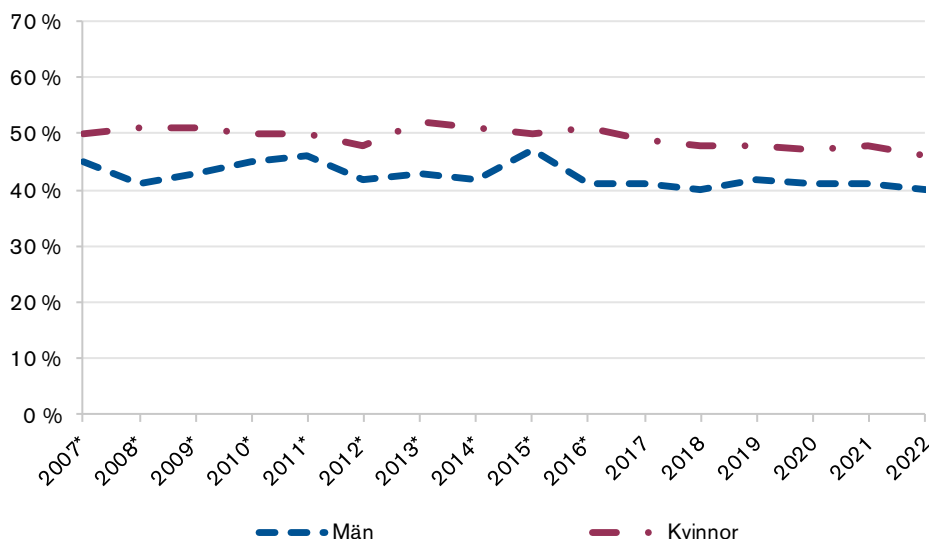
Bland kvinnor uppger 46 procent att de har positiva erfarenheter, det är en liten minskning sedan 2021 (48 %). Det är en något större andel bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld som har positiva erfarenheter (48 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (45 %).

Det är således en större andel kvinnor än män som sammantaget har positiva erfarenheter av polisen, och så har det sett ut varje år som NTU har genomförts. Andelen har bland både män och kvinnor varit relativt oförändrad över tid, fram till de senaste åren, då den har legat på en något lägre nivå än tidigare.

Figur 6.2. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.3. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2022. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 6.1. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	48	47	49	46	45	44	45	44	44	43
Män	43	42	47	41	41	40	42	41	41	40
Kvinnor	52	51	50	51	49	48	48	47	48	46
Ålder										
16–24 år	44	41	45	44	40	37	38	36	37	36
25–44 år	43	43	45	40	43	42	43	42	42	42
45–64 år	50	48	48	50	46	48	47	46	47	45
65–84 år	61	63	72	60	51	50	53	53	52	50

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid, används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6A i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 6A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Sammantagna erfarenheter av polisen i olika åldersgrupper

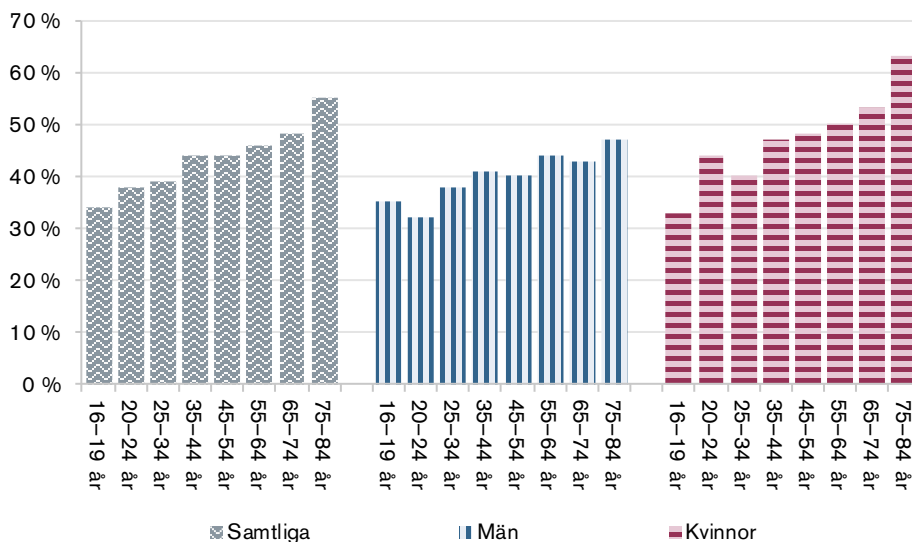
Sett till olika åldersgrupper är det 2022 vanligast med positiva erfarenheter av polisen bland äldre, och sedan blir andelen i princip mindre ju yngre åldersgrupper som studeras (se figur 6.4). Störst andel med positiva erfarenheter finns i åldersgruppen 75–84 år (55 %) och minst är andelen bland dem som är 16–19 år (34 %). Tabell 6.1 visar att liknande mönster kan ses även tidigare år som NTU har genomförts.

Figur 6.4 visar att andelen med positiva erfarenheter av polisen bland män är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 47 %). Minst andel återfinns i den näst yngsta åldersgruppen (32 % bland 20–24-åringar).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter större bland äldre och allra störst i åldersgruppen 75–84 år (63 %), medan andelen är mindre i de yngre åldersgrupperna och minst i åldersgruppen 16–19 år (33 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet att mönstret är relativt likartat, med vissa variationer.

Figur 6.4. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Sammantagna erfarenheter av polisen i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.2 visar att svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder, i större utsträckning har positiva erfarenheter av polisen (44 %) än utrikesfödda personer och svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (41 respektive 35 %).

Bland personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning har 44 respektive 43 procent positiva erfarenheter, och bland personer med som högst förgymnasial utbildning är andelen 42 procent.

Vad beträffar familjetyp är andelen med positiva erfarenheter av polisen störst bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn (45 % i respektive grupp), och minst bland ensamstående utan barn (41 %). Andelen bland sammanboende med barn är 43 procent.

Sett till bostadstyp är det en större andel med positiva erfarenheter av polisen bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (44 respektive 42 %).

Andelen med positiva erfarenheter är större bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner och boende i storstäder/storstadsnära kommuner och (45 respektive 44 %), än bland boende i större städer/kommuner nära större stad (41%).

När erfarenheter av polisen inom olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att mönstret oftast är likartat. Dock syns en skillnad när utbildningsnivå studeras, andelen med positiva erfarenheter är minst bland män med eftergymnasial utbildning medan den är minst bland kvinnor med som högst förgymnasial utbildning (se tabell 6A i appendix).

Tabell 6.2. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika grupper.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	47	48	50	48	45	44	45	44	45	44
-båda föräldrarna utrikesfödda	51	51	45	43	40	39	39	37	37	35
Utrikesfödda	51	41	47	41	44	45	46	44	42	41
Utbildning (högsta)										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Förgymnasial	42	44	50	42	42	39	39	41	40	42
Gymnasial	48	46	50	45	44	44	46	44	45	44
Eftergymnasial	50	49	48	49	47	47	46	46	46	43
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	44	46	48	42	45	46	47	47	45	45
- med barn	46	47	49	46	44	45	45	43	46	43
Ensamstående										
- utan barn	52	47	51	52	45	42	42	42	41	41
- med barn	53	49	50	48	47	48	48	47	46	45
Bostadstyp										
Småhus	46	47	47	47	45	45	45	45	45	44
Flerfamiljshus	50	47	52	46	45	44	45	44	43	42
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	45	44	46	45	44	44
Större städer och kommuner nära större stad	45	44	45	43	43	41
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	43	44	44	44	46	45

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6A i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 6A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet

För att undersöka erfarenheten av polisens tillgänglighet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

Svarsalternativen är *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet intelingen åsikt*.

NTU 2022 visar att 49 procent av de tillfrågade som uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott som polisanmälts är *nöjda* (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet, vilket

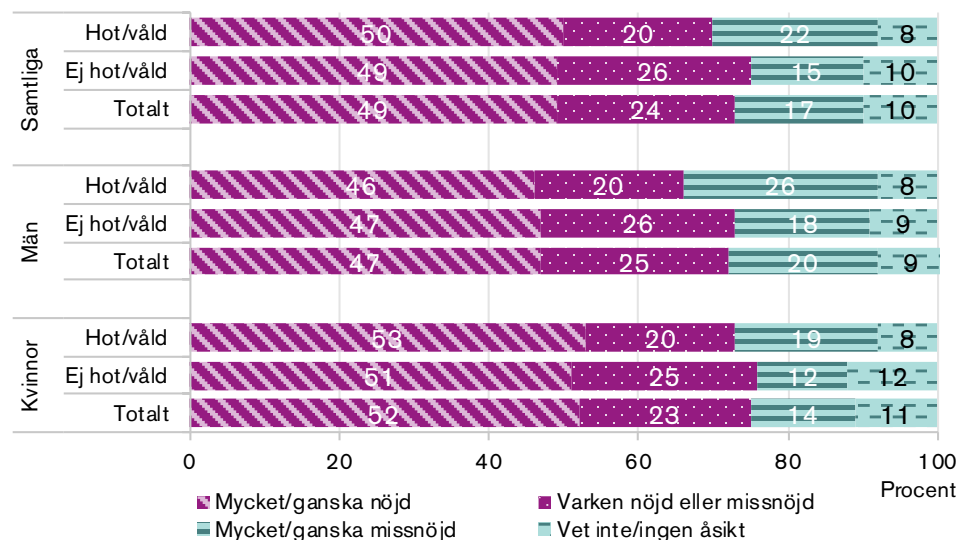
är på ungefär samma nivå som 2021 (50 %), se figur 6.5 och tabell 6.3. Andelen har varit relativt oförändrad under de flesta år, bortsett från enstaka variationer. Från och med 2016 och framåt har andelen dock legat på en något lägre nivå jämfört med tidigare år. Vidare är det 17 procent som uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet. Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll hot eller våld är andelen nöjda i princip på samma nivå som bland dem som polisanmält händelser utan hot eller våld (50 respektive 49 %). Samtidigt är andelen *missnöjda* större bland dem som utsatts för brott som uppges ha innehållit hot eller våld (22 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (15 %).

Bland män uppger 47 procent att de är nöjda med polisens tillgänglighet, vilket är på samma nivå som 2021 (se figur 6.6). Bland dem som utsatts för ett brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda ungefär densamma som bland dem som utsatts för händelser utan hot eller våld (46 % respektive 47 %).

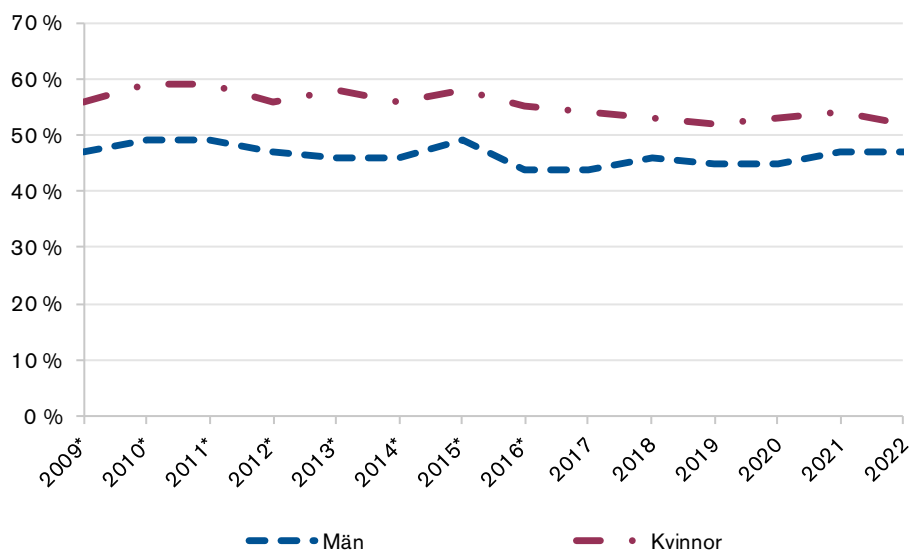
Av kvinnor är 52 procent nöjda med polisens tillgänglighet, vilket innebär en liten minskning sedan 2021, då andelen var 54 procent. Bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda något större (53 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (51 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i större utsträckning än män är nöjda med polisens tillgänglighet, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter.

Figur 6.5. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.6. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 6.3. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	52	51	54	50	49	49	48	49	50	49
Män	46	46	49	44	44	46	45	45	47	47
Kvinnor	58	56	58	55	54	53	52	53	54	52
Ålder										
16–24 år	50	50	52	49	48	45	46	45	48	46
25–44 år	48	49	51	47	48	49	48	49	50	49
45–64 år	55	53	53	51	49	50	49	49	50	50
65–84 år	61	55	65	57	51	51	54	55	54	52

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6B i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper kan vissa skillnader noteras gällande nöjdhet med polisens tillgänglighet. Störst andel nöjda 2022 finns i åldersgruppen 75–84 år (54 %), medan minst andel nöjda återfinns i den yngsta åldersgruppen (44 %, se figur 6.7). Sett till utvecklingen över tid har andelarna minskat i den äldsta och yngsta åldersgruppen. I de två övriga åldersgrupperna har andelarna varit ganska oförändrade (se tabell 6B i appendix).

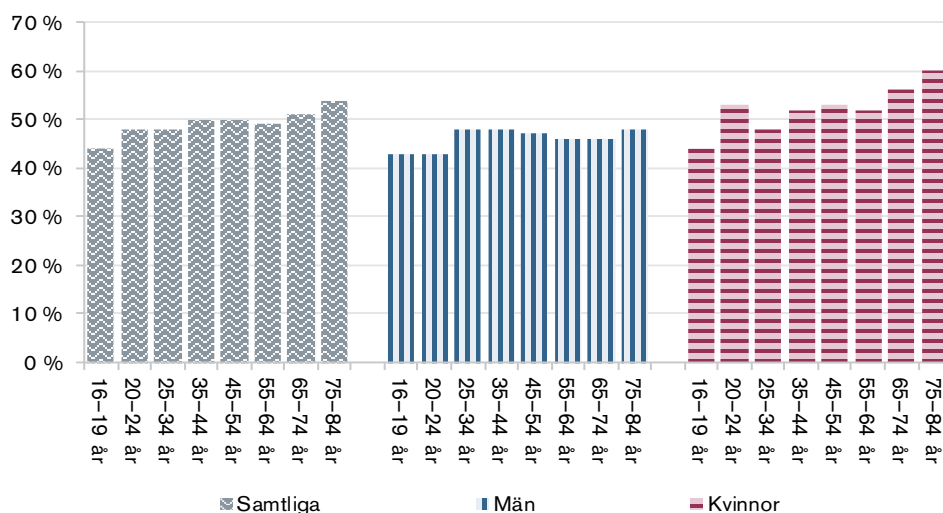
Figur 6.7 visar att störst andel som är nöjda med polisens tillgänglighet bland män återfinns åldersgrupperna 25–34 år, 35–44 år och 75–84 år (48 % i respektive grupp). Minst andel nöjda återfinns i de två yngsta åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (43 % vardera).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen nöjda är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 60 %), och minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 44 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten att fördelningen mellan olika åldersgrupper skiljer sig åt. Andelen bland män i olika

åldersgrupper är mer jämnt fördelad medan andelen bland kvinnor är störst i den äldsta åldersgruppen och minst i den yngsta.

Figur 6.7. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.4 visar att svenskfödda med minst en svenskfödd förälder i större utsträckning är nöjda med polisens tillgänglighet (50 %), än utrikesfödda personer (48 %). Minst är andelen bland svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (43 %).

Andelen nöjda är större ju högre utbildningsnivå som studeras. Andelen är större bland personer med eftergymnasial utbildning (51 %) än bland personer med som högst gymnasial eller förgymnasial utbildning (49 respektive 47 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen som är nöjda med polisens tillgänglighet något större bland ensamstående med barn (51 %) än bland ensamstående utan barn (48 %). Bland sammanboende med och utan barn är andelen ungefär lika stor (50 % respektive 49 %).

Det är i princip en lika stor andel nöjda bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (50 respektive 49 %)

Vidare är det små skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner (49 %), boende i större städer/kommuner nära större stad (48 %) och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (50 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till andelen nöjda inom olika grupper, visar att mönstret oftast är likartat. Vissa mindre skillnader syns dock, exempelvis vad gäller boendeort. Sett till män är andelen nöjda störst bland boende i flerfamiljshus medan sett till kvinnor så är andelen störst bland boende i småhus (se tabell 6B i appendix).

Tabell 6.4. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	52	52	54	50	49	49	48	49	51	50
-båda föräldrarna utrikesfödda	48	46	44	44	45	45	41	46	46	43
Utrikesfödda	53	50	54	50	48	50	50	50	47	48
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	48	48	49	47	45	45	43	46	46	47
Gymnasial	52	50	54	47	47	48	48	48	49	49
Eftergymnasial	54	54	56	53	52	52	51	52	53	51
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	51	52	55	48	49	49	49	50	49	49
- med barn	51	53	53	52	48	51	49	48	52	50
Ensamstående										
- utan barn	53	49	53	50	50	48	47	48	49	48
- med barn	52	46	54	49	49	50	49	54	53	51
Bostadstyp										
Småhus	51	51	53	50	48	49	47	49	50	49
Flerfamiljshus	54	52	55	50	51	50	50	50	50	50
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	50	49	48	50	50	49
Större städer och kommuner nära större stad	50	50	50	49	50	48
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	46	49	47	47	50	50

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6B i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens bemötande

För att undersöka erfarenheten av polisens bemötande ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick av polisen?

Svarsalternativen är *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet inte/har ingen åsikt*.

NTU 2022 visar att 53 procent av dem som uppger att de har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är *nöjda* (mycket eller ganska) med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2021. Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad under de flesta år bortsett från enstaka variationer. Från och med 2016 har andelen däremot legat på en något lägre nivå jämfört med tidigare år (se tabell 6.5). Den andel som uppger att de är *missnöjda* (mycket eller ganska) är 13 procent. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* större än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (56 respektive 52 %). Vidare är andelen *missnöjda* betydligt större bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (20 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (11 %), se figur 6.8.

Bland män visar figur 6.9 att hälften (51 %) uppger att de är nöjda med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2021. Det är en något större andel nöjda bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (53 %) än bland dem som utsatts för brott utan sådana inslag (50 %). Samtidigt är det en tydligt större andel missnöjda i den förstnämnda gruppen (21 jämfört med 13 %).

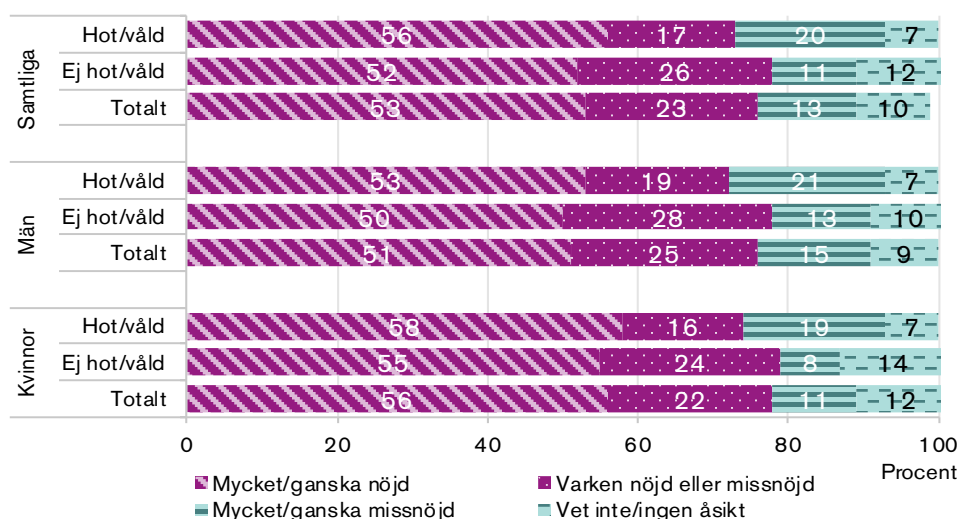
Bland kvinnor uppger 55⁵⁵ procent att de är nöjda med polisens bemötande, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (56 %). Bland dem som utsatts

⁵⁵ Notera att det av figur 6.8 framgår att 56 procent av kvinnorna är nöjda. Detta beror på att figuren baseras på de kvinnor som är nöjda med polisens bemötande och som även har besvarat frågan om brottet innehöll

för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något större (58 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (55 %). Vidare är det också en större andel missnöjda bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (19 %) än bland dem som utsatts för brott utan sådana inslag (8 %).

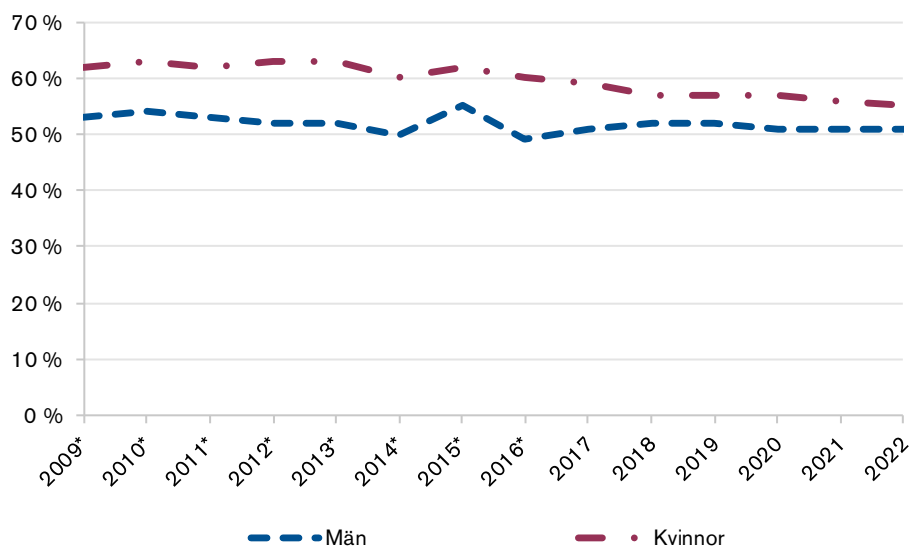
Kvinnor är således mer nöjda med polisens bemötande än män, och så har det sett ut vid varje mätning. Dock har skillnaderna minskat något över tid, vilket främst kan förklaras av en minskning bland kvinnor under senare år.

Figur 6.8. Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

hot eller våld, en fråga inte samtliga har svarat på (internt bortfall). Bortfallet är litet men medför en skillnad på 1 procentenhet jämfört med redovisningen som enbart baseras på andelen nöjda med polisens bemötande (55 procent).

Figur 6.9. Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 6.5. Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	57	55	59	55	55	54	54	54	53	53
Män	52	50	55	49	51	52	52	51	51	51
Kvinnor	63	60	62	60	59	57	57	57	56	55
Ålder										
16–24 år	52	51	54	53	50	47	48	48	47	48
25–44 år	54	52	56	51	54	54	52	52	52	51
45–64 år	59	56	58	56	56	56	56	55	55	55
65–84 år	68	66	73	66	62	61	64	61	62	59

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid, används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6C i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Erfarenheter av polisens bemötande i olika åldersgrupper

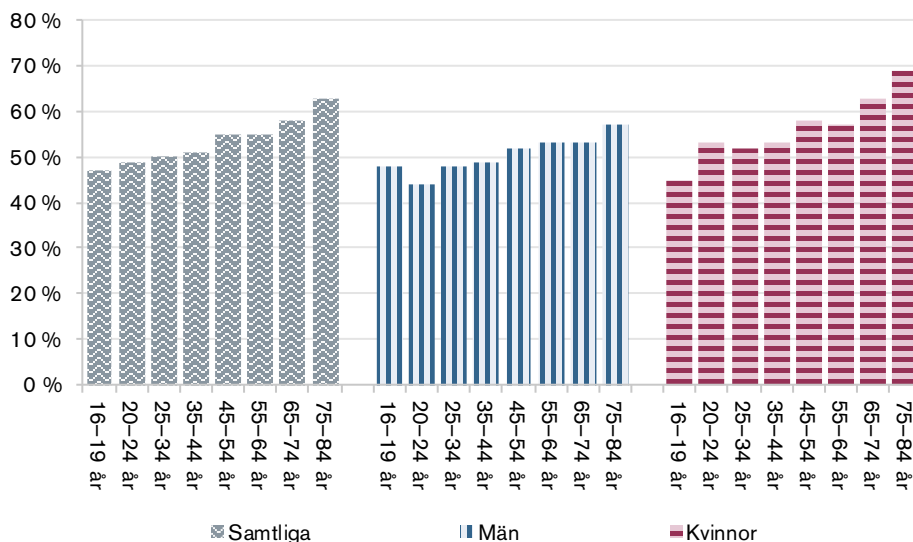
Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.10 att andelen som är nöjda med polisens bemötande är störst i de äldre åldersgrupperna 2022, och den minskar generellt sett ju yngre åldersgrupp som studeras. Störst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 63 %), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 47 %). Sett till utvecklingen sedan den första mätpunkten syns en minskning för samtliga åldersgrupper (tabell 6.5).

Bland män är andelen som är nöjda med polisens bemötande störst i den äldsta åldersgruppen, 75–84 år (57 %), och den blir i princip mindre ju yngre åldersgrupp som studeras. Andelen är minst i den näst yngsta åldersgruppen, 20–24 år (44 %).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter större i äldre åldersgrupper och mindre i yngre åldersgrupper. I åldersgruppen 75–84 år ligger andelen på 69 procent, medan den i åldersgruppen 16–19 år är 45 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor som har positiva erfarenheter av polisens bemötande, visar således resultaten att mönstret är relativt likartat när olika åldersgrupper studeras.

Figur 6.10. Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens bemötande i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.6 visar att personer födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder samt utrikesfödda personer är nöjda med polisens bemötande i större utsträckning (54 respektive 52 %) än personer som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (47 %).

Sett till utbildning är personer med som högst gymnasial utbildning något mer nöjda (55 %) än personer med som högst förgymnasial utbildning (53 %) respektive eftergymnasial utbildning (52 %).

Sett till familjetyp är andelen som är nöjda med polisens bemötande störst bland ensamstående med barn (56 %) och minst bland ensamstående utan barn (52 %). Andelen är ungefär lika stor bland sammanboende med respektive utan barn (53 % respektive 54 %).

Det är små skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (54 respektive 52 %).

Sett till boendeort är andelen som är nöjda med polisens bemötande störst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (56 %), medan det är en lika stor andel nöjda bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (52 % i respektive grupp).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor, visar resultaten att mönstret bland olika grupper oftast är likartat. Dock syns vissa skillnader, exempelvis vad gäller utbildningsnivå. Bland kvinnor är andelen nöjda minst bland de med som högst förgymnasial utbildning, medan samma grupp bland män har störst andel nöjda, tillsammans med dem som har som högst gymnasial utbildning (se tabell 6C i appendix).

Tabell 6.6. Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	56	55	59	55	56	55	54	54	54	54
-båda föräldrarna utrikesfödda	54	51	47	53	50	50	49	51	46	47
Utrikesfödda	59	56	59	53	55	55	55	54	53	52

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	52	53	54	51	52	51	50	51	50	53
Gymnasial	59	58	64	57	56	55	56	55	54	55
Eftergymnasial	57	53	56	55	56	56	54	54	54	52
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	56	56	59	53	56	56	57	56	54	54
- med barn	56	53	57	53	54	56	54	52	55	53
Ensamstående										
- utan barn	59	55	60	59	55	51	52	52	51	52
- med barn	57	58	60	52	57	56	55	56	54	56
Bostadstyp										
Småhus	58	56	59	57	56	55	55	54	54	54
Flerfamiljshus	57	55	59	53	55	54	55	53	53	52
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	55	53	54	54	52	52
Större städer och kommuner nära större stad	56	55	55	54	53	52
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	55	56	54	53	55	56

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6C i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens information

För att undersöka erfarenheten av informationen från polisen ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

Svarsalternativen är *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet intel/har ingen åsikt*.

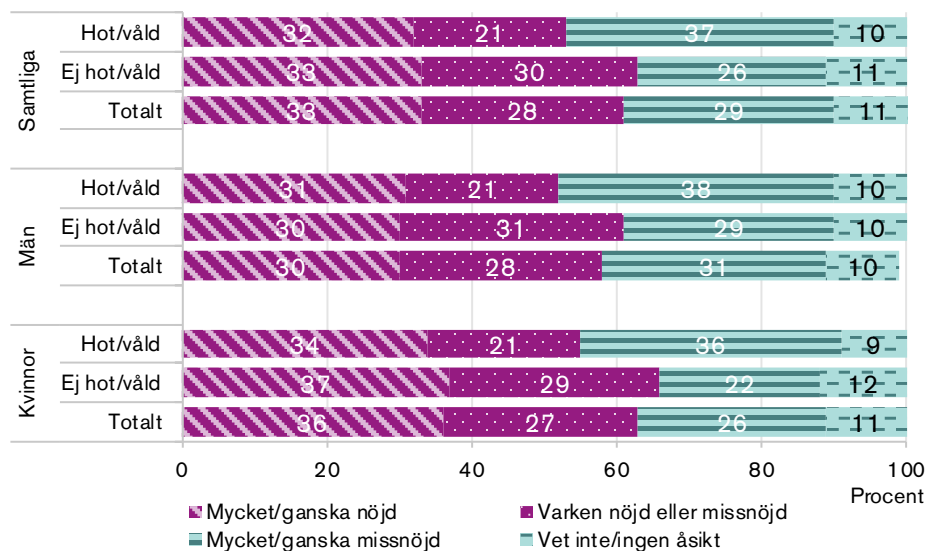
Tabell 6.7 visar att en tredjedel (33 %) av dem som 2022 uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott under de senaste tre åren är *nöjda* (mycket eller ganska) med den information de fått, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (34 %). Den andel som uppger att de är nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant (med vissa årliga variationer) under hela mätperioden. Vidare uppger 29 procent att de är *missnöjda* (mycket eller ganska) med polisens information. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll hot eller våld är andelen nöjda 32 procent, vilket är i princip densamma som bland dem som polisanmält händelser utan hot eller våld (33 %). Samtidigt är andelen missnöjda betydligt större bland dem som utsatts för brott som innehållit hot eller våld (37 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (26 %), se figur 6.11.

Bland män uppger 30 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (31 %, se figur 6.12). Det är i princip ingen skillnad mellan män som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld och män som utsatts för brott utan hot eller våld (31 % respektive 30 %).

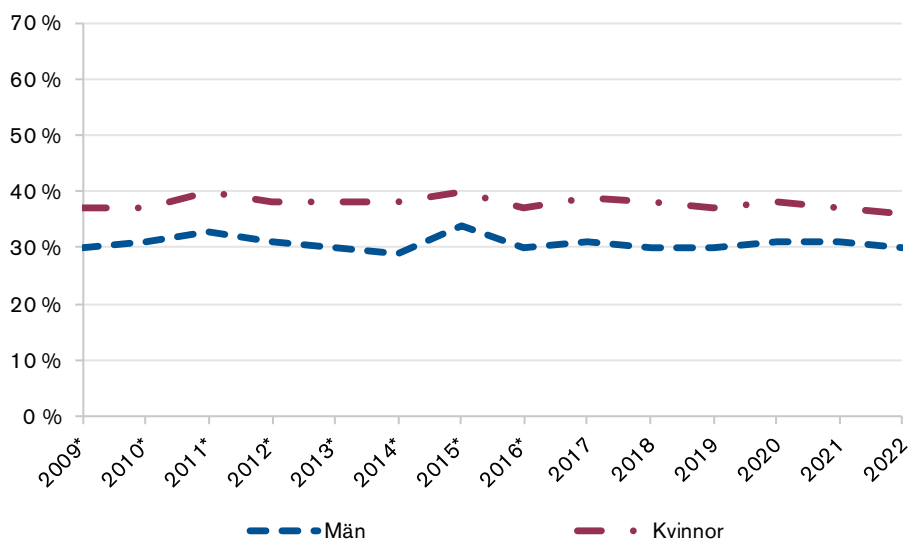
Av kvinnorna uppger 36 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 37 procent. Vidare är det en mindre andel nöjda bland kvinnor som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld (34 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (37 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet att kvinnor är mer nöjda med polisens information än män. Det här mönstret kan ses alla år som NTU har genomförts.

Figur 6.11. Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.12. Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 6.7. Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	33	37	33	35	34	34	34	34	33
Män	30	29	34	30	31	30	30	31	31	30
Kvinnor	38	38	40	37	39	38	37	38	37	36
Ålder										
16–24 år	28	28	30	30	28	25	26	26	26	24
25–44 år	32	31	33	30	32	33	31	31	33	31
45–64 år	36	35	40	35	38	37	37	37	36	36
65–84 år	43	41	50	42	42	41	42	43	42	41

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid, används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6D i appendix. * I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Erfarenheter av polisens information i olika åldersgrupper

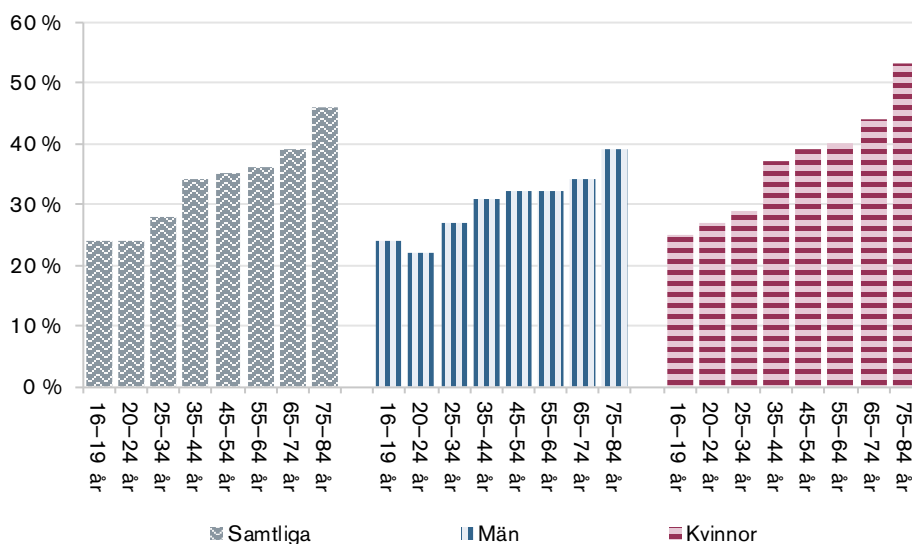
Sett till erfarenhet av polisens information i olika åldersgrupper är andelen nöjda störst i åldersgruppen 75–84 år (46 %) och den blir sedan mindre ju yngre åldersgrupp som studeras (se figur 6.13). I de två yngsta åldersgrupperna (16–19 och 20–24 år) återfinns den minsta andelen (24 %). Tabell 6.7 visar att mönstret liknar det för tidigare år.

Bland män är andelen som är nöjda med polisens information större i de äldre åldersgrupperna och störst i åldersgruppen 75–84 år (39 %). Vidare är andelen minst i åldersgruppen 20–24 år (22 %).

Även bland kvinnor är andelen som är nöjda större i de äldre åldersgrupperna. Den största andelen återfinns i åldersgruppen 75–84 år (53 %) och den minsta andelen i åldersgruppen 16–19 år (25 %).

Resultaten visar således att mönstret mellan män och kvinnor är likartat sett till olika åldersgrupper.

Figur 6.13. Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens information i olika grupper i befolkningen

Utrikesfödda personer och personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder, är nöjda i större utsträckning (34 respektive 33 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (24 %, se tabell 6.8).

Bland personer med eftergymnasial utbildning och bland personer med som högst gymnasial utbildning är andelen nöjda i princip lika stor (34 respektive 33 %), vilket är en något större andel än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (31 %).

Andelen nöjda är störst bland ensamstående med barn (36 %) och minst bland ensamstående utan barn (30 %). Bland sammanboende med och utan barn är andelen 34 respektive 35 procent.

Det är inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (33 % i respektive grupp).

Vidare är andelen nöjda större bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (36 %), än bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och större städer/kommuner nära större stad (32 % i respektive grupp).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor visar resultaten att mönstret bland olika grupper oftast är likartat, med vissa undantag. Exempelvis visar resultaten att bland män är andelen nöjda minst bland ensamstående med eller utan barn, medan bland kvinnor är andelen minst bland ensamstående utan barn och störst bland ensamstående med barn (se tabell 6D i appendix).

Tabell 6.8. Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	34	33	37	33	34	34	34	34	34	33
- båda föräldrarna utrikesfödda	44	51	35	48	32	30	27	28	28	24
Utrikesfödda	36	33	38	33	38	37	36	35	34	34
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	28	30	31	27	31	32	30	32	32	31
Gymnasial	35	33	39	32	35	34	33	33	34	33
Eftergymnasial	37	36	38	37	37	36	37	36	36	34
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	30	30	34	29	35	36	36	36	34	35
- med barn	35	37	37	35	34	35	35	33	36	34
Ensamstående										
- utan barn	37	34	39	36	35	32	31	32	32	30
- med barn	44	40	46	38	39	38	36	38	37	36
Bostadstyp										
Småhus	34	35	37	35	34	34	34	34	34	33
Flerfamiljshus	35	33	38	32	36	34	34	34	34	33
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	35	34	34	35	34	32
Större städer och kommuner nära större stad	36	34	35	34	34	32
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	34	35	33	33	36	36

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6D i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens effektivitet

För att undersöka erfarenheten av polisens effektivitet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

Svarsalternativen är *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet intel/har ingen åsikt*.

Resultaten från NTU 2021 visar att nästan en femtedel (19 %) av dem som har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är *nöjda* (mycket eller ganska) med polisens effektivitet vad gäller att utreda och klara upp brottet, vilket är på ungefär samma nivå som 2021 (20 %). Tabell 6.9 visar att andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015, men 2016 skedde en minskning och andelen har sedan dess i princip legat oförändrad på en något lägre nivå än tidigare. Det är 43 procent som uppger att de är *missnöjda* (mycket eller ganska) med polisens effektivitet (se figur 6.14). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* större (23 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (18 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som drabbats av brott som uppges ha innehållit hot eller våld (47 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (41 %).

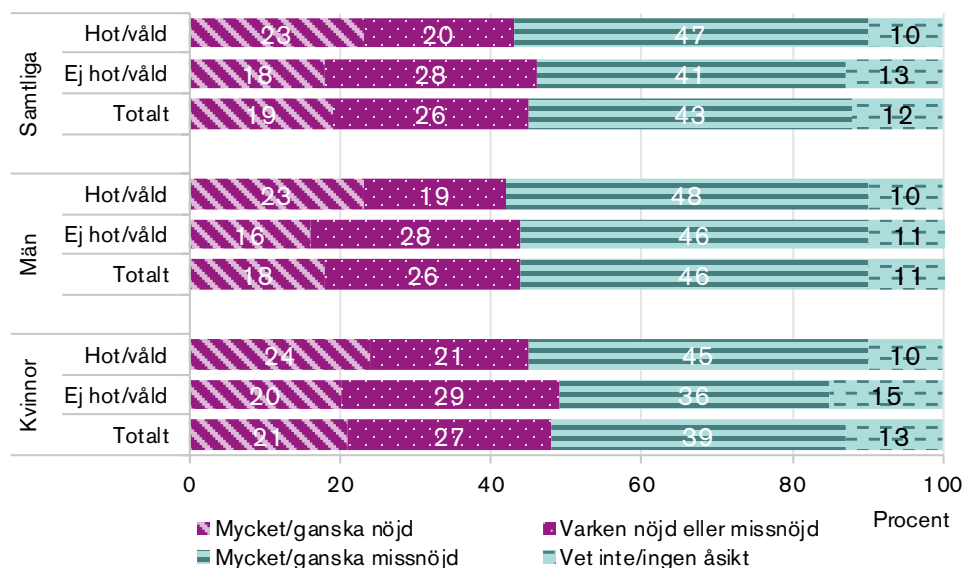
Bland män är 17⁵⁶ procent nöjda med polisens effektivitet, vilket är på ungefär samma nivå som 2021, då andelen var 18 procent (se figur 6.15). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda större (23 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (16 %).

⁵⁶ Notera att det av figur 6.14 framgår att 18 procent av männen är nöjda. Detta beror på att figuren baseras på de män som är nöjda med polisens effektivitet och som även har besvarat frågan om brottet innehöll hot eller våld, en fråga inte samtliga har svarat på (internt bortfall). Bortfallet är litet men medför en skillnad på 1 procentenhet jämfört med redovisningen som enbart baseras på andelen nöjda med polisens effektivitet (17 procent).

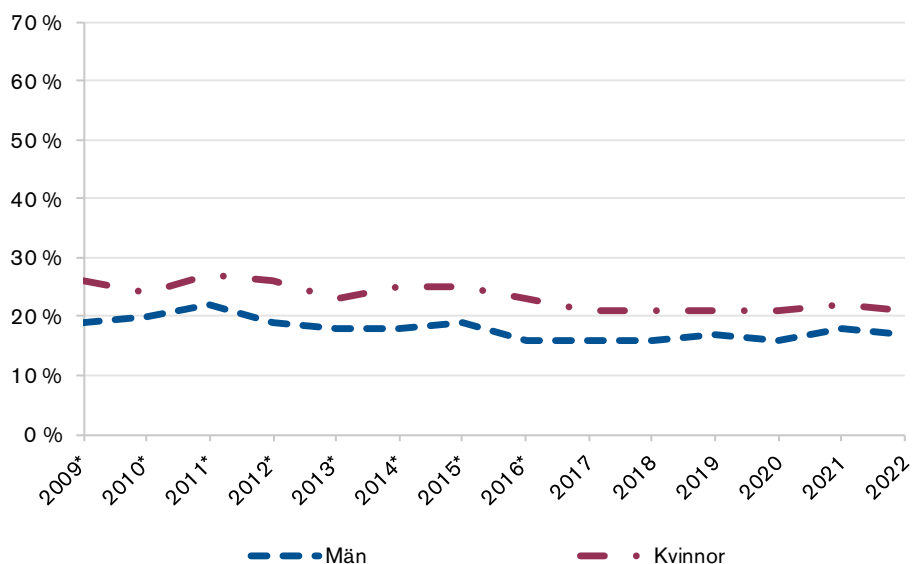
Av kvinnorna är det drygt en femtedel (21 %) som är nöjda med polisens effektivitet, vilket i princip är på samma nivå som 2021 (22 %). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen större (24 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (20 %).

En jämförelse mellan mäns och kvinnors erfarenhet av polisens effektivitet visar således att kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla år som NTU har genomförts. Över tid syns en viss minskning av andelen nöjda, framför allt bland kvinnor.

Figur 6.14. Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.15. Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Tabell 6.9. Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	21	22	22	19	19	19	19	19	20	19
Män	18	18	19	16	16	16	17	16	18	17
Kvinnor	23	25	25	23	21	21	21	21	22	21
Ålder										
16–24 år	16	17	16	16	19	18	19	19	19	18
25–44 år	21	21	22	18	17	17	17	17	19	18
45–64 år	22	21	22	20	19	19	19	19	20	19
65–84 år	27	29	31	27	22	22	24	23	23	23

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6E i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika åldersgrupper

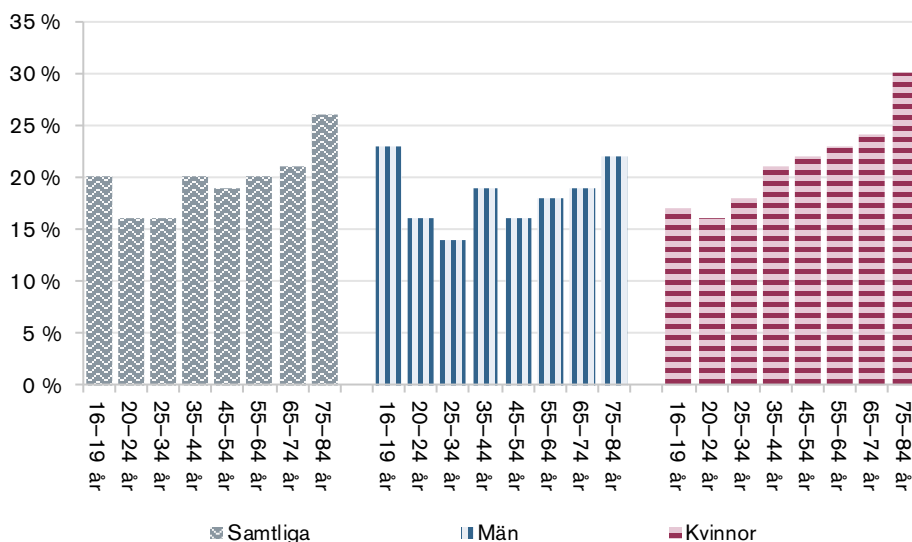
Figur 6.16 visar att sett till olika åldersgrupper 2022 återfinns störst andel nöjda i åldersgruppen 75–84 år (26 %). Minst andel nöjda finns i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (16 % i respektive grupp). Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgång för de flesta åldersgrupper, särskilt för den äldsta. För den yngsta åldersgruppen har andelen legat på en mer stabil nivå, och till och med ökat något (se tabell 6.9).

Bland män är andelen som uppger att de är nöjda med polisens effektivitet störst i åldersgruppen 16–19 år (23 %). Minst är andelen i åldersgruppen 25–34 år (14 %).

När man ser till kvinnor i olika åldersgrupper är nivåerna högre i de äldre åldersgrupperna och lägre i de yngre grupperna. Störst andel som uppger att de är nöjda återfinns i åldersgruppen 75–84 år (30 %), medan minst andel återfinns i åldersgruppen 20–24 år (16 %).

Resultaten visar att mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor sett till olika åldersgrupper. Medan andelen är störst bland både de yngsta och de äldsta grupperna bland män, är andelen bland kvinnor i stället störst bland de äldre och minst bland de yngre åldersgrupperna.

Figur 6.16. Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.10 visar att utrikesfödda personer är nöjda med polisens effektivitet i något större utsträckning (21 %), än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (19 %). Minst är andelen bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (16 %).

Bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning är 21 respektive 20 procent nöjda med polisens effektivitet, vilket är en något större andel än bland personer med eftergymnasial utbildning (18 %).

Vad beträffar olika familjetyper är det är små skillnader i andelen som uppger att de är nöjda. Bland sammanboende utan barn är andelen 20 procent, och bland sammanboende utan barn och ensamstående med eller utan barn är andelen 19 procent i respektive grupp.

Vidare är det nästan inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (19 respektive 20 %).

Sett till boendeort är andelen nöjda större bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (22 %), än bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (18 respektive 19 %).

Vid en jämförelse av olika grupper bland män respektive kvinnor, är mönstret ganska likartat (se tabell 6E i appendix).

Tabell 6.10. Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2013–2022. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	20	21	20	19	18	17	18	18	19	19
-båda föräldrarna utrikesfödda	15	33	28	25	18	18	15	19	16	16
Utrikesfödda	28	24	29	21	23	24	23	21	24	21
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	17	23	19	20	19	20	20	21	22	21
Gymnasial	22	21	25	20	19	18	20	18	19	20
Eftergymnasial	21	21	21	19	19	18	18	18	20	18

	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	19	22	23	17	19	19	19	19	19	20
- med barn	18	21	19	17	16	17	17	16	19	19
Ensamstående										
- utan barn	23	21	23	23	20	20	20	20	20	19
- med barn	30	24	29	25	22	17	20	19	23	19
Bostadstyp										
Småhus	18	20	19	17	17	18	19	18	19	19
Flerfamiljshus	25	23	25	21	20	19	19	19	21	20
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	18	17	19	18	19	18
Större städer och kommuner nära större stad	19	20	20	19	20	19
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	19	20	19	19	21	22

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6E i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019a).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

Nedan följer resultat från ett antal frågor avseende brottsutsattas erfarenheter av åklagare, domstol, målsägandebiträde och rättegång. På grund av mättekniska skäl presenteras följande resultat enbart för 2018 och framåt.⁵⁷ Eftersom antalet respondenter som haft kontakt med åklagare eller medverkat i rättegång är få, redovisas resultaten enbart uppdelat på kön och ålder (män och kvinnor sammanslaget).

⁵⁷ För att läsa mer, se *NTU 2018. Teknisk rapport* (Brå 2019a).

Erfarenheter av åklagare

I samband med en rättegång kommer den som utsatts för brott i kontakt med en åklagare. Det kan även hända att den utsatta kommer i kontakt med en åklagare under polisutredningen, även om utredningen sedan inte leder till en rättegång.

Enligt NTU 2022 har 1,9 procent av befolkningen (16–84 år) varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. För att undersöka erfarenheten av kontakten med åklagaren ställs följande fråga till dessa:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

Svarsalternativen är *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa* och *mycket negativa*.

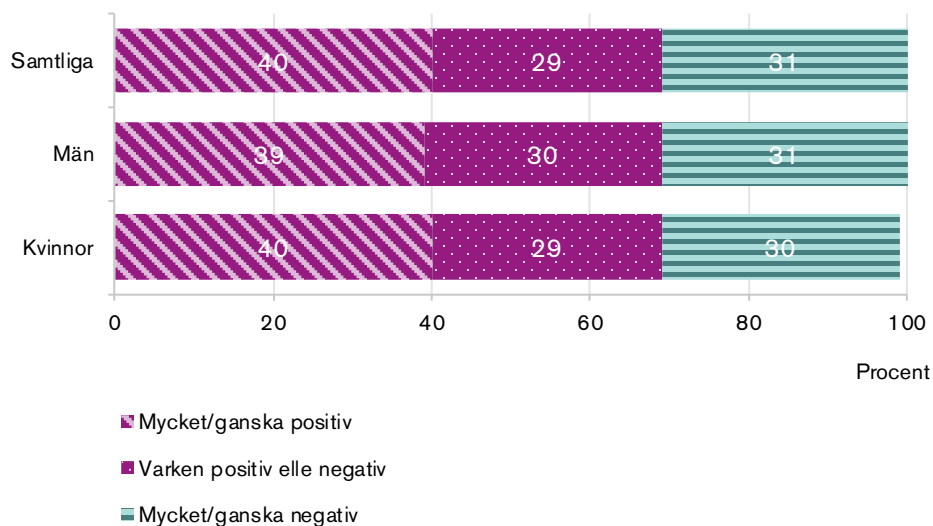
Resultaten för 2022 visar att två femtedelar av de tillfrågade (40 %) har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket innebär en minskning sedan 2021, då andelen var 43 procent. Andelen har varit relativt oförändrad över tid, men ligger på en något lägre nivå i den här senaste mätningen. Vidare uppgår andelen med negativa (mycket eller ganska) erfarenheter till 31 procent (se figur 6.17 och figur 6.18).

Bland män uppgår 39 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är på samma nivå som 2021. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 31 procent.

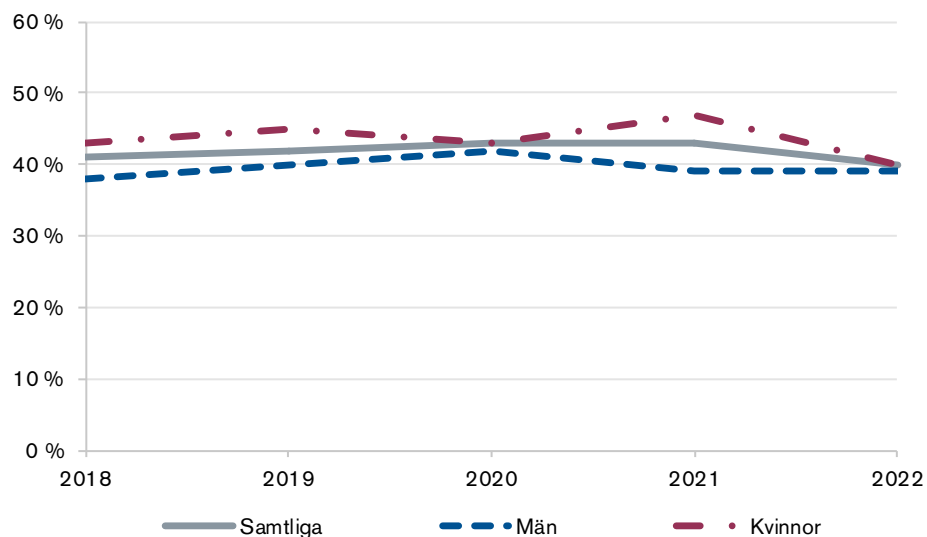
Sett till kvinnor är andelen med positiva erfarenheter 40 procent, vilket innebär att den har minskat sedan 2021, då andelen var 47 procent. Vidare uppgår 30 procent att de har negativa erfarenheter av åklagaren.

Resultaten visar således att det är små skillnader mellan män och kvinnor sett till både positiva och negativa erfarenheter av kontakten med åklagaren. Nivån för män respektive kvinnor har varit relativt oförändrad under mätperioden, bortsett från en tillfällig ökning bland kvinnor under 2021, följt av en tydlig minskning i den här senaste mätningen.

Figur 6.17. Erfarenheter av åklagare bland dem som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

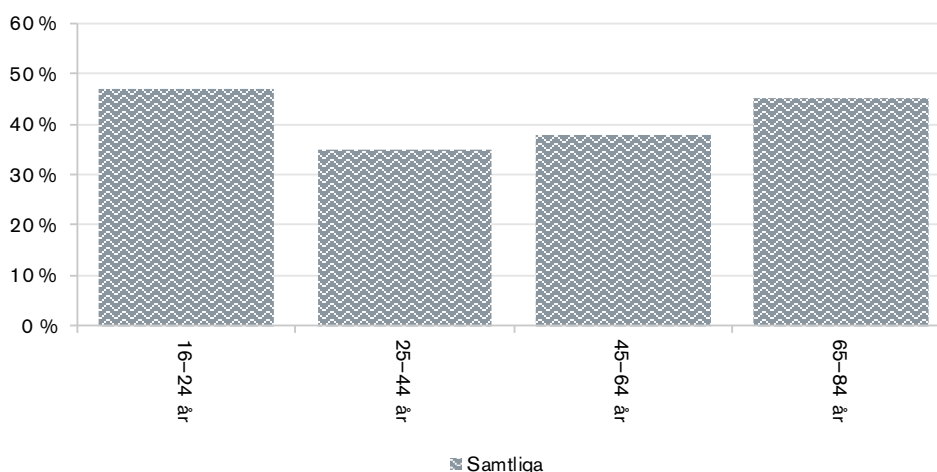
Figur 6.18. Erfarenheter av åklagare bland dem som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2022. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av åklagare i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper är andelen med positiva erfarenheter av åklagaren 2022 större bland den yngsta och den äldsta åldersgruppen, se figur 6.19. Andelen är allra störst i åldersgruppen 16–24 år (47 %), och minst i åldersgruppen 25–44 år (35 %).

Figur 6.19. Erfarenheter av åklagare bland dem som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av domstol

I NTU får personer som medverkat i en rättegång ett antal frågor om sina erfarenheter av domstol. Denna redovisning kan dock endast belysa övergripande resultat, eftersom det enligt NTU 2022 är en relativt liten andel av befolkningen (1,0 %) som har medverkat i någon rättegång i domstol på grund av utsatthet för brott under de senaste tre åren. För att studera uppfattningen om bemötandet i domstolen på ett övergripande plan ställs följande fråga i undersökningen:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick i domstolen?

Svarsalternativen är *mycket nöjd*, *ganska nöjd*, *varken nöjd eller missnöjd*, *ganska missnöjd* och *mycket missnöjd*.

I NTU 2022 uppger 52 procent att de är nöjda (mycket eller ganska) med det bemötande som de fick i domstolen, vilket innebär en minskning från 2021, då andelen var 58 procent. Andelen har varierat sedan den första

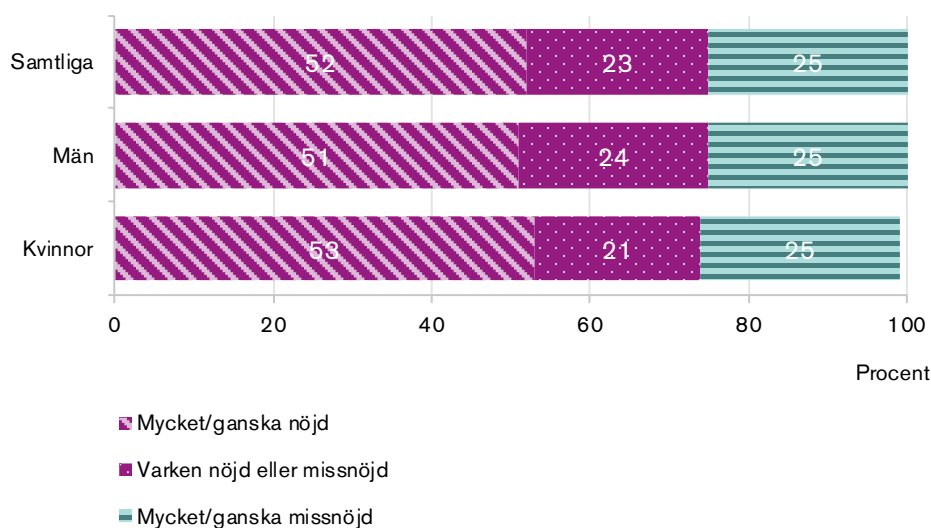
mätpunkten (2018) och det är svårt att dra slutsats om någon specifik trend. Generellt har andelen varit på ungefär samma nivå 2018, 2020 och 2021 och på en lägre nivå 2019 och 2021. Vidare uppger 25 procent att de är missnöjda (mycket eller ganska) med bemötandet (se figur 6.20 och figur 6.21).

Bland män är det 51 procent som är nöjda, vilket innebär en minskning sedan 2021, då andelen var 54 procent. Den andel som uppger att de är missnöjda uppgår till 25 procent.

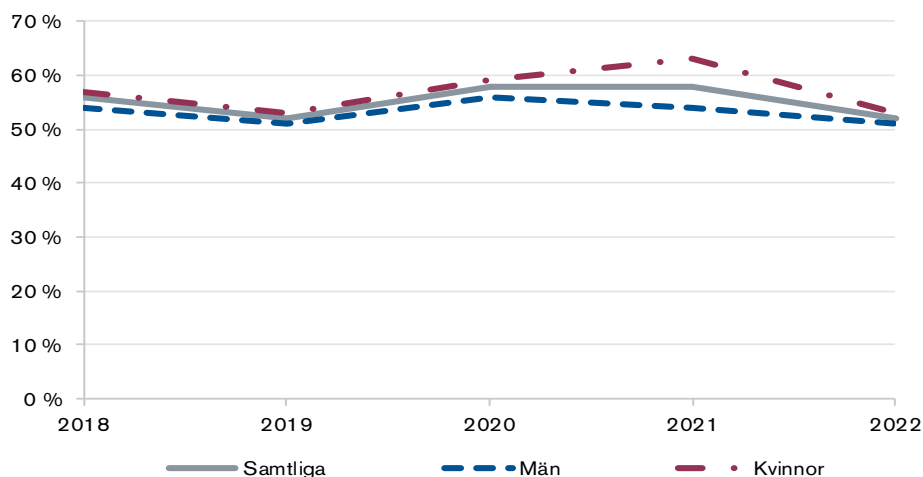
Bland kvinnor uppger sig 53 procent vara nöjda med det bemötande som de fick i domstolen, vilket innebär en kraftig minskning från 2021, då andelen var 63 procent. Andelen missnöjda ligger i den senaste mätningen på 25 procent.

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i en något större utsträckning än män är nöjda med bemötandet i domstol. Andelen har varierat mellan åren bland såväl män som kvinnor, bland kvinnor ökade dock andelen två år i rad fram till minskningen i den här senaste mätningen.

Figur 6.20. Erfarenhet av bemötande i domstol bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

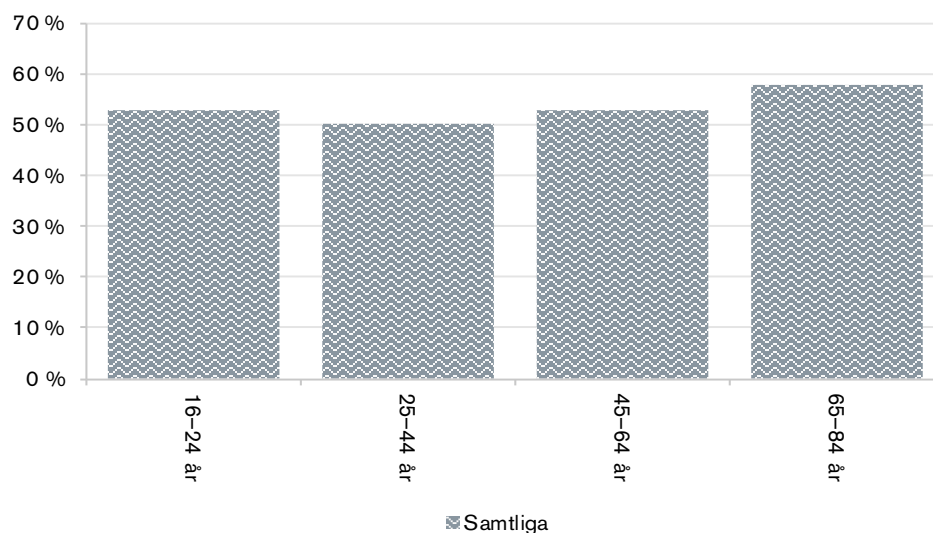
Figur 6.21. Erfarenhet av bemötande i domstol bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av domstol i olika åldersgrupper

Figur 6.22 visar att andelen som i störst utsträckning uppger att de är nöjda med bemötandet i domstolen 2022 finns i åldersgruppen 65–84 år (58 %), medan minst andel nöjda återfinns i åldersgruppen, 25–44 år (50 %).

Figur 6.22. Erfarenhet av bemötande i domstol bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av målsägandebiträde

I vissa fall tilldelas målsägande i en rättegång ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebiträde, som ska fungera som stöd och hjälp under rättsprocessen.

I NTU 2022 uppger 59 procent av dem som medverkat i en rättegång, i egenskap av målsägande, att de hade ett målsägandebiträde. För att studera erfarenheten av målsägandebiträdet ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

Svarsalternativen är *mycket positiva*, *ganska positiva*, *varken positiva eller negativa*, *ganska negativa* och *mycket negativa*.

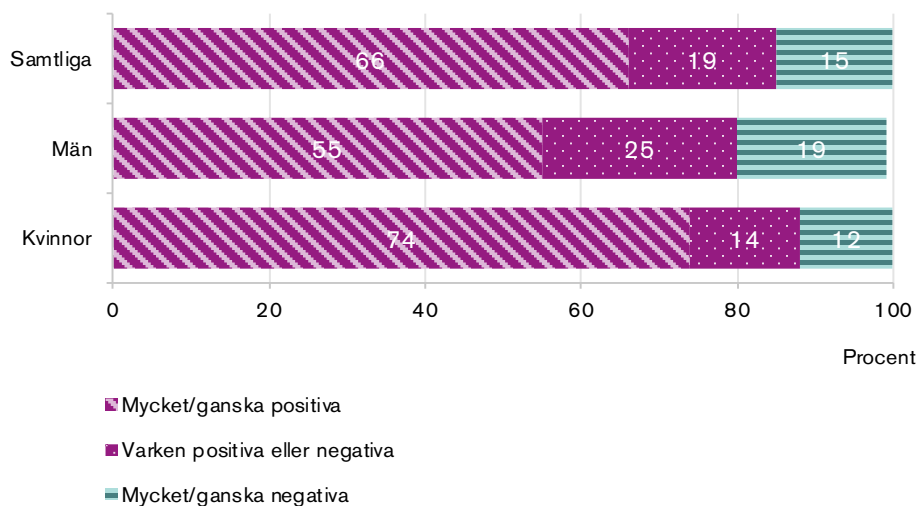
Det är 66 procent som uppger att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva (mycket eller ganska), vilket är på en lägre nivå än 2021, då andelen var 70 procent. Sett till utvecklingen över tid framkommer inget tydligt mönster, och andelen har varierat mellan 64–70 procent. Vidare uppger 15 procent att deras erfarenheter av målsägandebiträdet varit negativa (mycket eller ganska), se figur 6.23 och figur 6.24.

Bland män är det 55 procent som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet, vilket innebär en minskning från 2021, då andelen var 61 procent. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 19 procent.

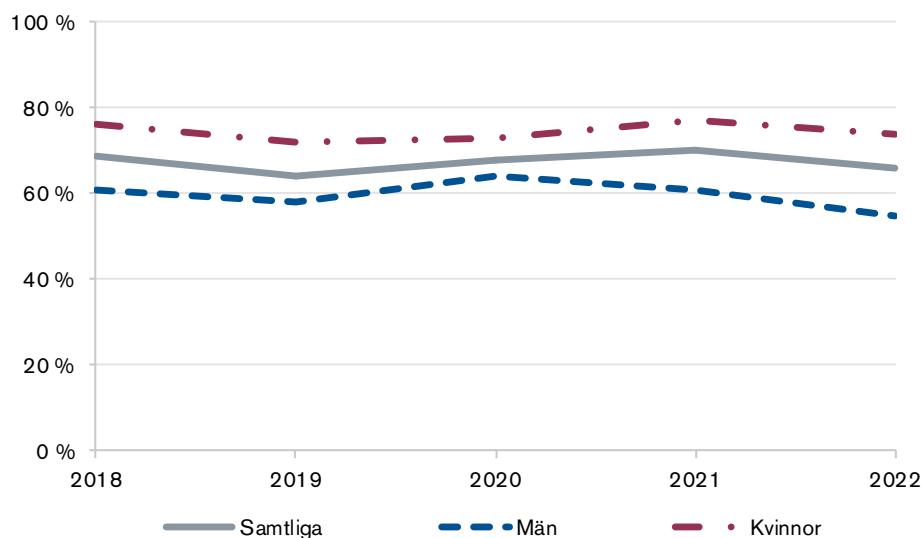
Bland kvinnor uppger 74 procent att erfarenheterna varit positiva, vilket innebär en minskning sedan 2021, då andelen var 77 procent. Vidare uppger 12 procent att de har negativa erfarenheter av målsägandebiträdet.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet. Studeras utvecklingen över tid har andelen varierat något bland både män och kvinnor.

Figur 6.23. Erfarenheter av målsägandebiträde bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebiträde, enligt NTU 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.24. Erfarenheter av målsägandebiträde bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebiträde, enligt NTU 2018–2022. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången

Som nämndes inledningsvis har målsäganden i en rättegång rätt till begriplig och relevant information. I NTU finns två frågor som rör brottsutsattas erfarenheter av begriplig och relevant information i samband med rättegången. Den ena frågan lyder enligt följande:

Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

Svarsalternativen är *mycket lätt*, *ganska lätt*, *varken lätt eller svårt*, *ganska svårt* och *mycket svårt*.

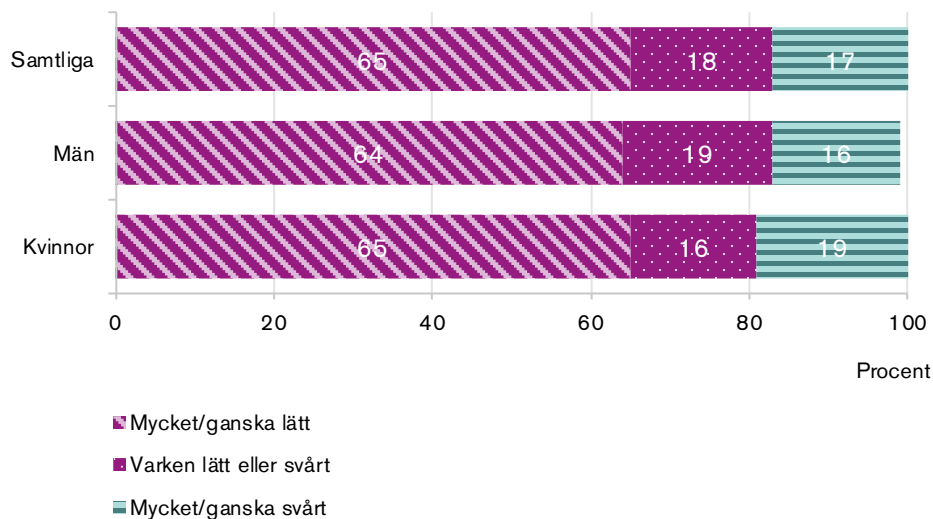
I NTU 2022 uppger 65 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt (mycket eller ganska) att förstå rättegången, vilket innebär en liten ökning från 2021, då andelen var 63 procent. Andelen har varit relativt oförändrad över mätperioden, med undantag för 2020, då den låg på en högre nivå. Vidare uppger 17 procent att det var svårt (mycket eller ganska) att förstå (se figur 6.25 och figur 6.26).

Bland män uppger 64 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången, vilket innebär att andelen har ökat sedan 2021, då den var 60 procent. Den andel som ansåg att det var svårt att förstå rättegången uppgår till 16 procent.

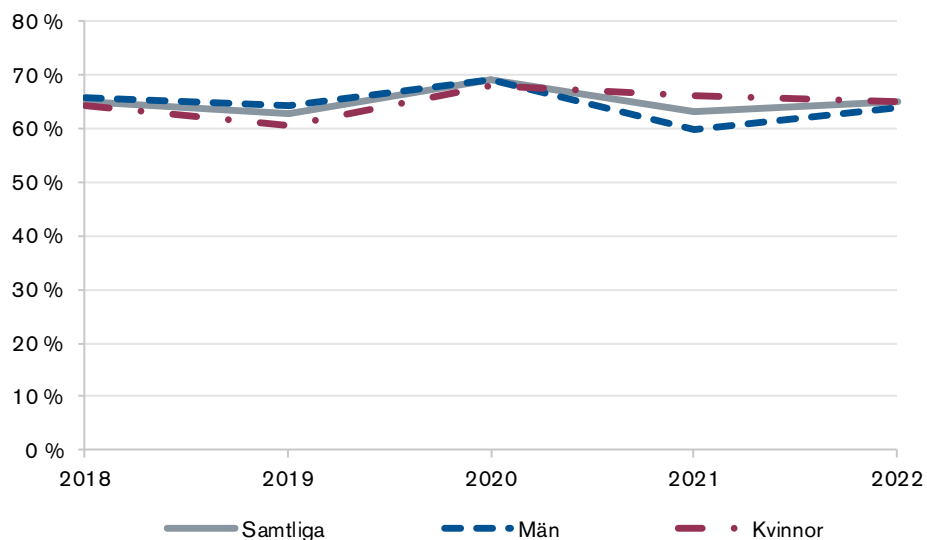
Sett till kvinnor är andelen som tyckte att det var lätt att förstå rättegången 65 procent, vilket är ungefär på samma nivå som 2021, då andelen var 66 procent. Andelen kvinnor som uppger att det var svårt att förstå rättegången är 19 procent.

Det är således en ungefär lika stor andel kvinnor och män som uppger att det var lätt att förstå rättegången. Sett över tid har andelen varierat något över tid bland både män och kvinnor.

Figur 6.25. Förståelse av rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

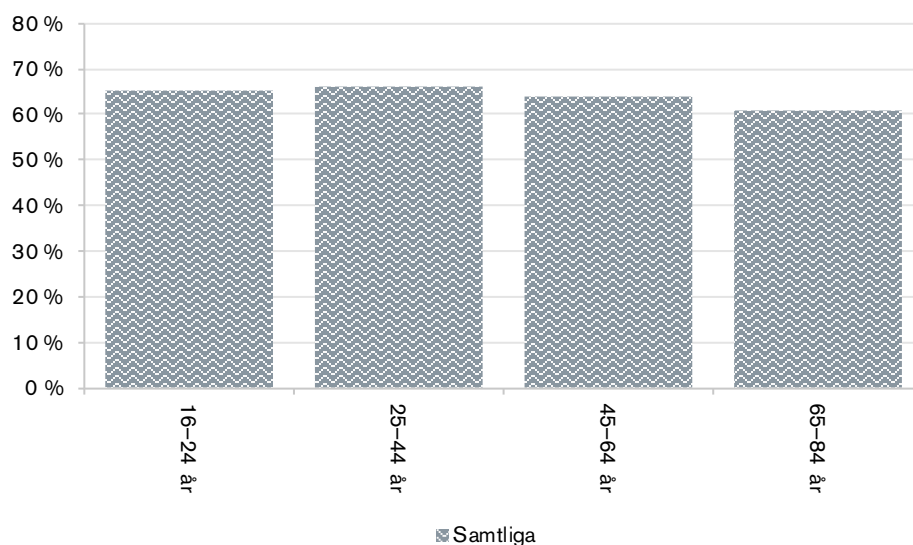
Figur 6.26. Förståelse av rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2022. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången i olika åldersgrupper

När det gäller förståelse av rättegången bland olika åldersgrupper, visar figur 6.27 att det 2022 är en mindre andel i åldersgruppen 65–84 år (61 %) som uppger att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången. Skillnaderna mellan övriga åldersgrupper är små och varierar mellan 64–66 procent.

Figur 6.27. Förståelse av rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, inom olika åldersgrupper.

Information inför rättegången

Den andra av de två frågorna om brottsutsattas erfarenheter från rättegången lyder enligt följande:

Upplevde du att informationen du fick inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig?

Svarsalternativen är *tillräcklig*, *otillräcklig* och *vet inte/ingen åsikt*.

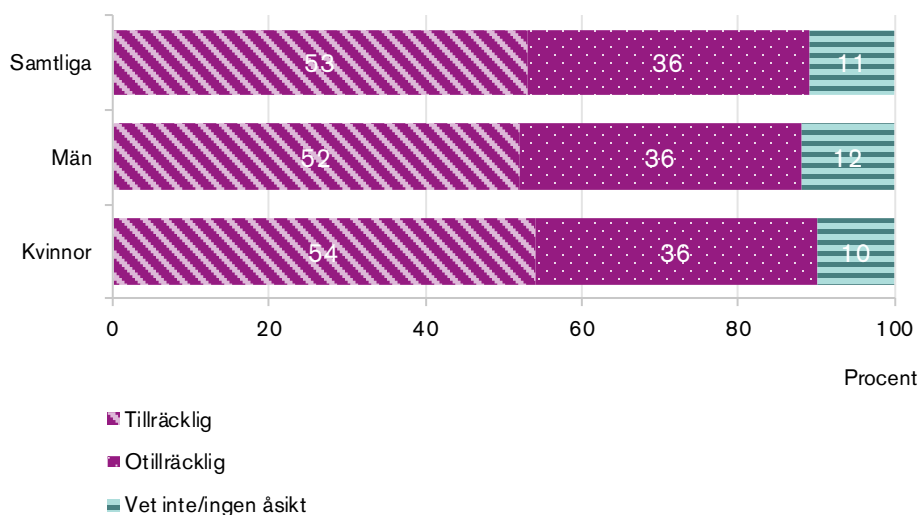
NTU 2022 visar att 53 procent upplever att informationen var tillräcklig, vilket är en minskning sedan 2021 (56 %). Sett över tid har andelen i princip legat oförändrad från och med 2019 till och med minskningen i den här senaste mätningen. Vidare uppger 36 procent att informationen var otillräcklig (se figur 6.28 och figur 6.29).

Bland män uppger 52 procent att informationen inför rättegången var tillräcklig, vilket i princip är på samma nivå som 2021 (51 %). Vidare ansåg 36 procent informationen vara otillräcklig.

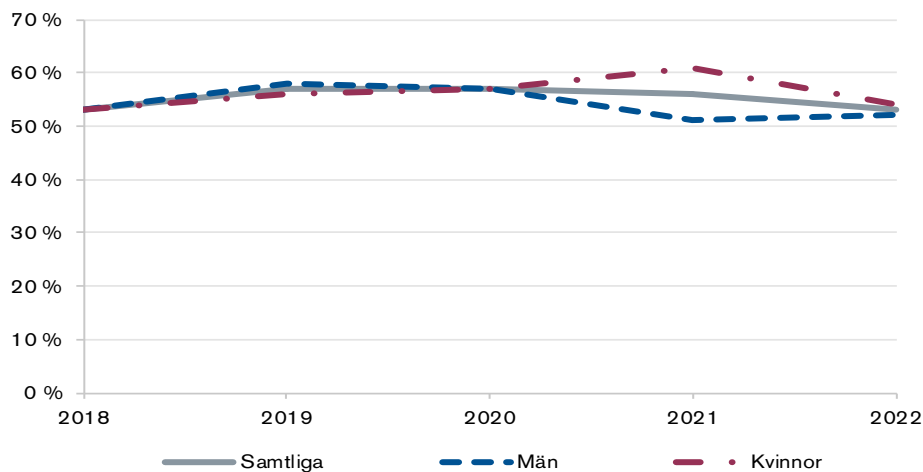
Sett till kvinnor är det 54 procent som anser att informationen var tillräcklig, vilket är en mindre andel än 2021, då den var 61 procent. Den andel som anser informationen vara otillräcklig uppgår till 36 procent.

Det är således förhållandevis små skillnader mellan kvinnor och män vad gäller den andel som anser att informationen inför rättegången var tillräcklig. Studeras utvecklingen över tid har andelarna bland män respektive bland kvinnor följt varandra väl, bortsett från att det 2021 skedde en tillfällig ökning bland kvinnor, samtidigt som andelen bland män minskade.

Figur 6.28. Upplevelse av informationen inför rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

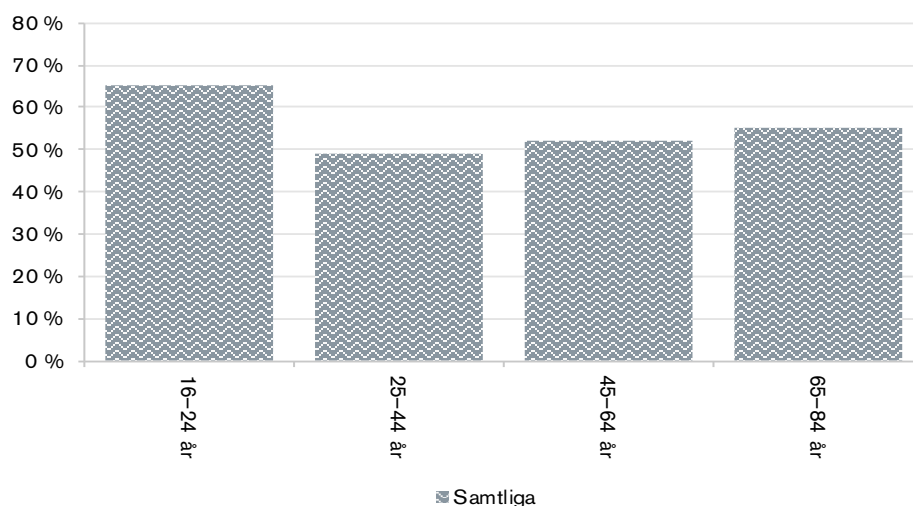
Figur 6.29. Upplevelse av informationen inför rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2022. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Upplevelse av informationen inför rättegången i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.30 att störst andel som uppger att de upplevde informationen inför rättegången som tillräcklig återfinns i åldersgruppen 16–24 år (65 %). I övriga åldersgrupper varierar andelen mellan 49 och 55 procent.

Figur 6.30. Upplevelse av informationen inför rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2022. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, inom olika åldersgrupper.

Referenser

Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkning*. Internetpublikation. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2014). *Brott i nära relationer. En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2017). *Brottsutvecklingen i Sverige fram till 2015*. Rapport 2017:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018a). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2018:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018b). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Teknisk rapport*. Rapport 2018:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018c). *Yrkesrelaterad utsatthet för brott*. Kortanalys 3/2018. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019a). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Teknisk rapport*. Rapport 2019:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019b). *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017*. Rapport 2019:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020a). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En teknisk beskrivning och kvalitetsbedömning*. NTU Kortanalys 2/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020b). *Nationella trygghetsundersökningen 2020. Teknisk rapport*. Rapport 2020:9. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021a). *Bortfall i Nationella trygghetsundersökningen. En redovisning av bortfallets utveckling och beskaffenhet*. NTU Kortanalys 1/2021. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021b). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2020. En redovisning av omständigheter kring rapporterade brotts handlingar*. NTU Kortanalys 3/2021. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021c). *Ungdomsrån. En kartläggning av nuläge och utveckling*. Rapport 2021:19. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022a). *Pandemirelaterade bedrägerier och våld i hemmet*. Kortanalys 2/2022. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022b). *Kortanalys om brottsutvecklingen*. Kortanalys 5/2022. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2022c). *Nationella trygghetsundersökningen 2022. Teknisk rapport*. Rapport 2022:10. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Luiten, A., Hox, J. och de Leeuw, E. (2020). "Survey Nonresponse Trends and Fieldwork Effort in the 21st Century: Results of an International Study across Countries and Surveys". *Journal of Official Statistics*, volym 36, nummer 3, s. 469–487.

Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling. Stockholm: Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Statistiska centralbyrån, SCB (2016) *Frågor och svar om frågekonstruktion i enkät- och intervjuundersökningar*. Örebro: Statistiska centralbyrån.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande nationell brottsoffer- och trygghetsundersökning. Underlaget utgörs av cirka 74 000 personer som genom post- och webbenkäter har svarat på frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet.

Exempel på frågeställningar som undersökningen belyser: *Vilka grupper är mest utsatta för olika typer av brott? Är man olika trygg beroende på om man bor i en storstad eller på landsbygden? Ökar eller minskar svenska folkets förtroende för polisen?*

För den specialintresserade finns metodbeskrivning och frågeformulär till undersökningen i *NTU 2022. Teknisk rapport*, som går att ladda ner från Brås webbplats.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérsgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, info@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1076